

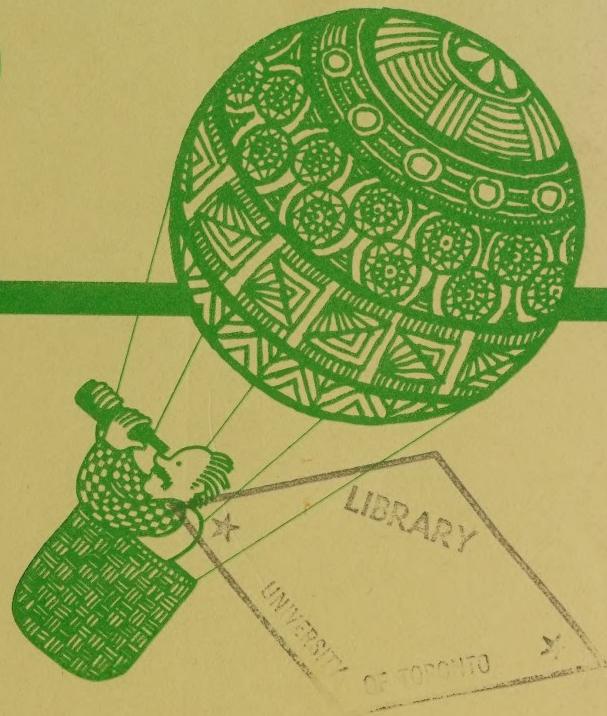
CAZ φN
CR 40
-76H57

31761 11970701 6

ΣΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΕΟΦΕΡΜΕΝΟΥ

Government
Publications

ΠΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΟΝΤΑΡΙΟ

Ministry of
Culture and
Recreation

Citizenship
Branch

Hon. Robert Welch
Minister
Robert Johnston
Deputy Minister

«Ο' Οδηγός Τοῦ Νεοφερμένου Γιά
Τίς 'Υπηρεσίες Τοῦ 'Οντάριο»
διανέμεται δωρεάν στούς
νεοφερμένους στό 'Οντάριο Ένα
άντίτυπο σέ κάθε οικογένεια).

Γιά ένα δωρεάν άντίτυπο
ἀποτανθῆτε στό:

Οι ιδιώτες καί τό κοινόν πρέπει νά
ἀποτείνωνται διά ἐπιταγῆς στό:

Ontario Government Bookstore
880 Bay Street
Toronto. Ontario M7A 1N8

Τιμή: \$ 1.25 γιά κάθε άντίτυπο

Citizenship Branch
Ontario Ministry of Culture and
Recreation.
24th Floor.
400 University Avenue
Toronto. Ontario M7A 2R9
Μετακομίζομε τόν Δεκέμβρη στό:
77 Bloor St. W.
Toronto. M7A 2R9

Τηλέφωνον: 965-2285

'Αρχική" Εκδοση: 'Ιανουάριος, 1976
Μετάφραση: Αύγουστος, 1976

CAZPH
CR 40
- 76H57

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΦΕΡΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΟΝΤΑΡΙΟ

ΤΕΩΣ "ΤΟ ΟΝΤΑΡΙΟ ΚΙ' ΕΣΕΙΣ"

Άρχικό κείμενο άπό τήν: Edith Ferguson

Αναθεωρημένη Έκδοση άπό τήν: Edith Ferguson &
Dianne Atkins

Εικόνες Κειμένου άπό τόν: Ken Gray

Αναθεωρημένη Μετάφραση άπό τόν: Βασίλη N. Φάτση

‘Ο ‘Οδηγός τοῦ Νεοφερμένου γιά τίς ‘Υπηρεσίες τοῦ ‘Οντάριο

1η Αύγούστου, 1976

Τό φύλλο αύτό δίνει πληροφορίες, πού άλλάζουν άπό καιρό σε καιρό. Γι’ αύτό και δέν συμπεριλήφθηκε στό κείμενο.

Σελ. 41

Έλαχιστο όριο μισθοῦ: \$ 2.65 τήν ώρα

Γενικό όριο μαθητευομένων (κατά τόν πρώτο μῆνα έργασίας) \$ 2.55
Σε άνοικοδομήσεις \$ 2.90

Φύλακες σε άνοικοδομήσεις \$2.90

Σπουδαστές (πάνω από 18 χρονῶν καί σταν δέν ύπερβαίνουν τίς 28 ώρες τή βδομάδα ἢ σταν έργαζονται σε διακοπές τοῦ σχολείου) \$ 2.15

Ατομα που σερβίρουν

άλκοολικά ποτά σε μέρη μέ “Αδεια τοῦ L.L.B. \$ 2.50

Σε δουλειές Νοσοκομειακῶν:

α) τή βδομάδα \$127.20

β) σταν ό έργατης δουλεύει λιγώτερο από 48 ώρες τή βδομάδα \$2.65

“Οταν ένας έργοδότης συμπεριλαμβάνει καί τά εξοδα διαμονῆς καί διατροφῆς, γιά νά ύπολογίση τό έλαχιστο ποσοστό μισθοῦ τοῦ έργατη, δέν πρέπει νά άφαιροῦναι περισσότερα ποσά απ’ στι αναφέρομε παρακάτω από κάθε τσέκ τοῦ έργατη:

α) γιά νοίκι \$ 11.00 τή βδομάδα

β) γεύματα \$ 1.15 γιά κάθε γεύμα καί στι παραπάνω από \$35.00

τή βδομάδα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

‘Ο έργατης πρέπει νά συμφωνήση γι’ αύτές τίς κρατήσεις καί πρέπει νά έκμεταλλευτή τό νοίκι καί τά γεύματα, γιά τά όποια γίνονται κρατήσεις.

Σελ. 52

Ο.Η.Ι.Ρ. (Σχέδιο ‘Ασφάλειας ‘Υγείας τοῦ ‘Οντάριο).

Οι πληρωμές γίνονται άνα τρίμηνο

Μηνιάτικα ποσά:

(Σέ ισχύ από 1η του Μάη, 1976)

\$ 16.00 γιά ένα (άνυπαντρο) άτομο (\$ 48.00 κάθε τρεις μήνες)

\$ 32.00 γιά οίκογένεια (\$ 96.00 κάθε τρεις μήνες)

Σελ. 82

Οικογενειακό Επίδομα

\$23.89 γιά κάθε παιδί, κάθε μήνα

Σελ. 91

Άσφαλιση Γηρατειῶν

\$141.34 τόν μήνα

Σελ. 93

G.A.I.N.S. (Εγγυημένο Ετήσιο Εισόδημα)

Γιά άτομα πού συναντοῦν τά κριτήρια του GAINS, τούς έγγυαται τό άνωτατο, μηνιαίο είσοδημα από: \$279.35

Σελ. 95

C.P.P. Καναδικό Σχέδιο Σύνταξης

α) Η άνωτατη έτησια είσφορά του έργαζομένου είναι \$ 135.00 του αύτοεργοδοτούμενου, \$ 270.00

β) Τό άνωτατο ποσό πού μποροῦν νά πάρουν αύτό τό χρόνο, άτομα πού δικαιοῦνται τά έπιδόματα του Καναδικού Σχεδίου Σύνταξης, άναφέρεται παρακάτω:

Σύνταξη Αποχώρησης από τήν έργασία: \$ 173.61 τό μήνα

Έπιδομα Επιζώντων:

- Έφαπαξ ποσό θανάτου:	\$ 830.00
- Έπιδομα χήρας: (κάτω από 65)	\$ 109.94 τό μήνα
Έπιδομα χήρας: (πάνω από 65 :	\$ 104.17
- Έπιδόματα παιδιών:	\$ 44.84

Σύνταξη Ανικανότητας: \$ 175.05 τό μήνα

Έπιδόματα παιδιών Ανίκανου συνεισφέροντος: \$ 44.84 τό μήνα

Σελ. 139

"Αδεια" Οδηγοῦ

α)" Αν δέν έχετε άδηγήσει ποτέ, τά έξοδα τής "Αδειας" Εκμάθησης είναι \$ 10.00.

'Ισχυει γιά ένα χρόνο καί συμπεριλαμβάνει καί τά έξοδα του γραπτού τέστ καί του τέστ στό δρόμο. Τά έξοδα γιά τήν Κανονική "Αδεια" Οδηγοῦ είναι \$ 3.00

β)" Εστω καί άν έχετε μιά έγκυρη "Αδεια άδηγού από μιά άλλη χώρα - έκτος τίς Η.Π.Α., πρέπει νά δώσετε τό τέστ στό δρόμο (\$ 8.00), τό γραπτό τέστ (\$ 2.00) καί νά πληρώσετε τήν Κανονική "Αδεια" Οδηγοῦ (\$ 3.00)

γ)" Αν έχετε μιά έγκυρη "Αδεια από άλλη έπαρχια του Καναδᾶ, πρέπει νά δώσετε τό τέστ ορασης (Δωρεάν) καί νά πληρώσετε \$ 3.00 γιά τήν Κανονική "Αδεια.

δ)" Αν έχετε μιά έγκυρη "Αδεια από τίς Η.Π.Α., πρέπει νά δώσετε τό γραπτό τέστ (\$2.00) καί νά πληρώστε γιά τήν Κανονική "Αδεια \$ 3.00:

'Ασφάλεια' Ανεργίας

Γιά νά διατηρήσετε τό έπίδομα

Σελ. 46

Κατά τήν περίοδο που παίρνετε έπίδομα, μή ξεχνάτε ότι τό Ταμεϊο' Ανεργίας (Unemployment) είναι μόνο γιά νά σᾶς βοηθήσει, ένω έσεις είστε προσωρινά χωρίς δουλειά καί ψάχνετε γιά άλλη. Αύτό είναι πολύ σημαντικό. Είναι ύποχρέωσή σας νά ψάχνετε ένεργως γιά δουλειά." Οσες περισσότερες δουλειές μπορείτε. Μπορεῖ νά σᾶς ζητηθεῖ νά άποδείξετε ότι είστε διαθέσιμοι γιά έργασία, ότι είστε ίκανοι γιά έργασία καί ότι έντατικά ψάχνετε γιά έργασία.' Η 'Ασφάλεια' Ανεργίας δέν είναι τίποτε άλλο άπό τό κράτος, πού σᾶς πληρώνει γιά νά βρήτε έργασία.

' Οπωσδήποτε θά πρέπει νά κρατάτε σημειώσεις άπό όλους τούς έργοδότες πού έπισκεπτεστε, όταν ψάχνετε γιά δουλειά, έστω καί ἄν, κανείς άπό τά τοπικά γραφεία τοῦ Ταμείου' Ανεργίας σᾶς τό Ζητήσει.' Υπάρχει πιθανότητα νά σᾶς τίς Ζητήσουν όποτεδήποτε, ἐφ ' ὅσον συνεχίζετε νά είστε ένεργος. Είστε ύποχρεωμένοι νά έρχεστε σέ έπαφή μέ άρκετούς έργοδότες κάθε έργασίμη ημέρα.

' Οποιοδήποτε γράμμα σᾶς στέλνει τό Ταμεϊο' Ανεργίας είναι σημαντικό. Τό γράμμα μπορεῖ νά περιέχει πληροφορίες σχετικές μέ τό έπίδομά σας ή μπορεῖ νά σᾶς ζητάει νά παρουσιασθήτε γιά συνέντευξη μέ ύπαλληλο τοῦ Ταμείου' Ανεργίας. Βεβαιωθεῖτε ότι καταλαβαίνετε όλα τά γράμματα πού παίρνετε." Αν δέν καταλαβαίνετε όλα τά γράμματα, έπισκεψθεῖτε τό Ταμεϊο' Ανεργίας καί Ζητήστε άπό κάποιον νά σᾶς έξηγήσει τί σημαίνουν.

" Αν δέν καταλαβαίνετε' Αγγλικά ή Γαλλικά, πάρετε κάποιον μαζύ σας γιά διερμηνέα. Είναι ύποχρέωσή σας νά είστε ίκανοι νά καταλάβετε τήν γλώσσα τής συνεντεύξεως." Αν δέν καταλαβαίνετε τήν γλώσσα -καί δέν ύπάρχει διαθέσιμος διερμηνέας- είναι δικαίωμά σας νά άναβάλλετε προσωρινά τό ραντεβού, μέχρι νά βρήτε διερμηνέα.

" Αν σᾶς ζητηθεῖ νά παρουσιασθεῖτε στό Ταμεϊο' Ανεργίας, γιά όποιαδήποτε αίτια, πρέπει νά πάτε. Πρέπει νά έχετε μιά καλή αίτια, ἄν δέν πάτε." Αν δέν μπορείτε νά πάτε στό ραντεβού πού σᾶς ζητήθηκε, πρέπει νά τηλεφωνήσετε στά γραφεία γιά ν' άλλάξετε τήν ήμερομηνία. Αύτό είναι πολύ σπουδαϊο." Αν δέν άκούσουν άπό σᾶς στό καθωρισμένο ραντεβού -όποιαδήποτε κι' ἄν είναι ή αίτια- τό έπίδομά σας πιθανότατα θά σταματήσει.

Digitized by the Internet Archive
in 2023 with funding from
University of Toronto

<https://archive.org/details/31761119707016>

Μέ ίδιαίτερη χαρά καλωσορίζω όλους έστις τούς νεοφερμένους στόν Καναδᾶ, που έχετε έκλεξει τήν 'Επαρχία τοῦ' Οντάριο ώς τήν νέα σας Πατρίδα.

Τώρα δικριθῶς πού βολιδοσκοπεῖτε τίς νέες εύκαιριες στόν Οντάριο, ή συμβολή σας, σέ προσόντα καί πολιτισμό, είναι σπουδαία στήν 'Επαρχία μας.

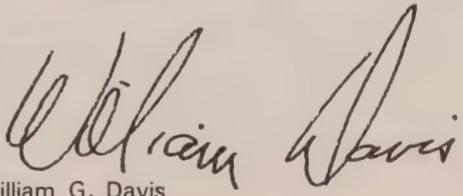
Στήν προσπάθειά της νά διευκολύνη τήν προσαρμογή σας στό νέο περιβάλλον, όσον τό δυνατόν γρηγορώτερα καί εύκολωτερα, ή Κυβέρνηση τοῦ' Οντάριο έχει είσαγάγει μία ποικιλία άπό ειδικά προγράμματα, όπως ή 'Υπηρεσία' Υποδοχῆς στό 'Αεροδρόμιο, Μαθήματα 'Αγγλικῆς καί Προσανατολισμοῦ, Τό Σπίτι 'Υποδοχῆς τοῦ' Οντάριο, Μαθήματα 'Υπηρεσίας καί πολλά άλλα.

Αύτό τό βιβλίο, γνωστό στό παρελθόν ώς «Τό' Οντάριο κι έστις», προσφέρεται στά 'Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Πορτογαλλικά, 'Ελληνικά, Σερβο-Κροατικά, Κινέζικα, 'Ισπανικά, Γερμανικά, Φιλανδικά, Πολωνέζικα καί Κορεάτικα, καί άποτελεῖ ένα σπουδαϊο κομμάτι άναμεσα στά άνωτέρω ειδικά προγράμματα.

'Ελπίζω ότι, διά μέσου αύτοῦ τοῦ βιβλίου, οι νεοφερμένοι στόν Οντάριο θά μπορέσουν νά καταλάβουν καλύτερα τά πολλά καί ειδικά προγράμματα ή ύπηρεσίες, που έχουν δημιουργηθῆ γιά τίς άνάγκες τοῦ λαοῦ μας.

«Ο' Οδηγός Τοῦ Νεοφερμένου, Γιά Τίς 'Υπηρεσίες Τοῦ' Οντάριο» περιέχει περιγραφή τῶν ύπηρεσιών πού ένδιαφέρουν τούς νεοφερμένους, καί πού προσφέρονται άπό τά τρία έπιπεδα τής Κυβερνήσεως: 'Ομοσπονδιακή, 'Επαρχιακή, Δημοτική Κυβέρνηση, ή καί άπό ίδιωτικούς όργανισμούς.

Δεχθῆτε, σᾶς παρακαλῶ, τίς πιό έγκαρδιες εύχές μου γιά τήν έπιτυχία καί εύτυχία σας στόν Οντάριο.

William G. Davis

Πρωθυπουργός τοῦ' Οντάριο

'Ο όδηγός αύτος γιά τούς νεοφερμένους παρέχει μία χρήσιμη εισαγωγή στό 'Οντάριο, γι' αύτούς πού σκοπεύουν νά κάνουν τήν Επαρχία μας νέα τους πατρίδα.

"Έχει προπαρασκευασθῆ ἀπό τό Τμῆμα' Υπηκοότητος, τοῦ' Υπουργείου μας, μέ τήν βοήθεια ὁμοσπονδιακῶν, ἐπαρχιακῶν ἢ δημοτικῶν ύπηρεσιῶν, καὶ ἴδιωτικούς ὄργανισμούς, ὡστε νά προσφέρη μία ἄρτια περιγραφή τῶν ύπηρεσιῶν καὶ ὄργανισμῶν γιά τούς νεοφερμένους.

Μέ τήν πάροδο τῶν χρόνων, τό 'Οντάριο ἔχει καλωσορίσει χιλιάδες νέους πολῖτες, οἱ ὅποιοι ἔφεραν μαζί τους τήν πολιτιστική τους κληρονομιά, τίς τέχνες καὶ τήν ἀποφασιστικότητα, ἀπό πολλές χῶρες, γιά νά ἐμπλουτίσουν τήν Κοινωνική Οἰκονομική καὶ Πολιτιστική ζωή τῆς' Επαρχίας μας." Ολοι ἔχομε ὧφεληθῆ ἀπ' αὐτό, καὶ εἴμαστε εὐγνώνονες.

'Επιθυμῶ καὶ προσωπικά νά καλωσορίσω ὅλους τούς νεοφερμένους στό 'Οντάριο καὶ νά τούς συνιστήσω νά χρησιμοποιήσουν τίς ύπηρεσίες, πού περιγράφονται σ' αὐτό τό βιβλίο.

Robert Welch
'Υπουργός Πολιτισμοῦ
καὶ Αναψυχῆς

Περιεχόμενα

<i>Έγκατάσταση</i>	9
<i>Πληροφορίες και Παροχή Βοήθειας</i>	23
<i>Έργασία</i>	31
<i>Μαθήματα Γλώσσας και Υπηκοότητας</i>	53
<i>Παιδεία</i>	59
<i>Υγειονομικές Ύπηρεσίες</i>	72
<i>Κοινωνικές Υπηρεσίες</i>	82
<i>Στέγαση</i>	100
<i>Η Διαχείρηση τῶν Χρημάτων σας</i>	112
<i>Ο Νόμος στό Οντάριο</i>	126
<i>Αντοκίνητα</i>	138
<i>Πός θά γίνετε Καναδός Πολίτης</i>	148
<i>Χάρτης τοῦ Καναδᾶ</i>	152
<i>Ειδικά Κυβερνητικά Προγράμματα γιά μετανάστες</i>	162
<i>Παράρτημα: Μέτρα και σταθμά, νόμισμα, ωρα, ἐπίσημες ἀργίες.</i>	168
<i>Χάρτης τοῦ Οντάριο</i>	172
<i>Εὑρετήριο</i>	174

Ἐγκατάσταση

Ἄσφαλεια · Υγείας	9
Ο Προσανατολισμός σας	9
Στήν Ἐργασία	10
Οἱ Γείτονές σας	10
Καναδοί Φίλοι	11
Τά Ψώνια σας	11
Νεολαία	12
Ἡ Φροντίδα τῶν Παιδιῶν	13
Γυναῖκες	14
Οἰκογενειακά Συμβάντα	14
Γεννήσεις	14
Γάμοι	15
Κηδεῖες	15
Οἰκογενειακά Προβλήματα	16
Θρησκεία	16
Πολιτισμός καὶ Ψυχαγωγία	17
Ἐθελοντικοί Ὀργανισμοί καὶ Ἐθελοντές	18
Ἄς γνωρίσουμε τό Ὀντάριο	19

Έγκατάσταση

Καλώς ήλθατε στό 'Οντάριο.

Έλπιζουμε ότι οι πληροφορίες σ' αύτό τό βιβλίο θά σᾶς χρησιμεύσουν, τώρα πού κάνετε τά πρώτα σας βήματα σέ μια νέα ζωή, σέ καινούγρια χώρα. Έάν έχετε συγγενεῖς ή φίλους, πού ήδη είναι έδω, θά μπορέσουν νά σᾶς βοηθήσουν. Διαφορετικά, θά πρέπει νά μάθετε άπο κάποιον άλλον πῶς νά κινηθεί, ποιές ύπηρεσίες ύπαρχουν καί πῶς νά τίς χρησιμοποιήσετε.

Δέν είναι δυνατόν, σ' αύτό τό χώρο, νά συμπεριλάβουμε όλες τίς πληροφορίες, πού θά χρειασθή ό κάθε μετανάστης, ούτε νά περιγράψουμε όλες τίς ύπηρεσίες πού ύπαρχουν. Παρ' όλα αυτά, προσπαθήσαμε νά άσχοληθούμε μέ μερικά ζητήματα, πού συνήθως προκαλοῦν τήν μεγαλύτερη δυσκολία στους μετανάστες, καί νά σᾶς όδηγήσουμε στά πρόσωπα καί όργανισμούς, πού θά σᾶς προσφέρουν περισσότερη βοήθεια.

Κάθε χώρα έχει τίς δικές της συνήθειες καί έθιμα, πού διαφέρουν άπο χώρα σέ χώρα. Είστε έλευθεροι νά άκολουθήσετε τίς δικές σας συνήθειες, έθιμα καί παραδόσεις, άλλά θά βρήτε έδω κι άλλους τρόπους, πού ήδη έχουν δημιουργηθή άπο άλλους, πού ήρθαν πρίν άπο έστας. Θά σᾶς φανη χρήσιμο νά γνωρίσετε τούς τρόπους αύτούς καί νά προσαρμοσθήτε μέ αύτούς. Οι ντόπιοι Καναδοί έπισης άλλάζουν τρόπο ζωῆς καί τό βρίσκουν άναγκαϊ νά προσαρμόζωνται μέ τούς τρόπους τῶν τόσων μεταναστῶν, πού φθάνουν σ' αύτή τή χώρα.

'Ασφάλεια Υγείας (Health Insurance)

Είναι πολύ σπουδαϊο νά κάνετε αίτηση γιά άσφαλεια ύγειας άμέσως. Γιά λεπτομέρειες κοιτάξτε τή σελίδα

'Ο Προσανατολισμός σας

Έάν βρίσκεστε σέ πολιτεία είναι εύκολο νά βρήτε ένα χάρτη, γιά να μπορέσετε νά κινηθῆτε. Οι χάρτες αύτοί προσφέρονται συνήθως δωρεάν, ή σέ πολύ χαμηλή τιμή, στά πρατήρια βενζίνης (γκαράζ), όπου πουλιέται ιενζίνη γιά τά αύτοκίνητα.

Στίς πολιτείες καί κωμοπόλεις μπορείτε νά άγοράσετε χάρτες καί όδηγούς δρόμων άπο τά βιβλιοπωλεία ή έκει πού πουλᾶν περιοδικά. Μή διστάζετε νά ζητάτε πληροφορίες άπο περαστικούς ή άπο άστυνομικό πού είναι συνηθισμένος σέ τέτοιου είδους έρωτήσεις.

Στήν ' Εργασία

Μερικοί μετανάστες βρίσκουν τό ρυθμό έργασίας στό Καναδᾶ γρηγορώτερο από έκεινο στή πατρίδα τους. Είναι άναγκαιο κά συνηθίσετε στίς διαφορετικές ώρες και μεθόδους έργασίας. Οι ύπαλληλοι γραφείων δουλεύουν συνήθως πέντε μέρες τή βδομάδα, Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, από τίς 9:00 π.μ. μέχρι τίς 5:00 μ.μ. Οι έργατες τῶν έργοστασίων πηγαίνουν συνήθως στή δουλειά νωρίτερα και τελειώνουν νωρίτερα από τούς ύπαλληλους γραφείων, άλλα οι ώρες ποικίλουν. Μερικά έργοστάσια λειτουργοῦν σέ δύο ή τρεῖς οκτάωρες βάρδιες. "Ατομα πού έχουν έργασθη σέ έπιπτικές θέσεις πρίν έλθουν στό Καναδᾶ, μερικές φορές αποροῦν οτι έδω οι έργατες δέν δίνουν και πολύ προσοχή στούς έπόπτες, όπως ίσως σέ άλλες χώρες.

' Εάν έχετε αποκτήσει, πανεπιστημιακά πτυχεία σέ μιά χώρα, οπου λίγοι τά έχουν αποκτήσει, αύτά καθαυτά τά πτυχεία δέν θά σᾶς έξασφαλίσουν, άναγκαια, και μία καλή θέση στό Καναδᾶ. Και αύτό, διότι έδω είναι εύκολώτερο νά αποκτήση κανείς άνωτερη μόρφωση, πράγμα πού δέν είναι καθόου σπάνιο, παρά σέ άλλα μέρη τοῦ κόσμου.

" Ατομα πού δουλεύουν μαζί, συχνά καλοῦν ό ένας τόν άλλο μέ το μικρό τους ονόμα. Αυτή ή συνήθεια έπεκτείνεται έπισης πρός τούς έπόπτες και τούς διευθυντές. Εσείς όφείλετε νά παρατηρήσετε ή νά ρωτήσετε κάποιο συνεργάτη σας, τί συνήθεια έπικρατει στή δουλειά σας.

Οι γείτονές σας

Μπορει νά κατοικήτε σέ μιά γειτονιά σέποι ολοι είναι όμογενεις σας και μιλούν τήν ίδια γλώσσα μέ σᾶς ή νά κατοικήτε σ' ένα δρόμο μέ άνθρώπους από διάφορες έθνικότητες, σέποι ή έπικοινωνία μεταξύ τους είναι δύσκολη, διότι δέν έχουν τήν ίδια γλώσσα.

' Εάν μένετε σέ σπίτι είναι πολύ πιθανό νά συναντήσετε τούς γείτονές σας έξω στήν αύλή ή στό κοινό διάδρομο πού σταθμεύετε τά αύτοκίνητά σας. Μάλιστα τά παιδιά σας κάνουν φίλους πολύ γρήγορα τά παιδιά τῶν γειτόνων. ' Εάν μένετε σέ διαμέρισμα/πολυκατοικίας, μπορει νά χρειαστήτε περισσότερο χρόνο νά γνωριστήτε μέ άλλους, έκτος έάν ύπαρχη σύλλογος ένοικιαστών ή τόποι ψυχαγωγίας, όπως μιά πισίνα ή ένα γυμναστήτιο, σέποι είναι εύκολο νά συναντήσαστε.

Οι γείτονες συχνά κάνουν κοινή χρήση τοῦ διαδρόμου, πού χωρίζει τά σπίτια τους, γιά. τήν στάθμευση τῶν αύτοκινήτων τους, και γι' αύτό πρέπει νά συνεννοοῦνται ό ένας μέ τόν άλλο. Τό χειμώνα οι ίδιωκτήτες σπιτιών πρέπει νά καθαρίζουν τό χιόνι από ολους τούς διαδρόμους πού όδηγοῦν πρός τά σπίτια τους. Μάλιστα στίς περισσότερες πολιτείες ύπάρχει ένας Κανονισμός, πού ύποχρεώνει τούς ίδιοκτήτες νά καθαρίζουν τό χιόνι τού πεζοδρομίου μπροστά από τά σπίτια τους. Τά σκουπίδια πρέπει νά είναι τυλιγμένα πρίν τοποθετηθοῦν στό σκουπιδοτενέκε ή σέ ειδικές σακκούλες, ώστε νά τά παραλάβουν οι άρμόδιοι.

Καναδοί φίλοι

Μπορεῖ νά έχετε πρόβλημα νά κάνετε γνωριμίες σέ μιά μεγάλη πολιτεία καί νά φαίνωνται οί ἄνθρωποι όχι καί τόσο φιλικοί. Μή ξεχνᾶτε ὅτι πολύς κόσμος σέ μιά πολιτεία είναι ζένοι σάν κι ἐσᾶς. Μερικοί είναι μετανάστες καί ἄλλοι ντόπιοι Καναδοί, που έχουν μετακινηθῆ στή πολιτεία ἀπό ἄλλα μέρη τοῦ Καναδᾶ. Ο Καναδᾶς είναι χώρα πού ἀναπτύσσεται καί ἀλλάζει συνέχεια, καί ὑπολογίζεται ὅτι ἡ μέση οἰκογένεια μετακινεῖται κάθε τέσσαρα χρόνια.

" Οταν ἀποκτήσετε φίλους στό Καναδᾶ, ἔσεις ὅπως καί ἐκεῖνοι πρέπει νά προσαρμοστῆτε ὁ καθένας μέ τίς συνήθειες καί τά ἔθιμα τοῦ ἄλλου. Γιά παράδειγμα, μερικοί μετανάστες δέν έχουν τή συνήθεια τῆς χειραψίας. Γι' αὐτή τή συνήθεια δέν ὑπάρχει κανένας καθιερωμένος κανόνας, ὥστε ν' ἀνησυχῆτε. "Οταν κάποιος σᾶς προτείνει τό χέρι, κάλλιστα μπορείτε νά τό δεχθῆτε.

Οι γνωριμίες μεταξύ Καναδῶν, εἰδικά μεταξύ νέων, γίνονται πολύ γρήγορα, μέ τό νά ἀποκαλῇ ὁ ἔνας τόν ἄλλο ἀμέσως μέ τό μικρό του ὄνομα. Οι γεροντότεροι, φυσικά, δέν τό συνηθίζουν τόσο πολύ. Μερικοί ἀπό σᾶς ἴσως νά θεωρήτε τή συνήθεια αὐτή σάν ἀσέβεια, εἰδικά ἐκεῖνοι πού ἐπικοινωνοῦν ἀκόμη καί μέ τούς συζύγους τους στό πληθυντικό. Εάν αισθάνεστε πιό ἄνετα μπορεῖται νά χρησιμοποιήτε τούς ἀπαιτούμενους τίτλους.

Οι Καναδοί έχουν καλεσμένους περισσότερο στά σπίτια τους, παρά σέ δημόσιους χώρους. Τά γεύματα σερβίρονται διαφορετικές; ὥρες ἀπό χώρα σέ χώρα." Οταν προσκαλήτε κάποιον στό σπίτι σας, ἡ παίρνετε μιά πρόσκληση ἀπό κάποιον διαφορετικῆς ἑθνικότητας, είναι πάντοτε φρόνιμο νά βεβαιωθῆτε ὅτι ἡ πρόσκληση είναι σαφής, ὥστε οι καλεσμένοι νά γνωρίζουν, έάν έχουν προσκληθῆ σέ γεῦμα ἡ γιά ἀναψυκτικά.

Πολλοί Καναδοί γευματίζουν τό μεσημέρι καί έχουν δεῖπνο τό βράδυ γύρω στίς 6:00 μ.μ., ἀλλά ἄλλοι, εἰδικά σέ χωριά καί μερικές πόλεις, έχουν τό δεῖπνο τό μεσημέρι." Οταν τό δεῖπνο είναι τό μεσημέρι, τό ἐλαφρύ ἀπογευματινό γεῦμα λέγεται «σάππερ». Στίς πολιτείες τό Κυριακάτικο δεῖπνο δίνεται τό μεσημέρι.

" Οταν οι Καναδοί έχουν καλεσμένους γιά τό δράδυ, μπορεῖ νά σερβίρουν ποτό μόλις φτάσουν οί καλεσμένοι τους, ἀλλά συχνά φαγητό δέν σερβίρεται μέχρι ἀργότερα τό βράδυ. Οι Καναδοί δέν προσφέρουν λουλούδια, γλυκίσματα ἡ δῶρα στήν οἰκοδέσποινα, ἐκτός έάν έχουν προσκαλεστή νά διανυχτερέψουν ἡ νά μείνουν τό Σαββατοκύριακο. Μερικές φορές, φυσικά, γίνεται, καί μάλιστα ὅλο καί τό συνηθίζουν περισσότερο.

Τά ψώνια σας

Τά καταστήματα είναι ἀνοικτά ἀπό τίς 9:00 π.μ. μέχρι τίς 6:00 μ.μ., ἀλλά

πολλά μπακάλικα ή φαρμακεία σέ μερικές γειτονιές άνοιγουν νωρίτερα γιά νά έξυπηρετήσουν τό κόσμο πρίν φύγει γιά τή δουλειά του. Μερικά καταστήματα μένουν άνοιχτά κάθε Πέμπτη καί Παρασκευή άργα τή νύχτα. Τίς Κυριακές τά περισσότερα καταστήματα είναι κλειστά, έκτος άπο μερικά γειτονικά μαγαζάκια, πού πουλάν ψωμί, γάλα, άλλα τρόφιμα καί τσιγάρα. Αύτα συνήθως είναι άνοιχτά τίς Κυριακές καί κάθε βράδυ μέχρι τίς 11:00μ.μ.

Πολλοί νεοφερμένοι δέν είναι συνηθισμένοι νά ψωνίθουν σέ πλάζες ή στοές, ὅπου πολλά καταστήματα βρίσκονται τό ένα δίπλα στό άλλο, μερικές φορές κάτω άπο τήν ίδια στέγη, ώστε τά ψώνια νά γίνωνται εύκολώτερα.¹ Επίσης μπορεῖ νά μήν έχουν συνηθίση νά ψωνίζουν σέ σοῦπερ μάρκετ, ένα κατάστημα τεράστιο μέ μεγάλη ποικιλία άπο τρόφιμα καί είδη οικιακῆς χρήσης, ὅπου οι πελάτες σερβίρονται μόνοι τους καί πληρώνουν γιά τά ψώνια τους στήν έξοδο, ὅταν φεύφουν.

Οι Καναδοί άγοράζουν πολλά πακεταρισμένα τρόφιμα. Τά τρόφιμα είναι τοποθετημένα σέ κουτιά μέ διαφορετικό βάρος, μέγεθος καί τιμή, ώστε είναι δύσκολο νά ξέρη κανείς ποιό συμφέρει περισσότερο. Οι Καναδοί, διά μέσου τοῦ Σωματείου Καταναλωτῶν τοῦ Καναδᾶ (Consumers Association Of Canada, βλέπε σελ 113) έχουν διαμαρτυρηθή στή Κυβέρνηση καί στίς βιομηχανίες γι ' αύτό, προσπαθώντας νά πετύχουν μόνιμα μεγέθη καί βάροη.¹ Ο Καναδᾶς άρχισε, σέ άργο ρυθμό, νά έφαρμόζη τό μετρικό σύστημα, ὅπως στήν Εύρωπη, πράγμα πού θά ξεδιαλύνη πολλά.

Στά περισσότερα φαρμακεία μπορεῖτε νά άγοράσετε οχι μόνο φάρμακα, άλλα καί ζαχαρωτά, παγωτό, φωτογραφικά φίλμς, καλλυντικά καί άλλα ποικίλα μικροαντικείμενα.

Τά οίνοπνευματώδη ποτά έλεγχονται αύστηρά καί πουλιούνται σέ μπουκάλια σέ Κυβερνητικά καταστήματά ή σερβίρονται σέ ξενοδοχεῖα, έστιατόρια καί μπάρ, πού είναι έφοδιασμένα μέ τή σχετική άδεια.

Τά ροῦχα μπορεῖ νά διαφέρουν σέ νούμερα μεγεθών άπο έκεινα, πού ξέρατε. Οι Καναδοί άγοράζουν περισσότερο έτοιμα ροῦχα, διότι είναι φθηνότερα άπο τά κατά παραγγελία.

Νεολαία

Όι νέοι στό Καναδᾶ έχουν περισσότερη έλευθερία άπο¹ οτι οι γονεῖς τους καί πολύ περισσότερη έλευθερία άπο¹ οτι έχουν οι νέοι σέ άλλες χώρες. Αύτό είναι θέμα, πού άπασχολεῖ πολλούς γονεῖς, οχι μετανάστες, άλλα καί τούς ντόπιους Καναδούς.

¹ Επειδή τό χρῆμα τώρα είναι άφθονώτερο άπο ποτέ πρίν, οι γονεῖς δίνουν

περισσότερα χρήματα στά παιδιά τους νά ξοδεύουν καί τούς παρέχουν περισσότερες πολυτέλειες. Κατά συνέπεια τά παιδιά περιμένουν περισσότερα.¹ Η ἐπίβλεψη στά παιδιά τώρα είναι λιγότερη ἀπό πρίν.² Αγόρια καί κορίτσια βγαίνουν ἔξω τά βράδυα χωρίς καμμιά ἐπίβλεψη, μερικές φορές μέ ἄπομα τοῦ ἕδιου φύλου ἡ σέ ζευγάρια.³ Η συνήθεια τῶν ραντεβοῦ ἡ νά βγαίνουν ἔξω οι νέοι σέ ζευγάρια, είναι κάτι τό ἀπαράδεχτο ἀπό μερικούς μετανάστες. Μερικές φορές τά ραντεβοῦ καταλήγουν σέ γάμο.⁴ Άλλοτε παραμένουν μιά ἀπλή γνωριμία. "Ενα ἀγόρι ἡ ἔνα κορίτσι μπορεῖ νά ἔχη μερικά ραντεβοῦ πρίν ἀποφασίσει τό γάμο.

Καί τά ἀγόρια καί τά κορίτσια πηγαίνουν σχολεῖο περισσότερο γιά μιά τέχνη ἡ ἐπάγγελμα, διότι τώρα δέν ύπάρχει ἀρκετή δουλειά γιά ἀνειδίκευτους ὅπως πρίν. Μαθαίνουν πολλά πράγματα ἀπό τή τηλεόραση, ραδιόφωνο ἡ βιβλία καί είναι καλύτερα πληροφορημένοι ἀπό τούς νέους ἄλλων ἐποχῶν.

Σέ κάθε γενεά, οι γονεῖς δέν συμφωνοῦν μέ τόν τρόπο ζωῆς τῶν παιδιῶν τους, ἀλλά γενικά σήμερα ύπάρχει ἡ ἀντίληψη ὅτι είναι δύσκολο ν' ἀναθρέψῃ κανείς τά παιδιά. Γί' αὐτό οι γονεῖς πρέπει νά γνωρίζουν τήν κοινωνία γύρω τους, ὥστε νά ἔχουν καλύτερη ἀντίληψη γιά τό τρόπο ζωῆς τῶν παιδιῶν τους ἔξω ἀπό τό σπίτι.

'Η φροντίδα τῶν παιδιῶν

"Οταν καί οί δύο γονεῖς ἐργάζονται, κάποιος πρέπει νά φροντίση τά μικρά παιδιά.⁵ Εάν δέν ύπάρχει παιδικός σταθμός ἡ κάποιος συγγενής κοντά, τότε είναι δύσκολο νά βρεθῇ τό κατάλληλο πρόσωπο γιά τήν φροντίδα τους.⁶ Η εύημερία τῶν παιδιῶν πρέπει νά μελετηθῇ προσεχτικά σέ σχέση μέ τήν ἀνάγκη γιά μερικά ἔξτρα χρήματα (βλέπε σελ. 84 Παιδικοί Σταθμοί).

"Ατομα, πού ἔχουν ζήσει σέ χωριά, μπορεῖ νά μή ἀντιλαμβάνωνται ὅτι τά παιδιά δέν είναι τόσο ἀσφαλή μόνα τους στίς πόλεις ὅσο στό χωριό, ὅπου ὅλοι οι γείτονες τά γνωρίζαν καί τά προστάτευαν. Οι Νόμοι γιά τήν προστασία τῶν παιδιῶν είναι πολύ αύστηροί στό⁷ Οντάριο καί προβλέπουν ὅτι τά παιδιά πρέπει πάντοτε νά βρίσκωνται κάτω ἀπό τήν ἐπίβλεψη κάποιου κατάλληλου προσώπου. Οι⁸ Υπηρεσίες Βοηθείας τῶν Παιδιῶν, πού είναι ύπεύθυνες γιά τήν προστασία τῶν παιδιῶν, θεωροῦν ὅτι τά παιδιά είναι παραμελημένα, ὅταν μένουν μόνα τους στό σπίτι ἡ στό διαμέρισμα τήν νύχτα. (Βλέπε σελ. 82, Children's Aid Societies).

Πολλοί Καναδοί γονεῖς πληρώνουν μία γυναίκα ἡ κοπέλλα (Baby Sitter), νά μείνη μέ τά παιδιά τους, ὅταν βγαίνουν ἔξω τά βράδυα. Οι γονεῖς πρέπει νά είναι βέβαιοι ὅτι ἡ «μπέιμπου-σίττερ» είναι ύπεύθυνο πρόσωπο, νά τή γνωρίζουν ἡ νά τήν ἔχει συστήσει κάποιος γνωστός τους. Οι νεαρές κοπέλλες θά μποροῦν νά προσέχουν τά παιδιά μόνον τῶν γειτόνων τους ἡ προσώπων πού είναι γνω-

στά στούς γονεῖς τους, καί δέν θά πρέπει νά γυρίζουν μόνες στά σπίτια τους άργα τή νύχτα.

Γυναικες

Ο ρόλος της γυναικας στήν οίκογένεια καί στή κοινωνία ἔχει ἀλλάξει κατά πολύ τά τελευταία δέκα, μέ δεκαπέντε χρόνια. Οι γυναικες ἀπαιτοῦν περισσότερη ἀναγνώριση καί ἵδιες εὐκαιρίες μέ τούς ἄντρες.

Από παλιά ὑπῆρχε στό Καναδᾶ ἡ συνήθεια νά δουλεύουν οι γυναικες πιρίν τό γάμο. Τώρα πολλές ἀπ' αύτές δουλεύουν καί μετά πού παντρευτοῦν.

Μέ τήν αὔξηση στό κόστος ζωῆς πολλές οίκογένειες ἔχουν ἀνάγκη ἀπό τούς δύο μισθούς. Εξ ἄλλου οι οίκογένειες ἔχουν ἀνάγκη ἀπό τούς δύο μισθούς.

Μέ τήν αὔξηση στό κόστος ζωῆς πολλές οίκογένειες ἔχουν ἀνάγκη ἀπό τούς δύο μισθούς. Εξ ἄλλου οι οίκογένειες τώρα είναι μικρότερες καί οι καινούργιες ἐφευρέσεις διευκολύνουν στή συντήρηση τού σπιτιοῦ νά γίνεται σέ λιγώτερο χρόνο ἀπό πρίν. Επίσης, τώρα ὑπάρχουν ὅλο καί περισσότεροι γάμοι, ὅπου οι γυναικες καί οι ἄντρες ἔχουν ἵσα δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις.

Τό 1971 ἔγινε μιά Νομοθεσία, πού ἀπαγορεύει τή διάκριση στήν ἐργασία μέ βάση τό φύλο ἢ τήν οίκογενειακή κατάσταση (Βλέπε σελ. 134, Διάκριση). Παρ' ὅλα αύτά πολλές γυναικες ἀκόμη ἐργάζονται σέ μικρές θέσεις ἢ μέ λιγώτερο μισθό. Πολύ λίγες δέ κατέχουν ἀνώτερες θέσεις στίς ἐπιχειρήσεις. Ακόμη πιό λίγες φθάνουν στή βουλή. Σέ σύγκριση μέ ἄλλες χώρες, ἡ ἀναλογία τῶν γυναικῶν πού ἔχουν ἐπαγγέλματα είναι μικρή, ἀλλά ὅλο καί περισσότερο ἀνοίγουν οι πόρτες γιά τίς γυναικες νά ἀσχοληθοῦν μέ διάφορα ἐπαγγέλματα, ἔξω ἀπ' αύτά πού στό παρελθόν θεωρούνταν μόνο γιά γυναικες.

Κατά τή συνήθεια, οι ἀνύπαντρες γυναικες είχαν τόν τίτλο Miss, οι δέ παντρεμένες Mrs. Τώρα ὅλο καί συνηθίζεται ὁ τίτλος Ms (μίζ) καί γιά τίς δύο.

Οίκογενειακά συμβάντα

Σέ κάθε χώρα, ἡ γένηση, ὁ γάμος καί ὁ θάνατος θεωροῦνται οίκογενειακοί στάθμοι, πού συνήθως συνοδεύονται μέ πατροπαράδοτες τελετές καί πού συνήθως ἔχουν σχέση μέ τή θρησκεία τῆς οίκογένειας. Οι μετανάστες προτιμοῦν νά ἀκολουθοῦν τίς δικές τους συνήθειες, ὅσο τό δυνατόν περισσότερο, ἀλλά μερικές φορές δέ ξέρουν τί νά κάνουν μέ τίς Καναδικές συνήθειες.

Γεννήσεις

Οι περισσότερες γεννήσεις στό Καναδᾶ γίνονται στά Νοσοκομεῖα καί οι

μαμμές είναι ἄγνωστες. Δέν γιορτάζονται συνήθως μέ εἰδικές τελετές, ἀλλά οι γυγγενεῖς καὶ φίλοι φέρνουν ἡ στέλνουν δῶρα στό μωρό. Μερικές οικογένειες κάνουν πάρτυ στά σπίτια τους, μετά πού βαπτίζεται τό παιδί στήν ἐκκλησία.

Γάμοι

Οι νέοι καὶ νέες διαλέγουν τό σύντροφό τους συχνά ἀπό τίς γνωριμίες τους στό σχολεῖο, στή δουλειά ἡ ἀπό φιλικές παρέες. Ἡ νύφη δέν παίρνει προίκα, ἀλλά τά νιόπαντρα ζευγάρια δέχονται δῶρα ἀπό φίλους καὶ συγγενεῖς.

Τά νυφικά «σάουερ» είναι ἔθιμο πού είναι ἄγνωστο σέ πολλούς νεοφερμένους. Πρίν ἔνα κορίτσι παντρευτῆ, οἱ φίλες διοργανώνουν ἔνα πάρτυ, ὅπου προσκαλοῦνται καὶ ἄλλες φίλες καὶ ἡ μέλλουσα νύφη δέχεται ἔνα «σάουερ» (βροχή) ἀπό μικρά δῶρα. Μερικές φορές διοργανώνονται καὶ μπεϊμπο σάουερς γιά τίς μέλλουσες μητέρες.

Οἱ ἄδειες γάμου ἑκδίδονται σέ εἰδικό γραφεῖο τοῦ Δημαρχείου τῆς πόλης τῆς περιφέρειας. Στό Ὀντάριο ἡ ἄδεια πρέπει νά ἔξασφαλίζεται τουλάχιστο τρεῖς μέρες πρίν τό γάμο, καὶ είναι ἔγκυρη νά χρησιμοποιηθῇ μέχρι τρεῖς μῆνες ἀπό τότε πού ἑκδόθηκε. Η ἄδεια κοστίζει ἔνα μικρό ποσό, πού πρέπει νά πληρωθῇ σέ μετρητά ἡ σέ θεωρημένη ἐπιταγή. Ἐάν ἡ ἀναγγελία τοῦ γάμου γίνεται ἀπό τόν ἄμβωνα μιᾶς ἐκκλησίας, δέν χρειάζεται ἄδεια. Ἡ ἀναγγελία πρέπει νά διαβαστῇ τουλάχιστο μιά φορά σέ λειτουργία τῆς Κυριακῆς, καὶ τουλάχιστο πέντε μέρες πρίν ἀπό τό γάμο, καὶ, ὅπως ἡ ἄδεια, είναι ἔγκυρη μέχρι τρεῖς μῆνες. Σέ μερικές ἐκκλησίες διαβάζεται ἡ ἀναγγελία μιά φορά, σέ ἄλλες δύο ἡ καὶ τρεῖς.

Ἡ τελετή τοῦ γάμου γίνεται στήν ἐκκλησία μέ καλεσμένους καὶ κατόπιν ἀκολουθῇ δεξίωση στό σπίτι ἡ σέ δημόσιους χώρους, ὅπως αἴθουσες δεξιώσεων κ.λ.π. Μόνο μία τελετή γάμου χρειάζεται. Μπορεῖ νά είναι θρησκευτική ἡ καὶ πολιτική τελετή μπροστά σέ δικαστή.

Κηδεῖες

Κηδεῖες γίνονται στήν ἐκκλησία, ἀλλά συνηθίζεται περισσότερο νά τελοῦνται στά γραφεῖα κηδειῶν, κτίρια ιδιόκτητα, πού λειτουργοῦν ἀπό ἐργολάβους δηδειῶν. Ὁλα τά γραφεῖα κηδειῶν, (οἰκοι), ἔχουν εἰδική Κυβερνητική ἄδεια γιά τή λειτουργία τους. Γιά δύο μέρες μετά τό θάνατο ὁ νεκρός κεῖται στόν οἴκο κηδειῶν καὶ οἱ φίλοι καλοῦνται ἐκεῖ νά συλληπηθοῦν τήν οικογένειά του. Συνήθως γίνεται καὶ θρησκευτική ἐπικήδεια ἀκολουθία στό παρεκκλήσι τοῦ οἴκου κηδειῶν, ἀλλά μερικές οικογένειες δέν τό κάνουν.

Ἡ οικογένεια μπορεῖ νά προσκαλέση τούς συγγενεῖς καὶ τούς στενούς φίλους στό σπίτι μετά τήν κηδεία, ὅπου τούς προσφέρονται ἀναψυκτικά. Ἡ

παρουσία τους έκει ύποβοηθάει στό νά μήν αἰσθάνεται ἡ οἰκογένεια μοναξιά, ἀμέσως μετά τήν κηδεία. Μερικοί ἀπό τούς καλεσμένους μπορεῖ νά ἔχουν ἔρθει ἀπό μακριά, ὥστε πολλές φορές τούς προσφέρεται καί γεῦμα, πρίν νά ἐπιστρέψουν. Οι γείτονες συχνά προσκομίζουν φαγητά, σάν χειρονομία βοήθειας πρός τήν οἰκογένεια πού πενθάει καί πού εἶναι ἀπασχολημένη μέ ἄλλα προβλήματα.

Μπορεῖ νά νομίζεται ὅτι οι Καναδοί εἶναι πολύ ψυχροί, ἐπειδή δέν ἐξωτερικεύουν τή λύπη τους τόσο φανερά, ὅσο ἐσεῖς νομίζετε ὅτι πρέπει σέ τέτοια περίσταση.¹ Απλούστατα, εἶναι ἔθιμό τους νά προσπαθούν νά εἶναι γενναῖοι καί νά συγκρατήσουν τά αἰσθήματά τους. Πένθιμα ροῦχα συχνά δέν φοριοῦνται, ἀλλά καί ροῦχα μέ φανταχτερά χρώματα δέν συνηθίζονται σέ κηδεῖες.

Μερικοί μετανάστες στέλνουν τή σωρό τοῦ νεκροῦ συγγενῆ τους στή πατρίδα τους γιά ταφή, ἀλλά αὐτό στοιχίζει χιλιάδες δολλάρια καί μπορεῖ νά ἀφήσῃ τήν οἰκογένεια σέ χρέος γιά πολύ καιρό. Οι κηδεῖες μπορεῖ νά εἶναι πολύ ἀκριβές, ἀλλά ὑπάρχουν καί τρόποι νά γίνωνται μέ λιγώτερα ἔξοδα.² Ενας ἐργολάβος κηδειῶν ἡ στίς μεγάλες πόλεις οἱ ὄργανισμοί κηδειῶν, μπορεῖ νά βοηθήσῃ τούς ἀνθρώπους νά προετοιμάζουν κηδείες ἀπό ἀρκετο καιρό πρίν, σέ χαμηλά ἔξοδα.³ Ο θρησκευτικός σας σύμβουλος, ιερέας, μπορεῖ νά σᾶς δώσῃ χρήσιμη βοήθεια σέ τέτοιες στιγμές.

Οἰκογενειακά προβλήματα

“ Οταν παρουσιάζονται οἰκογενειακά προβλήματα καλό εἶναι νά μπορῇ κανείς νά τά συζητάῃ μέ κάποιον ἄλλο. Τά προβλήματα συμπεριφορᾶς τῶν παιδιῶν μπορεῖ νά συζητοῦνται μέ τόνδάσκαλο ἡ τόν διευθυντή τοῦ σχολείου. Γιά προβλήματα μεταξύ τῶν παιδιῶν καί τούς γοψεῖς ἡ μεταξύ συζύγων, μπορεῖ νά συμβουλευτῆτε τόν ιερέα σας ἡ τίς ύπηρεσίες Οἰκογενειακῶν ύποθέσεων (Βλέπε σελ. 90 Συμβουλές γιά Οἰκογένειες).

Θρησκεία

Πολλοί μετανάστες πηγαίνουν στήν ἐκκλησία ἡ ἄλλους τόπου λατρείας ὅπου συναντοῦν συμπατριώτες τους καί ἀκοῦνε νά μιλιέται ἡ γλώσσα τους. Ἐκεῖ συχνά ἀποτείνονται γιά πληροφορίες ἡ βοήθεια.

¹ Υπάρχουν πολλά θρησκευτικά γκρούπ στό Καναδᾶ. Παρ’ ὅλα αὐτά, κατά κανόνα οι σχέσεις μεταξύ τους εἶναι πολύ ἀρμονικές.

Πολλές Καναδέζικες ἐκκλησίες, ἐκτός ἀπό τά θρησκευτικά τους καθήκοντα, εἶναι καί κέντρα γιά κοινωνικές δραστηριότητες. Μπορεῖ νά ἔχουν λέσχες γιά

άντρες, γυναῖκες, ζευγάρια, νέους και νέες, μεσήλικες και συνταξιούχους. Μερικές, άκόμη, προσφέρουν και μαθήματα γλώσσας γιά μετανάστες.⁷ Άλλες λειτουργοῦν άθλητικές λέσχες, καλοκαιρινές κατασκηνώσεις ή διοιθέτουν γήπεδα γιά τέννις και μπέντμιντον (άεροτέννις).⁸ Επίσης, μερικές έκκλησίες λειτουργοῦν παιδικούς σταθμούς γιά τα παιδιά, που οι μητέρες τους δουλεύουν.

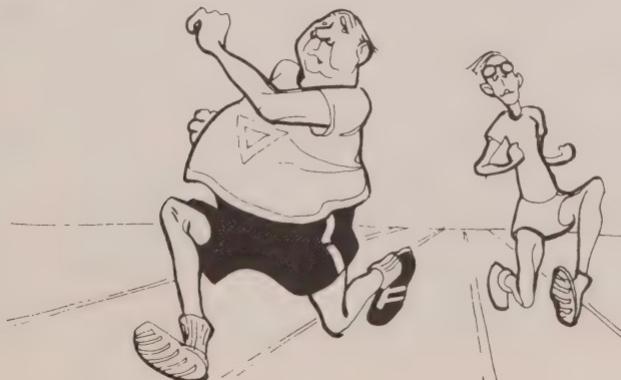
Μόνο πολύ λίγες από τίς παραπάνω δραστηριότητες περιορίζονται μόνο γιά τά μέλη της έκκλησίας. Οι περισσότερες είναι άνοιχτές γιά τόν καθένα, που θέλει νά λάβη μέρος. Γιά πληροφορίες, άποτανθείτε στήν έκκλησία της γειτονιάς σας.

Πολιτισμός και ψυχαγωγία

⁷ Υπάρχει μιά μεγάλη ποικιλία από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εύκαιριες στό Όντάριο, ώστε είναι άδύνατο νά περιγραφοῦν μέ λεπτομέρια σ' αύτό τό λίγο χώρο.

Στίς μεγάλες πόλεις είδικά, πολύς κόσμος άπολαμβάνει μιά έπισκεψη στίς γαλλαρίες τεχνῶν, σέ συμφωνικά κονσέρτα, παραστάσεις μπαλλέτου και στά θέατρα. Παντού στό Όντάριο, πολλά έθνικά (φυλετικά) σωματεῖα διατηροῦν τίς πολιτιστικές έκδηλωσεις από τή πατρίδα τους. Αύτό έχει χαρίσει ένα ιδιαίτερο χρώμα και ποικιλία στή Καναδική ζωή καπροσφέρειδιασκέδαση στούς κατοίκους από όλες τίς έθνικότητες.

⁸ Υπάρχουν έπισης πολλές ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Μερικές απ' αύτές λειτουργοῦν κάτω από τήν αιγίδα τήν πόλης ή τής κωμόπολης. Υπάρχουν τεράστια πάρκα και περιοχές, που διατηροῦνται και λειτουργοῦν από τή Κυβέρνηση τού Όντάριο, ώστε νά παραμείνουν στή φυσική τους κατάσταση. Τά πάρκα αύτά διατίθενται γιά τή χρήση τού κοινού, μέ πολύ μικρό κόστος είσητηρίου. Η Κυβέρνηση τού Όντάριο είναι ύπευθυνη γιά τή χρήση τῶν νερῶν, γιά τά δάση, τίς δημόσιες παραλίες και τούς τόπους γιά κατασκηνώσεις. Εάν έχετε σκοπό νά κυνηγήσετε ή νά ψαρέψετε, πρέπει νά μάθετε τούς κανονισμούς γι' αύτά τά σπόρ.

Μερικές οικογένειες άγοράζουν καλοκαιρινές βίλλες, δίπλα σέ νερό στό υπαίθρο, γιά τίς διακοπές τους ή τά Σαββατοκύριακα. Γιά τίς διακοπές τους, χρησιμοποιούν τά αύτοκίνητά τους ή καί γιά έκδρομές τό Σαββατοκύριακο. Πολλές φορές γλυτώνουν χρήματα μέ τό νά διανυχτερεύουν σέ τροχόσπιτα ή άντισκηνα πού είναι πολύ θηφηνότερα άπο ένα μοτέλ ή ξενοδοχεῖο. Έχουν καί τά φαγητά μαζί τους καί τρώνε σέ τραπέζια, πού είναι τοποθετημένα στά πλάγια τοῦ δρόμου άπό τή Κυβέρνηση τοῦ Όνταριο, έντελως δωρεάν.

Πολλές κοινοτικές ύπηρεσίες έχουν προγράμματα, ὥπως ή "Ενωση Νέων (X.A.N.), μέ πισίνες, γυμναστήρια καί όμαδικές δραστηριότητες (Βλέπε σελ. 99). Έπισης τά προσκοπικά σωματεῖα, οι έκκλησίες καί άλλοι κοινωνικοί όργανισμοί έχουν δικά τους προγράμματα.

Οι Σύλλογοι άπό διάφορες έθνικότητες διοργανώνουν ψυχαγωγικές δραστηριότητες γιά τούς συμπατριώτες τους καί, ίδιαίτερα, έχουν προγράμματα γιά τούς νέους.

Πολλοί ίδιωτες καί έπιχειρήσεις, λειτουργοῦν έπικερδή γι' αύτούς κέντρα, ὥπως σφαιριστήρια, μπιλιάρδα, αἴθουσες γιά χοροεσπερίδες, καταλύματα γιά σκί καί καλοκαιρινές κατασκηνώσεις.

Γιά περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτεῖτε τό Κοινοτικό σας Κέντρο, τή γειτονική σας βιβλιοθήκη, τό τμῆμα ψυχαγωγίας τοῦ Δήμου σας, ή όποιοδήποτε άπό τούς όγανισμούς, πού' αναφέραμε παραπάνω. Γιά τίς έξωκοινοτικές σας δραστηριότητες, άποταθήτε στό Έπαρχιακό Γραφεῖο Τουρισμοῦ (Provincial Tourist Bureau). Στίς μεγάλες πόλεις ή κωμοπόλεις θά βρήτε πολλά τέτοια γραφεία, καθώς καί στούς μεγάλους έπαρχιακούς δρόμους,

Έθελοντικοί Οργανισμοί καί Έθελοντές

Σ' αύτό τό βιβλίο περιγράφονται πολλές δημόσιες ύπηρεσίες, πού χρηματοδοτοῦνται άπό τή Κυβέρνηση, άλλα άναφέροντα καί «έθελοντικοί» ή «ίδιωτικοί» όργανισμοί, σχετικά μέ κοινωνικές, ύγειονομικές ή ψυχαγωγικές ύπηρεσίες. Αύτοί οι όργανισμοί λειτουργοῦν κάτω άπό τήν έπιβλεψη άπο ένα «Συμβούλιο Έθελοντῶν», άπό άνθρωπους δηλαδή, πού άφιερώνουν τό κόπο καί τό χρόνο γιά τό καλό τοῦ κοινοῦ χωρίς μισθό.

Σέ όλες τίς χώρες οι άνθρωποι προσφέρουν έθελοντικά τίς ύπηρεσίες τους σέ άλλους πού βρίσκονται σέ άνάγκη. Συνήθως, τούς άνθρωπους πού βοηθᾶν πρώτα είναι οι συγγενεῖς, γείτονες ή άνθρωποι πού άνήκουν στήν ίδια θρησκεία ή όργανισμό. Στό Καναδᾶ καί τίς Ήνωμένες Πολιτείες, ύπάρχουν πολλοί έθελοντές, πού προσφέρουν τή βοήθεια τους σέ τελείως ξένους.

Είναι δύσκολο νά έκτιμηθῇ ή άξια τής δουλιάς, πού προσφέρουν οι χιλιάδες

έθελοντές κάθε μέρα. Μπορεῖ νά δουλεύουν σέ νοσοκομεία, όδηγοῦν τούς άναπτηρους στίς κλινικές, προπονοῦν άθλητικές όμάδες, προσφέρουν ήγεσία σέ νεανικές όμάδες, γαζώνουν έπιδεσμους γιά τόν' Ερυθρό Σταυρό, κάνουν τόν διερμηνέα σέ μετανάστες, λειτουργοῦν κοινωνικές λέσχες γιά τούς συνταξιούχους, μαζεύουν λεφτά γιά τήν' Αντικαρκινική Έταιρία ή κάνουν χήλια δυό άλλα έργα.

" Οταν δοῦν ὅτι ύπαρχει άναγκη γιά κάτι πού δέν ἔχει μεριμνήσει κανένας, άμεσως διοργανώνουν μία ύπηρεσία. Τά εξοδα τά καλύπτουν μέ διάφορα κονσέρτα ή παζάρια, πού άφήνουν χρήματα. " Ετσι , άργα ή γρήγορα, ζητάν άπό τή Κυβέρνηση νά χρηματοδοτήση τό έργο. " Άλλοτε δουλεύουν στό Συμβούλιο η άλλες' Επιτροπές, ώστε νά έξασφαλίσουν τή συνέχεια τῆς ύπηρεσίας. Αύτοί είναι οι ' Εθελοντικοί ' Οργανισμοί.

Στίς πόλεις, πολλοί ἀπό ' αύτούς τούς όργανισμούς είναι μέλη σέ ἔνα όργανισμό, πού είναι γνωστός μέ τό σημείο: United Community Fund ή United Appeal (Ηνωμένην" Εκκληση), και ἔτσι συνεργάζονται σέ μία κοινή έκστρατεία γιά νά κάνουν έρανο γιά όλες τίς ύπηρεσίες. Οι' Επιχειρήσεις, τά έργοστάσια καί οι ιδιώτες δωρίζουν χρήματα γιά τό σκοπό αύτό.

' Ο United Community Fund διατηρεῖ ἔνα μικρό άριθμό ἀπό μισθωτούς ύπαλληλους, άλλα ό έρανος, τό ποιός όργανισμός θά πάρη πόσα, ποιός όργανισμός λειτουργεῖ καλά καί άξιζει νά συνεχίση καί, τά παρόμοια, ἀποφασίζονται καί γίνονται ἀπό έθελοντές.

' Εάν μένετε σέ πολιτεία, σίγουρα θά δῆτε τίς διαφημίσεις γιά τόν έρανο καί πολύ πιθανόν θά σᾶς ζητηθή νά συνεισφέρετε.' Εάν θέλετε νά γίνετε έθελοντής, κοιτάξτε κάτω ἀπό τό γράμμα «V» στό τηλεφωνικό κατάλογο τῆς πόλης σας, ἐάν ύπαρχη κανένα 'Εθελοντικό Γραφείο (Volunteer Bureau), ώστε νά βρήτε τό μέρος, πού θέλετε νά βοηθήσετε-ή ρωτήστε κανένα Κέντρο Πληροφοριῶν γιά νά σᾶς κατατοπίση (Βλέπε σελ. 23).

"Ας γνωρίσουμε τό' Οντάριο

" Οσο περνάει ό καιρός τόσο καί περισσότερο θά γνωρίζεστε μέ τήν 'Επαρχία τού' Οντάριο. Είναι ή δεύτερη σέ μέγεθος ἀπό τίς δέκα' Επαρχίες τοῦ Καναδᾶ, μέ ἔκταση 412.582 τετραγωνικά μίλια (1.068.587 τετραγωνικά χιλιόμετρα·. Τό' Οντάριο είναι μεγαλύτερο ἀπό τή Γαλλία, ' Ιταλία, ' Ελλάδα, Βέλγιο καί τίς Κάτω Χώρες μαζί, καί τό λιγώτερο ἀπό τό ἔνα τρίτο τοῦ μεγέθους τής' Ινδίας καί λιγώτερο ἀπό τό ἔνα δέκατο τοῦ μεγέθους τής Κίνας. Περίπου τό ἔνα ἔκτο τής' έπιφανείας του καλύπτεται ἀπό νερό, 68.490 τ.μ. μοιρασμένο ἀνάμεσα στίς Μεγάλες Λίμνες (Great Lakes) καί τά άλλα νερά τής ένδοχώρας.

‘Από τά 344.092 τ.μ. τά 46.372 τ.μ. είναι ιδιόκτητα καί βρίσκονται κυρίως στό Νότιο’ Οντάριο. Τά άλλα 297.720 τ.μ. άνήκουν στή Κυβέρνηση καί είναι γνωστά σάν Βασιλική Γῆ (Grown Land).

‘ Η Επαρχία έκτείνεται περίπου σέ απόσταση 1.000 μιλίων άπό τήν άνατολή πρός τή δύση καί τό ίδιο άπό τό βορρᾶ πρός τό νότο.

Περίπου τό ένα τρίτο τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Καναδᾶ κατοικεῖ στό ‘Οντάριο. ‘Ένας ύπολογισμός, τόν’ Ιούλιο τοῦ 1975, άριθμεῖ τό πληθυσμό τοῦ’ Οντάριο σέ 8.237.000 κατοίκους. Στήν άπογραφή τοῦ 1971, τό 55,44 στά έκατο τοῦ πληθυσμοῦ άποτελούνταν άπό άνθρώπους Βρετανικής προέλευσης καί τό 9,57 στά έκατο Γαλλικής προέλευσης. Τό ύπολοιπο 34,09 στά έκατο ήταν ένα μήγμα άπό άνθρώπους πού ήρθαν οι ίδιοι ή οι πρόγονοί τους άπό όλα τά μέρη τοῦ κόσμου.

‘ Από τό 1946, ὅταν τό μεταπολεμικό ρεῦμα μετανάστευσης άρχισε, μέχρι τό τέλος τοῦ 1974, παραπάνω άπό 4.000.000 μετανάστες έφτασαν στό Καναδᾶ καί οι μισοί άπό τό αύτούς, παραπάνω άπό 2.000.000, έχουν έγκατασταθῆ στό ‘Οντάριο. Χωρίς άμφιβολία, ή άναλογία τῶν άνθρώπων, πέρα άπό Βρετανικής ή Γαλλικής προέλευσης, θά είναι πολύ μεγαλύτερη κατά τήν άπογραφή τοῦ 1981.

Μιά μεγάλη πλειοψηφία τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ’ Οντάριο κατοικεῖ στίς πόλεις.

‘ Η μεγαλύτερη πόλη είναι τό Τορόντο, ή πρωτεύουσα τής’ Επαρχίας, πού έχει πάνω άπό δύο έκατομμύρια κατοίκους καί πού δέχεται τό 25 μέ τό 30 στά έκατο άπό τούς μετανάστες, πού έρχονται στό Καναδᾶ.’ Άλλες μεγάλες πόλεις είναι τό Χάμιλτον, ή Ότταβα, τό Γουϊντζορ καί τό Λόντον.’ Η Ότταβα είναι ή πρωτεύουσα τοῦ Καναδᾶ.

Στό χάρτη τό’ Οντάριο φαίνεται νά διαιρήται σέ δύο μέρη (Βλέπε σελ. 000). Τό μικρότερο, νότιο μέρος του είναι ή περισσότερο πυκνοκατοικημένη περιοχή τοῦ Καναδᾶ. Στίς πόλεις του ύπαρχουν μεγάλα έργοστάσια, πού παράγουν βιομηχανοποιημένες τροφές, αύτοκίνητα, χάλυβα, προϊόντα χαρτιοῦ καί δέρματος, έτοιμα ρούχα, οικιακά σκεύη καί πολλά άλλα άντικείμενα, πού πουλιούνται στά καταστήματα.’ Επίσης είναι πλούσια άγροτική περιοχή, πού παράγει κρέας, γάλα καί βούτυρο. Τό κλίμα του είναι άρκετά ζεστό καί έπιτρέπει τή καλλιέργεια σέ πολλά φρούτα, λαχανικά, δημητριακά καί καπνά.

Τό βόρειο μέρος τοῦ’ Οντάριο είναι έξη φορές μεγαλύτερο άπό τό νότιο, άλλα φιλοξενεῖ μόνο τό 14 στά έκατο τοῦ πληθυσμοῦ τής’ Επαρχίας. Είναι πολύ πλούσιο σέ όρυχεια, δάση καί ύδροιλεκτρική ένέργεια. Στά μακρινά βόρεια μέρη του ύπαρχουν τεράστιες άκατοίκητες έκτασεις, πού, χωρίς άμφιβολία, θά άξιοποιηθοῦν στό μέλλον.

Τό' Οντάριο έξαγει καί είσαγει μεγάλες ποσότητες σέ ύλικό καί έτσι έχει άναπτύξει μεγάλο έμποριο μέ αλλες χώρες. Οι Μεγάλες Λίμνες άποτελούν ένα φυσικό μεταφορικό σύστημα. Τά ώκεανόπλοια περνοῦν άπό το πλωτό σύστημα του ποταμού Σαιντ Λώρενς (Seaway), άπό το άνατολικό μέρος της Επαρχίας καί ταξιδεύουν μέχρι την λίμνη Σουπήριορ καί τόν κόλπο του Θάντερ Μπέϋ.

' Η Επαρχία μας έχει έναλλασσόμενες έποχές μέ ψυχρούς, βαρεῖς χειμῶνες στά περισσότερα μέρη της, μέ τήν ανοιξη πού έρχεται γρήγορα καί μεταμορφώνει τό τοπίο άπό ασπρό σέ πράσινο, μέ τό ήλιόλουστο, τό πολλές φορές πολύ ζεστό καλοκαΐρι καί τό φθινόπωρο μέ τή πλούσια συγκομιδή σέ δημητριακά, λαχανικά καί φρούτα καί μέ τά δέντρα μεϊπλ (σφενδαμνόδεντρα) μέ τίς φαντασμαγορικές άποχρώσεις σέ κόκκον καί κίτρινο.

Θά τό βρῆτε ένδιαιφέρον νά μάθετε κάτι γιά τό λαό του' Οντάριο, γιά τούς Ινδιάνους, πού πρίν 400 χρόνια, ήταν ό μόνος λαός έδω, γιά τούς Γάλλους πού έζερεύνησαν τίς λίμνες καί τά ποτάμια του, γιά τούς Βρετανούς πού πρωταρχικά έγκατεστάθηκαν έδω καί γιά τούς άλλους λαούς, πού έχουν έρθει άπό τότε. Θά θέλετε ίσως νά μάθετε γιά τήν ιστορία του, πώς άναπτυχθήκε, καί γιά τούς άθρωπους πού τό Κυβέρνησαν καί έπεδρασαν στήν άναπτυξή του.

Οι δύο έπισημες γλώσσες τού Καναδᾶ είναι ή' Αγγλική καί ή' Γαλλική, άλλα καθώς είμαστε πολυπολιτιστική χώρα, ή Κυβέρνηση τού' Οντάριο έχει τακτική της νά ένθαρρύνη ολες τίς έθνικότητες νά διατηρήσουν τή γλώσσα καί τό πολιτισμό τους, ώστε νά τά άναπτυξουν μέσα στά Καναδικά πλαίσια. Ειδικώτερα, ένθαρρύνονται νά συμμεριστούν τό πολιτισμό τους μέ τά άλλα γκρούπς.

Τό' Οντάριο προσφέρει πολλά ένδιαιφέροντα μέρη γιά νά τά δή κανείς, μερικά ιστορικά, πολλά άξιοθέατα καί άλλα ψυχαγωγικά. Δέν μπορεί νά περιγραφοῦν μέ λεπτομέρεια έδω. Πολλά άπό αύτά μπορεῖ νά είναι κοντάσας. Σέ άλλα μπορεῖ νά πάτε μέ τό αύτοκίνητο ή μέ τό λεωφορεῖο. 'Εξερευνήστε τή περιοχή σας. Στίς περισσότερες πόλεις καί χωριά στό' Οντάριο, ύπαρχει μιά' Ιστορική Έταιρεία ή ένα μουσείο, πού θά σᾶς πληροφορήση γιά τούς άνθρωπους πού έζησαν έδω πολύ νωρίτερα. Γιά ένδιαιφέροντα μέρη πού θέλετε νά έπισκεψητήτε ή γιά τά σχέδια πού έχετε, άποτανθήτε στή βιβλιοθήκη γιά πληροφορίες." Η άποτανθήτε στό 'Υπουργείο Βιομηχανίας καί Τουρισμού τής' Επαρχίας, τό όποιο έχει γραφεία στίς περισσότερες πόλεις καί τούς έπαρχιακούς αύτοκινητόδρόμους.

Χαρεῖτε τό' Οντάριο. Είναι ένα ώραϊο μέρος νά ζῇ κανείς.

Πώς θά βρήτε πληροφορίες και βοήθεια

‘Υπηρεσίες Πληροφοριών

23

Γενικές Κυβερνητικές Πληροφορίες	24
Τηλεφωνικός Κατάλογος	24
‘Υπουργείον Πολιτισμοῦ και Ἀναψυχῆς τοῦ Ὀντάριο	25
Τό Σπίτι ‘Υποδοχῆς τοῦ Ὀντάριο	25
Περιφερειακά Γραφεῖα	26
Τμῆμα Πληροφοριῶν γιά τούς Πολίτες	26
‘Υπουργείον Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ και Μεταναστεύσεων τοῦ Καναδᾶ	26
Κέντρα Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ τοῦ Καναδᾶ	26
Κέντρα Μεταναστεύσεων τοῦ Καναδᾶ	26
Συνοικιακές ‘Υπηρεσίες Πληροφοριῶν	27
Κοινωνικά Κέντρα Πληροφοριῶν	27
‘Οργανισμοί Ἐθνικοτήτων	28
‘Εθελοντικοί Οργανισμοί	28
Θρησκευτικοί Ὁργανισμοί	28
‘Εμπορικοί Οργανισμοί	28
‘Επείγουσες Ἀνάγκες	28
‘Η χρήση αὐτοῦ τοῦ Βιβλίου	29
‘Η Κυβέρνηση	29

Πληροφορίες Καί Παροχή Βοηθείας

Υπηρεσίες Πληροφοριῶν

Σέ μιά νέα χώρα, είναι πολύ σημαντικό νά ξέρετε ποῦ νά πάτε νά ζητήσετε πληροφορίες καί βοήθεια, πού χρειάζεστε.¹ Εάν έχετε δυσκολίες μέ τή γλώσσα καί δέν μποροῦν νά σᾶς καταλάβουν, θά χρειαστῆτε ειδική προσωπική βοήθεια. Μπορεῖ νά χρειαστῆτε μεταφράσεις σέ διάφορα έγγραφα ή κάποιον νά σᾶς έξηγήση ἔνα γράμμα ή νά σᾶς βοηθήση νά γράψετε μιά ἀπάντηση. Μπορεῖ νά έχετε δυσκολίες μέσα σ' ἔνα γραφείο καί νά χρειαστῆτε κάποιον πού μιλάει τή γλώσσα σας νά σᾶς διευκολύνη.

¹ Ή Αγγλική είναι ή γλώσσα πού μιλιέται εύρυτατα στό Όντάριο, καί πού χρειάζεται ό μετανάστης στό Όντάριο, παρ' ὅλα πού ύπάρχουν λίγες περιοχές, ὅπου ύπάρχει σεβαστός ἀριθμός Γαλλοφώνων καί πού ό γαλλόφωνος μετανάστης θά μπορεῖ νά συνενοηθῇ ἄνετα.² Ωσπου νά μάθετε τή νέα γλώσσα, προσπαθήστε νά βρήτε κάποιον κοντινό σας πού μιλάει τή γλώσσα σας νά σᾶς βοηθήση.

Παρακάτω, παραθέτομε μερικές Κυβερνητικές ύπηρεσίες, έθελοντικούς όργανισμούς, (Βλέπε σελ. 29) καί ἄλλα κέντρα βοήθειας μέ τά όποια μπορεῖτε νά ἔρθετε σέ ἐπαφή γιά πληροφορίες.

Στό Καναδᾶ ύπάρχουν τρία ἐπίπεδα Κυβέρνησης: ομοσπονδιακή, ἐπαρχιακή καί δημοτική Κυβέρνηση Γιά περισσότερες Πληροφορίες (Βλέπε σελ. 29).

Οι Κυβερνητικές ύπηρεσίες προσφέρονται δωρεάν, ἐκτός ἀπό μερικές, ὅπως "Άδειες ή μερικά ἐκπαιδευτικά μαθήματα. Στό Καναδᾶ θεωρεῖται ποινική παράβαση τό νά δέχωνται οι Κυβερνητικοί ύπαλληλοι ή ή οικογένειά τους ή οι φίλοι τους χρήματα, δῶρα ή ἄλλα ρουσφέτια γιά ἀντάλλαγμα τῶν ύπηρεσιῶν πού προσφέρουν.

Ἐπίσης θεωρεῖται παράβαση, ὅταν ἔνα ἄτομο η ύπηρεσία ύπόσχεται νά ἔξασκήσῃ ἐπιρροή στή Κυβέρνηση γιά λογαριασμό κάποιου ἄλλου, μέ ἀντάλλαγμα δωροδοκιῶν." Ατομα, πού προσφέρουν η δέχονται βοήθεια η ἐπιρεάζουν μέ αὐτό τόν τρόπο, μπορεῖ νά τιμωρηθοῦν μέ πρόστιμο η ἀκόμη καί μέ φυλάκιση.

Οι Έθελοντικοί όργανισμοί προσφέρουν πληροφορίες δωρεάν. Δέν είναι Καναδέζικη συνήθεια νά δέχωνται δῶρα γιά τέτοιες ύπηρεσίες.

Μή διστάζετε νά ζητάτε πληροφορίες καί συμβουλή. Οι Κυβερνητικές ύπηρεσίες καί ύπουργεια ἔξυπηρετοῦν ὅλους τούς ἀνθρώπους. Οι έθελοντικοί η

κοινοτικοί όργανισμοί ύπαρχουν γιά νά σᾶς βοηθάνε καί είναι δικαιώμα σας νά τούς χρησιμοποιήτε. Μπορεῖ νά σᾶς γλυτώσουν χρόνο, χρήματα καί προβλήματα. Ζητήστε βοήθεια ἀπό ἓνα Κέντρο Πληροφοριῶν, τήν ἐκκλησία σας, τό δάσκαλο πού σᾶς διδάσκει τή γλώσσα ἢ ἀπό ὅποιοδήποτε όργανισμό, πού σᾶς ἔχει φανή χρήσιμος.

Γενικές Κυβερνητικές Πληροφορίες

Τά περισσότερα Κυβερνητικά Τμήματα καί ύπουργεια προσφέρουν διαφημιστικά φυλλάδια, ὅπου περιγράφονται οἱ ὑπηρεσίες πού παρέχονται δωρεάν στό κοινό. Τούς τηλεφωνικούς ἀριθμούς τῶν τμημάτων ἢ ύπουργειών θά τούς βρῆτε στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο: Government of Canada ἢ Government of Ontario. Μπορεῖτε νά στείλετε ἓνα γράμμα σέ ὅποιοδήποτε 'Υπουργεῖο τῆς Κυβέρνησης τοῦ 'Οντάριο στή διεύθυνση: Queen's Park, Toronto. Γιά ἓνα γράμμα πρός τήν 'Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, γράψετε: Parliament Buildings, Ottawa.

'Ο Τηλεφωνικός Κατάλογος

Θά βρῆτε πολύ χρήσιμο τό τηλεφωνικό κατάλογο καί θά πρέπει νά μάθετε νά τό χρησιμοποιήτε ὅσο τό δυνατό γρηγορώτερα. Τά ὄνόματα τῶν ἀνθρώπων καί τῶν όργανισμῶν είναι κανονισμένα σέ ἀλφαριθμητική σειρά. Οἱ ἀριθμοί γιά τή Κυβέρνηση βρίσκονται σέ ειδικό μέρος στό γράμμα «G». 'Η 'Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση ἀπαριθμεῖται πρώτη, μετά ἡ Κυβέρνηση τοῦ 'Οντάριο καί μετά οἱ Κυβερνήσεις τῶν τοπικῶν Δήμων.

Στό μπροστινό μέρος τοῦ καταλόγου ύπαρχουν όδηγίες γιά ύπεραστικά τηλεφωνήματα, πρώτες ἀνάγκες καὶ ἄλλα θέματα. Τό πίσω μέρος τοῦ καταλόγου είναι γνωστό σάν «Yellow Pages (Κίτρινες σελίδες). Στό Τορόντο, οἱ «Yellow Pages» ἀποτελοῦν ξεχωριστό κατάλογο, ὅπου ἀπαρριθμοῦνται ἐπιχειρήσεις, ἔστιατόρια, ἐκκλησίες, γιατροί δικηγόροι καὶ πολλές ἄλλες ύπηρεσίες, πού θά χρειαστῆτε.

‘Υπουργεῖον Πολιτισμοῦ καὶ Ἀναφυχῆς τοῦ ‘Οντάριο
(Ontario Ministry of Culture and Recreation:

Tό «Σπίτι ‘Υποδοχῆς τοῦ ‘Οντάριο»(Ontario Welcome House)

‘Εφ ὅσον πολλοί μετανάστες ἔρχονται στό ‘Οντάριο, συνήθως μέ αεροπλάνο στό Τορόντο, ἡ Κυβέρνηση τοῦ ‘Οντάριο ἔχει δημιουργήσει ἑνα Κέντρο σ’ αὐτή τή πόλη γιά νά τούς βοηθήσῃ στίς πρώτες τους ἀνάγκες. Οἱ πολύγλωσσοι ύπαλληλοι τοῦ ‘Υπουργείου μας στό ἀεροδρόμιο, ἀφοῦ δώσουν τίς ἄμεσες πληροφορίες καὶ βοήθεια στούς μετανάστες, τούς στέλνουν στό «Welcome House,» πού προσφέρει ύπηρεσίες σέ ὅλους τούς μετανάστες, καὶ τούς κατοίκους τοῦ ‘Οντάριο.

‘Τό «Welcome House» είναι ἀνοιχτό ‘ξη μέρες τή βδομάδα, Δευτέρα μέ Παρασκευή ἀπό τίς 9:00 π.μ. μέχρι τίς 9:00 μ.μ., καὶ Κυριακή ἀπό τίς 10:00 π.μ. μέχρι τίς 5:30 μ.μ.

“ Ενα προσωπικό ἀπό εἰδικευμένους , πολύγλωσσους λειτουργούς- συμβούλους, είναι ἔτοιμο νά καλωσορίσῃ καὶ νά βοηθήσῃ τούς νεοφερμένους:

- νά βροῦν μέρος νά κατοικήσουν.
- νά βροῦν ἐργασία, νά τούς ἔτοιμάσουν ρέζουμαι (ἔκθεση προσόντων) μετάφραση καὶ ἀξιολόγηση τῶν σχολικῶν ἡ ἐπαγγελματικῶν διπλωμάτων τους.
- νά κάνουν αἴτηση γιά ‘Ασφάλεια ‘ Υγείας ἡ ἄλλες πληροφορίες.
- νά κάνουν αἴτηση γιά οἰκογενειακό ἐπίδομα.
- νά ἔγγραφοῦν σέ μαθήματα ‘ Αγγλικῆς γιά νεοφερμένους, σέ διάφορα ἐπίπεδα.
- νά βροῦν Παιδικό Σταθμό, ὅταν ἡ μητέρα μαθαίνει τή γλώσσα.
- νά κατατοπιστοῦν μέ μεταναστευτικά ζητήματα.
- νά βροῦνε ροῦχα γιά ἀπόρους ἡ φυγάδες μετανάστες.
- νά τούς δώσουν πληροφορείς γιά τοπικές, πολιτιστικές ἐκδηλώσεις ἡ ίδρυματα καὶ πολλά ἄλλα.

Γιά περισσότερες πληροφορίες ἀποτανθῆτε στό:

Ontario Welcome House,
8 York Street,
Toronto, Ont.
Τηλέφωνον (416) : 965-3021

Περιφερειακά Γραφεῖα (Field Offices)

Έάν μένετε ξέω από τό Τορόντο, μπορεῖτε νά έρθετε σέ έπαφή μέ έναν άπό τούς περιφερειακούς ύπαλληλους τού 'Υπουργείου Πολιτισμού καί' Αναψυχῆς.' Εάν μένετε σέ άπομονωμένες περιοχές, άποτανθήτε στά γραφεῖα τού 'Υπουργείου Φυσικῶν Πόρων, Τμῆμα Βορεινῶν' Υποθέσεων (Ministry of Natural Resources. Northern Affairs Branch). Αύτά τά' Υπουργεῖα απαρριθμοῦνται στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω άπό τόν τίτλο: «Government of Ontario.

Τμῆμα Πληροφοριῶν γιά τούς Πολῖτες (Citizens Inquiry Branch)

Τό Τμῆμα Πληροφοριῶν γιά τούς Πολῖτες παρέχει πληροφορίες σχετικά μέ τίς ύπηρεσίες τής Κυβέρνησης τοῦ 'Οντάριο. Ζητῆστε πληροφορίες αύτοπροσώπως, διά τηλεφώνου ή καί μέ γράμμα. Οι γραπτές έρωτήσεις σέ γλωσσες έκτός άπό 'Αγγλικά ή Γαλλικά έξυπηρετοῦνται μέ τή βοήθεια διερμηνέων.' Υπάρχουν γιά διαθεσιμότητα πολλά πληροφοριακά φυλλάδια γιά τίς Κυβερνητικές ύπηρεσίες.' Αποτανθήτε στό:

Citizens' Inquiry Branch
Ministry of Culture and Recreation
Room M1-50 MacDonald Block
Queen's Park
Toronto. M7A 2R9
Τηλέφωνον: 965-3535

'Υπουργεῖον 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καί Μεταναστεύσεων τοῦ Καναδᾶ

(Canada Department of Manpower and Immigration)

Κέντρα 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ τοῦ Καναδᾶ
Canada Manpower Centres

Οι σύμβουλοι στά Κέντρα 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ τοῦ Καναδᾶ δίνουν πληροφορίες καί βοηθᾶν τούς μετανάστες κατά τήν περίοδο τής έγκατάστασής τους, πολύ συχνά μέ ζητήματα ὅπως ή εύρεση έργασίας καί στέγασης. Βλέπε σελ. 82 γιά περισσότερες πληροφορίες.

Κέντρα Μεταναστεύσεων τοῦ Καναδᾶ/Canada Immigration Centres)

Έάμ ἔχετε έρωτήσεις σχετικά μέ μεταναστευτικά έγγραφα ή μεταναστευτική κατάσταση, η έάν θέλετε νά φέρετε κάποι συγγενῆ στό Καναδᾶ, πρέπει νά

έπισκευτήτε ἔνα Κέντρο Μεταναστεύσεων τοῦ Καναδᾶ. Τά Κέντρα αὐτά συχνά δέν ύπαρχουν σέ μικρές Κωμοπόλεις, ἀλλά κάποιος ύπαλληλος ἀπό ἔνα μεγάλο Κέντρο τίς ἐπισκέπτεται σέ καθωρισμένες ἡμερομηνίες στά Κέντρα τοῦ 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ.

Τά Κέντρα τοῦ 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καί Μεταναστεύσεων τοῦ Καναδᾶ ύπαρχουν στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο: Government of Canada, Department of Manpower and Immigration.

Συνοικιακές 'Υπηρεσίες Πληροφοριῶν (Neighbourhood Sources of Information)

' Υπάρχουν ἄτομα πού μπορεῖτε νά συναντήσετε ἢ νά ἔρθετε σέ ἐπαφή κοντά στή γειτονιά σας, καί πού είναι πρόθυμοι νά σᾶς βοηθήσουν. Τέτοια ἄτομα είναι:

Δάσκαλοι γλώσσας (Βλέπε σελ 65)
Διευθυντές Σχολείων ἢ Δάσκαλοι
Θρησκευτικοί Ήγέτες
Δημόσιες Νοσοκόμες (Βλέπε σελ. 74)
Βιβλιοθηκάριοι (Βλέπε σελ. 68)

Κοινοτικά Κέντρα Πληροφοριῶν (Community Information Centres:

Στίς περισσότερες πόλεις καί κωμοπόλεις ύπαρχουν Κοινοτικά Κέντρα Πληροφοριῶν, ὅπου μπορεῖ κανείς νά ἐπισκεφθῇ ἢ νά τηλεφωνήσῃ γιά πληροφορίες. Σέ μια μικρή πόλη μπορεῖ νά ἔχῃ μόνο ἔνα. Στίς μεγάλες πόλεις ὅμως πιθανόν νά ύπαρχη ἔνα μεγάλο, κεντρικό «Κέντρο» γιά νά ἔξυπηρτετῇ ὅλη τή πόλη, κυρίως διά τηλεφώνου, καί ἔναν ἀριθμό ἀπό μικρά γειτονικά κέντρα, ὅπου είναι εύκολότερο νά ἐπισκεφτῇ κανείς προσωπικῶς καί νά συζητήσῃ μέ ἔνα μέλος τοῦ προσωπικοῦ.

Αύτά τά κέντρα είναι ἀνοικτά γιά ὅλους καί σέ περιοχές πού ύπαρχει μεγάλος ἀριθμός μεταναστῶν πιθανόν νά ύπαρχη προσωπικό πού νά μιλά τή γλώσσα πού χρειάζεται περισσότερο. Μερικά κέντρα ἔξυπηρτετοῦν μόνο ὁμοεθνεῖς τους.

Τά πληροφοριακά αὐτά κέντρα δίνουν πληροφορίες καί ἐπεξηγοῦν τίς Κυβερνητικές καί ἄλλες κοινοτικές ύπηρεσίες." Άλλες φορές, μεταφράζουν ἢ γράφουν γράμματα γιά μετανάστες, τούς βοηθῶν νά συμπληρώσουν Κυβερνητικά ἐντυπα ἢ κάνουν τηλεφωνήματα γιά λογαριασμό τους. Γιά πιό δύσκολα προβλήματα ἀποτείνονται σέ εἰδικές ύπηρεσίες, ὅπου ἡ λύση τους ἀπαιτεῖ πολλές φορές μακροπρόθεσμη βοήθεια.

Κοιτάξτε γιά αὐτά τά κέντρα στίς «Κίτρινες Σελίδες» τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου, κάτω ἀπό τό τίτλο: Information

'Οργανισμοί' Εθνικοτήτων

" Ανθρωποι από διαφορετικές χώρες έχουν δημιουργήσει ύπηρεσίες βοήθειας γιά μετανάστες, μέ σκοπό νά βοηθήσουν τούς νεοφερμένους. Οι όργανισμοί αύτοί προσφέρουν σχεδόν τόν ίδιο τύπο προγραμμάτων, πού άναφέραμε παραπάνω γιά τά κοινοτικά κέντρα πληροφοριῶν. Καί αύτές τίς ύπηρεσίες μπορεῖ νά τίς βρήτε στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω από τό τίτλο: Information. ' Ή έκκλησία σας ή οι όμογενεις σας, πού είναι στό Καναδᾶ ἀρκετό καιρό, μποροῦν νά σᾶς ποῦν περισσότερα γιά τούς όργανισμούς αύτούς.

'Εθελοντικοί' Οργανισμοί

Οι Χριστιανικές' Άδελφότητες Νέων (Y' s), οι Οϊκοί' Έγκατάστασης τῶν πολιτῶν καί τά Κοινοτικά Κέντρα, ὅλα δείχνουν ἐνδιαφέρον γιά τούς μετανάστες καί τούς βοήθᾶν στίς δυσκολίες τους, (Βλέπε σελ. 27). Στίς μεγάλες πόλεις ύπαρχουν πολυπολιτιστικά κέντρα, πού δίνουν πληροφορίες, διοργανώνουν κοινωνικά προγράμματα καί παρέχουν βοήθεια σέ διάφορους τομεῖς.

Θρησκευτικοί' Οργανισμοί

Μερικές έκκλησίες η ἄλλοι θρησκευτικοί όργανισμοί προσφέρουν βοήθεια στούς μετανάστες. ' Η' Εθνική Μεταναστευτική ἐπιτροπή Διεθνοῦς Πίστεως (National Interfaith Committee) είναι τό συντονιστικό σῶμα, πού ἀποτελεῖται από ἀνθρώπους από διάφορες θρησκείες. Οι τοπικές ἐπιτροπές τού σώματος αὐτοῦ, στέλνουν γράμματα μέ τά όποια καλωσορίζουν τούς μετανάστες καί δίνουν τά ὄνόματα καί τηλέφωνα ἀνθρώπων από διάφορες ἔθνικότητες, πού μιλοῦν μιά συγκεκριμένη γλώσσα, γιά πληροφορίες καί βοήθεια.

'Εμπορικοί' Οργανισμοί

' Υπάρχουν πράκτορες πού βοηθᾶν τούς μετανάστες ἀντί πληρωμῆς. Πολλές φορές είναι χρήσιμοι, διότι είναι τῆς ἴδιας ἔθνικότητας μέ τούς πελάτες πού ἔξυπηρετοῦν καί πού μιλᾶν τήν ἴδια γλώσσα. Παρ' ὅλα αύτά, ύπάρχει καί ὁ ἀνέντιμος πράκτορας, πού ζητάει μεγάλα ποσά καί πού ύπόσχεται πράγματα πού δέ μπορεῖ νά τηρήσῃ. Μερικοί ἀπ' αύτούς έχουν συλληφθῆ καί τιμωρηθῆ. Προτοῦ ἐπισκεφτήτε ἔνα πράκτορα, καλό θά είναι νά συμβουλεύεστε μερικούς ἐμπιστούς πατριώτες σας, πού είναι ἀρκετό καιρό στό Καναδᾶ καί πού γνωρίζουν ποιό πάκτορα νά σᾶς συνιστήσουν.

'Επείγουσες' Ανάγκες (Emergencies)

Μπορεῖ νά χρειάζεστε ἄμεση βοήθεια σέ περίπτωση δυστυχήματος η αἰφνίδιας ἀρρώστιας. Στίς μεγάλες πόλεις καί κωμοπόλεις ύπάρχει εἰδικός τηλεφωνικός ἀριθμός γιά πρῶτες βοήθειες, πού μπορεῖτε νά τηλεφωνήσετε.

'Ο άριθμός αύτός είναι τυπωμένος μέ μεγάλα γράμματα στό μπροστινό μέρος τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου μέ τό τίτλο: Emergency. "Η μπορεῖτε νά τηλεφωνήσετε στό «Ο» (μηδέν) καί νά ζητήσετε ἀπό τή τηλεφωνήτρια νά σᾶς βοηθήσῃ." Εάν δέν ἔχετε μάθη ἀκόμη τή γλώσσα, τουλάχιστον μάθετε νά λέτε «Βοήθεια» (Χέλπι) καί νά δίνετε τό ὄνομα σας καί τή διεύθυνση.' Εάν ἀναφέρετε τί γλώσσα μιλάτε, μπορεῖ νά βροῦνε κάποιο πού μιλάει τή γλώσσα σας.

Μή ἐκπλαγῆτε ἡ φοβηθῆτε ἄν ή Πυροσβεστική Υπηρεσία ἡ ἡ' Αστυνομία ἔρθη πρός βοήθειά σας. 'Η Αστυνομία δέν ἔρχεται νά συλλάβῃ κανέναν, ἀλλά γιά νά βοηθήσῃ.' Η Πυροσβεστική ἔχει συσκευές, πού συνεφέρουν ἀναίσθητα ἄτομα. Καί οἱ ἀστυνομικοί καί οἱ πυροσβέστες είναι ἐκπαιδευμένοι σέ «πρῶτες βοήθειες», ὥστε νά παράσχουν βοήθεια σέ ἐπείγουσες ἀνάγκες." Αλλωστε, αύτό είναι μέρος τοῦ καθήκοντός τους.

Μπορεῖτε νά μεταφέρετε ἔνα σοβαρά ἄρρωστο ἡ τραυματισμένο στό νοσοκομεῖο, ὅποιαδήποτε ὥρα τῆς μέρας ἡ τῆς νύχτας. Πολλά νοσοκομεῖα ἔχουν εἰδικό τμῆμα γιά ἐπείγουσες ἀνάγκες καί πρῶτες βοήθειες, σέ ξεχωριστή εἴσοδο καί μέ μεγάλη πινακίδα μέ τή λέξη: Emergency. Σέ περίπτωση δηλητηρίασης, τηλεφωνεῖστε σ' ἔνα νοσοκομεῖο ἡ πηγαίνετε στό τμῆμα Πρώτων Βοηθειῶν (Emergency). Στίς μεγάλες πόλεις, σέ μερικά νοσοκομεῖα, ὑπάρχουν εἰδικά κέντρα ἐλέγχου δηλητηριάσεων. Είναι καθῆκον τους νά δίνουν γρήγορα τηλεφωνικές πληροφορίες.' Η τηλεφωνική ἔξυπηρέτηση «Πρώτων Βοηθειῶν» ἡ ἡ τηλεφωνήτρια θά σᾶς βοηθήσῃ.

' Η' Αστυνομία θά ἀνταποκριθῇ ἀμέσως σέ ὅποιαδήποτε κλήση γιά τή προστασία σας. Μή διστάζετε νά τήν καλέσετε ἡ νά ζητήσετε ἀπό τή τηλεφωνήτρια νά τήν καλέση γιά λογαριασμό σας.

'Η χρήση αύτοῦ τοῦ βιβλίου

Σέ διαφορετικά σημεῖα αύτοῦ τοῦ βιβλίου θά βρῆτε συμβουλές γιά τό ποῦ νά ἀπευθύνεστε γιά πληροφορίες. Χρησιμοποιεῖστε ἔνα κέντρο πληροφοριῶν, τήν ἐκκλησία σας, τό δάσκαλο πού σᾶς διδάσκει τή γλώσσα ἡ ὅποιαδήποτε ὄργανισμό πού σᾶς ἔχει φανῆ χρήσιμος.

Μή διστάζετε νά ζητάτε πληροφορίες καί συμβουλές. Οι Κυβερνήσεις καί τά ὑπουργεῖα ἔχουν καθῆκον νά ἔξυπηρετοῦν ὅλους. Οι Κοινωνικοί ὄργανοισμοί είναι γιά νά βοηθᾶν τούς ἀνθρώπους καί ἔχετε τό δικαίωμα νά τούς χρησιμοποιῆτε. Έσι μπορεῖτε νά γλυτώσετε χρόνο, φασαρία καί χρήματα.

'Η Κυβέρνηση

Σ' αύτό τό βιβλίο συχνά ἀναφέρεται ἡ «Κυβέρνηση». Στό Καναδᾶ ὑπάρχουν τρία ἐπίπεδα Κυβέρνησης: ἡ' Ομοσπονδιακή (γιά ὅλο τό Καναδᾶ), ἡ' Επαρχιακή (μόνο γιά τήν ἐπαρχία) καί ἡ Δημοτική Κυβέρνηση (γιά τούς τοπικούς δήμους). (Βλέπε σελ. 156).

'Εργασία

<i>'Αριθμός Κοινωνικής Ασφάλισης</i>	31
<i>Πώς θά βρήτε έργασία</i>	32
<i>Κέντρα Εργατικού Δυναμικοῦ τοῦ Καναδᾶ</i>	32
<i>'Εφημερίδες</i>	32
<i>Φίλοι καὶ συγγενεῖς</i>	33
<i>Πρακτορεία Εύρεσεως Εργασίας</i>	33
<i>Συνέντευξη γιά έργασία</i>	33
<i>Μεταφράσεις Εγγράφων</i>	34
<i>'Αξιολόγηση Προσόντων</i>	34
<i>'Εκπαιδευτικά Διπλώματα</i>	34
<i>'Επαγγελματικά Πιστοποιητικά καὶ Πτυχεῖα</i>	35
<i>Τεχνικά προσόντα</i>	36
<i>Αύτοεργοδοτημένοι</i>	37
<i>Προγράμματα έργατικῆς ἐκπαίδευσης</i>	37
<i>Πρόγραμμα Βιομηχανικῆς Εκπαίδευσης τοῦ Οντάριο</i>	37
<i>Προεξετάσια Μαθήματα γιά τεχνίτες</i>	37
<i>Μετεκπαίδευση στά Κέντρα Εργατικοῦ Δυναμικοῦ</i>	38
<i>Συνδικαλιστικά (έργατικά) Σωματεῖα</i>	38
<i>"Οροι Εργασίας</i>	38
<i>"Ωρες Εργασίας</i>	40
<i>Διακοπές (Ημέρες Αργίας)</i>	41
<i>Κατώτερο ὄριο μισθοῦ</i>	41
<i>"Ισοι ὄροι μισθῶν</i>	41
<i>"Άδεια Εγκυμοσύνης ἡ Μητρότητας</i>	42
<i>Κατώτερο ὄριο ήλικίας</i>	42
<i>'Επαγγελματική Ασφάλεια</i>	42
<i>Κρατήσεις ἀπό μισθούς</i>	43
<i>Λογαριασμός Μισθοδοσίας</i>	43
<i>Διακρίσεις</i>	43
<i>'Ασφάλεια Ανεργίας</i>	44
<i>'Επίδομα</i>	44
<i>Ποιός δικαιοῦται ἐπίδομα</i>	44
<i>Μητρώο Εργασίας</i>	45
<i>Πώς νά κάνετε αἴτηση</i>	45
<i>Γιά νά διατηρήσετε τό ἐπίδομα</i>	46
<i>Περίοδος ἀναμονῆς</i>	46
<i>'Αναφορά</i>	46
<i>Πληρωμή</i>	46
<i>"Έφεση</i>	46
<i>Φόρος εἰσοδήματος</i>	47
<i>Περισσότερες Πληροφορίες</i>	47
<i>'Αποζημίωση Εργαζομένων</i>	47
<i>'Επίδομα</i>	47
<i>'Επίδομα γιά ἔξαρτόμενους</i>	48
<i>'Ιατρική Βοήθεια γιά τραυματισμούς</i>	48
<i>Πρώτες Βοήθειες</i>	49
<i>'Επαγγελματική ἐπανακατάσταση γιά τραυματισμούς</i>	49
<i>'Ασφάλεια Υγείας γιά μή καλυπτόμενες ἀσθένειες</i>	49
<i>Πληροφορίες</i>	50

Έργασία

- Η εὕρεση έργασίας είναι κάτι πολύ σημαντικό για ένα νεοφερμένο μετανάστη. Στήν άρχη ίσως νά δυσκολευτήτε νά βρήτε δουλειά πάνω στό έπαγγελμά σας καί νά χρειαστή νά δουλέψετε άλλοϋ, ὅπου δέν χρειάζεται ή τέχνη σας καί πού δέν σᾶς άποδίει τά λεφτά πού περιμένατε. Μπορεῖ νά είναι δυσκολώτερο άκομη νά βρήτε μιά προσωρινή δουλειά, διότι οι έργοδότες προτιμούν τούς μόνιμους έργατες.
- Επειδή στό Καναδᾶ τόν χειμώνα κάνει πολύ κρύο, πολλές άπό τίς έξωτερικές δουλειές δέν ύπάρχουν, γι' αύτό τούς χειμερινούς μήνες μπορεῖ νά έχη περισσότερη άνεργία.
- Η γνώση τῆς Αγγλικῆς είναι μεγάλη βοήθεια. Μαθήματα γλώσσας καί άλλες βοήθειες παρέχονται άπό Κυβερνητικές καί άλλες ύπηρεσίες (Βλέπε σελ. 29).

Άριθμός Κοινωνικής Ασφάλισης (Social Insurance Number)

Θά χρειαστήτε ένα 'Άριθμό Κοινωνικής Ασφάλισης, ᄂν πρόκειται νά δουλέψετε σέ όποιαδήποτε δουλειά, πού άσφαλίζεται άπό τό Νόμο 'Ασφάλιση Άνεργίας (Βλέπε σελ 44). Τόν άριθμό αύτό θά τόν χρειαστήτε καί γιαί άλλα Κυβερνητικά έντυπα. Τώρα πού γράφεται αύτό τό βιβλίο, μπορεῖτε νά προμηθευτήτε τίς αιτήσεις για άριθμό άπό όποιοδήποτε Γραφείο Ασφάλισης Άνεργίας (Unemployment Insurance Office), άπό Κέντρα Εργατικού Δυναμικού (Manpower Centres) ή άπό Ταχυδρομείο (Post Office), νά τίς συμπληρώσετε καί νά τίς ταξιδρομήσετε. Επειδή πολλοί έπισκέπτες, πού δέν είναι νόμιμοι μετανάστες, έχουν χρησιμοποιήσει τίς κάρτες τού 'Άριθμού Κοινωνικής Ασφάλισης, ό 'Υπουργός Εργατικού Δυναμικού καί Μεταναστεύσεων έχει δηλώσει ότι θά γίνη ύποχρεωτικό οι αιτήσεις νά γίνωνται αύτοπροσώπως στά Κέντρα Εργατικού Δυναμικού, ὅπου θά έλεγχεται τό διαβατήριο ή άλλα άποδειχτικά, έάν ό ύποψήφιος δικαιοῦται τήν κάρτα ή όχι.

Είναι παράνομο νά έχη κανείς περισσότερο άπό ένα' Άριθμό Κοινωνικής Ασφάλισης (S.I.N.). "Αν χάσετε τή κάρτα σας μέ τόν άριθμό, συμπληρώσετε άλλη αϊτηση, ὅπου θά δηλώσετε ότι θέλετε νά τήν άντικαταστήσετε, γιά νά σᾶς σταλή ό ίδιος άριθμός, όπως πρίν.

· Η Κάρτα Άριθμού Κοινωνικής Ασφάλισης είναι κάτι σάν ταυτότητα καί ΟΧΙ άδεια έργασίας, ᄂν καί σχεδόν όλοι οι έργαζόμενοι πρέπει νά τήν έχουν." Ενας έπισκέπτης στό Καναδᾶ (τουρίστας) δέν πρέπει νά έχη τέτοια κάρτα, έκτος έάν

τό' Υπουργείο' Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καί Μεταναστεύσεων τοῦ (τῆς) ἔχει δώσει ἄδεια γιά νά ἐργαστῇ.

Πῶς θά βρῆτε ἐργασία

Κέντρα Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ

" Αν ζητάτε ἐργασία ἡ βοήθεια γιά νά διαλέξετε τό εῖδος ἐργασίας πού σᾶς ταιριάζει καλύτερα στό Καναδᾶ, πηγαίνετε στό πλησιέστερο Κέντρο Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ (Manpower Centre). Τέτοια κέντρα ύπάρχουν στίς κυριώτερες πόλεις τοῦ Οντάριο καί λειτουργοῦν ἀπό τή Κυβέρνηση. Οι ύπηρεσίες τους παρέχονται δωρεάν. " Εκεῖ Σύμβουλοι συζητοῦν μέ τούς ἐργάτες γιά τίς εύκαιριες πού ύπάρχουν γιά δουλειά, τούς στέλνουν σέ δουλειές ἡ μετεκπαίδευση καί μερικές φορές τούς πληρώνουν τά ἔξοδα, ὅταν πρέπει νά τούς στείλουν σέ ἄλλα μέρη τοῦ Καναδᾶ γιά νά βροῦν δουλειά.

Μπορεῖτε νά βρῆτε τίς διευθύνσεις τῶν κέντρων αύτῶν στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό : Government of Canada, Department of Manpower and Immigration.

Ἐφημερίδες

Οι δουλειές διαφημίζονται στίς ἀγγλόφωνες ἐφημερίδες κάτω ἀπό τό τίτλο: «Help Wanted» (Ζητεῖται βοήθεια). " Αν μιλᾶτε ἄλλη γλώσσα, κοιτᾶξτε στήν ἐφημερίδα τῆς γλώσσα σας, πού μπορεῖτε νά βρῆτε σέ κανένα περίπτερο. Οι ἐφημερίδες ἀναγράφονται καί στίς κίτρινες σελίδες τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου (Yellow Pages) κάτω ἀπό τό τίτλο: Newspapers (ἐφημερίδες).

Φίλοι καί συγγενεῖς

Οι συμπατριώτες σας, συγγενεῖς ή φίλοι είναι συχνά χρήσιμοι στό νά σᾶς βοηθήσουν νά βρήτε έγρασία.

Πρακτορεῖα Εύρέσεως Έργασίας

‘Υπάρχουν πρακτορεῖα εύρέσεως έργασίας, πού είναι ιδιωτικές έπιχειρήσεις. Τά περισσότερα από αύτά χρεώνουν τόν έργοδότη γιά τίς ύπηρεσίες τους, άλλα μερικά, ειδικά έκεινα πού άνακατεύονται μέ δουλειές οικιακῆς φύσης, ὅπως μαγειρική, καθάρισμα ή φροντίδα παιδιών, χρεώνουν τό πρόσωπο πού ψάχνει γιά δουλειά.’ Εξαρτᾶται από τό είδος άδειας πού έχουν. Τό ποσό πού χρεώνει τό πρακτορεῖο έλεγχεται από τό νόμο. Μερικά πρακτορεῖα προσφέρουν τήν ύπηρεσία τους γιά ώρισμένες δουλειές καί ἄλλα γιά ὅλες.

Νά είστε προσεκτικοί, ὅταν πιληρώνετε κάποιον νά σᾶς βρῆ δουλειά. ‘Εάν θέλετε νά σιγουρευτήτε γι’ αύτούς τούς ἀνθρώπους, ἔλθετε σέ έπαφή μέ τό:

Employment Standards Branch
 Ministry of Labour
 400 University Avenue
 Toronto, Ontario
 Τηλέφωνο 965-5251

Συνέντευξη γιά έργασία

‘ Εάν χρειαστή νά πάτε γιά συνέντευξη (ραντεβοῦ) έργασίας, πάρτε μαζί σας ὅλες τίς πληροφορίες πού ἔχουν σχέση μέ τά προσόντα καί τή πείρα σας, καθώς καί τίς μεταφράσεις ἀπό τίς συστατικές σας ἐπιστολές.’ Εάν δέν μιλᾶτε τήν ἴδια γλώσσα μέ τόν έργοδότη, καλό θά είναι νά συνοδεύεστε ἀπό κάποιο φίλο νά κάνη τόν διερμηνέα. Είναι φρόνιμο νά είσαστε στό ραντεβοῦ στήν ὥρα σας, ἄν θέλετε νά κάνετε καλή ἐντόπιωση στόν έργοδότη.

Μεταφράσεις † Εγγράφων

Μπορεῖ νά χρειαστῆτε μεταφράσεις ἀπό σχολικά διπλώματα, ἐπαγγελματικά χαρτιά ἡ συστατικές ἐπιστολές. ‘ Η μπορεῖ νά χρειαστήτε μεταφράσεις ἀπό πιστοποιητικά γεννήσεως, βαπτίσματος ἡ γάμου, γιά ἄλλους σκοπούς ἐκτός τῆς έργασίας.’ Υπάρχει ἔνα μεταφραστικό γραφεῖο τῆς Κυβέρνησης τοῦ Όνταριο, ὅπου οι μεταφράσεις γίνονται δωρεάν, μέχρι πίεντε ἔγγραφα γιά κάθε ἄτομο. Μπορεῖτε νά τά πάτε· ἔκει ἡ νά τά ταχυδρομήσετε στό:

Translation Bureau
Ministry of Culture and Recreation
Room M1-50, MacDonald Block
400 Bay Street
Toronto M7 A 2R 9
Τηλέφωνο: 965-2891

‘ Αν πρόκειται νά ταχυδρομήσετε ἔνα ἐπίσημο ἔγγραφο, σιγουρευτῆτε καλύτερα μέ συστημένο γράμμα (Registered), διότι θά σᾶς ἐπιστραφῇ ἐπίσης σέ συστημένο.’ Επίσης θά ἡταν καλό νά βγάλετε μιά φωτοπυπία ἔγγραφου, πρίν τό ταχυδρομήσετε. Γι’ αὐτό τό σκοπό ὑπάρχουν μικρά γραφεῖα πού χρεώνουν πολύ λίγο, ἡ στίς βιβλιοθήκες, ὅπου οι ἴδιοι μπορεῖτε νά χειριστήτε τή φωτοπυπική μηχανή μέ πολύ χαμηλό κόστος. Τό Γραφεῖο Μεταφράσεων ἐπίσης κάνει φωτοτυπίες, ὅταν χρειαστῇ.

Μπορεῖτε νά γράψετε στό Γραφεῖο Μεταφράσεων στή γλώσσα σας, περιμένετε δέκα μέρες μέχρι πού νά γίνουν οι μεταφράσεις, διότι πολλές φορές τό Γραφεῖο μπορεῖ νά ἔχῃ φόρτο έργασίας.

‘Αξιολόγηση Προσόντων

‘Έκπαιδευτικά Διπλώματα

Μετανάστες πού ἔχουν απολυτήριο Δημοτικοῦ ἡ Γυμνασίου καί ψάχνουν γιά δουλειά στό Καναδᾶ; μπορεῖ νά τό πᾶνε ἡ νά τό ταχυδρομήσουν γιά ἀσιολόγηση (μετά πού θά μεταφραστῇ) στό:

Information Systems and Records Branch
 Ministry of Education
 18th Floor, Mowat Block, Queen's Park
 Toronto, M7A 1L2
 Τηλέφωνο: 965-1356

Έπαγγελματικά Πιστοποιητικά και Πτυχεῖα

Μετανάστες μέ μερική ή όλική πανεπιστημιακή μόρφωση μποροῦν νά πάνε άποδεικτικά ή τά πτυχεῖα τους (μεταφρασμένα) σ' ένα Πανεπιστήμιο ή Κολλέγιο γιά άξιολόγηση.

Γιά μετανάστες πού έχουν κάνει έπαγγελματική έκπαίδευση σ' άλλες χώρες, τά προσόντα τους πρέπει νά άναγνωριστοῦν άπό τίς άρμόδιες ύπηρεσίες τοῦ Όνταριο, γιά νά μποροῦν νά έξασκήσουν τό έπαγγελμά τους. ' Εάν είστε έπαγγελματίας, τό Κέντρο Έργατικοῦ Δυναμικοῦ (Manpower Centre) θά σᾶς στείλη στό άρμόδιο έπαγγελματικό Σωματείο, πού έχει σχέση μέ τό έπαγγελμά σας.' Εκεΐ θά σᾶς συμβουλέψουν τί πρέπει νά κάνετε γιά νά άναγνωριστοῦν τά προσόντα σας και τί εύκαιριες έργασίας ύπάρχουν γιά σᾶς, μέχρι νά σᾶς έρθη ή έγκριση. Σέ μερικές περιπτώσεις μπορεΐ νά είναι άναγκαιό νά πάρετε έπιπρόθεσμα μαθήματα και σέ άλλες νά είναι άρκετό μόνο νά περάσετε τίς έξετάσεις.

Σέ μερικές περιπτώσεις, ένας δάσκαλος πού σπούδασε έξω άπό τό' Όνταριο μπορεΐ νά διδάξῃ στό' Όνταριο, άφοῦ προηγουμένως τοῦ δοθῆ μιά έπιστολή άναγνωρίζοντας τά προσόντα του. Γιά πληροφορίες γράψτε, τηλεφωνήστε ή έπισκευτήτε τό:

Information Systems and Records Branch
 Ministry of Education
 18th Floor, Mowat Block, Queen's Park
 Toronto M7 A 1L2
 Τηλέφωνο: 965-2234

" Αν πρόκειται νά ταχυδρομήσετε τά πιστοποιητικά σας, είναι καλύτερα νά στείλετε μέ συστημένο γράμμα (Registered).

Κάπου-κάπου σχηματίζονται τάξεις Αγγλικῶν, γιά νά προετοιμάσουν τούς έπαγγελματίες μετανάστες, πρίν τίς έξετάσεις τους. Ψάξτε σέ όποιοδήποτε Κέντρο στή περιοχή σας, πού δίδονται μαθήματα γλώσσας, γιά νά δητε ἄν ύπάρχουν ή μπορεΐ νά σχηματιστοῦν είδικές τάξεις, μαζί μέ άλλους πού έχουν τό ίδιο έπαγγελμα μέ σᾶς.

Τεχνικά Προσόντα

Τεχνίτες πού πήραν είδικότητα στή χώρα τους, πρέπει νά φέρουν τά πιστοποιητικά τους στό κοντύτερο γραφείο τοῦ Τμήματος Βιομηχανικῆς' Εκπαίδευσης τοῦ Υπουργείου Κολλεγίων καί Πανεπιστημίων (Industrial Training Branch of the Ministry of Colleges and Universities) γιά άξιολόγηση.

Πρέπει νά έχετε δίπλωμα είδικότητας γιά νά μπορέσετε νά δουλέψετε στίς άναγνωρισμένες τέχνες, όπως: ήλεκτρολογική, ύδραυλική, άτμοεφαρμοστική, μεταλλουργική, ραδιοψυκτική, κουρευτική καί κομμωτική, κατασκευή ώρολογιῶν καί πολλά είδη κατασκευῆς αύτοκινήτων.

Πρέπει νά περάσετε τίς έξετάσεις γιά νά σᾶς δοθῇ τό δίπλωμα είδικότητας καί μπορεῖ νά χρειαστήτε καί μία ἄδεια ἀπό τό Δῆμο.' Οποιοδήποτε ἄτομο, ἐκτός ἀπό τούς μαθητευόμενους, δουλεύει σ' ἔνα ἀπ' τά παραπάνω ἐπαγγέλματα χωρίς ἄδεια, μπορεῖ νά τιμωρηθῇ μέ βαρύ πρόστιμο.

Τό Τμῆμα Βιομηχανικῆς' Εκπαίδευσης μπορεῖ νά σᾶς ύποβάλῃ σέ πρακτική έξεταση καί ἄν ή ἀπόδοσή σας εἶναι ίκανοποιητική, θά σᾶς δώσῃ μία προσωρινή ἄδεια γιά νά δουλέψετε, ἐνώ στή συνέχεια ἐτοιμάζεστε γιά τίς γραπτές έξετάσεις σας.

Οι έξετάσεις γίνονται στά' Αγγλικά καί Γαλλικά. Σέ πολλές πόλεις ύπαρχουν βραδυνές τάξεις μέ λογικά δίδακτρα, γιά νά ἐτοιμάζουν τούς τεχνίτες μετανάστες γι' αύτές τίς έξετάσεις. Οι τάξεις αύτές βοηθῶν πιολύ καί αὐξάνουν τίς πιθανότητες τοῦ τεχνίτη νά περάση τίς έξετάσεις. Τό τοπικό γραφείο τοῦ Τμήματος Βιομηχανικῆς' Εκπαίδευσης μπορεῖ νά σᾶς δώσῃ πληροφορίες γι' αύτά τά μαθήματα.

Μπορεῖτε νά πάρετε καί διερμηνέα ὅταν γράφετε τίς έξετάσεις, ἀλλά δέν πρέπει αύτός (ή) νά ἔχῃ καμία σχέση μέ τήν τέχνη, γιά τήν όποια πρόκειται νά έξεταστήτε.' Επιτρέπεται σ' ἔνα ἄτομο νά κάνη τό διερμηνέα, γιά τήν ἴδια τέχνη, μόνο μιά φορά τό χρόνο καί ὅχι περισσότερο ἀπό δυό φορές γιά δύο διαφορετικές τέχνες. Βεβαιωθῆτε ὅτι ὁ διερμηνέας, πού προκειται νά χρησιμοποιήσετε, δέν ἔχει χρηματοποιηθῆ τόν ἴδιο χρόνο περισσότερες φορές ἀπό ὅτι τοῦ ἐπιτρέπεται.' Ερευνῆστε, σ' ἔνα κέντρο πληροφοριῶν, ἐκκλησία ἡ μεταξύ φίλων, νά βρήτε διερμηνέα καί ποιά ἡ ἀμοιβή του. Μερικοί ζητῶν μεγάλη ἀμοιβή.

Μπορεῖτε νά γράψετε στή γλώσσα σας στά κεντρικά γραφεῖα στό Τορόντο. "Αν στέλνετε ἐπίσημα πιστοποιητικά, ταχυδρομήστε τα μέ συστημένο γράμμα, γιά νά μήν χαθοῦν.' Η διεύθυνση εἶναι:

Industrial Training Branch
Ministry of Colleges and Universities

558 Yonge Street
 Toronto, Ontario M4Y 1Y7
 Τηλέφωνο: 965-4211

Αύτοεργοδοτημένοι

Οι μετανάστες, πού σκοπεύουν νά άνοίξουν ιδιωτική έπιχειρηση, μπορούν νά ζητήσουν συμβουλές από τό:

Small Business Operations Division
 Ministry of Industry and Tourism
 Hearst Block, Queen's Park
 900 Bay Street, Toronto M7A 1S8
 Τηλέφωνο: 965-5711

Προγράμματα 'Εργατικῆς' Εκπαίδευσης

Πρόγραμμα Βιομηχανικῆς' Εκπαίδευσης τοῦ Οντάριο

Γιά νά μάθετε μία τέχνη, μπορείτε νά μπήτε στό πρόγραμμα μαθητευόμένων. Ή μαθητεία (Apprenticeship) άποτελεῖται από θεωρία καί πράξη ταυτόχρονα καί είναι φτιαγμένη ἔτσι ώστε νά βγάζη τέλειους τεχνίτες ειδικότητας. Είναι δέ άνοιχτή γιά άνδρες καί γυναίκες από ήλικια 16 καί πάνω, καί πού έχουν τελειώσει τή Δευτέρα τάξη τοῦ Γυμνασίου ("Ελληνικοῦ-ή 8η τάξη Καναδέζικου), η πού έχουν ίσοβαθμη μόρφωση.

Γιά τίς τέχνες, πού άναφέραμε στή σελίδα 36 (Τεχνικά Προσόντα); χρειάζεται «Υποχρεωτικό Δίπλωμα Προσόντων» (άδεια); πού μπορεῖ νά πάρη κανείς, άφοῦ όλοκληρώσει τήν έκπαίδευσή του σάν μαθητευόμενος καί περάσει μέ έπιτυχία τίς έξετάσεις. Γιά μερικές τέχνες (χτίστες, μάγειροι, στεγνοκαθαριστές, έπισκευαστές βοιμηχανικῶν συσκευῶν καί έπισκευαστές ραδιοφώνων καί τηλεοράσεων) προσφέρεται «Εθελοντικό δίπλωμα». Δηλαδή, μετά τήν όλοκλήρωση τής έκπαίδευσης σάν μαθητευόμενος η μέ βάση τήν προηγούμενη πείρα ξέω από τό Καναδᾶ, ο τεχνίτης μπορεί νά κάνη αίτηση στό Τμῆμα Βιομηχανικῆς' Εκπαίδευσης (Industrial Training Branch), γιά νά τοῦ δωθῇ ή άδεια. "Άλλες τέχνες είναι άνοιχτές στό πρόγραμμα μαθητευόμενης έκπαίδευσης (Apprenticeship), άλλα δέν προσφέρεται κανένα δίπλωμα προσόντων.

' Ο μαθητευόμενος (Apprentice) κερδίζει χρήματα, ένω μαθαίνει, καί ο μισθός του μεγαλώνει όσο προχωρεῖ περισσότερο στήν έκπαίδευσή του.

Τό πρόγραμμα μαθητείας ποικίλει σέ διάρκεια, από δύο μέχρι πέντε χρόνια, άναλογα μέ τήν τέχνη.

Προεξετάσια Μαθήματα γιά Τεχνίτες (Βλέπε σελ. 55)

Μετεκπαίδευση στά Κέντρα 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ'

' Η' Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση χορηγεῖ χρήματα γιά τή μετεκπαίδευση άτόμων, πού διαφορετικά δέν θά μπορούσαν νά βροῦνε έργασία. Τά μαθήματα τά διαχειρίζεται τό 'Υπουργείο Κολλεγίων καί Πανεπιστημίων τοῦ 'Οντάριο. "Ολα τά άτομα, πού πάίρνουν τέτοια μαθήματα, προτείνονται άπο τά Κέντρα τοῦ 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ. Μερικοί σπουδαστές δικαιούνται καί ἔνα ἐπίδομα, κατά τό χρόνο πού μετεκπαίδευονται, γιά νά ζήσουν.

' Υπάρχουν τρία εἰδη μετεκπαίδευσης: α) γιά ἑκείνους (-ες) πού θέλουν νά ἀνεβάσουν τό μορφωτικό τους ἐπίπεδο (μέχρι 52 βδομάδες), β) γιά ἑκείνους (-ες) πού θέλουν νά ἀποκτήσουν προσόντα γιά ἔνα εἰδικό ἐπάγγελμα (μέχρι 52 βδομάδες)- τά περισσότερα μαθήματα διδάσκονται στήν 'Αγγλική καί ἄν παραστῆ ἀνάγκη στά Γαλλικά-, καί γ) γιά ἑκείνους (-Ες) πού πρέπει νά μάθουν 'Εγγλεζικα (μέχρι 24 βδομάδες), γιά μετανάστες, πού θέλουν νά μάθουν τή γλώσσα γιά νά βροῦνε ἡ νά διατηρήσουν μιά έργασία, προσφέρονται μαθήματα 'Αγγλικῆς ὅλη τήν μέρα (ἢ τή νύχτα).

" Ενα ἄτομο γίνεται δεκτό γιά μετεκπαίδευση, πρῶτον, ἄν είναι τουλάχιστο ἔνα χρόνο μεγαλύτερο ἀπό τήν ήλικια πού ἀφήνει τό σχολεῖο (ἢ μόρφωση στό 'Οντάριο είναι ύποχρεωτική μέχρι τά 16) καί δεύτερον, ἄν ἔχει περάση τουλάχιστον ἔνας χρόνος ἀπό τότε πού ἀφησε τό σχολεῖο.

Γιά νά κάνετε αἴτηση, ζητήστε πληροφορίες ἀπό όποιοδήποτε Κέντρο 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ (Mapower Centre).

Συνδικαλιστικά (έργατικά) Σωματεῖα (Unions)

Συνδικαλιστικό Σωματεῖο (Giúnyion), είναι ἔνας ὄργανισμός ἀπό έργατες, πού ὑπάρχει γιά νά διαπραγματεύεται μέ τόν ἐργοδότη σχετικά μέ παράπονα, μισθούς, ὡρες καί ὄρους έργασίας. ' Επίσης μπορεῖ νά κάνη γνωστές τίς ἀπόψεις τών έργατών στή Κυβέρνηση σχετικά μέ θέματα φορολογίας, ἀσφάλειας ἀνεργείας, συντάξεις, κ.τ.λ.

Τό νά γίνεται μέλος σέ τέτοιο Σωματεῖο καί νά συμμετάσχεται στίς δραστηριότητές του, είναι δικαίωμα πού προστατεύεται ἀπό τό νόμο. Μερικοί ἐργοδότες ἀναγνωρίζουν τά Συνδικαλιστικά Σωματεῖα ἐθελοντικά. " Άλλα ἐπιβάλλονται ἀπό τό Συμβούλιο 'Εργατικών Σχέσεων τοῦ 'Οντάριο (Ontario Labour Relations Board). Από τή στιγμή πού τό Σωματεῖο κατωχειρώνεται νομικά, ὁ ἐργοδότης είναι ύποχρεωμένος νά συναντηθῇ μέ τούς ἀντιπροσώπους τοῦ Σωματείου, γιά νά διαπραγματευτοῦν μιά κοινή συμφωνία.

Οι μεγάλες ἐπιχειρήσεις καί έργοστάσια, πού ἔχουν ἔνα Γενικό Συνδικαλιστικό Σωματεῖο, συνήθως ἔχουν καί τά τοπικά παρακλάδια του, γιά νά ἀντιπροσωπεύσουν τούς ἔκει ἀνθρώπους στό μεγάλο ὄργανισμό. Σέ κάθε πόλη,

κωμόπολη ή περιφέρεια ύπαρχει ἔνα ἐργατικό συμβούλιο, στό όποιο τά τοπικά συνδικάτα μπορεῖ νά στείλουν ἀντιπροσώπους.

‘Η Ομοσπονδία’ Εργατῶν τοῦ’ Οντάριο (Ontario Federation of Labour) εἶναι ὁ Κεντρικός ‘Οργανισμός’ Εργατῶν τῆς ‘Ἐπαρχίας τοῦ’ Οντάριο.

Τό Καναδικό Κονγκρέσσο’ Εργατῶν (Canadian Labour Congress) εἶναι ὁ ἑθνικός ὄργανισμός. Αὐτά τά δύο κεντρικά σωματεῖα, ἐκτός πού ἔξυπηρετοῦν ἅμεσα τά Συνδικαλιστικά Σωματεῖα, ἐπηρεάζουν τίς Κυβερνήσεις γιά λογαριασμό τῶν Σωματείων, σέ θέματα νομοθεσίας πού ἐπιδροῦν στούς ἐργάτες καί στή κοινωνία γενικά.

Τό νά γίνη κανείς μέλος σ’ ἔνα Σωματεῖο (Γιούνιον), σέ μερικές περιπτώσεις εἶναι ἔθελοντικό. Σέ ἄλλες, μπορεῖ νά ύπαρχη μαί κοινή συμφωνία μεταξύ ἐργοδότη καί Σωματείου νά μή μπορεῖ νά προσληφτῇ κανένας, πού δέν ἀνήκει στό Σωματεῖο. Μιά τέτοιου εἰδούς συμφωνία συνήθως ὄνομάζεται «κλειστό μαγαζί» (Closed Shop).

Γιά τίς τέχνες πού χρειάζεται” Αδεια ὁπωσδήποτε τά περισσότερα Σωματεῖα δέχονται ἔνα τεχνίτη σάν μέλος ἐφ’ ὅσον τά προσόντα του ἀναγνωριστοῦν ἀπό τό Τμῆμα Βιομηχανικῆς’ Εκπαίδευσης. Μερικά, ὅμως, Σωματεῖα ἀπαιτοῦν ἀνώτερο ἐκπαιδευτικό ἐπίπεδο ἀ’ ὅτι οι Κυβερνητικοί κανονισμοί, πού σημαίνει ὅτι μερικοί ἔχουν μεγάλη τίς ἔξετάσεις τοῦ Τμήματος Βιομηχανικῆς’ Εκπαίδευσης.

Τά νέα μέλη, στήν ἀρχή πληρώνουν στό Σωματεῖο ἔνα ποσό ἐγγραφῆς καί ὕστερα μιά μηνιαία συνδρομή.

Οι συμφωνίες μεταξύ ἐργοδότη καί Σωματείου διαρκοῦν γιά μιά χρονική περίοδο, ὅπως δύο ἢ τρία ἢ πέντε χρόνια, καί μετά παζαρεύουν νέα συμφωνία.

‘Εάν τά παζαρέματα ἀποτύχουν μεταξύ ἐργοδότη καί Σωματείου, τότε ὁποιοσδήποτε ἀπό τούς δύο μπορεῖ νά ζητήσῃ ἀπό τή Κυβέρνηση νά διορίση ἔνα μεσάζοντα, πού νά βοηθήσῃ στό νά βρεθῇ μιά κοινή συμφωνία.

‘Εάν, παρ’ ὅλα αὐτά, δέν βρεθῇ ἀμοιβαία συμφωνία, οι ἐργάτες μπορεῖ ν’ ἀπεργήσουν, δηλαδή ἀρνιοῦνται νά πάνε στή δουλειά τους, μέχρι νά βρεθῇ συμφωνία πού τούς ἱκανοποιεῖ καλύτερα. Κατά τή διάρκεια τῆς ἀπεργίας οι ἐργάτες μπορεῖ νά παίρνουν ἔνα ἐπίδομα ἀπεργείας ἀπό τό Σωματεῖο, πού εἶναι λιγώτερο ἀπό μισθό πού παίρνουν ἀπό τόν ἐργοδότη. Μπορεῖ ὁ ἐργοδότης νά «ἀποκλείσῃ» (Lock Out) τούς ἐργάτες. Αὐτό σημαίνει ὅτι δέν τούς δίνει δουλειά μέχρι νά καταλήξουν σέ συμφωνία. Γι’ αὐτή τή περίοδο οι ἐργάτες δέν θά πληρωθοῦν.

Γιά περισσότερες πληροφορίες ἀποτανθῆτε στό τοπικό σας ἐργατικό συμβούλιο (Local Labour Council), πού πιθανότατα θά ύπαρχη στίς «Κίτρινες Σελίδες» τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου, κάτω ἀπό τό: «Labour Organizations» (Ἐργατικοί’ Οργανισμοί), ἡ γράψτε ἡ τηλεφωνῆστε στό:

The Ontario Federation of Labour
15 Gervais Drive
Don Mills, Ontario
Τηλέφωνο: 429-2731

"Οροι Έργασίας

Ωρισμένοι κανονισμοί σχετικά μέ μισθούς και τίς ώρες έργασίας έχουν κανονιστή μέ νόμο, γιά τή προστασία τῶν έργατῶν καί έργοδοτῶν. Οι περισσότεροι έργατες προστατεύονται ἀπό νόμους, πού ἐπιβάλλονται ἀπό τό 'Υπουργείο Έργασίας τοῦ (Ontario Ministry of Labour). Μερικοί έργατες είναι έργοδοτημένοι σέ δουλειές πού έχουν σχέση μέ ὅλες τίς 'Επαρχίες, ὅπως έργασία σέ τράπεζες, ἀεροπορικές ἐταιρίες, διδηροδρόμους, ἀεροπορικές μεταφορικές συγκοινωνίες καί ραδιοφωνία. Οι νόμοι πού κυβερνᾶν τίς δουλειές σέ τέτοιου είδους ἐπαγγέλματα, έχουν γίνει ἀπό τό 'Ομοσπονδιακό Τμῆμα Έργασίας (Federal Department of Labour). Υπάρχει μεγάλη ὄμοιότητα στούς ὅρους έργασίας, πού διέπονται ἀπό τήν 'Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση καί τή Κυβέρνηση τοῦ Οντάριο, ἀλλά θά σημειωθοῦν μερικές διαφορές στίς ἐπόμενες σελίδες.

Ἐπιβάλλονται ποινές στούς έργοδότες πού παραβιάζουν τό νόμο καί είναι δυνατόν νά είσπράττονται οι μισθοί, πού δέν έχουν πληρωθῆ, ἡ ού περωρίες καί ού ἐπίσημες ἀργίες, ἀπό τούς έργοδότες πού τά έχουν κρατήσει.

Ἄν ὁ έργοδότης σας δέν ἀκολουθῇ τούς κανονισμούς πού περιγράφονται στίς ἐπόμενες σελίδες, ἐσεῖς ἔχετε τήν ύποχρέωση γιά νά παραπονεθῆτε. Κανένας ἄλλος δέν θά τό κάνη γιά σᾶς.

Ἄν προστατεύεστε ἀπό νόμους τοῦ 'Οντάριο, γράψτε, τηλεφωνῆστε ἡ ἐπισκευήτη τό κοντινότερο γραφείο τοῦ 'Υπουργείου Έργασίας τοῦ Οντάριο, ἡ στό :

Employment Standards Branch
Ontario Ministry of Labour
400 University Ave.
Toronto, Ontario
Τηλέφωνο: 965-5251

Ἄν έργάζεστε σέ ἐπάγγελμα πού προστατεύεται ἀπό ὄμοσπονδιακό νόμο, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό :

Employment Standards Branch
Canada Department of Labour
Arcade Building
74 Victoria Street
Toronto, M3C 2A5
Τηλέφωνο: 369-3929

‘Ωρες’ Εργασίας

Σύμφωνα με τό νόμο στό ‘Οντάριο, οι έργατες δέν πρέπει νά δουλεύουν παραπάνω από ३५ ώρες τή βδομάδα, όχτω ώρες τήν ήμέρα και 48 ώρες τή βδομάδα. ’ Ο περισσότερος κόσμος δουλεύει 40 ώρες τή βδομάδα. Πολλοί έργοδότες, όμως έχουν τήν ἄδεια τοῦ ‘Υπουργείου’ Εργασίας νά έργαζεται τό προσωπικό τους ύπερωριες. Οι έργατες πρέπει νά πληρώνωνται γιά κάθε ώρα ύπερωριας, ύστερα από τίς 44 ώρες τή βδομάδα, με μισθό πού είναι ίσος με μιά ώρα και μισή τής κανονικής ώρας έργασίας.

‘ Ο Καναδικός’ Εργατικός Κώδικας, πού διέπει τίς δουλείες πού κανονίζονται από όμοσπονδιακό νόμο; προβλέπει ότι οι ώρες έργασίας γιά κάθε έργατη δέν πρέπει νά ύπερβαίνουν τίς όχτω ώρες τήν ήμέρα και σαράντα ώρες τή βδομάδα και ότι κάθε έργατης πρέπει νά ξεκουράζεται τουλάχιστο μιά όλοκληρη μέρα τή βδομάδα. Θά πρέπει νά πληρώνεται ό έργατης τήν κάθε ώρα ύπερωριας οχι λιγώτερο από τό έναμισυ τής ἀξίας τής κανονικής ώρας. Παρ’ όλα αυτά, ύπαρχουν και έξαιρέσεις.

‘ Ο περισσότερος κόσμος δουλεύει πέντε μέρες τή βδομάδα και έχει έλευθερες τό Σάββατο και τή Κυριακή. Σέ μερικές, όμως, δουλείες όπως νοσοκομεΐα, έστιατόρια, λεωφορεΐα, τραϊνα κ.λ.π., έργαζονται τά Σαββατοκύριακα και παίρνουν ἀργία δύο ἄλλες μέρες τής βδομάδας.

Διακοπές (ήμερες ἀργίας) (Vacation-Holidays)

Σύμφωνα με τό νόμο, κάθε έργαζόμενος δικαιούται τουλάχιστο μιά βδομάδα διακοπές με μισθό, ἀφοῦ έχει συμπληρώσει 12 μῆνες έργασίας με τόν ίδιο έργοδότη. Γιά τό δεύτερο και τά έπόμενα χρόνια δικαιούται δύο βδομάδες διακοπές με μισθό.’ Ο μισθός τῶν διακοπών πρέπει νά είναι τουλάχιστο τό 4% τοῦ όλικοῦ μισθοῦ, πού έλαβε ό έργαζόμενος στή περίοδο τῶν δώδεκα μηνῶν, γιά τήν όποια (περίοδο) δίδονται οι διακοπές.

Οι έργαζόμενοι συνέχεια, ἀλλά μόνο μέρος τής ήμέρας (Part-Time), καιοῦνται και αύτοί διακοπές.” Αν είναι έργοδοτημένοι προσωρινά, έστω και μιά μέρα, δικαιούνται μισθό διακοπών (Vacation Pay), πού πληρώνεται συμπληρωματικά κατά τή λήξη τής έργασίας.

‘ Εκτός από τό μισθό διακοπών, ὅλοι οι έργαζόμενοι δικαιούνται μισθό γιά έφτατά ἄλλες μέρες τό χρόνο, πού είναι γνωστές σάν έπισημες ἀργίες (Public Holidays). Στίς πωειασότερες περιπτώσεις, ἀν ένας έργαζόμενος δουλέψη σέ μιά από τίς ἀργίες πρέπει νά πληρωθῇ με μισθό πού είναι ίσος με τό ἔνα και μισό τής ἀξίας τῶν ώρῶν πού θά δούλευε κανονικά σ’ ἄλλες μέρες, ἡ νά τοῦ δωθῇ μιά πρόσθετη ήμέρα ἀνάπταυσης με πληρωμή.

Κατώτατο ὄριο μισθοῦ

Τό ‘ Υπουργείο’ Εργασίας τοῦ ‘ Οντάριο και τό ‘ Ομοσπονδιακό, έχουν

καθορίσει τό κατώτερο όριο μισθῶν γιά τούς έργαζόμενους. Δέστε τήν έσωκλειστη ἔγχρωμη σελίδα σ' αὐτό τό βιβλίο, γιά τά ποσά.' Υπάρχουν εἰδικές κλίμακες μισθῶν γιά τούς μαθητευόμενους, γιά τούς σπουδαστές καί γιά τούς έργαζόμενους κατά ἐποχές.

"Ισοι ὄροι μισθῶν

Σύμφωνα μέ τό νόμο στό' Οντάριο, ἄντρες καί γυναικες, πού κάνουν τήν ἴδια δουλειά γιά τόν ἴδιο ἔργοδότη, πρέπει νά πληρώνονται τό ἴδιο.

Πληροφορίες σέ νομοθετήματα ἔργασίας, πού ἐνδιαφέρουν τίς γυναικες, δίδονται σέ πολλές γλῶσσες ἀπό τό :

The Women's Bureau
Ontario Ministry of Labour
400 University Avenue
Toronto
Τηλέφωνο : 965-1537

"Ἀδεια' Εγκυμοσύνης ἡ Μητρότητας

"Ἐνας νόμος τοῦ' Οντάριο ἀναφέρει ὅτι ἡ ἔγκυος ἔργοδοτημένη, πού ἔχει δουλέψει γιά τόν ἔργοδότη της τουλάχιστο δώδεκα μῆνες καί μέχρι τήν ἐνδεκάτη βδομάδα πρίν ἀπό τήν ἀναμενόμενη ἡμερομηνία τοῦ τοκετοῦ, δικαιοῦται, ὑστερα ἀπό αἱτηση πρός τόν ἔργοδότη, τουλάχιστο δέκα ἐφτά βδομάδες, ἀδεια χωρίς ἀποδοχές.' Η ἔργοδοτημένη, μητέρα πλέον, πρέπει νά ἐπιστρεψει στή θέση της ἡ σέ μιά ἄλλη δουλειά τῆς ἴδιας φύσης, ὅχι μέ λιγώτερο μισθό ἡ εὐεργετήματα, ἀπό ἑκεῖνο πού εἶχε πρίν ἀρχίσει τήν ἀπουσία της.

'Η ἔργοδοτημένη - ἔγκυος δικαιοῦται ἐπίδομα ἀπό τήν ἀσφάλεια ἀνεργείας, κατά τήν ἀπουσία της ἀπό' τήν δουλειά.

'Υπάρχουν ώρισμένες προυποθέσεις γιά τή διάρκεια τῆς ἀπουσίας τῆς ἔγκυου-μητέρας, ὅπως μιά ιατρική βεβαίωση ἡ ὁ χρόνος πού εἰδοποιήθηκε ὁ ἔργοδότης πρίν τήν ἀδεια καί πρίν ἀπό τήν ἐπιστροφή της. Γιά λεπτομέρειες ἀποτανθε στίς διευθύνσεις, πού δίδονται παραπάνω στή σελίδα

Κατώτερο ὄριο ἡλικίας

'Η φοίτηση στό σχολεϊο είναι ύποχρεωτική στό' Οντάριο μέχρι 16 χρονῶν.

Μέ κοινή συμφωνία γονέων καί σχολείου, σπουδαστές τῶν 14 καί 15 χρονῶν μπορεῖ νά ἔργαστοϋν μερικές ὡρες ἡ μέρες, ἡ καί κανονικά, ἐφόσον παρακολουθοῦν ἔνα ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα τό βράδυ ἡ μέ ἀλληλογραφία.

" Όλες οι λεπτομέρειες μποροῦν νά σᾶς δωθοῦν ἀπό όποιοδήποτε διευθυντή σχολείου.

'Επαγγελματική' Ασφάλεια

Τό' Οντάριο ἔχει αύστηρούς νόμους γιά νά προστατευτοῦν οι ἐργάτες στά ἐργοστάσια καί στίς ἀνοικοδομήσεις. Οι μετανάστες, ίδιαίτερα ἐκεῖνοι πού δέν μποροῦν νά διαβάσουν τίς πινακίδες κινδύνου, πρέπει νά φροντίζουν ὥστε νά γνωρίζουν ὅλους τούς κανονισμούς γιά ἀσφάλεια στό μέρος πού ἐργάζονται. Ἀντίγραφα τῶν κανονισμῶν αὐτῶν μποροῦν νά ζητηθοῦν ἀπό τούς ἐπόπτες ἡ τούς ἀντιπροσώπους τοῦ Συνδικαλιστικοῦ Σωματείου.

Οι ἐργαζόμενοι πού τραυματίζονται στή δουλειά ἡ πού ὑποφέρουν ἀπό κάποια ἀσθένεια πού εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς δουλεϊᾶς τους, ἀποζημιώνονται σύμφωνα μέ τό Νόμο 'Αποζημίωσις' Εργατῶν (Βλέπε σελ. 47).

" Αν οι ὅροι ἐργασίας δέν εἶναι ἀσφαλεῖς, πρέπει νά ἀναφερθοῦν. " Ενας ἐργαζόμενος δέν μπορεῖ νά ἀπολυθῇ ἐπειδή καταγγέλει ἀνασφαλεῖς καταστάσεις.

Κρατήσεις ἀπό μισθούς

" Οταν παίρνετε τό μισθό σας, θά σᾶς φαίνεται μικρότερος ἀπ' ὅτι περιμένατε, διότι γίνονται ὠρισμένες κρατήσεις πού στέλνονται στό ἀρμόδιο γραφεῖο. Αύτές οι κρατήσεις εἶναι ὁ φόρος εισοδήματος (Income Tax), γιά τή σύνταξη (Canadian Pension Plan), γιά τό ταμεῖο ἀνεργίας (Unemployment Insurance) ἡ γιά τήν 'Ασφάλεια' Υγείας (Health Insurance). Περιγραφές γι' αὐτά δίδονται σέ ἄλλα μέρη τοῦ βιβλίου. ' Υπάρχει πιθανότητα νά γίνωνται καί ἄλλες συντάξιμες κρατήσεις, ὅπου συνεισφέρετε καί ἐσεῖς καί ὁ ἐργοδότης σας γιά λογαριασμό σας. ' Επίσης, μπορεῖ νά ὑπάρχουν κρατήσεις γιά τή συνδρομή σας πρός τό ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ Σωματεῖο (Union) ἡ καί καμιά φορά γιά ἓνα κεφάλαιο, στό ὅποιο οι ἐργαζόμενοι συνεισφέρουν γιά νά ἀγοραστοῦν δώρα, σέ περίπτωση πού ἔνας συνάδελφός τους ἀρρωστήσει ἡ φεύγει γιά πάντα.

Λογαριασμός Μισθοδοσίας (Wage Statement)

Σέ κάθε πληρωμή ὁ ἐργοδότης πρέπει νά ἐφοδιάζῃ τόν ἐργαζόμενο μέ ἔνα χειρόγραφο ἡ ἔντυπο λογαριασμό, πού νά φαίνωνται ἡ μισθοδοσία κατά ὥρα, ποιά χρονική περίοδο καλύπτει ὁ μισθός, ὅλος ὁ μισθός γι' αὐτή τή περίοδο καί τό ποσό καί ὁ σκοπός τῶν κρατήσεων.

Διακρίσεις

'Ο Κώδικας τῶν' Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ' Οντάριο (The Ontario Human Rights Code) ἀνεφέρει ὅτι κανείς δέν πρέπει νά ὑποφέρῃ ἀπό διακρίσεις ἐξ αἰτίας

της φυλής, θρησκείας, χρώματος, έθνικότητας, καταγωγής ή τόπο προέλευσής του (της). Βλέπε: 'Επιπροπή' Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 'Οντάριο» (σελ. 134)

'Ασφάλεια' Ανεργίας

Οι περισσότεροι έργαζόμενοι στό Καναδά συνεισφέρουν σ' ἕνα ταμεῖο ανεργίας, γνωστό σάν «Unemployment Insurance Fund», ἀπ' ὅπου μποροῦν νά ἀποσύρουν χρήματα ὅταν μείνουν χωρίς δουλειά. Οι έργοδότες ἐπίσης προσφέρουν σ' αὐτό τό ταμεῖο. Οι εἰσφορές σας ἀφαιροῦνται ἀπό τό μισθό σας καί στέλνονται ἀπό τόν ἔργοδότη στό 'Υπουργεῖο' Εθνικοῦ Εισοδήματος (Department of National Revenue). Τό Σχέδιο αὐτό τό διαχειρίζεται ἡ Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, ἡ ὁποία ἐπίσης συνεισφέρει ὅταν τό έθνικό ποσοστό ανεργίας ὑπερβαίνει ἔνα ώρισμένο ἐπίπεδο.

'Επίδομα (Benefits)

Τό ποσό τῶν χρημάτων, καί ἡ διάρκεια πού θά τά παίρνετε, ἔξαρτάται ἀπό τό μέσο ὅρο μισθοῦ σας καί τό χρονικό διάστημα πού πληρώνατε. Τό ποσό πού πληρώνετε ἔξαρτάται ἀπό τό μισθό σας.

Κατά τό διάστημα μιᾶς χρονικῆς περιόδου, θά μπορούσατε νά ἔχαντλήσετε ὅλα τά χρήματα πού δικαιοῦστε καί θά πρέπει ν' ἀνανεώσετε τό ἐπίδομά σας πάλι, ὅταν γυρίσετε στή δουλειά.

Γιά τά παρόντα ποσά, ρωτήστε ἔνα τοπικό γραφεῖο τῆς 'Ασφάλειας' Ανεργίας (U.I.C.), πού θά βρήτε στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό Government of Canada.

Ποιός δικαιοῦται ἐπίδομα

Δικαιοῦνται ἐπίδομα ἄνεργα ἄτομα, πού εἶναι ἄνεργα λόγω ἔλλειψης ἔργασίας ἡ λόγω ἀσθένειας ἡ ἐγκυμοσύνης, μέ τήν προυπόθεση ὅτι ἔχουν καταβάλει ἀρκετές εἰσφορές. Καί ἐκεῖνοι πού ἀποσύρονται ἀπό τήν ἔργασία λόγω ὅριου ήλικίας στά 65, μπορεῖ νά δικαιοῦνται ἔνα ἐπίδομα σύνταξης. Τό ποσό τοῦ ἐπιδόματος ἔξαρτάται ἀπό τό ποσό τῶν συνεισφορῶν τους.

" Αν ἐγκαταλείψετε μιά δουλειά ἐθελοντικά, χωρίς δίκαια αἰτία ἡ ἀπολυθῆτε γιά κακή συμπεριφορά, μπορεῖ νά μή δικαιοῦστε τό ἐπίδομα γιά ἔνα διάστημα μέχρι ἔξη (6) βδομάδες." Ακόμη περισσότερο, ἀν δέν ἐκπληρώσετε τούς κανονισμούς δικαιώματος, πού ἀπαιτοῦνται ἀπό τό «Νόμο γιά' Ασφάλεια' Ανεργίας», μπορεῖ τό ἐπίδομά σας νά ἀκυρωθῇ γιά ἀόριστο χρονικό διάστημα. Παρ' ὅλα αὐτά, ἐκεῖνοι πού τούς ἀκυρώθηκε τό ἐπίδομα, μποροῦν νά ζητήσουν ἀπό ἔνα

άμερόληπτο Συμβούλιο Διαιτητῶν (Board of Referees)νά ἀναθεωρήσῃ τίς ἐναντίον τους ἀποφάσεις. Τό Συμβούλιο αὐτό ἔχει καθῆκον νά βεβαιωθῇ ὅτι ὁ «Νόμος γιά' Ασφάλεια' Ανεργίας» ἔχει ἐφαρμοστῇ κανονικά καὶ δίκαια γιά ὅλους τούς αἰτοῦντες.

” Αν παίρνη κανείς όλική' Εργατική' Αποζημίωση (Workmen's Compensation), δέν μπορεῖ νά ζητήσῃ ἐπίδομας ἀνεργίας, ἀλλά ἂν παίρνη μερική ἀποζημίωση, τότε ἔχει τό δικαίωμα ἵσως νά πάρη καὶ ἀπό τό Ταμεῖο ἀνεργίας.

Μητρώο' Εργασίας (Record of Employment)

Κάθε φορά πού φεύγετε ἀπό μιά δουλειά, ὁ ἐργοδότης σας πρέπει νά σᾶς δίνη ἔνα «Μητρώο' Εργασίας», πού δείχνει τήν αἰτία πού είστε ἀνεργος καὶ πόσα λεφτά κερδίσατε τίς τελευταῖς 20 βδομάδες, πού δουλέψατε γι' αὐτόν. ” Αν παίρνετε μετάθεση σέ ἄλλη δουλειά, κρατήστε τό χαρτί αὐτό σέ ἔνα ἀσφαλές μέρος, ὡστε νά τό παραδώσατε στήν' Επιτροπή' Ασφαλείας' Ανεργίας (Unemployment Insurance Commission:, σέ περίπτωση πού ἀργότερα κάνετε αἴτηση γιά ἐπίδομα ἀνεργίας.

Πῶς νά κάνετε αἴτηση

Πρέπει νά ἐπισκεφθῆτε τό κοντινότερο γραφεῖο τῆς' Επιτροπῆς' Ασφάλειας' Ανεργείας (Unemployment Office), ὅπου θά σᾶς βοηθήσουν προσωπικά γιά νά συμπληρώσετε μία Αἴτηση γιά' Ἐπίδομα (Application for Benefit). Νά συμπληρώσετε μία Αἴτηση γιά' Επίδομα (Application for Benefit).

Νά μή ξεχάσετε νά πάρετε μαζί σας τό Μητρώο' Εργασίας σας. Παρ' ὅλα αὐτά, ἂν δέν τό ἔχετε μαζί σας, μπορεῖτε νά κάνετε τήν αἴτηση χωρίς αὐτό. Αύτό σᾶς συμφέρει, διότι ὁ χρόνος ἐπιδόματος ἀρχίζει τή βδομάδα πού κάνατε τήν αἴτηση σας.

” Αν δέν ύπτιάρχει κοντά στή κοινότητά σας ἔνα τέτοιο γραφεῖο, τότε μπορεῖτε νά τηλεφωνήσετε στό κοντινότερο γραφεῖο καὶ νά ζητήσετε νά σᾶς στείλουν ἔνα δεματάκι μ' ὥλες τίς πληροφορίες καὶ τήν αἴτηση ἡ μπορεῖτε νά τό πάρετε οἱ ἕδιοι ἀπό ὄποιοδήποτε Κέντρο' Εργατικοῦ Δυναμικοῦ (Manpower Centre). 'Αφοῦ τό κάνετε, συμπληρώσετε τήν Αἴτηση γιά' Επίδομα, βέβαιοι ὅτι δώσατε σωστά καὶ καθαρογραμμένα τό ὄνομά σας, τή διεύθυνσή σας ἀκριβῶς, τόν' Αριθμό Κοινωνικῆς' Ασφάλισής σας καὶ τό τηλέφωνό σας, ἂν ἔχετε.

Ταχυδρομεῖστε τήν αἴτησή σας ἀμέσως καὶ ἂν εἶναι δυνατόν ἐσωκλεῖστε καὶ τό Μητρώο' Εργασίας σας μαζί.

” Αν ἡ αἴτησή σας δέν εἶναι συμπληρωμένη καθαρά ἡ ἂν ἀργήσετε, θά πάρη περισσότερο χρόνο γιά νά λάβετε τό ἐπίδομάσας.

Γιά νά διατηρήσετε τό έπίδομα

Γιά νά ζητήσετε έπίδομα καί νά συνεχίσετε νά τό παίρνετε, μετά πού κάνατε τήν αϊτησή σας, πρέπει νά είστε άνεργοι καί νά δείξετε προθυμία στό νά δεχθῆτε μιά άλλη κατάλληλη δουλειά πού σᾶς προσφέρεται. Πρέπει νά είστε ύγιεις, ώστε νά μπορεῖτε νά τά βγάλετε πέρα μέ τή δουλειά.' Εξαίρεση άποτελοῦν ή περίπτωση άρρωστιας καί έγκυμοσύνης.

Περίοδος άναμονής

Θά περιμένετε δύο βδομάδες πρίν πάρετε τό έπίδομά σας καί δέν θά πληρώθητε γι' αύτή τή περίοδο.

Άναφορά

Μέσα σέ μιά βδομάδα, η περίπου τόσο, θά πάρετε τίς «κάρτες άναφοράς»(Claimant's Report) γιά περίοδο πού καλύπτει μιά ή δυό βδομάδες. Συμπληρώστε αύτή τή κάρτα ή κάρτες, άναγράφοντας τά χρήματα πού τυχόν κερδίσατε άπό τότε πού άφήσατε τή δουλειά σας ή τίς μέρες πού δέν είσαστε διαθέσιμοι γιά δουλειά. Μή τίς ταχυδρομεῖτε πολύ γρήγορα, περιμένετε τουλάχιστο μέχρι τή Κυριακή πού άκολουθει τή περίοδο τής πρώτης ή τής δεύτερης βδομάδας, άναλογα τί γράφει πάνω στή κάρτα.

Τή περίοδο πού παίρνεται έπίδομα μπορεῖται νά δουλέψετε μερικές ώρες ή μέρες ή προσωρινά, άλλα πρέπει νά δηλώσετε τά χρήματα πού κερδίσατε." Αν κερδίζετε περισσότερα άπό τά 25% τού προηγουμένου κανοικού σας μισθού, τό ποσό αύτό - πάνω τού 25% - θά άφαιρεθῇ άπό τό έπίδομά σας.

Πληρωμή

" Αν μέσα σέ μιά βδομάδα, άπό τότε πού ταχυδρομήσατε τή κάρτα (-ες) άναφοράς, δέν πήρατε τό τσέκ τού έπιδόματός σας, νά ἔρθετε σέ έπαφή μέ τό γραφείο τής 'Ασφάλειας' Ανεργίας τής περιοχῆς σας." Αν χρειαστῇ νά γράψετε κάτι, πρέπει νά είσαστε σίγουροι ότι άναφέρατε τόν 'Αριθμό Κοινωνικῆς 'Ασφάλισής σας καί ολόκληρη τή διεύνυνσή σας. Βάλτε τήν ύπογραφή σας καί άπό κάτω, σέ κεφαλαϊα, τό σημά σας." Αν άκολουθήσετε αύτά τά βήματα, θά συντομεύσετε τά πράγματα καί θά πάρετε τά χρήματά σας γρηγορώτερα.

Έφεση

“ Αν ἡ αἴτησήσας γιά ἐπίδομα ἀπορριφτῇ, θά πάρετε ἔνα γράμμα πού θά σᾶς δίνη τούς λόγους.” Επίσης θά σᾶς ἐξηγή πῶς νά κάνετε ἔφεση, ἢν νομίζετε ὅτι ἀδικηθήκατε.

Φόρος εἰσοδήματος

Οἱ εἰσφορές σας στό Ταμεῖο Ἀνεργίας θεωροῦνται σάν κρατήσεις καὶ ἀφαιροῦνται ἀπό τό εἰσόδημά σας πρίν φορολογηθῇ. Τό ἐπίδομά σας ἀπό τό Ταμεῖο Ἀνεργίας εἶναι φορολογίσημο εἰσόδημα, γι’ αὐτό καὶ ἀφαιρεῖται ὁ φόρος ἀπό τό τσέκ τοῦ ἐπιδόματός σας πρίν σᾶς ταχυδρομηθῇ.

Περισσότερες πληροφορίες

Οἱ κανονισμοὶ εἶναι πολύ πολύπλοκοι, ὥστε νά ἔξηγηθοῦν σέ λεπτομέρειες ἐδῶ. Ζητῆστε ἀπό κάποιον νά σᾶς ἔξηγήσῃ τή περίπτωσή σας, εἴτε ὁ ἐργοδότης σας, εἴτε ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Συνδικαλιστικοῦ σας Σωματείου(Union Steward) ἢ ἔρθετε σέ ἑπαφή μέ ἔνα γραφεῖο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀσφάλειας Ἀνεργίας (U.I.C.), πού ἀναγράφεται στό τηλεφωνικό σας κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο: «Govern ment of Canada.

΄Αποζημίωση΄ Εργαζομένων

΄ Ο Νόμος αὐτός ἐφαρμόζεται γιά τή Κυβέρνηση τοῦ Όνταριο ἀπό τό Συμβούλιο ΄Αποζημίωσης΄ Εργατῶν (Workmen' s Compensation Board), τό Συμβούλιο ΄Αποζημίωσης΄ Εργατῶν

΄ Ο Νόμος αὐτός ἐφαρμόζεται γιά τή Κυβέρνηση τοῦ Όνταριο ἀπό τό Συμβούλιο ΄Αποζημίωσης΄ Εργατῶν (Workmen' s Compensation Board), τό όποιο συγκεντρώνει τά κεφάλαια, ἀποφασίζει καὶ πληρώνει τά ἐπιδόματα. Τά κεφάλαια καταβάλλονται ἐξ ὀλοκλήρου ἀπό τούς ἐργοδότες καὶ εἴναι ὑποχρεωτικό γιά ρούς περισσότερους ὄργανισμούς πού ἀπασχολοῦν προσωπικό. Οἱ αὐτοεργοδοτούμενοι μποροῦν νά κάνουν αἴτηση στό Συμβούλιο νά καλυφθοῦν προσωπικά.

΄ Αν τραυματηστήτε καὶ ἀνακαλύψετε ὅτι οἱ ἐργοδότες σας δέν συνεισφέρουν στό Ταμεῖο ΄Αποζημίωσης΄ Εργατῶν; πάλι μπορεῖται νά ζητήσετε ἐπίδομα ἀποζημίωσης. Τό Συμβούλιο (W.C.B.) ἔχει καθῆκον νά σιγουρευτῇ ὅτι ὁ ἐργοδότης σας συνεισφέρει.

΄Επίδομα

Τό ποσό της άποζημίωσης έξαρτάται άπό τό χρονικό διάστημα της άνικανότητάς σας και άπό τό πόσα χρήματα κερδίζατε πρίν τό τραυματισμό σας. Σέ περίπτωση όλικής άνικανότητας, ή άποζημίωση άνερχεται στά 75% τοῦ μέσου όρου τοῦ μισθοῦ σας, ήλλα ύπαρχει ένα άνωτερο όριο (μάξιμου) άποζημίωσης. Αποζημίωση πληρώνεται άπό τήν έπομένη μέρα τοῦ άτυχήματος μέχρι τήν ήμέρα που είναι κανείς ίκανός νά έπιστρέψη στή δουλειά του.

Σέ περίπτωση μόνιμης άνικανότητας βγαίνει καί σύνταξη, άνάλογα μέ τή φύση της άνικανότητας καί τά έσοδα πρίν τό άτυχημα.

Έπίδομα γιά έξαρτόμενα πρόσωπα

Μία χήρα που ό αντρας της πέθανε άπό άρρωστεια ή τραυματισμό στή δουλειά του, παίρνει ένα έπίδομα γιά ζωή την ζωή ή μέχρι νά ξαναπαντρευτῇ. "Αν ξαναπαντρευτῇ, παίρνει ένα στρογγυλό ποσό (έφαπαξ), που είναι ίσο μέ τή σύνταξη δύο έτῶν.

Τά παιδιά που ζοῦν μαζί μέ τή ξήρα, άκομη καί τά υιοθετημένα, παίρνουν καί αύτά ένα έπίδομα. Τό όριο ήλικίας έπεκτείνεται γιά τά άρρωστα παιδιά καί γιά έκεινα που συνεχίζουν τίς σπουδές τους. Τά όρφανά παίρνουν κάτι παραπάνω άπό τά άλλα παιδιά.

" Οταν δέν ύπαρχη χήρα, καί ένα άλλο κατάλληλο πρόσωπο παίζει τό ρόλο της θετής μητέρας γιά νά φροντίζη τά παιδιά καί τό σπίτι, μπορεῖ καί αύτή νά πάρη τό ίδιο έπίδομα σάν νά ήταν ή χήρα, μέ τήν προουπόθεση ότι ένα όποιοδήποτε παιδί στήν οικογένεια δικαιοῦται έπίδομα γιά ένα χρονικό διάστημα.

Σέ ώρισμένες συνθῆκες, μιά γυναϊκα που συζοῦσε μέ τό πεθαμένο, χωρίς νά τόν είχε παντρευτῇ (Common-Law Wife), μπορεῖ νά ζητήσῃ τό ίδιο έπίδομα σάν νά ήταν ή νόμιμη χήρα.

Ιατρική Βοήθεια γιά Τραυματισμούς

Τό Συμβούλιο ' Αποζημίωσης ' Εργατῶν (W.C.B.) άναλαμβάνει όλα τά εξοδα ιατρικής περίθαλψης γιά άσθένεια καί τραυματισμούς στήν έργασία. " Εχει κανείς τό δικαίωμα νά πάγ στό γιατρό τής έπιλογής του ή σέ άλλον ιατρικό σύμβουλο, ήλλα μετά δέν μπορεῖ νά άλλαξη γιατρούς χωρίς τήν άδεια τοῦ Συμβούλιου.

Η ιατρική βοήθεια περιλαμβάνει όλα τά είδη θεραπείας, νοσοκομιακή φροντίδα, συνταγές γιά φάρμακα, στηρίγματα (πατερίτσες κ.λ.π.) καί τεχνιτά μέλη.

” Αν χρειαστήτε ιατρική παρακολούθηση λόγω άσθένειας ή τραυματισμού στήν έργασία σας, ό έργοδότης σας θά σᾶς δώση ἔνα ἔντυπο πού θά παραδώσετε στό γιατρό ή νοσοκομεῖο τῆς έκλογῆς σας, ώστε νά παρασχεθῇ ή άπαραίτητη βοήθεια γρήγορα.

’Ο έργοδότης σας, ἐπίσης, είναι ύποχρεωμένος νά καλέσῃ ἔνα νοσοκομειακό φορεῖο γιά τόν έργαζόμενο πού τό ἔχει ἀνάγκη ἀμέσως μετά τό άτυχημα γιά νά τόν μεταφέρη στό νοσοκομεῖο, στό γιατρό ή στό σπίτι του.

Πρῶτες Βοήθειες

” Ολοι οι έργοδότες είναι ύποχρεωμένοι νά παράσχουν πρῶτες βοήθειες καί τά ἐφόδια γιά ἐπείγουσες ἀνάγκες.” Αν τραυματιστήτε, ζητήστε ἀμέσως πρῶτες βοήθειες καί ἀναφέρατε τό άτυχημα, ὅσο τό δυνατόν γρηγορώτερα στό ἀφεντικό σας ή στόν ἐπιστάτη σας. Είναι σημαντικό νά ἀναφέρετε τό άτυχημα στίς Πρῶτες Βοήθειες, ἔστω καί ἄν είναι μικρό. Μήν ἀκούσετε κανέναν, πού θέλει νά σᾶς πείση νά μή τό ἀναφέρετε. Κοψίματα καί ἔγκαύματα μπορεῖ νά μολυνθοῦν καί στριμμένοι μνες νά πονέσουν ἀργότερα περισσότερο, ἀπ’ ὅτι φαίνονταν ἐκείνη τή στιγμή.’ Η ἀναφορά τοῦ ἀτυχήματος στά χαρτιά τοῦ έργοδότη σας θά βοηθήση τά πράγματα νά διαπιστωθοῦν, ἄν ἀργότερα κάνετε αἰτηση γιά ἀποζημίωση.

Συμπληρώστε προσεκτικά ὅλα τά ἔντυπα (Forms), πού θά πάρετε ἀπό τό Συμβούλιο ’Αποζημίωσης’ Εργατῶν (W.C.B.) καί ἐπιστρέψτε τα ἀμέσως, γιά νά πάρετε τό ἐπίδομα ἀποζημίωσης ὅσο τό δυνατόν γρηγορότερα.

’Επαγγελματική ’ Επανακατάσταση (Vocational Rehabilitation)

Τό Συμβούλιο ’Αποζημίωσης’ Εργατῶν λειτουργεῖ ἔνα τμῆμα ἐπαγγελματικῆς ἐπανακατάστασης γιά νά γοηθήση τούς τραυματισμένους ἐργάτες, εἰδικά ἐκείνους πού ἔμειναν μόνιμα ἀνίκανοι, γιά νά βροῦνε μιά κατάλληλη δουλειά η νά ἐκπαιδευτοῦν σέ ἔνα ἄλλο ἐπάγγελμα. Κατά τή διάρκεια τῆς μετεκπαίδευσης σέ προγράμματα, πού είναι ἀπαραίτητα ἐξ αἰτίας τοῦ ἀτυχήματος, οἱ ἐργάτες παίρνουν ἐπίδομα.

Τό Συμβούλιο λειτουργεῖ ἔνα Νοσοκομεῖο καί Κέντρο ’Επανακατάστασης στό Downsview, ἔνα προάστειο τῆς πόλης τοῦ Τορόντο, πού παρέχει εἰδικές θεραπείες στούς ἀνάπηρους ἐργάτες, πού τίς χρειάζονται γιά νά μπορέσουν νά ἐπιστρέψουν στή δουλειά.’ Η εἰσόδος στό Κέντρο αὐτό γίνεται μέ τήν εἰσήγηση τοῦ γιατροῦ, πού παρακολουθεῖ τόν ἀσθενή.

’Ασφάλεια ’ Υγείας γιά μή καλυπτόμενες ἀσθένειες

‘ Η Ασφάλεια’ Υγείας γιά άσθένεια δική σας ή της οίκογένειας σας προέρχεται από μιά άλλη διαφορετική πηγή. Τό Συμβούλιο ‘ Αποζημίωσης ’ Εργατῶν ἀναλαμβάνει μόνο τά ̄ξοδα θεραπείας τραυματισμῶν ή άσθενειῶν, που ἔχουν σχέση μέ τήν έργασία σας.

“ Αν σταματήσετε νά δουλεύετε λόγω άτυχήματος, ο έργοδότης σας δέν μπορεῖ πλέον νά πληρώνη τήν ιατρική σας άσφαλεια από τίς κρατήσεις τοῦ μισθοῦ σας καί ἔτσι η άσφαλεια σας θά σταματήσῃ. Πρέπει νά φροντίσετε νά πληρωθοῦν οι είσφορές στό Ταμείο ‘ Ασφάλειας’ Υγείας (Ο.Η.Ι.Π.), ώστε νά είστε καλυμένος, καί ἐσεῖς καί η οίκογένειά σας, σέ περίπτωση που θά τήν χρειαστῆτε. ” Αν διακόψετε τίς είσφορές σας, μπορεῖ νά χρειαστῇ νά πληρώσετε ἑκατοντάδες ή χιλιάδες δολλάρια σέ ιατρικούς λογαριασμούς. Ρωτήστε τόν έργοδότη σας η τόν γιατρό σας πῶς θά διατηρήσετε τήν ‘ Ασφάλεια’ Υγείας σας, ὅταν δέν δουλεύετε. (Βλέπε ‘ Ιατρική’ Ασφάλεια», σελ. 9).

Πληροφορίες

“ Αν ἔχετε ὅποιοδήποτε πρόβλημα σχετικά μέ τραυματισμούς ή ἐπιδόματα, ἀπευθυνθῆτε στό κοντινότερο γραφεῖο τοῦ Συμβουλίου’ Αποζημίωσης ’ Εργατῶν. ’ Η διεύθυνση τῶν κεντρικῶν γραφείων εἶναι:

Workmen’s Compensation Board
2 Bloor Street East
Toronto. Ontario, M4W 303
Τηλέφωνο: 965-8500

Μαθήματα Γλώσσας καί ὑπηκοότητας

<i>Βραδυνά μαθήματα</i>	53
<i>Βραδυνά μαθήματα γιά προχωρημένονς</i>	53
<i>Ημερήσια μαθήματα</i>	53
<i>Μαθήματα γιά γονεῖς μέ προσχολικά παιδιά</i>	54
Βιβλία	55
«Ειδήσεις γιά Νεοφερμένους»	55
<i>Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης του Ἑργατικοῦ Δυναμικοῦ τοῦ Καναδᾶ</i>	55
<i>Προεξετάσια Μαθήματα γιά Τεχνίτες</i>	55
<i>Τέστ στον Αγγλικόν γιά είσαγωγή στό Πανεπιστήμιο</i>	56

Μαθήματα Γλώσσας καί ὑπηκοότητας

Εἶναι πάρα πολύ σπουδαῖο νά μάθετε τή νέα γλώσσα, ἂν δέν τή ξέρετε ἥδη. Εἶναι σπουδαῖο γιά τή δουλειά σας. Μπορεῖ νά συγκεντρώνετε όλα τά ἀναγκαῖα προσόντα γιά μιά καλή δουλειά, ἀλλά νά μή μπορεῖτε νά βρήτε τή δουλειά πού θέλετε, ἐπειδή δέν μπορεῖτε νά ἐπικοινωνήσετε μέ αλλους.

Οι τάξεις γιά μαθήματα γλώσσας γιά τούς μετανάστες ἀναφέρονται παρακάτω. Τά μαθήματα αὐτά παρέχονται δωρεάν ἀπό τίς περισσότερες κοινότητες. Σᾶς συνιστοῦμε νά τίς ἔκμεταλευτήτε. Γιά ἔνα κατάλογο ὅλων τῶν τάξεων γλώσσας στό Ὀντάριο, νά ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό Τμῆμα ὑπηκοότητας (Citizenship Branch) ἢ μέ ἔνα ἀπό τά τοπικά γραφεῖα γου (Field Office), πού βρίσκεται κοντά σας καί πού ἀναγράφεται στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο: Government of Ontario, Ὕπουργεῖο Πολιτισμοῦ καί Ἀναψυχῆς (Ministry of Culture and Recreation).

Βραδυνά Μαθήματα

Τά τοπικά σχολικά Συμβούλια τοῦ Ὅπουργείου Παιδείας λειτουργοῦν βραδυνά μαθήματα γλώσσας, ὅπου ὑπάρχουν ἀρκετοί μετανάστες. Οι τάξεις αὐτές εἶναι ἀνοικτές ἀπό τόν Ὁκτώβριο μέχρι τό Μάιο καί μερικές στίς μεγαλύτερες πόλεις, παρέχονται καί κατά τό καλοκαίρι. Σέ μερικά μέρη τά μαθήματα εἶναι δωρεάν. Σέ ἄλλα δίδονται μέ μικρά δίδακτρα. "Ενα μεγάλο μέρος τῶν δαπανῶν γιά τά μαθήματα αὐτά ἔρχεται ἀπό τήν Ὅμοσπονδιακή Κυβέρνηση καί ἀπό τίς Ἐπαρχιακές Κυβερνήσεις. " Ερθετε σέ ἐπαφή μέ τό Σχολικό Συμβούλιο (School Board) τής περιοχῆς σας τό Σεμπτέμβρη, ὥστε νά ἀρχίσετε μαθήματα ὅταν ἀνοίξῃ τό σχολεῖο τόν Ὁκτώβρη. " Αν φθάσετε στό Καναδᾶ σέ ἄλλη ἐποχή τοῦ χρόνου, πάλι μπορεῖτε νά ἐγγραφῆτε στά μαθήματα αὐτά, τότε πού ἥρθατε.

Βραδυνά Μαθήματα γιά προχωρημένους

Μερικά Πανεπιστήμια, στό ὘πεκτατικό τους Τμῆμα (Extension Department), περιέχουν μαθήματα Ἀγγλικῶν γιά προχωρημένους μετανάστες. Γιά πληροφορίες ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό «Extension Department» τοῦ Πανεπιστημίου, πού σᾶς ἐνδιαφέρει.

Ἡμερήσια Μαθήματα

Ημερήσια μαθήματα δίδονται από τά Κολλέγια Τεχνῶν καί Τεχνολογίας (Colleges of Arts and Technology) καί Σχολικά Συμβούλια (School Boards) στίς μεγάλες πόλεις. Μερικές έκκλησίες, Κέντρα Νέων (Y' s) καί άλλοι κοινοτικοί όργανισμοί δημιουργοῦν τάξεις, όπου διδάσκουν έθελοντές.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, ρωτήστε ένα σχολεῖο, βιβλιοθήκη ή άλλο κέντρο πληροφορεών.

Μαθήματα γιά γονεῖς μέ προσχολικά παιδιά

Επειδή πολλές μητέρες από οικογένειες μεταναστῶν δέν μαθαίνουν τή γλώσσα ή δέν τούς δίνεται ή εύκαιριά νά γνωρίζουν τί γίνετε γύρω τους, διότι είναι άπορροφημένες στά καθήκοντά τους στό σπίτι, έχουν όργανωθή ήμερίσιες τάξεις γι' αύτές. Πολλοί πατεράδες άρχισαν νά ρωτοῦν ἀν ἡταν δυνατόν νά φοιτήσουν καί αύτοί καί έτσι τά μαθήματα αύτά είναι άνοιχτά καί γι' αύτούς.

Οι γονεῖς πηγαίνουν στά μαθήματα αύτά τό πρώι ή τό άπόγευμα, παίρνοντας μαζί καί τά μικρά παιδιά τους, πού δέν έχουν πάει σχολεῖο άκόμη καί τά όποια διδάσκονται στό ίδιο κτήριο τή γλώσσα μέ διάφορα ένδιαιφέροντα παιχνίδια από ειδικευμένους δάσκαλους καί προσωπικό.

Τό Τμῆμα' Υπηκοότητας χορηγεῖ μερικές δαπάνες καί τίς περισσότερες φορές καί βοήθεια γιά τήν έπαιδευση έθελοντῶν δασκάλων. Οι τάξεις αύτές περιλαμβάνουν έκτός από τήν γλώσσα, καί μαθήματα προσανατολισμοῦ." Ετσι οι μητέρες, μέ ένα ένδιαιφέροντα τρόπο, έχουν τήν εύκαιριά νά μάθουν τί γίνεται γύρω στή κοινότητά τους, ένω ταυτόχρονα μαθαίνουν τή γλώσσα.

Γιά περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτήτε τό:

Ontario Citizenship Branch
Ministry of Culture and Recreation
24th Floor
400 University Avenue
Toronto, Ontario
M7A 2R9
Τηλέφωνο: 965-4331

Τά Σχολικά Συμβούλια έπίσης λειτουργοῦν τάξεις γλώσσας γιά μητέρες μέ παιδιά προσχολικής ήλικίας, σέ σχολικές αίθουσες ή άλλα κτίρια, όπως έκκλησίες καί βιβλιοθήκες.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, συμβουλευτήτε τό τοπικό σας Σχολικό Συμβούλιο ή τόν διευθυντή τοῦ σχολείου.

Βιβλία

Βιβλία καί άλλα έγχειρίδια γιά τήν έκμαθηση τής γλώσσας προσφέρονται δωρεάν σέ κείνους πού θέλουν νά τήν μάθουν μόνοι τους. Γράψτε ή τηλεφωνήστε στήν παραπάνω διεύθυνση (Citizenship Branch)

«Νέα γιά νεοφερμένους»

Τό Τμῆμα 'Υπηκοότητας έκδίδει μία έφημερίδα, πού λέγεται «Ειδήσεις γιά Νεοφερμένους» (Newcomer News), γιά άτομα πού μαθαίνουν τή γλώσσα. Ο σκοπός τής έφημερίδας είναι νά βοηθήσῃ τούς νεομετανάστες νά άποκτήσουν καί νά καλυτερέψουν τό διάβασμα καί ταυτόχρονα νά τούς ένημερώσῃ μέ τό τί γίνεται γύρω τους στή Καναδική ζωή.

Η «Ειδήσεις γιά Νεοφερμένους» διανέμεται δωρεάν καί έκδίδεται δυό φορές τό μήνα. Μπορεῖτε νά τήν παραγγείλετε γράφοντας στή παραπάνω διεύθυνση (Ont' Citizenship Branch) μέ τή προσθήκη «The Editor, Newcomer News, ή τηλεφωνώντας στό: 965-1192.

Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης τοῦ 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ τοῦ Καναδᾶ

Μέ μόνη άπασχόληση τό μάθημα, προσφέρονται τάξεις γιά τούς μετανάστες πού χρειάζονται 'Αγγλικά ή Γαλλικά γιά νά βροῦνε έργασία (Βλέπε σελ. 53).

Προεξετάσια Μαθήματα γιά Τεχνίτες

Μερικές, ειδικές τάξεις δίδονται γιά τεχνίτες, πού έχουν τά προσόντα σέ άλλες χώρες, άλλα πού πρέπει νά δώσουν έξετάσεις καί στό' Οντάριο. Οι τάξεις αύτές

δίνουν ειδική βοήθεια σέ Τεχνική όρολογία. Οι αιτήσεις γι' αύτές τίς τάξεις γίνονται διά μέσου τοῦ Τμήματος Βιομηχανικῆς' Εκπαίδευσης (Industrial Training Branch), τοῦ' Υπουργείου Κολλεγίων και Πανεπιστημίων. Ζητήστε πληροφορίες από τό κοντινότερο γραφεῖο ή από κοινοτικό Κολλέγιο (Community College).

Τέστ' Αγγλικῶν γιά είσαγωγή στό Πανεπιστήμιο

Τά Πανεπιστήμια πολλές φορές τό βρίσκουν άναγκαιό νά έξετάσουν τή γνώση τοῦ μετανάστη στά' Αγγλικά, γιά νά διαπιστώσουν ἢν εἶναι ἀρκετά γιά νά ἀρχίση τίς σπουδές του (της) σέ Καναδικό Πανεπιστήμιο. Ρωτήστε κανένα Γυμνάσιο ή Πανεπιστήμιο γιά νά μάθετε ποῦ και πότε δίδονται αύτά τά Τέστ.

Παιδεία

<i>Tό Σχολικό Σύστημα τοῦ Ὀντάριο</i>	59
Δημόσια καὶ Καθολικά (ξέχωρα) Σχολεῖα	59
Σχολεῖα Γαλλικῆς Γλώσσας	60
Φοίτηση στό Σχολεῖο	60
Ἐγγραφή στό Σχολεῖο	61
Νηπιαγωγεῖα	61
Δημοτικά Σχολεῖα	62
Σχολεῖα Μέσης Ἐκπαίδευσης (Γυμνάσια)	62
Γυμνασιακά Διπλώματα	63
Πιστοποιητικό Ἐκπαίδευσης	64
Εἰδική Παιδεία	64
Νυχτερινά Μαθήματα γιά Ἐνήλικους	64
Μαθήματα μέ Αλληλογραφία	65
<i>Ιδιωτικά Σχολεῖα (Ακαδημαϊκά)</i>	65
<i>Ιδιωτικές Τεχνικές Σχολές</i>	65
<i>Μεταγυμνασιακές Σπουδές</i>	66
Μαθήματα ἔξω ἀπό τό κανονικό, σχολικό πρόγραμμα	67
Οικονομική βοήθεια γιά μεταγυμνασιακές σπουδές	67
Ἀξιολόγηση Ἐκπαιδευτικῶν Διπλωμάτων (Βλέπε σελ. 34)	
Μετάφραση Ἐκπαιδευτικῶν Ἐγγράφων (Βλέπε σελ. 34)	
<i>Δημόσιες Βιβλιοθῆκες</i>	68

Παιδεία

Σημαντικές άλλαγές έχουν γίνει στή παιδεία κατά τά τελευταϊα είκοσι χρόνια. Οι μηχανές έχουν άναλαβει ένα μεγάλο μέρος τής έργασίας, πού πρίν γίνονταν άπό άνιδίκευτους άνθρωπους. Πολλοί άπό τούς σημερινούς σπουδαστές θά δουλεύουν σέ δουλειές πού ούτε κάν ύπηρχαν, όταν οι γονεῖς τους ήταν σχολεῖο. Αύτές οι νέες δουλειές άπαιτούν περισσότερη μόρφωση, ώστε οι νέοι νά κάθωνται στό θρανίο γιά περισσότερα χρόνια. Οι γυναίκες, όπως καί οι αντρες, μορφώνονται καί έκπαιδεύονται τώρα περισσότερο.

Οι καιροί καί οι καταστάσεις πού άλλαζουν δημιούργησαν, έπισης, τήν άναγκη γιά συνέχιση τής μόρφωσης. Δεκάδες χιλιάδων άπό ένηλικους ξαναεπιστρέφουν στό σχολεῖο νά έπεκτείνουν τή μόρφωσή τους ή νά μετεκπαιδευτούν γιά νέες έργασίες.⁹ Άλλοι, άπό όλες τίς ήλικιες, φοιτούν σέ νυχτερινά μαθήματα ή παίρνουν μαθήματα μέ άλληλογραφία, γιά νά πλουτίσουν τά προσόντα καί τίς γνώσεις τους.

Τό Σχολικό Σύστημα τοῦ Ὀντάριο

Η παιδεία είναι δωρεάν καί στά σχολεῖα τής Στοιχειώδης έκπαιδευσης καί σέ κείνα τής Μέσης.¹⁰ Επίσης, διαθέτονται σεβαστά Κυβερνητικά ποσά γιά νά βοηθηθούν έκεινοι, πού χωρίς αύτά, δέν θά μποροῦσαν νά συνεχίσουν στό Κολλέγιο ή στό Πανεπιστήμιο. Τά χρήματα γιά τήν παιδεία έρχονται άπό έπαρχιακούς καί δημοτικούς φόρους.

Ενῶ τό¹¹ Υπουργεῖο Παιδείας καί τό¹² Υπουργεῖο Κολλεγίων καί Πανεπιστημίων είναι έπικεφαλῆς τοῦ γενικοῦ όργανισμοῦ τοῦ έκπαιδευτικοῦ συστήματος, τά τοπικά σχολικά Συβούλια άποφασίζουν σέ τέτοια πράγματα, όπως ποιοί δάσκαλοι, η άλλο προσωπικό, θά προσληφθούν καί όργανώνουν μαθήματα γλώσσας γιά μετανάστες ή άθλητικά καί πολιτιστικά προγράμματα. Κάθε σχολικό Συμβούλιο άποτελεῖται άπό¹³ Επιτρόπους (Trustees), πού έκλεγονται άπό τό κόσμο.

Δημόσια καί Καθολικά (Ξέχωρα) Σχολεῖα

Υπάρχουν στό¹⁴ Οντάριο δύο σχολικά συστήματα, πού συντηροῦνται άπό τούς φόρους: τό Δημόσιο σχολικό σύστημα (Public School), πού είναι άνοιχτό γιά

παιδιά από όλες τις θρησκείες, καὶ τὸ Ρωμαιο-Καθολικό, ξέχωρο, σχολικό σύστημα(Roman Catholic, Separate School).

Τά σχολικά Συμβούλια (School Boards) καὶ στά δύο συστήματα λειτουργοῦν σχολεῖα στοιχειώδης ἐκπαίδευσης (Νηπιαγωγεῖο μέχρι τήν 8η τάξη), ἀλλά μόνο τὸ Δημόσιο σχολικό σύστημα λειτουργεῖ σχολεῖα ἀνώτερης ἐκπαίδευσης. γυμνάσια-ἀπό τήν 9η μέχρι τήν 13η τάξη. Μερικά σχολικά Συμβούλια από τὸ Καθολικό Σύστημα (σέ μερικά ἀπό τὰ σχολεῖα τους), ἐπίσης περιέχουν μαθήματα τῆς 9ης καὶ 10ης τάξης.

Οἱ Ρωμαιο-Καθολικοί γονεῖς, πού ἐπιθυμοῦν νά στείλουν τά παιδιά τους σ' ἔνα «ξέχωρο» σχολεῖο, πρέπει νά ύπογράψουν μιά δήλωση, πού νά λένε ὅτι οἱ φόροι τους γιά τήν παιδεία πηγαίνουν στό «ξέχωρο» σχολικό σύστημα. Αύτές οἱ δηλώσεις δίδονται ἀπό τὰ τοπικά γραφεῖα τοῦ Ξέχωρου-Ρωμαιο-Καθολικοῦ σχολικοῦ Συβουλίου ἢ ἀπό ἔνα «ξέχωρο» σχολεῖο τῆς περιοχῆς σας.

Τά Γυμνάσια στό' Οντάριο συντηροῦνται ἀπό ΟΛΟΥΣ τούς φορολογούμενους καὶ είναι ἀνοικτά γιά όλους.

” Ολα τά σχολεῖα είναι κάτω ἀπό τήν ἐπίβλεψη τῆς Κυβέρνησης. Οἱ δάσκαλοι, καὶ στά Δημόσια καὶ στά Ξέχωρα σχολεῖα, παίρνουν τήν ἴδια ἐκπαίδευση καὶ τόν ἴδιο μισθό. Οἱ ιδιοκτῆτες ἀκίνητης περιουσίας, πληρώνουν τά ἴδια ποσά καὶ γιά τά Δημόσια καὶ γιά τά Ξέχωρα σχολεῖα.

Σχολεῖα Γαλλικῆς Γλώσσας

· Η' Αγγλική είναι ἡ γλώσσα διδασκαλίας στά περισσότερα σχολεῖα τοῦ Όνταριο, ἀλλά ύπαρχουν πάνω ἀπό 320 σχολεῖα, ὅπου τό πρόγραμμα διδάσκεται στή Γαλλική στό δημοτικό καὶ γυμνάσιο στάδιο.

Φοίτηση στό Σχολεῖο

· Η φοίτηση στό σχολεῖο, στό' Οντάριο, είναι ύποχρεωτική γιά παιδιά ἀπό ἔξη μέχρι δέκα ἔξη χρονῶν. Τά παιδιά, μέσα σ' αὐτά τά ὄρια ἡλικίας, τῶν ὅποιών οι γονεῖς είναι νόμιμοι μετανάστες, πρέπει νά φοιτήσουν, ἔστω καὶ ἂν μόλις ἔφθασαν στόν Καναδᾶ ἢ είχαν ἥδη ἀφήσει τό σχολεῖο στή πατρίδα τους.

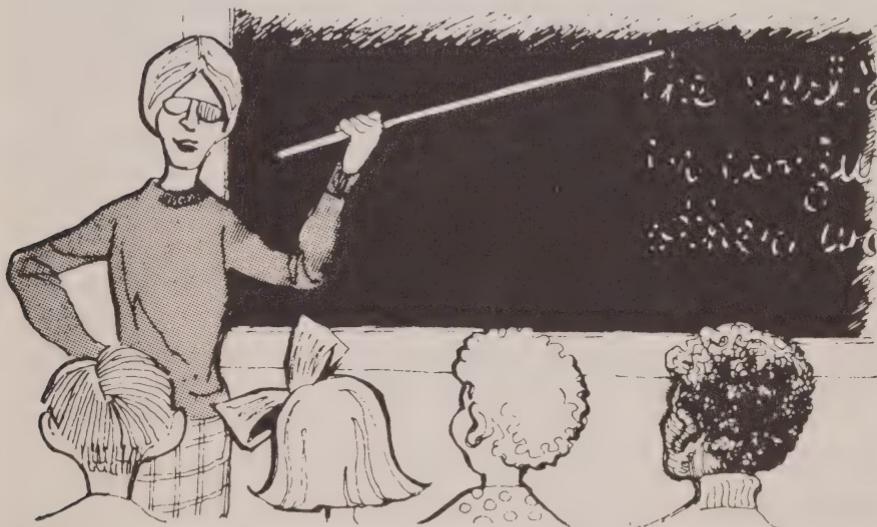
· Η σχολική χρονιά ἀρχίζει στίς ἀρχές τοῦ Σεπτέμβρη, ἢ τήν πρώτη Τρίτη μετά τή 'Ημέρα τοῦ 'Εργάτη (Labor Day), καὶ συνεχίζει μέχρι τόν 'Ιούνιο.

Όποιοδήποτε παιδί, που πιάνει τά έξη πρίν τήν άρχη της σχολικής χρονιάς τόν Σεπτέμβρη, πρέπει νά φοιτήσῃ στό σχολείο.

Οι γονεῖς είναι ύπευθυνοι μπροστά στό νόμο γιά τήν φοίτηση τών παιδιών τους." Αν τό σχολείο ἀνησυχήσῃ, ἐπειδή ἔνα παιδί δέν παρακολουθῇ κανονικά τότε ἔνας σύμβουλος ἀπουσιῶν ἡ ἔνας (μία) κοινωνικός λειτουργός θά ἐπισκεφτῇ τούς γονεῖς του, γιά νά συζητήσουν τό ζήτημα μαζί

Έγγραφή στό σχολείο

" Οταν φέρνετε τά παιδιά σας στό σχολείο γιά πρώτη φορά, πάρτε μαζί σας τά Πιστοποιητικά Γέννησής τους ἡ Βεβαίωση τοῦ Βαφτισμοῦ τους, τά χαρτιά σας ὅτι είστε νόμιμοι μετανά στες (Landed Immigrant) ἡ διαβατήρια. " Αν νοικιάζετε σ' ἔνα σπίτι, πρέπει νά ρωτήσετε τόν σπιτονοικούρη ἄν πληρώνει τούς φόρους παιδείας σέ Δημόσιο ἡ Ξέξωρο σχολείο, διότι τό σχολικό Συμβούλιο χρειάζεται αύτές τίς πληροφορίες γιά φορολογικούς σκοπούς καί θά σᾶς τό ρωτήση.

Νηπιαγωγεῖα

Τά περισσότερα σχολικά Συμβούλια στό Όντάριο λειτουργοῦν Νηπιαγωγεῖα καί δέχονται παιδάκια (τόν Σεπτέμβρη), που θά γίνουν πέντε χρονῶν μέχρι τό τέλος τοῦ Δεκέμβρη. Μερικά Συμβούλια προσφέρουν καί Νηπιαγωγεῖα γιά μικρότερα παιδάκια που θά γίνουν τεσσάρων χρονῶν τίς 31 Δεκέμβρη.

· 'Η φοίτηση στά Νηπιαγωγεία δέν είναι ύποχρεωτική, άλλα είναι καλό νά άρχιζε κανείς σχολείο στά τέσσαρα ή πέντε χρόνια του, είδικά ἄν τά' Αγγλικά δέν είναι ή μητρική του γλώσσα.'

Δημοτικά Σχολεῖα

Τά περισσότερα παιδιά φοιτοῦνε στό σχολείο στοιχειώδης ἐκπαίδευσης (Δημοτικό) για ὅκτω χρόνια, μέχρι νά γίνουν δεκατριών η δεκατεσσάρων χρονῶν.

Τά παιδιά τοῦ Δημοτικοῦ παίρνουν τά βασικά μαθήματα, ὥπως 'Αγγλικά, Μαθηματικά, 'Ιστορία καὶ 'Επιστῆμες.

Πιθανόν νά βρήτε ὅτι ύπάρχει μεγαλύτερη ἐλευθερία μέσα στίς τάξεις, ἀπ' ὅτι στή πατρίδα σας.' Εδώ ύπάρχει μεγαλύτερη ἔμφαση στό νά ἐνθαρρύνωνται τά παιδιά νά ἐρευνᾶνε καί νά μαθαίνουν μόνα τους. Οι μαθητές ξοδεύουν περισσότερο χρόνο, ἀπ' ὅτι συνηθίζονταν, στό νά συζητᾶνε τίς ιδέες τους.

Στό 'Οντάριο, οί γονεῖς ἔχουν τό νομικό δικαίωμα νά συζητᾶνε τήν πρόοδο τῶν παιδιών τους η τά προβλήματα πού θά προκύψουν στό σχολείο μέ τούς δασκάλους, τούς διευθυντές, τούς συμβούλους ἀπουσιῶν η τούς ύγειονομικούς ἐπιτρόπους τοῦ σχολείου. Οι ἄνθρωποι αύτοί είναι ἐκεῖ, γιά νά βοηθήσουν στήν ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ σας καί θά πρέπει νά αἰσθάνεστε ἀνετα νά τούς πλησιάζετε. Καλό θά είναι νά κλείνετε ραντεβοῦ μαζί τους, ἐκτός ἄν τό ζήτημα είναι ἐπειγον. Τό ραντεβοῦ μπορεῖτε νά τό κανονίσετε μέ τό νά στείλετε ἔνα σημείωμα στό σχολείο μέ τό παιδί σας η μέ τό νά τηλεφωνήσετε στά γραφεῖα τοῦ σχολείου.

" Οταν φθάσουν μέχρι τήν 7η η 8η τάξη, οί μαθητές πρέπει νά άρχισουν νά σκέφτωνται τί είδος ζωῆς καί ἐπαγγέλματος θέλουν νά ἀκολουθήσουν. Οι δάσκαλοι στίς τάξεις αὐτές, ξοδεύουν ἀρκετό χρόνο στό νά γνωματεύουν τά ἐνδιαφέροντα καί τίς κλίσεις κάθε μαθητή.

Στά περισσότερα Δημοτικά Σχολεῖα, ύπάρχουν εἰδικοί σύμβουλοι, πού είναι ἀτομα εἰδικά ἐκπαιδευμένα στό νά μελετᾶν τούς ἐλέγχους προόδου τῶν μαθητῶν καί νά τούς συμβουλεύουν τί μαθήματα ταιριάζουν καλύτερα στίς ἰκανότητες καί τά ἐνδιαφέροντά τους. Οι γονεῖς παρακαλοῦνται νά συζητήσουν τέτοια ζητήματα μέ τούς δασκάλους καί τούς εἰδικούς σύμβουλους (Guidance Counsellors), πρωτοῦ τά παιδιά τους ἀρχίσουν τό Γυμνάσιο.

Σχολεῖα Μέσης ' Εκπαίδευσης (Γυμνάσια)

" Όλα τά γυμνάσια τοῦ 'Οντάριο τώρα λειτουργοῦν κάτω ἀπό ἔνα σύστημα, πού ἐπιτρέπει στούς σπουδαστές νά μαθαίνουν ἀνάλογα μέ τίς δυνάμεις τους καί νά προσχεδιάζουν τό ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα πού ταιριάζει στά ἀτομικά τους ἐνδιαφέρονται καί ἀνάγκες.

Τό γυμνασιακό σχολικό πρόγραμμα χωρίζεται σέ τέσσαρους κλάδους σπουδῶν:

(Communications): ' Επικοινωνίες

(Social and Environmental Studies): Κοινωνικές σπουδές καί σπουδές του περιβάλλοντος;

(Pure and Applied Science): ' Απλή καί ' Εφηρμοσμένη' Επιστήμη

(Art): Τέχνη

Μέσα σ ' αύτούς τούς τέσσαρους κλάδους σπουδών, τά περισσότερα σχολεῖα προσφέρουν μία μεγάλη ποικιλία άπό μαθήματα γιά νά διαλέξη κανείς (παρ' όλα πού διαφορετικά μαθήματα προσφέρονται σέ διαφορετικά σχολεῖα).

Γιά νά σιγουρευτήτε ότι ό γιός σας ή ή κόρη σας θά πάρη μιά ισορροπημένη μόρφωση, άρκει νά ξέρετε ότι είναι ύποχρεωτικό νά περάσουν τουλάχιστον τρία μαθήματα άπό κάθε κλάδο άπό τούς τέσσαρες πού άναφέρονται παραπάνω.

' Ο σπουδαστής πρέπει νά έχη τουλάχιστο τέσσαρα μαθήματα' Αγγλικῶν καί δύο μαθήματα σέ Καναδικές σπουδές, έκτος άπό τά ἄλλα μαθήματα, γιά νά μπορέση νά πάρη ' Απολυτήριο.

Κάθε μάθημα (Credit Course) ίσοδυναμεί μέ 110 μέχρι 120 ώρες σπουδῆς μέσα στή τάξη. Γιά κάθε μάθημα συνήθως δίνεται ένας βαθμός (Credit) όλόκληρος, άλλα μερικά μαθήματα μπορεῖ νά μετρᾶν περισσότερο ή λιγώτερο άπό ένα βαθμό, γιατί ύπάρχουν π.χ. δύο «μισά» μαθήματα, πού πιάνονται τελικά σάν ένα. Μέ ἄλλα λόγια, δίνονται Credits (πιστώσεις) γιά κάθε μάθημα.

Γυμνασιακά Διπλώματα

Δύο τύποι διπλωμάτων δίδονται άπό τά σχολεῖα τής Μέσης' Εκπαίδευσης (γυμνάσια) τοῦ ' Οντάριο.

Γιά νά άποκτήση ένας σπουδαστής ένα' Απολυτήριο Γυμνασίου, πρέπει νά έχη συμπληρώσει μέ έπιτυχία μαθήματα, πού συγκεντρώνουν συνολικά 27 βαθμούς (Credits-πιστώσεις). Οι περισσότεροι σπουδαστές, κερδίζουν 7 ή 8 Credits (βαθμούς μαθημάτων) κάθε χρόνο καί συμπληρώνουν τό όλο πρόγραμμα σέ τέσσαρα χρόνια.

Γιά νά εισαχτῇ στά περισσότερα Πανεπιστήμια, ένας σπουδαστής (τρια) πρέπει νά συμπληρώσει έξη συμπληρωματικά μαθήματα άνωτερου έπιπέδου (Honour-Level), γιά νά πάρη τό Τιμητικό ' Απολυτήριο Γυμνασίου (Honour Graduation Diploma). Οι περισσότεροι σπουδαστές παίρνουν αύτά τά συμπληρωματικά μαθήματα κατά τόν πέμπτο χρόνο στό γυμνάσιο (ή 13η τάξη) η ένδιαμεσα στίς προηγούμενες χρονιές νωρίτερα.

" Όλα τά γυμνάσια προσφέρουν τά άκαδημαικά μαθήματα, πού άναφέρθηκαν νωρίτερα. Μερικά, όμως, προσφέρουν καί πρόγραμμα μέ έμπορικά, τεχνικά καί έπαγγελματικά μαθήματα.

Πιστοποιητικό Έκπαιδευσης (Certificate of Training)

Υπάρχουν, έπίσης, ειδικά σχολεία ή ειδικές τάξεις, φτιαγμένα γιά έκείνους τούς σπουδαστές που έχουν δυσκολίες με τίς άκαδημαικές σπουδές. Προσφέρουν πρόγραμμα έμπορικής ή τεχνολογικής σπουδής. Οι τεχνολογικές σπουδές συμπεριλαμβάνουν μαθήματα σε τέτοιους κλάδους, όπως κατασκευές, ύδραυλικά, σχέδιο, φωτογραφία και ύπτηρεσίες τροφών. Οι σπουδαστές που συμπληρώνουν μέ επιτυχία ένα τέτοιο πρόγραμμα, κερδίζουν ένα Πιστοποιητικό (Δίπλωμα) Εκπαίδευσης.

Οι άπόφοιτοι τέτοιων προγραμμάτων, κανονικά δέν πάνε στό Πανεπιστήμιο ή στό Κολλέγιο, άλλα πιάνουν δουλειά άμεσως μόλις τελειώσουν. Είναι δυνατόν, όμως, νά μετατεθή κανείς άπό ένα τέτοιου τύπου πρόγραμμα σε άκαδημαικό πρόγραμμα του Γυμνασίου, παρ' όλα πού μπορεῖ νά είναι άναγκαιό νά πάρη ώρισμένα άλλα, συμπληρωματικά μαθήματα.

Οι γονεῖς, πού τά παιδιά τους μπαίνουν σε τέτοιο πρόγραμμα, πρέπει νά συζητήσουν τό ζήτημα μέ κάποιο σχολικό σύμβουλο (Guidance Counsellor) ή μέ τόν διευθυντή σχολείου, πρίν τά παιδιά τους μπούνε στό πρόγραμμα, ώστε νά καταλάβουν τό πρόγραμμα πέρα γιά πέρα.

Ειδική Παιδεία

Υπάρχουν καί ειδικές τάξεις γιά παιδιά, πού οι άνάγκες τους δέν ικανοποιούνται άπό κανονικές τάξεις. Μπορεῖ νά είναι άνάπτηρα, μέ ασθενική οραση ή άκον ή μπορεῖ νά έχουν δυσκολίες με τήν όμιλία. Μπορεῖ νά είναι διανοητικά άνάπτηρα (Βλέπε σελ. 88), μέ ψυχολογικά προβλήματα ή μέ προβλήματα άντιληψης.

Παιδί μέ ψυχολογικά προβλήματα είναι έκεινο τό παιδί, πού έχει δυσκολίες νά έλεγχη τά αισθήματά του ή νά συγκεντρώνεται, νά συναναστρέφεται καλά μέ άλλα παιδιά η νά μη μπορεῖ νά ύπακούη στούς κανονισμούς τού σχολείου.

Τό παιδί μέ πρόβλημα άντιληψης, είναι έκεινο πού έχει δυσκολία νά ξεχωρίζει τά μεγέθη η νά καταλαβαίνη τό «δεξί» άπό τό «άριστερό» η τό «κάτω» άπό τό «έπάνω». Η αιτία μπορεῖ νά είναι σωματική η ψυχολογική.

Τέτοια παιδιά μπορεῖ νά βοηθηθούν σε τάξεις, πού διδάσκονται άπό ειδικά έκπαιδευμένους δάσκαλους.

Νυχτερινά Μαθήματα γιά ένηλικους

Πολλοί άνθρωποι συμπληρώνουν τή δημοτική η γυμνασιακή τους μόρφωση

σέ νυχτερινά μαθήματα, σ' ένα κοντινό σχολεῖο. Μπορεῖτε νά μάθετε καί σεϊς ἄν ύπαρχουν τέτοιες τάξεις κοντά σας, μέ τό νά ρωτήσετε όποιοδήποτε γυμνάσιο τῆς περιοχῆς σας.

" Αν δέν ἐνδιαφέρεστε γιά ένα δίπλωμα γυμνασίου, ἀλλά ἀπλῶς θέλετε νά μάθετε κάτι καινούριο, πολλά σχολικά συμβούλια προσφέρουν μαθήματα, χωρίς βαθμό, σέ τέτοια πράμματα, ὅπως στενογραφία, ύφαντική, μηχανική αύτοκινήτων, μοδιστρική, μεταλλουργική ἡ μαγειρική καλοφαγάδων (γκουρμέ). Γιά περισσότερες πληροφορίες γράψτε ἡ τηλεφωνῆστε στό διευθυντή τοῦ κοντίτερου γυμνασίου.

Μαθήματα μέ ' Αλληλογραφία

Μαθήματα μέ ἀλληλογραφία, τοῦ δημοτικοῦ, γυμνασίου ἡ ἐπαγγελμάτων, προσφέρονται δωρεάν σέ ὅλους τούς κατοίκους τοῦ ' Οντάριο (ἢ στούς κάτοικους τοῦ ' Οντάριο, πού διαμένουν ἔξω ἀπό τήν ἐπαρχία προσωρινά).

Αύτά τά μαθήματα βοηθᾶνε τούς ἐνδιαφερόμενους νά ἀνανεώσουν τίς γνώσεις καί τίς εἰδικότητές τους ἡ νά πάρουν ἔνα ' Απολυτήριο Γυμνασίου ἡ Τιμητικό ' Απολυτήριο.

Γιά περισσότερες πληροφορίες ἔρθετε σέ ἐπαφή μ' ἔναν διευθυντή γυμνασίου ἡ γράψτε στό:

Correspondence Courses
909 Yonge Street
Toronto, Ontario
M4W 3G2

'Ιδιωτικά Σχολεῖα ('Ακαδημαϊκά)

Εκτός ἀπό τά δημοτικά ἡ γυμνάσια τοῦ δημοσίου, ύπαρχει καί ἔνας μεγάλος ἀριθμός στό ' Οντάριο ἀπό ίδιωτικά σχολεῖα. Αύτά τά σχολεῖα δέν δικαιοῦνται βοήθεια ἀπό τό κράτος, ἀλλά συντηροῦνται, όλοκληρωτικά, ἀπό τά δίδακτρα καί τίς δωρεές, καί, σέ μερικές περιπτώσεις, ἀπό θρησκευτικούς ὄργανισμούς. Γιά ἔνα κατάλογο τῶν σχολείων αὐτῶν, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό:

Communications Services Branch
Ontario Ministry of Education
Mowat Block
Queen's Park
Toronto, M7A 1L2

'Ιδιωτικές Τεχνικές Σχολές

Τά ιδιωτικά σχολεῖα, πού διδάσκουν έπαγγελματικά μαθήματα, συμπεριλαμβάνοντας καί τήν έπιχειρηματική ἀσκηση, λειτουργοῦν σάν κερδοσκοπικές έπιχειρήσεις." Αν τά μαθήματα, πού διδάσκουν, θεωροῦνται σάν τέχνες από τό 'Υπουργεῖο Κολλεγίων καί Πανεπιστημίων, πρέπει νά είναι έγγεγραμμένες μέ τό' Υπουργεῖο αύτό καί νά συναντοῦν τούς ἀπαιτούμενους, μίνιμους όρους.

Μερικοί έργοδότες προτιμοῦν μερικές σχολές ἀπό ἄλλες. Πρωτοῦ γραφτῆτε σέ μια σχολή, ρωτήστε σέ δυό ἢ τρεῖς πιθανούς έργοδότες γιά νά μάθετε ἄν δέχωνται ἀπόφοιτους ἀπό ' αύτή τή σχολή.

" Αν ύπογράψετε, στό σπίτι σας, ἔνα συμβόλαιο μέ μιά ιδιωτική, τεχνική σχολή, μπορεῖτε νά τό ἀκυρώσετε μέσα σέ δυό πλήρεις, ἐργάσιμες ἡμέρες, στέλνοντας ἔνα συστημένο γράμμα στή σχολή, πού νά ζητᾶτε νά ἀκυρωθῇ τό συμβόλαιο. 'Η σχολή θά σᾶς ἐπιστρέψῃ ὅτιδήποτε χρήματα ἔχετε προκαταβάλει. Μετά τό διάστημα τῶν δύο ἐργάσιμων ἡμερῶν, πάλι προρεῖτε νά ἀκυρώσετε τό συμβόλαιο, ἀλλά θά ύποστήτε κάποιο πρόστιμο. Πρέπει ὅπωσήποτε νά διαβάσετε τό συμβόλαιο, πρίν τό ύπογράψετε, διότι οι συνέπειες ἀκύρωσης ἔξηγοῦνται μέ λεπτομέρεια καί ἀρκετά καθαρά πάνω στό συμβόλαιο καί ἀναφέρονται στό Νόμο Κανονισμῶν τῶν Τεχνικῶν Σχολῶν (Trade School Regulation Act).

Γιά κάθε συμβουλή πρίν ἡ μετά τήν έγγραφή σέ μιά ιδιωτική τεχνική σχολή, ἀποτανθῆτε στό:

Superintendent, Private Vocational Schools
Ministry of Colleges and Universities
12th Floor, Mowat Block
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1B9
Τηλέφωνο: 965-5388

Μεταγυμνασιακές Σπουδές

' Υπάρχουν 16 Πανεπιστήμια στό 'Οντάριο. Εἴκοσι-δύο Κολλέγια ἐφηρμοσμένων τεχνῶν καί τεχνολογίας προσφέρουν μαθήματα προγραμμάτων ἀπό λίγες βδομάδες μέχρι καί τρία χρόνια, συμπεριλαμβάνοντας καί τήν ἐκπαίδευση νοσοκόμων καί ἐκγύμναση μαθητευομένων (Apprenticeship Training). 'Η Πολυτεχνική Σχολή «Ράϋσον» Ryerson Polytechnical Institute) στό Τορόντο, προσφέρει μιά μεγάλη ποικιλία ἀπό προγράμματα μαθημάτων διάρκειας μέχρι καί τέσσαρα χρόνια, συμπεριλαμβάνοντας καί Πτυχεῖα πολλῶν Πανεπιστημιακῶν προγραμμάτων. Τό 'Κολλέγιο Καλῶν Τεχνῶν τοῦ' Οντάριο» (Ontario College of Art) στό Τορόντο καί τό «Βασιλικό-Στρατιωτικό Κολλέγιο» (Royal-Military

College) στό Κίνγκστον, προσφέρουν μαθήματα ειδικότητας. Υπάρχουν Κολλέγια έκπαιδευσης δασκάλων, κολλέγια λογιστικής, καθώς και κολλέγια γεωπονικής και ιατρικής τεχνολογίας.

Περιληπτικές πληροφορίες γιά τίς μεταγυμνασιακές σπουδές στό Οντάριο, μπορεῖτε νά βρήτε σ' ἓνα βιβλίο πού λέγεται «Ορίζοντες» (Horizons) και πού έκδιδεται ἀπό τό:

Ontario Ministry of Colleges and Universities
Mowat Block
Queen's Park
Toronto . Ontario M7A 1B9
Τηλέφωνο: 965-6134

Γονεῖς και σπουδαστές μποροῦν νά πάρουν πληροφορίες προσωπικῶς ἀπό ἓνα γυμνάσιο ή ἀπό ὅποιοδήποτε έκπαιδευτικό ίδρυμα, πού τούς ἐνδιαφέρει. Μποροῦν νά γράψουν νά τούς σταλῇ ἓνα «ήμερολόγιο μαθημάτων» (Calendar) ἢ νά διαβάσουν ἓνα σέ μια βιβλιοθήκη.

Μετανάστες πού θέλουν νά φοιτήσουν σέ μεταγυμνασιακές σχολές, ἀλλά δέν μιλοῦν τήν Αγγλική καλά, πρέπει νά μάθουν ποῦ δίδονται τάξεις προετοιμασίας γιά τά τέστ Αγγλικῶν ἀπό τό: Toronto Board of Education.

“ Αν σκοπεύετε νά φοιτήσετε σέ μια μεταγυμνασιακή σχολή, ύποβάλλετε τήν αἴτηση ἐγκαίρως. Καλό εἶναι, νά κάνετε αἴτηση σέ πολλά ίδρυματα ταυτόχρονα, γιά τήν περίπτωση πού δέν σᾶς δέχονται στή σχολή τής πρώτης σας ἐκλογῆς.

Μαθήματα ἔξω ἀπό τό κανονικό σχολικό πρόγραμμα (Extra Mural Courses)

Εἶναι δυνατόν, παρακολουθώντας βραδυνές τάξεις και ἐνῶ ἐργάζεστε, νά πάρετε μαθήματα πού νά σᾶς ὀδηγήσουν σ' ἓνα Πανεπιστημιακό Πτυχείο ἢ ἔνα δίπλωμα ἀπό Κολλέγια τεχνολογίας και τεχνών. Επίσης, μαθήματα προσφέρονται και κατά τό καλοκαίρι, πού φοιτοῦν πολλά ἄτομα, ιδιαίτερα δάσκαλοι. “Οσοι μένουν μακριά ἀπό μία πόλη, μποροῦν νά πάρουν Πτυχείο Πανεπιστημιακοῦ προγράμματος, μέ ἀλληλογραφία.

Ζητεῖστε περισσότερες πληροφορίες ἀπό ἓνα Πανεπιστήμιο ή Κολλέγιο, πού σᾶς ἐνδιαφέρει. Τά τμήματα, ύπεύθυνα γιά τέτοια προγράμματα, συνήθως ὀνομάζονται «Επεκτατικά Τμήματα» (Ectension Departments) ή Τμήματα Εκπαιδευτικῆς Συνέχισης (Dept. of Continuing Education).

Οἰκονομική Βοήθεια γιά μεταγυμνασιακές σπουδές

Πολλοί σπουδαστές θά ήθελαν νά συνεχίσουν τίς σπουδές τους μετά τό γυμνάσιο, άλλα δέν μποροῦν γιά οικονομικές αιτίες. Τό' Υπουργείο Κολλεγίων και Πανεπιστημίων τοῦ' Οντάριο παρέχει έναν άριθμό άπό προγράμματα, διά μέσου δανείων η ύποτροφιών, πού είναι δυνατόν τέτοιοι σπουδαστές νά συνεχίσουν τίς σπουδές τους είτε κανονικά (Full-Time) είτε μέ μερική άπασχόληση (Part-Time).

Γιά όλες τίς λεπτομέρειες γιά αύτά τά προγράμματα, ρωτήστε έναν διευθυντή σχολείου ή έρθετε σέ έπαφή μέ τό:

The Students' Awards Branch
Ministry of Colleges and Universities
Mowat Block, Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 2B4
Τηλέφωνο: (416) 965-5241

Δημόσιες Βιβλιοθήκες

Οι ύπηρεσίες άπό τίς Δημόσιες Βιβλιοθήκες τοῦ Καναδᾶ προσφέρονται δωρεάν." Οχι μόνο δανείζουν βιβλία στό κόσμο, άλλα καί παρέχουν χίλιες δυό πληροφορίες. " Εχουν πολλά ένδιαφέροντα προγράμματα, πού ποικίλουν ἀνάλογα μέ τό μέγεθος τῆς πόλης η τό ένδιαφέρον τοῦ κόσμου. Πολλές φορές διωργανώνουν τάξεις γιά τέτοια μαθήματα, σπώας καλές τέχνες, θέατρο, μουσική η γιά συνομιλία στά Γαλλικά." Άλλες φορές προβάλλουν μορφωτικά φίλμς, διογγρανώνουν έκθεσις καλών τεχνών, έχουν ώρες άναγνωσης μέ παραμύθια γιά παιδιά η νοικιάζουν δίσκους έκμαθησης μιᾶς γλώσσας, πού μπορεῖτε νά τούς παίζετε στό ραδιοπικάπι τοῦ σπιτιοῦ σας.

Ζητήστε άπό τή βιβλιοθήκη σας ένα κατάλογο τῶν προγραμμάτων της. Οι βιβλιοθήκες ύπαρχουν στό τηλεφωνικό κατάλογο (White Page) κάτω άπό τό τίτλο: Public Libraries (Δημόσιες Βιβλιοθήκες).

'Υγειονομικές' Υπηρεσίες

'Υγειονομική' Ασφάλεια	71
Κόστος	71
· Εξαιρέσεις	71
" Άλλες πληροφορίες	72
Προσωρινή' Ασφάλεια' Υγείας	72
Αιφνίδιες Άρρωστειες	73
'Ο Οικογενειακός σας Γιατρός	73
Κλινικές Νοσοκομείων	73
Δημόσιες 'Υγειονομικές' Υπηρεσίες	73
· Η Νοσοκόμα Δημοσίας' Υγείας	74
· Εμβολιασμός	75
Παιδικά' Υγειονομικά Κέντρα	76
'Οδοντιατρική' Υπηρεσία	76
Προγραμματισμός Οικογένειας (Έλεγχος γεννήσεων)	76
'Επισκεπτόμενες Νοσοκόμες	76
Θεραπεία στό Σπίτι σας	76
Σπίτια Φροντίδας	77
Δωρεάν φάρμακα γιά Γέρουνς	77
Διανοητική' Υγεία	78
'Αλκοολισμός και Ναρκωτικά (Έξαρτηση)	78

'Υγειονομικές' Υπηρεσίες

'Ασφάλεια' Υγείας (Health Insurance)

ΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΤΕ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΚΑΙ ΑΜΕΣΩΣ, μέ τό Σχέδιο' Ασφάλειας' Υγείας τού' Οντάριο (Ontario Health Insurance Plan ή O.H.I.P.), " Η φροντίδα της ύγειας είναι πολυέξοδη, είδικά μέσα σέ νοσοκομείο." Αν δέν είστε άσφαλισμένοι, οι λογαριασμοί ύγειας μπορεῖ νά φθάσουν σέ έκατοντάδες άκομη καί σέ χιλιάδες δολλάρια." Ολοι οι κάτοικοι τού' Οντάριο, συμπεριλαμβανόμενα καί τά άτομα που ήρθαν σάν νόμιμοι μετανάστες, μποροῦν νά άνήκουν στό Σχέδιο, άνεξάρητα άπό ήλικια, κατάσταση ύγειας ή οικονομικούς πόρους. Οι τουρίστες καί έπισκεπτες στό Οντάριο δέν δικαιούνται νά άνήκουν σ' αύτό τό Σχέδιο.

"Αν ήρθατε μέ άεροπλάνο, πιθανότατα θά σᾶς δοθῇ μιά αϊτηση στό άεροδρόμιο." Αν δέν πήρατε αϊτηση, μπορεῖτε νά τήν πάρετε άπό μιά τράπεζα ή νοσοκομείο. " Αν κάνετε τήν αϊτηση μέσα σέ ένενήντα μέρες άπό τήν άφιξή σας, ή κάλυψή σας θά άρχιση τήν πρώτη του μήνα, που άκολουθῃ τήν ήμερομηνία που λάβανε τήν αϊτηση καί τήν πληρωμή σας." Αν περιμένετε νά τήν κάνετε μετά τούς τρεῖς μήνες, θά περιμένετε άλλους τρεῖς μήνες γιά νά άσφαλιστήτε.

Κόστος

Τό κόστος δέν είναι ύψηλό, ἀν σκεφθῇ κανείς πόσες ύπηρεσίες προσφέρονται. Τό Σχέδιο πληρώνει 90% άπό τούς λογαριασμούς, που συνιστῶνται άπό τόν Ιατρικό Σύλλογο τού' Οντάριο. Μερικοί γιατροί δέν άνήκουν στό σχέδιο καί μπορεῖ νά ζητήσουν μεγαλύτερες άμοιβές, άλλα ύποχρεοῦνται νά σᾶς τό ποιν, πρίν άναλαβουν τή θεραπεία σας. Μερικοί έργοδότες πληρώνουν όλο τό κόστος τής άσφαλειας γιά λογαριασμό του προσωπικού τους ή μπορεῖ νά πληρώνουν μέρος άπό τούς υπόλοιπο τό άφαιροῦν άπό τό μισθό τού έργαζόμενου. Διαφορετικά, πρέπει νά στέλνετε έσεις οι ίδιοι τό κόστος τής άσφαλειας μιά φορά στό τρίμηνο, κατ' εύθεια στό Σχέδιο.

Έξαιρέσεις

Κάτοικοι που είναι 65 χρονών καί πάνω, μποροῦν νά κάνουν αϊτηση γιά νά άπαλλαγοῦν άπό τό κόστος τής άσφαλειας, μέ τήν προυπόθεση ότι έζησαν στό Οντάριο γιά ένα χρόνο πρίν άπό τήν ήμερομηνία τής αϊτησής τους. Οι νέοι κάτοικοι, σ' αύτή τή κατηγορία ήλικιας, πρέπει νά πληρώσουν τά άσφαλιστρα

γιά τόν πρώτο χρόνο, γιά νά είναι καλυμένοι γιά τόν χρόνο αύτό.

" Ολοι οι κάτοικοι, πού τό είσόδημά τους, είναι τόσο χαμηλό ώστε νά άπαλλάσσωνται άπό τή φορολογία, μπορει νά κάνουν αϊτηση γιά δωρεάν έπισης άσφαλεια, άρκει νά έχουν ζήσει στήν έπαρχια γιά ένα χρόνο.

"Άλλες Πληροφορίες

Τό Σχέδιο τής 'Ασφάλειας' Υγείας, πού άναφέραμε παραπάνω, είναι Κυβερνητικό. Αιτήσεις ύπαρχουν σέ νοσοκομεία, ταχυδρομεία ή τράπεζες. Γιά περισσότερες πληροφορίες ρωτήστε τό γιατρό σας ή τή νοσοκόμα δημόσιας υγείας. Γράψτε ή τηλεφωνήστε στό: Ontario Health Insurance Plan. Κοιτάξτε στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω άπό τό: Government of Ontario, Minstry of Health (Υπουργείο ' Υγείας).

Προσωρινή ' Ασφάλεια ' Υγείας

Οι φίλοι σας ή συγγενεῖς σας, πού έρχονται άπό άλλες χώρες σάν έπισκέπτες, πρέπει νά πάρουν προσωρινή άσφαλεια ύγειας γιά τό διάστημα παραμονής τους, διότι δέν δικαιοῦνται άσφαλεια άπό τό Σχέδιο 'Ασφάλειας 'Υγείας 'Οντάριο. Μερικές φορές, αύτό κανονίζεται άπό τίς χώρες, ὅταν άγοράζουν εισιτήριο." Αν δέν έχει γίνη αύτό, τότε θά πρέπει νά άσφαλιστούν άμεσως μετά τήν άφιξή τους.

' Η τέτοιου είδους άσφαλεια μπορει νά παρθῇ άπό τό Κυανό Σταυρό τού 'Οντάριο (Blue Cross), έναν όργανισμό πού δέν είναι κερδοσκοπικός καί πού ισχύει παντού στό Καναδᾶ ή στίς' Ήνωμένες Πολιτείες. Διαφημιστικά φυλλάδια (μπροσούρες), πού περιγράφουν τίς λεπτομέρειες γι' αύτή τήν ύπηρεσία, ύπαρχουν στήν άγγλική καί Γαλλική στά άεροδρόμια, νοσοκομεία ή τά τοπικά γραφεία τού Κυανού Σταυρού σέ μεγάλες πόλεις καί κωμοπόλεις. Ψάξτε γιά τίς διευθύνσεις στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω άπό τό γράμμα «Ο» ή «Β»." Ή μπορείτε νά έρθετε σέ έπαφή κατ' εύθεια μέ τό:

Ontario Blue Cross
150 Ferrand Drive
Don Mills, Ontario M3C 1H6
Τηλέφωνο: 429-2661

Αἰφνίδιες ' Αρρώστιες

" Αν σᾶς συμβαίνη κάτι τό έπειγον, καλέστε τόν άριθμό έπειγουσας άνάγκης (Emergency) στή πρώτη σελίδα τού τηλεφωνικού καταλόγου ή κατ' εύθεια τήν τηλεφωνήτρια. " Αν είναι άναγκαϊο, πηγαίνετε κατ' εύθεια στό Τμῆμα

Έπειγουσας' Ανάγκης (Emergency Department) σ' ἓνα όποιοδήποτε νοσοκομεῖο. (Βλέπε σελ. 28)

'Ο Οίκογενειακός σας γιατρός

Είναι καλή ιδέα, λίγο μετά τήν αφιξή σας, νά βρήτε ἓνα γιατρό, πού θά παρακολουθῇ τήν ύγεια τῆς οίκογενείας σας. Καί αὐτό, γιά νά γνωρίσῃ τήν οικογένεια σας καλά, ώστε νά μπορεῖ νά σᾶς ἔξυπηρετῇ γρηγορώτερα καί καλύτερα ἀπό ἓναν γιατρό πού δέν σᾶς γνωρίζει. Γιά νά βρήτε ἓναν γιατρό, πού μιλάει τή γλώσσα σας, ρωτήστε τό Προξενείο σας ή κάποιο μέλος τῆς ὁμογένειας σας, ή ἀποτανθῆτε στό Πληροφοριακό Κέντρο τῆς Κοινότητάς σας.

Κλινικές Νοσοκομείων

" Αν δέν ἔχετε δικό σας γιατρό, μπορεῖτε νά ἐπισκέπτεστε τήν κλινική γιά ἔξωτερικούς ἀσθενεῖς σ' ἓνα νοσοκομεῖο (Outpatients Clinic). ' Η ιατρική σας ἀσφάλεια θά πληρώσῃ τήν ἐπίσκεψη σας κατά τόν ἴδιο τρόπο σάν νά πηγαίνατε στό γραφεῖο ἐνός γιατροῦ, ἀλλά κανείς δέν σᾶς ἐγγυᾶται ὅτι πάντα θά σᾶς δῆ ὁ ἴδιος γιατρός.

" Ατομα πού παίρνουν ἐπίδομα ἀπό τήν Κοινωνική Πρόνοια (Welfare) ή Οίκογενειακό ἐπίδομα (Family-Benefits), -(τό δεύτερο δέν πρέπει νά συγχέεται μέτο οίκογενειακό ἐπίδομα πού δίνεται γιά τά ἀνήλικα παιδιά, Family Allowances) - ἔχουν ἀσφάλεια ύγειας πληρωμένη (Βλέπε Κοινωνικές' Υπηρεσίες σελ 82)." Αν δέν ἔχετε ἄλλη ἀσφάλεια καί δέν παίρνετε κανένα ἐπίδομα ἀπό τό Δημόσιο, πρέπει νά πληρώνετε οι ἴδιοι τό λογαριασμό τῆς ἀσφάλειάς σας.

Νά είστε προετοιμασμένοι ἐκ τῶν προτέρων ὅτι πιθανόν νά πρέπει νά περιμένετε λίγο, πρίν σᾶς δοῦν σέ μιά κλινική." Αν δέν μπορεῖτε νά συνενοηθῆτε μόνοι σας, καλό θά είναι νά ἔχετε κάποιο διερμηνέα μαζί σας.' Υπάρχουν εἰδικές κλινικές γιά ἀφροδισιακά νοσήματα, ἀλκοολισμό, κατάχρηση ναρκωτικῶν καί ἄλλα εἰδή ἀσθενιῶν.

Τά περισσότερα, καί μεγάλα δημόσια νοσοκομεῖα λειτουργοῦν κλινικές γιά ταχτική παρακολούθηση τῆς ύγειας οίκογενειῶν, πού ἔχουν γραφτή στήν κλινική.

Δημόσιες' Υγειονομικές' Υπηρεσίες

" Ολοι οι Δῆμοι τοῦ' Οντάριο ἔχουν ύγειονομικά κέντρα γιά τό κοινό. Σκοπός τους είναι νά προλαμβάνουν τίς ἀρρώστιες καί νά διατηροῦν τόν πληθυσμό σέ καλή ύγεια. Στίς πόλεις ἔχουν περιφερειακά γραφεῖα, πού μπορεῖ ὁ καθένας νά ἐπισκεφθῇ η νά τηλεφωνήσῃ γιά πληροφορίες. Μερικά ἀπό αὐτά ἐκδίουν φυλλάδια σέ πολλές γλώσσες, ὅπου περιγράφονται οι ύπηρεσίες τους.

Ρωτήστε ἔναν διευθυντή σχολείου ή τήν Κοινοτική σας ύπηρεσία πληροφοριῶν νά σᾶς ποῦνε ποῦ βρίσκεται τό κοντύτερο γραφεῖο δημόσιας ύγειας, ή ἀπλῶς κοιτάξτε τήν διεύθυνσή του στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό ὄνομα τοῦ Δήμου σας.

'Η Νοσοκόμα Δημόσιας Ύγειας (Public Health Nurses)

Τά τμήματα Δημόσιας Ύγειας ἔχουν στό προσωπικό τους νοσοκόμες γιά νά ἐξυπηρετοῦν τόν πληθυσμό τῆς περιοχῆς τους. Μέ ἔνα ἀπλό τηλεφώνημά σας στό τοπικό Συμβούλιο Ύγειας ή Μονάδα Ύγειας θά μπορήτε νά φέρετε τή νοσοκόμα δημόσιας ύγειας πρός βοήθειά σας.¹ Αφοῦ ἀκούσει τό πρόβλημά σας καὶ κάνει τίς παρατηρήσεις τῆς, θά σᾶς βοηθήσῃ ἀμέσως ή θά σᾶς συμβουλέψῃ τί νά κάνετε.² Επειδή ή νοσοκόμα ἐργάζεται καὶ μέ ἄλλες Κοινοτικές ύπηρεσίες, εἶναι δυνατόν νά σᾶς στείλη στόν κατάλληλο τόπο καὶ πρόσωπο γιά βοήθεια.

Μιά νοσοκόμα δημόσιας ύγειας ἔχει τά προσόντα γιά νά μπορῇ νά μιλήσῃ μαζί σας γιά τή ζωή τῆς οἰκογένειας σας: τή μόρφωση, τήν ἀσφάλεια, τήν καθαριότητα, τίς τροφές, τή κατάχρηση οίνοπνεύματος καὶ ναρκωτικῶν, τό μεγάλωμα καὶ ἀνάπτυξη τῶν παιδιῶν, τόν ἔλεγχο γεννήσεων κ.τ.λ.

Οι νοσοκόμες τῶν γραφείων Δημόσιας Ύγειας ἐπισκέπτονται τά περισσότερα σχολεῖα γιά ἐμβολιασμό, τέστ ὅρασης καὶ ἀκοῆς, συμβουλές γιά ύγεια ζωή καὶ γιά καλές σχέσεις μέ τά ἄλλα μέλη τῆς οἰκογένειας.

Έμβολιασμός

Υπάρχουν μεγάλες εύκολίες πού προσφέρονται δωρεάν γιά τόν έμβολιασμό τού πληθυσμού από τίς διάφορες άρρωστιες. Οι γιατροί καί νοσοκόμες δημόσιας ύγειας έμβολιάζουν στίς κλινικές ή τά σχολεία έναντιον τής ίλαράς, δικριθερίτιδας, εύλογιάς, πολιομυελίτιδας καί γερμανικής ίλαράς. Οι γονεῖς είδοποιοῦνται πότε γίνονται αύτοί οι έμβολιασμοί, όπότε πρέπει νά δώσουν γραπτή ἀδεια γιά νά έμβολιαστοῦν τά παιδιά τους. Τά μωρά καί τά παιδάκια τής προσχολικής ήλικίας έπίσης μποροῦν νά έμβολιαστοῦν σέ κλινικές ύγειας.

Όταν οί ένήλικες ταξιδεύουν σέ άλλες χώρες πρέπει κατά τήν έπιστροφή τους στό Καναδά νά δείξουν στίς μεταναστευτικές Αρχές πιστοποιητικό έμβολιασμού, πού έχει γίνει στά τελευταία τρία χρόνια. Μπορείτε νά έμβολιαστήτε άπό τό γιατρό σας ή σέ δημόσια ύγειονομική κλινική. Οι άκτινογραφίες «X» τού θώρακα γίνονται δωρεάν. Ρωτήστε τό γιατρό σας ή ένα γραφείο δημόσιας ύγειας γιά τό πού γίνονται άκτινογραφίες στή περιοχή σας.

Παιδικά Υγειονομικά Κέντρα

Τά Τμήματα δημόσιας ύγειας λειτουργοῦν παιδικά ύγειονομικά κέντρα (γνωστά συχνά σάν «κλινικές γερών μωρών»- Well-Baby Clinics) μιά ή δύο φορές τόν μηνα, συνήθως σέ σχολεία ή έκκλησίες. Οι μητέρες φέρουν τά μωρά τους και τά παιδιά προσχολικής ήλικιας γιά νά έξεταστοῦν. Περισσότερες πληροφορίες πάρετε άπό ένα γραφείο δημόσιας ύγειας, σχολείο ή ύπηρεσία πληροφοριῶν.

Όδοντιατρική ύπηρεσία

Τό Σχέδιο 'Ασφάλειας ' Υγείας τοῦ ' Οντάριο δέν καλύπτει τήν φροντίδα τῶν δοντιῶν, ἀλλά μόνο τήν ιατρική περίθαλψη.' Ο όδοντογιατρός πληρώνεται ἀπό σᾶς, καὶ μᾶλλον θά βρῆτε τή φροντίδα τῶν δοντιῶν λίγο ἀκριβή. Εἶναι καλή ίδεα νά βρῆτε ἔναν όδοντογιατρό μόνιμο.' Αν κάτι τό ἐπείγον, ὅταν ὁ όδοντογιατρός σας λείπῃ η δέν μπορεῖτε νά κλείσετε ραντεβοῦ ἀμέσως, πηγαίνετε στό Τμῆμα' Επείγουσας' Ανάγκης ἐνός νοσοκομείου.' Αν συμβῇ κατά τό Σαββατοκύριακο, καλέστε τόν ἀριθμό ἐπείγουσας ἀνάγκης (Emergency), στή πρώτη σελίδα τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου, γιά βοήθεια.

Προγραμματισμός οίκογένειας (Ελεγχος Γεννήσεων)

Πολλά δημόσια νοσοκομεῖα ἔχουν ύπηρεσίες προγραμματισμοῦ οίκογένειας, στό πρόγραμμά τους γιά «ἐξωτερικούς» ἀσθενεῖς (Out-Patients Program)' Εδῶ, ἄντρες καὶ γυναῖκες, μποροῦν νά ζητήσουν πληροφορίες καὶ όδηγίες γιά μεθόδους ἐλέγχου γεννήσεων. Τηλεφωνήστε στό νοσοκομεῖο σας καὶ ρωτήστε ἂν ἔχουν ύπηρεσία προγραμματισμοῦ οίκογένειας (Family Planning)' Επίσης, μπορεῖτε νά ρωτήσετε τήν νοσοκόμα δημόσιας ύγειας.

Έπισκεπτόμενες Νοσοκόμες (Visiting Nurses)

Οι ἐπισκεπτόμενες νοσοκόμες παρακολουθοῦν ἀσθενεῖς στό σπίτι τους, πού δέν χρειάζονται νοσοκομειακή φροντίδα ὅλη ή μέρα. Μιά νοσοκόμα μπορεῖ νά ἐπιδέση ἔνα τραῦμα, νά βάλῃ ἐνέσεις, νά δώσῃ συμβουλές στή μητέρα ἐνός νεογέννητου παιδιοῦ, η νά προσφέρῃ πολλές ἄλλες ύπηρεσίες φροντίδας. Τό κόστος κανονίζεται ἀνάλογα μέ τίς δυνατότητες τῆς οίκογένειας.

Ζητήστε πληροφορίες γιά τίς ἐπισκεπτόμενες νοσοκόμες ἀπό τό γραφείο τοῦ γιατροῦ σας η ψάξτε τίς διευθύνσεις-ἀπό τό τηλεφωνικό σας κατάλογο- τῶν Σωματείων: Victorian Order of Nurses η St. Elizabeth Visiting Nurses Association.

Θεραπεία στό σπίτι σας (Home Care)

Ασθενεῖς πού δέν χρειάζονται ὅλη τήν ὥρα φροντίδα, ὅπως σ ' ἔνα νοσοκομεῖο η Σπίτι φροντίδας, μποροῦν νά ἔχουν τήν ἀναγκαία φροντίδα στό σπίτι τους, ὅπως παρακολούθηση η σωματική θεραπεία (Physiotherapy). Γιά νά

μπορεῖ ἔνας ἀσθενής νά ἔχη τέτοια φροντίδα, πρέπει νά ἀνήκη στό O.H.I.P. (Βλέπε σελ. 9) ἡ νά είναι ἐξαρτόμενος ἀπό κάποιον πού καλύπτεται ἀπό τήν ἀσφάλεια καί νά ἔχη συστηθῆ ἀπό ἔναν γιατρό. Τό πόσο καιρό ἔχει ζήσει κανείς στήν ἐπαρχία δέν παίζει κανένα ρόλο.

Σπίτια Φροντίδας (Nursing Homes)

Τά Σπίτια Φροντίδας είναι ιδιωτικά, ἀλλά λειτουργοῦν μέ τήν ἄδεια καί ἐπιθεώρηση τοῦ 'Υπουργίου 'Υγείας τοῦ 'Οντάριο. Τό Σχέδιο 'Ασφάλειας 'Υγείας τοῦ' Οντάριο(O.H.I.P.) πληρώνει ἔνα μεγάλο μέρος ἀπό τό κόστος σ' ἔνα Σπίτι Φροντίδας, γιά ἀνθρώπους πού χρειάζονται τουλάχιστο 1 1/2 ὥρα φροντίδα κάθε μέρα. Γιά νά δικαιοῦνται κανείς τό ἐπίδομα αύτό, πρέπει νά ἔχη συστηθῆ ἀπό ἔνα γιατρό, νά ἀνήκη στό O.H.I.P., ἡ νά είναι ἐξαρτόμενος, καί νά ἔχη ζήση στό 'Οντάριο τουλάχιστο 12 μῆνες πρίν κάνει τήν αἴτηση.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, συμβουλευτῆτε μία ὑπηρεσία πληροφοριῶν τῆς περιοχῆς σας ἡ ἀποτανθῆτε σ' ἔνα Σπίτι Φροντίδας. Κοιτάξτε στό κατάλογο, Yellow Pages, γιά διευθύνσεις τῶν σπιτιῶν αύτῶν, κάτω ἀπό τό τίτλο: Nursing Homes.

Δωρεάν Φάρμακα γιά Γέρους

Διά μέσου τοῦ' Επιδόματος Φαρμάκων (Drug Benefit), περισσότερα ἀπό 1.500 ἐλεγμένα φάρμακα ποιότητας, μέ συνταγή, διαθέτονται στούς γέρους δωρεάν. 'Η συνταγή πρέπει νά ἔχη δωθῆ ἀπό ἔναν γιατρό, ὀδοντογιατρό, καί νά δωθῆ σέ φαρμακεῖο στό 'Οντάριο.

" Αν εἶστε 65 χρονῶν ἡ παραπάνω καί ἔχετε ζήσει στό 'Οντάριο στούς τελευταίους 12 μῆνες, δικαιοῦστε τό 'Επίδομα Φαρμάκων δωρεάν. Σάν ταυτότητα ὅτι τό δικαιοῦστε, σᾶς δίδεται μιά κάρτα (Ontario Senior Citizen's Privilege Card). (Γιά περισσότερες πληροφορίες γι' αύτή τήν Κάρτα' βλέπε σελ. 97).

Παίρνετε αὐτόματα τήν Κάρτα αὐτή, ἀν παίρνετε τό ἐπίδομα 'Ασφαλισης Γηρατειῶν (Old Age Security) - τῆς ὁμοσπονδιακῆς Κυβέρνησης - ἡ τό βοήθημα τοῦ 'Ετήσιου ' Εγγυημένου Εισοδήματος (G.A.I.N.S) - ἀπό τήν ἐπαρχιακή Κυβέρνηση. Βλέπε σελ 156).

" Αν δέν παίρνετε τά παραπάνω δύο ἐπιδόματα, τότε κάνετε αἴτηση γιά τό δωρεάν' Επίδομα Φαρμάκων. Αίτήσεις ύπαρχουν στά Φαρμακεῖα ἡ γράψτε στό:

Ministry of Health
Drug Benefit
Queen's Park
Toronto, Ontario
M7A 2S3

Διανοητική Ύγεια

Πολλοί άνθρωποι έχουν προβλήματα πού νοιώθουν τήν άνάγκη νά τά συζητήσουν μέ κάποιον. Μερικές φορές, αν δέν πάρουν καμιά βοήθεια, οι δυσκολίες τους καταλήγουν σέ διανοητικές άσθένειες. Σήμερα, ή επιστήμη γνωρίζει πολύ περισσότερα γιά τέτοιες άσθένειες καί ή θεραπεία τους είναι πολύ πιο άποτελεσματική άπό ποτέ πρίν. Είναι φρόνιμο νά ζητήση κανείς βοήθεια πρίν ή άσθένεια προχωρήσει.

Ειδικές ύπηρεσίες παρέχονται έπίσης σέ παιδάκια καί νέους πού έχουν ψυχολογικά προβλήματα ή προβλήματα συμπεριφορᾶς.

Ρωτήστε τό γιατρό σας γιά πληροφορίες ή σ' ένα νοσοκομεϊο ή άποτανθήτε γιά βοήθεια στό Σύλλογο Διανοητικῆς Ύγειας τοῦ Καναδᾶ (Canadian Mental Health Association). Ο Σύλλογος αύτός είναι ένας έθελοντικός οργανισμός καί ιδρύθηκε γιά νά βοηθά τούς άνθρωπους νά βροῦντε βοήθεια γιά τέτοια προβλήματα. Γιά τήν διεύθυνση κοιτάξτε τόν τηλεφωνικό σας κατάλογο.

Άλκοολισμός καί Ναρκωτικά (Έξαρτηση)

Μεγαλώνει ή άνησυχία ölo καί περισσότερο γιά τήν αύξανόμενη χρήση τῶν οίνοπνευματωδῶν καί ναρκωτικῶν, καί γιά τίς βλαβερές τους συνέπειες. Τό "Ιδρυμα" Ερευνας τῆς Ροπῆς στά Ναρκωτικά (The Addiction Research Foundation), μία ύπηρεσία τῆς Επαρχίας τοῦ Οντάριο, γιά νά βοηθήση στή καταπολέμηση τέτοιων προβλημάτων, ἔχει ίδρυσει 33 τέτοια κέντρα στίς μεγαλύτερες πόλεις τῆς Επαρχίας. "Οσοι χρειάζονται βοήθεια πρέπει νά άποτανθοῦν σ' ένα άπό αύτά τά κέντρα, πού βρίσκεται κοντά τους. Οι διευθύνσεις τους βρίσκονται στό τηλεφωνικό κατάλογο." Αν ἔχετε δυσκολία νά έρθετε σ' έπαφή μ' αύτά τά κέντρα, ρωτήστε τό γιατρό σας ή τή νοσοκόμα ύγειάς. Τά κεντρικά τους γραφεία είναι:

*Addiction Research Foundation
33 Russell St., Toronto M5S 2S1
Τηλέφωνο: 595-6000

Κοινωνικές ' Υπηρεσίες

'Υπηρεσίες Παιδιών καί Νέων

Οικογενειακό ' Επίδομα	82
Σωματεία Βοήθειας τῶν Παιδιῶν	82
'Υπηρεσίες γιά τά Παιδιά καί τίς Οικογένειές τους	82
Υιοθεσία	83
'Ανύπαντροι Γονεῖς	83
Κατοικίες γιά Παιδιά καί Νέους	83
'Ημερίσιοι Παιδικοί Σταθμοί	83
'Εθελοντικοί' Οργανισμοί γιά τούς Νέους	85
'Υπηρεσίες γιά Οικογένειες καί 'Ανύπαντρα, 'Ενήλικα' Ατομα	85
Γενική Βοήθεια Πρόνοιας	85
Οι δύο Κατηγορίες Μεταναστῶν μέ Πρόσκληση καί ή Πρόνοια	86
Οικογενειακά ' Επιδόματα	87
'Επαγγελματική' Επανακατάσταση	87
'Υπηρεσίες' Επανακατάστασης- 'Εθελοντικοί' Οργανοισμοί	88
Διανοητικά ' Ανάπτυροι	88
Σπίτια γιά " Ατομα μέ χαμηλό Εισόδημα (Βλέπε σελ. 82)	89
Οικογενειακά Δικαστήρια (Βλέπε σελ. 132)	89
Νομική Βοήθεια (Βλέπε σελ. 133)	89
'Εθελοντικοί' Οργανοισμοί	89
Οικογενειακοί Σύμβουλοι	89
'Υπηρεσίες' Υπηρετριῶν	89
' Επισκεπτόμενες Νοσοκόμες (Βλέπε σελ. 91)	90
" Άλλοι Κοινοτικοί' Οργανοισμοί	90
'Υπηρεσίες γιά Γέρους	90
Σύνταξη' Ασφάλισης Γηρατειῶν	90
'Έγγυημένο Συμπλήρωμα Εισοδήματος	92
'Έγγυημένο' Ετήσιο Εισόδημα	92
Τό Σχέδιο Σύνταξης τοῦ Καναδᾶ	94
Συνεισφορές	94
Σύνταξη' Αποχώρησης ἀπό τήν έργασία	94
Σύνταξη' Ανικανότητας	94
' Επίδομα' Επιζώντων	94
Στέγαση (Γιά χαμηλό Εισόδημα)	95
Γηροκομεία	95
Σπίτια Φροντίδας (Βλέπε σελ. 96)	96
Κοινωνικά Κέντρα γιά Γέρους	96
Κοινωνικές Λέσχες γιά Γέρους	96
Ταυτότητα Γέρων γιά Ειδικά Δικαιώματα	97

Κοινωνικές ' Υπηρεσίες

' Υπάρχουν πολλές ύπηρεσίες γιά νά βοηθηθοῦν οίκογένειες καί ἄτομα, πού χρειάζονται πληροφορίες, συμβουλές, οίκονομική ḥ ἄλλη βοήθεια.

Τά περισσότερα ἀπό τά προγράμματα, πού περιγράφονται σ' αὐτό τό κεφάλαιο, είναι μεγάλα καί βοηθᾶν ἔνα μεγάλο ἀριθμό ἀνθρώπων. Τά προγράμματα αύτά παρέχονται ἀπό τήν 'Ομοσπονδιακή, 'Επαρχιακή ḥ Δημοτική Κυβέρνηση.' Επίσης σ' αὐτό τό κεφάλαιο, περιέχονται καί πληροφορίες γιά τούς περισσότερο γνωστούς ἐθελοντικούς ὄργανισμούς (Βλέπε σελ 90), πού διαφέρουν ἀρκετά στίς διάφορες Κοινότητες. Γιά περισσότερες πληροφορίες γι' αύτούς τούς ὄργανισμούς, ρωτῆστε σέ μιά ύπηρεσία πληροφοριῶν ḥ τήν νοσοκόμα Δημόσιας 'Υγείας.

“Υπηρεσίες Παιδιῶν καί Νέων

Οίκογενειακό ' Επίδομα (Family Allowance)

' Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση παρέχει ἔνα μηνιάτικο ἐπίδομα γιά κάθε παιδί, ἐνός Καναδοῦ Πολίτη ḥ νόμιμου Μετανάστη μέχρι τό δέκατο ὅγδοο ἔτος τής ἡλικίας του. Αύτά τά ἐπιδόματα είναι φορολογήσιμα.

Οι οίκογένειες μεταναστῶν μποροῦν νά κάνουν αἵτηση ἀμέσως μόλις φθάσουν ḥ τότε πού θά γεννηθῇ τό πρῶτο τους παιδί. Οι αἵτησεις πρέπει νά γίνωνται ὅσο τό δυνατόν γρηγορώτερα, γιατί ḥ πρώτη πληρωμή ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ἡμερομηνία πού παίρνουν τήν αἵτηση.

Αἵτησεις ύπάρχουν στούς σταθμούς πού μπήκατε στό Καναδᾶ ḥ στά Ταχυδρομεῖα. Κάθε αἵτηση πρέπει νά συνοδεύεται καί ἀπό τά ἔξης ἀποδειχτικά: πιστοποιητικό γένωντος τοῦ παιδιοῦ, ἀποδειχτικό τοῦ πότε ἐφθασαν οι γονεῖς (ἢ γονέας) στό Καναδᾶ ḥ πότε μπήκε στό Καναδᾶ τό παιδί. Οι πληροφορίες αύτές ύπάρχουν στό Μητρώο τοῦ Γραφείου Μετανάστευσης ḥ στή Βίζα σας ḥ στό Διαβατήριο. Μή στέλνετε τά πρωτόπυπα (κανονικά), διότι θά σᾶς χρειαστοῦν γιά ἄλλους σκοπούς. ' Απλῶς κάνετε φωτοτυπίες ἀπ' αύτά τά ἀποδειχτικά καί ταχυδρομῆστε τα στό:

Regional Director of Family Allowances
P.O. Box 6000
Station O
Toronto, Ontario, M4T 2P6

Σωματεῖα Βοήθειας τῶν Παιδιῶν (Children's Aid Societies)

Τά Σωματεῖα Βοήθειας τῶν Παιδιῶν είναι όργανισμοί που συντηροῦνται από τή Κυβέρνηση καί πού έχουν καθῆκον νά έπιβλέπου τήν έφαρμογή τῶν νόμων γιά τή προστασία τῶν παιδιῶν, γιά τίς οίκογένειές τους, γιά υίοθεσίες καί γιά ύπηρεσίες πρός τους άνυπαντρους γονεῖς. Στίς μεγαλύτερες πόλεις τοῦ Όνταριο τά Σωματεῖα αύτά έργοδοτοῦν καί λειτουργούν πού μιλᾶν διάφορες γλώσσες.

Υπάρχουν καί Καθολικά τέτοια Σωματεῖα, πού έργαζονται μέ Καθολικές οίκογένειες. Καί αύτά έπίσης συντηροῦνται από τό Κράτος. Καί τά δύο εϊδη Σωματείων Βοήθειας τῶν Παιδιῶν, λειτουργοῦν κατά τόν ίδιο τρόπο καί συνεργάζονται μεταξύ τους.

Ύπηρεσίες γιά παιδιά καί τίς Οίκογένειές τους

Ό πρωταρχικός σκοπός τῶν Σωματείων Βοήθειας τῶν Παιδιῶν είναι νά προλαβαίνουν μιά οίκογένεια από τό νά διαλυθῇ. Προσφέρουν χρήσιμες συμβουλές γιά οίκογένειες καί πολλές άλλες ύπηρεσίες, άκομη καί μορφωτικά προγράμματα γιά τό πῶς μιά οίκογένεια θά μπορῇ νά καλυτερέψῃ τή λειτουργία της σέ ύγειές βάσεις.

Μερικές φορές τά Σωματεῖα αύτά φροντίζουν παιδιά γιά βδομάδες ή μῆνες, έπειδή οι γονεῖς τους άρρωστησαν καί δέν ύπάρχει κανένας νά τά φροντίσῃ. "Άλλες φορές τά Σωματεῖα φροντίζουν τά παιδιά γιά λίγο χρονικό διάστημα, γιά νά δώσουν τήν εύκαιρία στούς γονεῖς νά καλυτερέψουν τήν κατάσταση τοῦ σπιτιοῦ τους.

" Άλλο καθῆκον τους είναι νά προστατεύουν τά παραμελημένα καί κακομεταχειρισμένα παιδιά. " Αν μιά περίπτωση κακομεταχειροησης ή παραμέλησης παιδιοῦ ἀναφερθῇ σ' ἕνα Σωματεῖο, κάποιος ύπαλληλος του θά ἐπισκεφθῇ τό σπίτι τοῦ παιδιοῦ γιά νά δή τους γονεῖς καί νά κάνη τό πᾶν νά καλυτερέψῃ ή κατάσταση. Μόνο σέ πολύ σοβαρές περιπτώσεις παίρνουν τά παιδιά μακριά από τους γονεῖς.

Τά παιδιά, πού φροντίζονται από ἕνα Σωματεῖο Βοήθειας τῶν Παιδιῶν, τοποθετοῦνται σέ σπίτια πού είναι πολύ κατάλληλα γιά τήν ιδιαίτερη περίπτωση κάθε παιδιοῦ. " Αν τά παιδιά ἀνήκουν στό κράτος (δηλαδή δέν έχουν νόμιμο κηδεμόνα) τότε κανονίζεται ή υίοθεσία τους.

Υιοθεσία

" Αν θέλετε νά υιοθετήσετε ἔνα παιδί ἀπό τό' Οντάριο ἡ ἔξω ἀπό τήν' Επαρχία αὐτή, ἡ διαδικασία μιοθεσίας γίνεται διά μέσου τῶν Σωματείων Βοήθειας τῶν Παιδιῶν. Γιά νά σιγουρευτοῦν ὅτι τά παιδιά πῆγαν σέ καλά σπίτια, τά Σωματεῖα κανονίζουν ὅλες τίς νομικές διαδικασίες καί συνεχίζουν μέ συμβουλές καί καθοδήγηση::

Στό' Οντάριο δέν ύπαρχουν' Ορφανοτροφεῖα. Τά ὄρφανά φροντίζονται σέ σπίτια, κάτω ἀπό τήν ἐπίβλεψη τῶν Σωματείων Βοήθειας τῶν Παιδιῶν, τά ὅποια κανονίζουν καί τήν υιοθεσία τους.

Ἀνύπαντροι Γονεῖς

" Αν τούς ζητηθῇ, τά Σωματεῖα Βοήθειας Παιδιῶν προσφέρουν καθοδήγηση γιά νά βοηθήσουν τούς ἀνύπαντρους γονεῖς νά κάνουν σχέδια γιά τόν έαυτό τους καί τά παιδιά τους.

" Ενας ἀνύπαντρος γονέας μπορεῖ νά ἀποφασίσῃ νά κρατήσῃ τό φυσικό του (της) παιδί, ἀλλά δέν τοῦ (της) εἶναι δυνατόν, ἔτσι τό Σωματεῖο Βοήθειας τῶν Παιδιῶν μπορεῖ νά ἀναλάβῃ προσωρινά τή φροντίδα του καί νά προσχεδιάσῃ, μαζί μέ τό γονέα του, γιά τή μόνιμη φροντίδα του.

" Όλα τά ζητήματα σχετικά μέ ἀνύπαντρους γονεῖς ἡ υιοθεσίες κρατιοῦνται ἀπό τό Σωματεῖο Βοήθειας τῶν Παιδιῶν μέ μεγάλη ἔχεμύθεια καί μυστικότητα. Κοιτάξτε στό τηλεφωνικό σας κατάλογο γιά τή διεύθυνση τοῦ Σωματείου τοῦ Δήμου σας.

Κατοικίες γιά Παιδιά καί Νέους

" Υπάρχουν πολλές κατοικίες γιά παιδιά καί νέους πού δέν μποροῦν νά μείνουν στό σπίτι τους. Μερικά παιδιά μπορεῖ νά χρειάζωνται προσωρινή φροντίδα, λόγω οἰκογενειακῶν καταστάσεων." Άλλα παιδιά μπορεῖ νά ἔχουν προβλήματα συμπεριφορᾶς. " Υπάρχουν σπίτια γιά ἀνύπαντρες μητέρες, ὅπου μποροῦν νά μείνουν πρίν καί μετά τή γέννηση τοῦ παιδιοῦ τους, καί ὅπου παίρνουν διάφορες καθοδήγησεις. " Επίσης ύπαρχουν ίδρυματα γιά τά διανοητικά καθυστερημένα παιδιά ἡ γιά ἐκεῖνα μέ παραστρατημένη συμπεριφορά.

Πληροφορίες γι' αὐτά θά βρήτε στό κέντρο πληροφοριῶν τῆς κοινότητάς σας, σέ μιά βιβλιοθήκη, στό κατάλογο κοινοτικῶν ύπηρεσιῶν ἡ ἄν θά ρωτήσετε τή νοσοκόμα Δημόσιας Υγείας.

Ημερήσιοι Παιδικοί Σταθμοί

" Ενας ήμερήσιος παιδικός σταθμός είναι ένα κέντρο γιά παιδιά, συνήθως ήλικιας άπο δύο μέχρι πέντε χρονών. Μερικοί παιδικοί σταθμοί παίρνουν και μωρά κάτω των δύο χρονών ή φροντίζουν γιά παιδιά μέχρι δέκα χρονών γιά τό γεύμα τους ή σέ ώρες πρίν και μετά τό σχολείο τους. Στίς περισσότερες περιπτώσεις είναι άνοιχτοι άπο τήν δευτέρα μέχρι καί τήν Παρασκευή, άπο τίς 7:00 τό πρωί μέχρι τίς 6:00 τό βράδυ.

Οι παιδικοί Σταθμοί βοηθάνε τίς έργαζόμενες μητέρες μέ τό νά φροντίζουν τά παιδιά τους καί νά προσφέρουν σ' αύτά ένα μορφωτικό πρόγραμμα.

Οι παιδικοί σταθμοί μποροῦν νά λειτουργοῦν άπο τό Δῆμο, άπο έναν έθελον-τικό όργανισμό ή άπο ίδιωτη σάν έπιχειρηση. Γονεῖς πού δέν είναι σέ θέση νά πληρώνουν όλα τά δίδακτρα, μποροῦν νά πάρουν μιά οίκονομική βοήθεια άπο τήν Κυβέρνηση, ἄν τά παιδιά τους πηγαίνουν σέ παιδικό σταθμό πού συντηρείται άπο τήν Κυβέρνηση ή σέ σταθμούς όργανισμῶν ή ίδιωτῶν, πού έχουν κάνει ειδική συμφωνία μέ τό Δῆμο τους γι' αύτό.

Οι παιδικοί σταθμοί μπορεΐ νά στεγάζωνται σέ Κοινοτικά κέντρα, έκκλησίες, σχολεία ή ίδιωτικά σπίτια καί πρέπει νά συναντοῦν τούς κανονισμούς γιά άσφαλεια, φωτιά, ύγεια καί σωστή καθοδήγηση τών παιδιών.

' Επίσης, μπορεΐ νά δωθή μιά οίκονομική βοήθεια σέ γονεῖς πού τή χρειάζονται, γιά τήν φροντίδα τών παιδιών τους σέ ίδιωτικά σπίτια, κάτω άπο τήν έπιβλεψη τοῦ Δήμου.

" Ολοι οι παιδικοί σταθμοί πρέπει νά έχουν άδεια και νά έπιβλέπωνται από τό Τμήμα Ήμερησιων Παιδικών Σταθμών του Ύπουργειού Κοινωνικών και Κοινωνικών Ύπηρεσιών (Day Nurseries Unit of the Ministry of Community and Social Services). Για περισσότερες πληροφορίες, ρωτήστε τή νοσοκόμα δημόσιας ύγειας, ένα παιδικό σταθμό, τό τμήμα κοινωνικών ύπηρεσιών του Δήμου σας, ένα σχολείο ή μιά ύπηρεσία κοινωνικών πληροφοριών.

'Εθελοντικοί' Οργανισμοί γιά τούς Νέους

Δέν ύπάρχει άρκετός χώρος σ' αύτό τό βιβλίο, γιά νά περιγράψουμε μέ λεπτομέρειες τούς τόσους όργανισμούς, πού ύπάρχουν γιά τήν έξυπηρέτηση τής νεολαίας. Μερικοί από αύτούς, όπως οι Πρόσκοποι (Boy Scouts) και οι Προσκοπίνες (Girl Guides), είναι ήδη γνωστοί σέ πολλούς μετανάστες.

Οι Χριστιανικές Αδελφότητες Νέων (X.A.N. ή «Y' s») ύπάρχουν σέ πολλές χώρες, άλλα διαφέρουν από χώρα σέ χώρα. Τό γράμμα «Y» χρησιμοποιεῖται συνήθως γιά νά άναφερθή σέ ένα Y.M.C.A., Y.W.C.A., Y.M.H.A. ή Y.W.H.A. Αύτά είναι τά άρχικά τών Χριστιανικών ή Εβραϊκών Σωματείων Νέων' Ανδρῶν ή Γυναικών (Young Men ' s and Young Women ' s Christian or Hebrew Associations).Αύτά τά Σωματεία προσφέρουν μιά μεγάλη ποικιλία από κοινωνικά και πολιτιστικά προγράμματα γιά νέους, άλλα και γιά ένήλικες έπισης. Συνήθως ύπάρχει μιά συνδρομή γιά νά είναι μέλος κανείς, και είδικά δίδακτρα γιά ειδικά μαθήματα. Τά «Y' c» έχουν δείξει ιδιαίτερο ένδιαφέρον γιά τούς μετανάστες, προσφέροντας μαθήματα έκμαθησης τής Αγγλικής γλώσσας - συνήθως δωρεάν- και λειτουργώντας ειδικές λέσχες γιά τούς μετανάστες.

Οι όργανισμοί «Μεγάλος' Αδελφός» (Big Brother) και «Μεγάλη' Αδελφή» (Big Sister) προσφέρουν τίς ύπηρεσίες τών πιό ήλικιων νέων, πού ένεργοι σάν «μεγάλος άδελφός ή άδελφή» σέ νεώτερα άγόρια και κορίτσια μέ κοινωνικά ή ψυχικά προβλήματα πού χρειάζονται τό είδικό ένδιαφέρον και τή καθοδήγηση ένός ένήλικου. Οι «μεγάλοι άδελφοι και άδελφές» είναι έθελοντές.

Οι έκκλησίες και οι όργανισμοί τών διαφόρων έθνικοτήτων έχουν ψυχαγωγικές και κοινωνικές λέσχες γιά τούς νέους και πού είναι άνοιχτές γιά τό καθένα.

'Υπηρεσίες γιά Οικογένειες και ' Ανύπαντρα ' Βήλικα Ατομά

Γενική Βοήθεια Πρόνοιας (General Welfare Assistance)

" Αν μετά πού ένας έργαζόμενος άρρωστηση ή μείνη χωρίς δουλειά και τό έπιδομα από τό Ταμείο Ανεργείας τελειώση, τότε αύτός ή ή οικογένεια του

μπορεῖ νά μείνουν χωρίς χρήματα γιά φαγητό ή τό νοίκι. Σ' αύτές τίς περιπτώσεις πρέπει νά γίνη μιά αίτηση γιά βοήθεια στό Τμῆμα Πρόνοιας τοῦ Δήμου.

Η βοήθεια ἀπό τή Πρόνοια (Welfare) βασίζεται ἀνάλογα στήν ἀνάγκη τοῦ καθένα καί ἡ κάθε περίπτωση ἔξετάζεται προσεχτικά γιά νά ἀποφασιστῇ ἄν ὑπάρχη ἀνάγκη, καί ἄν ναί, πόσο μεγάλη είναι. Τά γραφεῖα τῆς Πρόνοιας μπορεῖ νά δώσουν μερικά χρήματα ἀμέσως, γιά νά ἀγοραστοῦν τρόφιμα, τό νοίκι καί ἄλλα ἀναγκαῖα εἰδή γιά μιά περίοδο βδομάδων ή μηνῶν.

Τό ποσό ἔξαρτάται ἀνάλογα μέ τήν ἀνάγκη, τά ἄλλα είσοδήματα ἄν ὑπάρχουν, τό μέγεθος τῆς οίκογενείας καί τήν ἡλικία τῶν παιδιῶν. Μέ τό πρώτο τσέκ, ἡ οίκογένεια ἀσφαλίζεται καί γιά δωρεάν 'Ασφάλεια' Υγείας. Μερικοὶ Δῆμοι προνοοῦν, ἐπίσης, γιά ὁδοντιατρική, ὄφθαλμολογική περίθαλψη, γιά χειρουργικά ἐφόδια, φάρμακα ή γιά τή μετακίνηση καί ἄλλα ἔξοδα.

" Αν μιά οίκογένεια ή ἄτομο χρειάζεται βοήθεια γιά μακρύ χρονικό διάστημα - λόγω ἀνικανότητας ή ἄλλης αιτίας, ὅπως π.χ; τό χάσιμο τοῦ προστάτη τῆς οίκογενείας ή προβλήματα πού σχετίζονται μέ τά γηρατειά- τότε ή βοήθεια ἔρχεται ἀπό τό Σχέδιο Οίκογενειακῶν 'Επιδομάτων (Βλέπε «Οίκογενειακά 'Επιδόματα»σελ. 87).

Οι δύο Κατηγορίες Μεταναστῶν μέ Πρόσκληση καί ἡ Πρόνοια

" Αν ἔχετε ἔρθη στό Καναδᾶ μέ πρόσκληση, οι συγγενεῖς σας ἔχουν ὑπογράψει ἔνα ἔντυπο, μέ τό ὄποιο ἐγγυοῦνται ὅτι δέν θά ζητήσετε Κυβερνητική βοήθεια (χρηματική) γιά πέντε χρόνια. Ὁ οταν ἡ πρόσκληση γίνεται σέ ἄτομο κάτω τῶν 60 χρονῶν, ὁ μετανάστης λέγεται Nominated. " Αν είναι πάνω ἀπό 60 χρονῶν (συνήθως γονεῖς) λέγεται Sponsored:. Δηλαδή, ἄν ὁ μετανάστης πού ἔρχεται μέ πρόσκληση είναι γέρος ή ἀνίκανος γιά ἐργασία, τότε ή ἐγγύηση τῶν πέντε χρόνων ἐπεκτείνεται ισόβια ή μέχρι ὁ γέρος (γυρήα) νά δικαιοῦται νά πάρη Σύνταξη' Ασφάλισης Γηρατειῶν (Βλέπε σελ90).

Οι συγγενεῖς σας πρέπει νά κρατήσουν τήν ὑπόσχεση πού ἔδωσαν, ἄλλα ἄν ὁ (ἡ) ἀρχηγός τῆς οίκογενείας πού ἔκανε τήν ἐγγύηση γιά σᾶς ἀρρωστήση ή μείνη ἄνεργος γιά πολύ καιρό, τότε είναι δυνατόν νά ζητήσετε βοήθεια ἀπό τό Τμῆμα Πρόνοιας. Σέ τέτοια περίπτωση πάρτε μαζί σας τό διαβατήριο σας η τά χαρτιά πού δείχνουν ὅτι είστε νόμιμος μετανάστης ή ἀκόμα καί ἔνα διερμηνέα ἄν τόν χρειάζεστε. Τότε θά ἀποφασιστῇ ἄν δικαιοῦστε βοήθεια ἀπό τό γραφεῖο Πρόνοιας. Γιά νά γίνη αὐτό, οι ὑπάλληλοι τοῦ γραφείου Πρόνοιας συζητῶνται τήν ὑπόθεση σας μέ τό 'Υπουργεῖο' Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καί Μεταναστεύσεων.

Τό γραφεῖο Πρόνοιας (Welfare Office) ὑπάρχει στό τηλεφωνικό σας

κατάλογο, κάτω άπό τό σημείο του Δήμου σας. " Η μπορεῖ νά γράφεται σάν: Department of Social Services (Τμῆμα Κοινωνικῶν Υπηρεσιῶν).

" Αν ή αίτησή σας άπορριφτη η τό έπιδομά σας μειωθῇ, μπορεῖτε νά κάνετε έφεση στήν' Επιτροπή' Αναθεωρήσεων του Οντάριο (Ontario Board of Review). Ζητήστε άπό τόν κοινωνικό λειτουργό σας η άπό ένα γραφείο Πρόνοιας γιά ένα έντυπο αίτησης.

Οίκογενειακά ' Επιδόματα (Family Benefits)

" Αν βρίσκεστε σέ άναγκη καί είστε άνίκανοι νά συντηρήσετε τόν έαυτό σας η τήν οίκογένειάσας γιά μακρύ χρονικό διάστημα, μπορεῖ νά δικαιοῦστε νά ζητήσετε βοήθεια άπό τήν ' Επαρχία του Οντάριο, διά μέσου του Σχεδίου Οίκογενειακών' Επιδομάτων, πού διοικεῖται άπό τό ' Υπουργείο Κοινοτικῶν καί Κοινωνικῶν' Υπηρεσιῶν. Τά ατομα πού παίρνουν αύτή τή βοήθεια είναι συνήθως άνεργα λόγω ήλικιας, σωματικής ή αναπηρίας, ή άρρωστιας η έχουν άναγκη γιά τήν φροντίδα μικρῶν παιδιών.

Παρέχεται ιατρική καί νοσοκομειακή άσφαλεια δωρεάν. " Άλλα εύεργετήματα μπορεῖ νά προσφέρωνται, όπως άδοντιατρική, ή φθαλμολογική περίθασψη, φάρμακα μέ συνταγή άπό γιατρό, χειρουργικά έφόδια καί έξοδα μετακίνησης. Ρωτήστε τόν Κοινωνικό λειτουργό η ένα γραφείο Προνοίας γιά πληροφορίες. Κάτοικοι πού είναι τυφλοί η άνίκανοι κάτω τών 65 χρονών παίρνουν βοήθημα διά μέσου του Σχεδίου GAINS ήν δικαιοῦνται φυσικά(Βλέπε σελ. 93).

" Αν έχετε κανένα ίδιαίτερο πρόβλημα, ζητήστε βοήθεια άπό μιά κοινοτική ύπηρεσία γιά μετανάστες.

" Αν ή αίτησή σας άπορριφτη, θά σᾶς δωθῇ η αίτια γραπτῶς καί έπισης θά σᾶς δωθοῦν οι όδηγίες πώς νά κάνετε έφεση, ήν θέλετε.

Γιά περισσότερες πληροφορίες έρθετε σέ έπαφή μέ ένα περιφεριακό γραφείο τού ' Υπουργείου Κοινοτικῶν καί Κοινωνικῶν' Υπηρεσιῶν. ' Υπάρχουν 21 τέτοια γραφεία στό Οντάριο καί άναφέρονται στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω άπό τό: Government of Ontario. Τά κεντρικά γραφεία είναι στή διεύθυνση:

Ministry of Community and Social Services
Hepburn Block
Queen ' s Park
Toronto, Ontario
Τηλέφωνο: 965-7252

Έπαγγελματική ' Επανακατάσταση

‘ Η Κυβέρνηση τοῦ’ Οντάριο παρέχει ἔνα ἀριθμό ἀπό δωρεάν ύπηρεσίες πού ἐκπαιδεύουν γιά ἑργασία ἄτομα πού εἶναι διανοητικά ἡ σωματικά ἀνάπηρα. Οι ύπηρεσίες αὐτές συμπεριλαμβάνουν συμβουλές καί τοποθέτηση σέ ἑργασία. ‘Οτου χρειάζεται, παρέχονται καί ἐπιδόματα συντήρησης ἐνῶ ἐκπαιδεύεται κανείς καί ἄλλα πρόσθετα εὐεργετήματα.

Γιά περισσότερες πληροφορίες ἡ βοήθεια μέ τήν αἴτηση ρωτῆστε στό τοπικό γραφεῖο τοῦ’ Υπουργείου Κοινοτικῶν καί Κοινωνικῶν’ Υπηρεσιῶν.’ Ο γιατρός σας ἡ ἡ νοσοκόμα δημοσίας ὑγείας ἐπισης μποροῦν νά σᾶς βοηθήσουν.

‘Υπηρεσίες’ Επανακατάστασης - ‘Εθελοντικοί’ Οργανισμοί

Μπορεῖ νά ύπάρχουν καί ἄλλες ύπηρεσίες ἐπανακατάστασης στή Κοινότητά σας, πού λειτουργοῦν ἀπό ἐθελοντικούς ὄργανοισμούς. Ρωτῆστε τή νοσοκόμα Δημόσιας’ Υγείας ἡ τό Κοινοτικό σας κέντρο πληροφοριῶν.

Διανοητικά’ Ανάπηροι

Μερικά ἄτομα γεννιοῦνται μέ λιγώτερες ἀπό τό κανονικό διανοητικές ικανότητες. Συνήθως μαθαίνουν κάτι πιό ἀργά ἀπό τό μέσο ἄτομο. Μερικά ἄτομα μπορεῖ νά ἔχουν καί σωματικές δυσκολίες. Τά ἄτομα αὐτά ὄνομάζονται «διανοητικά ἀνάπηρα»(Mentally Retarded) γιά νά ζεχωρίζωνται ἀπό τούς «διανοητικά ἀσθενεῖς» (Mentally III).

Πολλά ἀπό τά ἄτομα, πού εἶναι διανοητικά ἀνάπηρα, ζοῦν στά σπίτια τους ἡ στή κοινωνία. Συχνά χρειάζονται εἰδική ἐκπαίδευση καί προγράμματα ὅπως:

‘ Ημερήσιοι Σταθμοί Φροντίδας καί Κέντρα’ Ανάπτυξης γιά παιδιά πού εἶναι διανοητικά ἀνάπηρα, μέχρι 18 χρονῶν.

Αὐτές οι ύπηρεσίες τούς παρέχουν εἰδική ἐξάσκηση καί τέχνες, πού χρειάζονται γιά νά μποροῦν νά μείνουν στό σπίτι ἡ στή κοινωνία. Μερικά σχολεῖα ἔχουν καί Εἰδικές τάξεις, πού δίνουν βοήθεια. (Βλέπε, «Εἰδική Παιδεία», σελ. 65).

Εἰδικά ἑργαστήρια πού παρέχουν ἐξάσκηση καί ἑργασία « ύπο ἐπίβλεψη» («Sheltered Employment»), καί ἀργότερα ἑργασία στό ἑργατικό σῶμα ἔξω.

Οἰκονομική βοήθεια γιά νά διευκολυνθοῦν διανοητικά ἀνάπηρα ἄτομα, πάνω ἀπό 18 χρονῶν, νά ζήσουν στή κοινωνία.

Εἰδικές κατοικίες, ὅπου οι διανοητικά ἀνάπηροι δέχονται εἰδική φροντίδα καί ἐπίβλεψη, ἐκπαίδευονται καί συμμετέχουν σέ ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Τέτοια κοινοτικά προγράμματα βοηθᾶνε τούς διανοητικά ἀνάπηρους ἀνθρώπους νά μάθουν νά ζοῦνε «κανονική»ζωή καί νά καταλάβουν τά

προβλήματά τους. (Μόνο άτομα πού είναι σοβαρά άνάπηρα χρειάζεται νά ζοῦν σέ ειδικά κέντρα).

Οι γονεῖς άναπτήρων παιδιών συχνά συμμετέχουν στούς όργανισμούς αύτούς γιά νά βοηθηθοῦν νά νοιώσουν τά παιδιά τους στό παρόν και στό μέλλον.

Γιά πληροφορίες σχετικά μέ ειδικά προγράμματα στή Κοινότητά σας, ρωτήστε τή νοσοκόμα δημοσίας ύγειας, τό διευθυντή τοῦ σχολείου σας, τό τοπικό κέντρο γιά τούς διανοητικά άνάπηρους η τό τοπικό γραφείο τοῦ 'Υπουργείου Κοινοτικών και Κοινωνικών' Υπηρεσῶν, πού ύπαρχει στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό: Government of Ontario.

Σπίτια γιά "Ατομα μέ χαμηλό εισόδημα (Βλέπε σελ. 95)

Οίκογενειακά Δικαστήρια (Βλέπε σελ. 132)

Νομική Βοήθεια (Βλέπε σελ. 133)

'Εθελοντικοί' Οργανισμοί

Οίκογενειακοί Σύμβουλοι (Family Counselling)

Οι 'Υπηρεσίες Οίκογενειακῶν Συμβούλων έργοδοτοῦν ειδικευμένους κοινωνικούς λειτουργούς, πού συμβουλεύουν οίκογένειες και άτομα σέ προσωπικά θέματα και οίκογενειακά προβλήματα, ὅπως συζυγικές διαφορές και διαχείρηση χρημάτων. Αύτές οι' Υπηρεσίες είναι έθελοντικοί όργανισμοι, ἀλλά οίκογενειακές συμβουλές δίνοται ἐπίσης και ἀπό τά Σωματεία' Βοήθειας τῶν Παιδῶν και τά γραφεία Πρόνοιας.

Οι ύπηρεσίες προσφέρονται σέ όποιοδήποτε. Οι' Υπηρεσίες Οίκογενειακῶν Συμβούλων έχουν προσωπικό πού μιλᾶ παραπάνω ἀπό μία γλώσσα, ἀλλά είναι πιθανόν νά μήν μποροῦν νά βοηθήσουν ὅλους τούς μετανάστες στή γλώσσα τους.

Κοιτάξτε στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο: Family Counselling η Family Service. 'Υπάρχουν, ἐπίσης, και Καθολικές' Υπηρεσίες, γραμμένες κάτω ἀπό τό τίτλο: Catholic Family Services η' Εβραικές' Υπηρεσίες γιά οίκογένειες, παιδιά η μετανάστες κάτω ἀπό τό τίτλο: Jewish Family and Child Service η Jewish Immigrant Aid Services.

'Υπηρεσίες' Υπηρετριῶν (Homemaker Services)

* Αν ἔνας γονέας δέν μπορεῖ νά είναι στό σπίτι λόγω ἀρρώστιας η ἄλλης

αιτίας, είναι δυνατόν, στίς μεγάλες πόλεις καί κωμοπόλεις, νά βρή μιά ύπηρέτρια γιά νά άναλαβῃ τά καθήκοντα του γονέα στό σπίτι του, ένω ό αλλος γονέας βρίσκεται στή δουλειά." Ενα αύτομο προχωρημένης ήλικιας πού είναι άρρωστο ή στήν άναρρωση, μπορεί νά πάρη αύτή τήν ύπηρεσία σέ μερικές πόλεις.¹ Επίσης, σέ γηραλαϊα αύτομα παρέχεται ύπηρέτρια γιά λίγες ώρες, γιά νά βοηθηθοῦν νά συνεχίζουν νά ζοῦνε στό σπίτι τους.

Δυστυχώς, ό άριθμός τῶν ύπηρετριῶν είναι πολύ μικρός γιά νά ίκανοποιηθῇ ή ζήτηση, ώστε τέτοια ύπηρεσία προσφέρεται έκει πού ύπάρχει περισσότερη άνάγκη. Γό κόστος είναι άναλογο μέ τή δυνατότητα πληρωμῆς. " Αν μιά οίκογένεια δέν μπορεῖ νά πληρώση, μπορεῖ νά δωθῇ βοήθημα άπό τό Δήμο." Η ύπηρέτρια θά ζητήση πληροφορίες γιά τό είσοδημα, ώστε ό Δήμος νά άποφασίση πόσα πρέπει νά πληρώση ή οίκογένεια.

" Αν αύτή ή" Υπηρεσία παρέχεται στή Κοινότητά σας, θά ύπάρχη στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω άπό τό: Homemaker ή Canadian Red Cross (Ερυθρός Σταυρός).

'Επισκεπτόμενες Νοσοκόμες (Βλεπε σελ. 76)

'Άλλοι κοινοτικοί Οργανισμοί

" Άλλοι Κοινοτικοί" Οργανισμοί, πού έξυπηρετοῦν οίκογένειες, δέν είναι δυνατόν νά άπαριθμηθοῦν έδω. Μερικοί διοργανώνονται άπό τούς ίδιους τούς μετανάστες γιά νά βοηθήσουν τούς όμογενεις τους. " Υπάρχουν, έπίσης καί λίγοι οίκοι «έγκατάστασης» Settlement Houses) πού έχουν ίδρυθη γιά νά βοηθᾶνε τούς ήνοιφερμένους σέ μιά πόλη. Μερικοί άπ' αύτούς βρίσκονται σέ γειτονιές μεταναστών καί προσφέρουν είδικές ύπηρεσίες γιά ολη τήν οίκογένεια.

'Υπηρεσίες γιά Γέρους

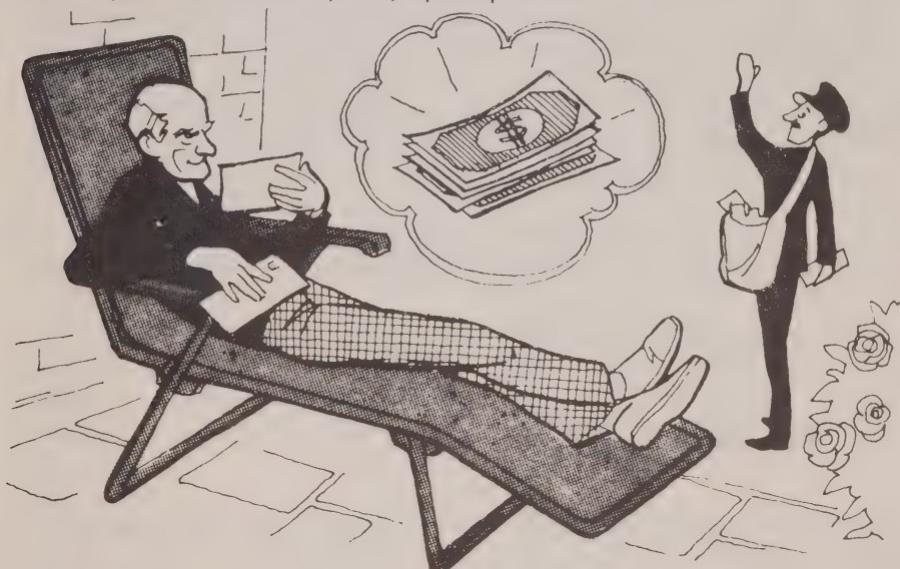
Συχνά θά άκούσετε οί γεροντώτεροι νά άναφέρωνται σάν «Senior Citizens». " Υπάρχουν είδικά, Κυβερνητικά προγράμματα γιά αύτομα πάνω άπό 65 χρονῶν. Σέ μερικές πόλεις έχουν ίδιαίτερα δικαιώματα, ὅπως φθηνώτερα είσητήρια στή συγλοινωνία, έκπτώσεις σέ είσητήρια κινηματογράφων καί άλλα κέντρα διασκεδάσεων.

Σύνταξη Ασφάλισης Γηρατειῶν (Old Age Security Pension)

" Η Σύνταξη" Ασφάλισης Γηρατειῶν είναι μιά σύνταξη πού παρέχεται άπό τήν Όμοσπονδιακή Κυβέρνηση, κάτω άπό ωρισμένες συνθήκες, στούς νόμιμους κά τοικους τοῦ Καναδᾶ, πού είναι 65 χρονῶν καί πάνω.

Θά πρέπει νά έχετε ζήσει στό Καναδᾶ συνέχεια γία 10 χρόνια, άμεσως πρίν κάνετε τήν αϊτησή σας. " Αν λείπατε άπο τόν Καναδᾶ γιά μεγάλα χρονικά διαστήματα, πάλι δικαιοῦστε αύτή τή σύνταξη, άλλα θά χρειαστῆτε συνολικά παραπάνω άπο 10 χρόνια καί θά πρέπει νά έχετε ζήση στό Καναδᾶ γιά ένα χρόνο τουλάχιστο, άμεσως πρίν κάνετε τήν αϊτηση.

" Αν άρχιστε νά παίρνετε σύνταξη, μπορείτε νά φύγετε άπο τή χώρα μέχρι 6 μῆνες καί νά σᾶς στέλνουν τό τσέκ έκει. " Αν έχετε ζήση στό Καναδᾶ γιά 20 χρόνια μετά τό 180 έτος τής ήλικιάς σας καί άρχιστε νά παίρνετε τή σύνταξη αύτή, τότε μπορείτε νά φύγετε άπο τόν Καναδᾶ γιά οσο διάστημα θέλετε καί νά σᾶς ταχυδρομήται τό τσέκ έκει. " Αν έχετε ζήσει στό Καναδᾶ συνολικά 40 χρόνια άπο τότε πού ήσασταν 18 χρονῶν, μπορείτε νά φύγετε άπο τό Καναδᾶ γιά πάντα καί νά κάνετε τήν αϊτηση άπο έκει πού είστε, χωρίς νά χρειάζεται νά έχετε ζήσει στό Καναδᾶ άμεσως πρίν τήν κάνετε.

Κάτω άπ' αύτές τίς συνθήκες, δικαιοῦστε τή Σύνταξη' Ασφάλισης Γηρατειῶν, ἄσχετα ἀν έχετε δουλέψει ή οχι ή έχετε ἄλλο εισόδημα η ἀκόμη ἀν είστε Καναδός Πολίτης η οχι.

' Η αϊτησή σας πρέπει νά ύποβληθῇ τουλάχιστο ἔξη μῆνες πρίν γίνετε 65 χρονῶν. Αϊτήσεις ύπαρχουν στά ταχυδρομεῖα η στά τοπικά γραφεῖα τής Σύνταξης' Ασφάλισης Γηρατειῶν.

Τό ποσό αὐξάνεται κάθε τρεῖς μῆνες ἀνάλογα μέ τήν αὐξησή τοῦ κόστους ζωῆς. Πληροφορίες γιά τό ποσό τής σύνταξης, όποτεδήποτε, μπορείτε νά πάρετε άπο τά γραφεῖα τής Σύνταξης' Ασφάλισης Γηρατειῶν καί άπο τά γραφεῖα τής Καναδικῆς Σύνταξης (Canada Pension).

'Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος (Guaranteed Income Supplement)

" Ατομα πού παίρνουν τήν Σύνταξη' Ασφάλισης Γηρατειῶν, μέ λιγο ḥ καθόλου είσόδημα, μποροῦν νά κάνουν αίτηση γιά ἓνα συμπληρωματικό ποσό, πού είναι γνωστό σάν' Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος. Τό ποσό ἐξαρτᾶται ἀπό τό είσόδημα τοῦ ἀτόμου καί ἀναθεωρεῖται κάθε τρεῖς μῆνες ἀνάλογα μέ τό κόστος ζωῆς.

Αίτησεις γιά τό Συμπλήρωμα ταχυδρομοῦνται σέ ὅλα ἐκεῖνα τά ἄτομα, πού ἄρχισαν νά παίρνουν τήν Σύνταξη' Ασφάλισης Γειρατειῶν. ' Ακόμη, τόν Ἰανουάρη κάθε χρόνο, ταχυδρομεῖται καινούργια αίτηση σέ κάθε ἄτομο πού παίρνει ἡδη τό Συμπλήρωμα.

' Η γυναίκα ḥ ὁ ἄντρας ἐνός συνταξιούχου, πού παίρνει τό' Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος, μπορεῖ νά δικαιοῦται μιά σύνταξη, ἃν αὐτή ḥ αὐτός είναι μεταξύ 60 καί 65 χρονῶν καί συναντᾶ τά κριτήρια διαμονῆς, πού χρειάζεται κανείς γιά νά πάρη τή Σύνταξη' Ασφάλισης Γηρατειῶν. Τό ποσό τοῦ ḥ τῆς συζύγου ἐξαρτᾶται ἀπό τό σύνολο τοῦ είσοδήματος τοῦ ζεύγους. Δέν πληρώνεται σέ συζύγους πού ἔχουν χωρίσει.

' Η αίτηση γι' αὐτό, ταχυδρομεῖται αὐτόματα μαζί μέ τήν αίτηση γιά τό Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος, ἃν φαίνεται ὅτι ὁ(ἡ)σύζυγος δικαιοῦται.

" Αν θέλετε πιληροφορίες, μπορεῖτε νά γράψετε στό:
Regional Director of Old Age Security
P.O. Box 6000
Toronto, Ontario, M3G 1T5
Τηλέφωνο: 423-6900

ἢ ἐπισκευτῆτε τό γραφεῖο στό: 789 Don Mills Road (Foresters Building), στό 50 πάτωμα, Don Mills.

'Εγγυημένο' Ετήσιο Είσόδημα (Guaranteed Annual Income System ḥ G.A.I.S.)

Τό Σύστημα τοῦ 'Εγγυημένου' Ετήσιου Είσοδήματος τῆς 'Επαρχίας τοῦ 'Οντάριο ἐξασφαλίζει τό ἐλάχιστο ἐτήσιο είσόδημα γιά κάθε κάτοικο τοῦ 'Οντάριο πού είναι 65 χρονῶν καί πάνω, καί γιά τυφλούς καί ἀνίκανους πού είναι κάτω ἀπό 65 χρονῶν. Τό ὅριο είσοδήματος ἀναθεωρεῖται ἀπό καιρό σέ καιρό, γιά νά συμβαδίζῃ μέ τίς ἀλλαγές στό κόστος ζωῆς. Τά παρόντα ποσά είναι ἀπαρριθμημένα στήν ἔγχρωμη σελίδα, πού ἐσωκλείεται σ' αὐτό τό βιβλίο. Γιά νά ἐπωφεληθῇ ἀπό τό πρόγραμμα αὐτό ἓνα ἄτομο πρέπει νά είναι 65

χρονῶν καί πάνω καί νά συναντάη ώρισμένες προϋποθέσεις διαμονῆς. Οι προϋποθέσεις αύτές διαμονῆς ἔχουν ἀλλάξει καί ισχύουν ἀπό τίς 7' Απριλίου, 1976.

" Ατομα πού δικαιοῦνται νά κάνουν αἴτηση γιά τό ἐπίδομα μέ τίς ἀρχικές (παλιές) προβλέψεις μέχρι καί τήν 6η Απριλίου, 1976, πάλι δικαιοῦνται νά κάνουν αἴτηση γιά τό ἐπίδομα αύτό. Οι ἀρχικές προβλέψεις ἀναφέρονται παρακάτω:

Πέντε χρόνια διαμονῆς στόν Καναδᾶ ἀμέσως πρίν τήν αἴτηση, καί ὄλόκληρο χρόνο διαμονῆς στό ' Οντάριο πρίν ἀπ' αύτή.

" Η συνολικά 20 χρόνια στό Καναδᾶ ἀπό τό 180 ἔτος τῆς ἡλικίας καί τό τελευταῖο χρόνο στό ' Οντάριο.

" Η συνολικά είκοσι χρόνια στό ' Οντάριο ἀπό τό 180 ἔτος τῆς ἡλικίας.

" Ατομα πού δέν συναντοῦσαν τίς παραπάνω προϋποθέσεις μέχρι καί τήν 6η Απριλίου, 1976. τώρα πρέπει νά:

Δικαιοῦνται τήν' Ομοσπονδιακή Σύνταξη' Ασφάλισης Γειρατειῶν (OAS) καί τό ' Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος (GIS)'
Ἐπιπρόσθετα, πρέπει νά συναντοῦν μία ἀπό τίς παρακάτω προυποθέσεις:

α) Διαμονή στό ' Οντάριο γιά ἔνα ὄλόκληρο χρόνο ἀμέσως πρίν τήν ἡμερομηνία πού δικαιοῦται κανείς τό GAINS.

" Αν ἔνας γέρος ἀφήση τόν Καναδᾶ ἡ τό ' Οντάριο, ἐνῶ παίρνει GAINS θά πληρωθῇ μόνο γιά τό μῆνα τῆς ἀναχώρησής του καί γιά τούς ἐπόμενους ἔξι μῆνες. " Οταν ἐπιστρέψῃ στό ' Οντάριο τό ἐπίδομά του θά ἀνανεωθῇ, ἃν τό εισόδημά του βρίσκεται κάτω ἀπό τό ἐγγυημένο ὅριο είσοδήματος τήν ἐποχή αύτή.

Τά ἄτομα πού ἥδη παίρνουν τήν ὁμοσπονδιακή Σύνταξη ' Ασφάλισης Γηρατειῶν καί τό ' Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος, θά πάρουν αύτόματα τό GAINS, ἀνα δικαιοῦνται. Τά ύπόλοιπα ἄτομα πρέπει νά κάνουν αἴτηση γράφοντας ἡ τηλεφωνώντας στό παρακάτω γραφεῖο:

Ontario Ministry of Revenue
Guaranteed Income and Tax Credits Branch
Queen's Park, Toronto
M7A 2B3

Τηλέφωνο:

στό Τορόντο: 965-8470

ἔξω ἀπ' τό Τορόντο: Σχηματίσετε τό «Ο» καί ζητήστε ἀπό τήν τηλεφωνήτρια τό : Zenith 8-2000 (δωρεάν)

Οι τυφλοί καί ἀνίκανοι κάτοικοι κάτω τῶν 65 χρονῶν, παίρνουν τήν σύνταξη διά μέσου τοῦ 'Υπουργείου Κοινοτικῶν ἢ Κοινωνικῶν' Υπηρεσιῶν κάτω ἀπό τό Σχέδιο Οἰκογενειακῶν 'Επιδομάτων (Βλέπε σελ. 87).

Τό Σχέδιο Σύνταξης τοῦ Καναδᾶ (Canadian Pension Plan ἢ C.P.P.)

Τό Σχέδιο Σύνταξης τοῦ Καναδᾶ βοηθάει τούς ἐργαζόμενους νά δημιουργήσουν μία σύνταξη ὅταν ἀποχωρήσουν ἀπό τήν ἐργασία, συμπληρωματικά ἀπό τή Σύνταξη 'Ασφάλισης Γηρατειῶν. 'Ἐπίσης προσφέρει ἐπιδόματα γι' αὐτούς πού συνεισφέραν καί ἔγιναν ἀνίκανοι, γιά τά ἐξαρτώμενα ἀπ' αὐτούς παιδιά, καί γιά τούς ἐπιζώντες αύτοῦ πού συνεισφερε.

Συνεισφορές

Οι συνεισφερές στό Σχέδιο γίνονται ἀνάλογα μέ τά χρήματα πού ἔκανε κανείς στήν ἐργασία του. Είναι ύποχρεωτικό γιά τούς περισσότερους ἐργαζόμενους νά πληρώνουν στό Σχέδιο. 'Υπάρχουν μερικές ἔξαιρέσεις, ὅπως ἐκεῖνοι πού δέν ἔχουν ταχτική ἐργασία ἢ οἱ γυναῖκες πού ἐργάζονται γιά τόν ἄντρα τους.

Ο ἐργοδότης καί ὁ ἐργαζόμενος πληρώνουν τά ἰδια ποσά. 'Ο ἐργοδότης κάνει τίς ἀνάλογες κρατήσεις ἀπό τό μισθό τοῦ ἐργαζόμενου καί μαζί μ' αὐτές στέλνει καί τό μερίδιο του (γιά λογαριασμό πάλι τοῦ ἐργαζόμενου) στό ύπουργειο 'Εθνικοῦ Εισδομάτος. Τά ἄτομα πού ἔχουν δική τόυς ἐπιχείρηση, καί κερδίζουν ἀρκετά γιά νά δικαιοῦνται, πληρώνουν τό συνολικό ποσό; διότι πληρώνουν καί σάν ἐργοδότες καί σάν ἐργοδοτούμενοι.

Σύνταξη 'Αποχώρησης ἀπό τήν ἐργασία (Retirement Pension)

Μπορεῖτε νά πάρετε τήν σύνταξη σας στά 65 χρόνια·σας. Μπορεῖτε νά ἐργάζεστε καί νά συνεισφέρετε στό Σχέδιο μέχρι πού νά γίνετε 70 χρονῶν, ἀλλά ὅχι παραπάνω. "Αν ὅμως ἀρχίσετε νά παίρνετε τή σύνταξη σας, τότε δέν δικαιοῦστε πλέον νά συνεισφέρετε στό Σχέδιο. Τό ποσό πού θά παίρνετε κάθε χρόνο, κανονίζεται ἀνάλογα μέ τό κόστος ζωῆς. 'Η σύνταξη είναι φορολογίσμη.

Σύνταξη 'Ανικανότητας (Disability Pension)

' Ατομα πού ἔχουν συνεισφέρει στό Σχέδιο σύνταξης τουλάχιστο γιά πέντε διαφορετικά χρόνια καί ἔχουν σωματική ἢ διανοητική ἀνικανότητα πού θά τά ἐμποδίση νά ἐργοδοτηθοῦν γιά πολύ καιρό, μποροῦν νά κάνουν αἴτηση γιά σύνταξη ἀνικανότητας γιά τούς ἑαυτούς τους καί γιά τά παιδιά τους πού ἔξαρτῶνται ἀπ' αὐτούς.

Ἐπίδομα 'Ἐπιζώντων (Survivor Benefits)

" Οταν ἔνα ἄτομο πού ἔχει συνεισφέρει στό Σχέδιο πεθάνη, τά ἐπιδόματα πληρώνονται στους ἐπιζῶντες του. Τά ἐπιδόματα αὐτά ἀποτελοῦνται ἀπό ἔνα συνολικό ἐπίδομα θανάτου (ἐφάπαξ), ἐπίδομα γιά τήν (τόν) σύζυγο καί ἐπίδομα γιά τά παιδιά.

Γιά τά ποσά τῆς συζύγου, βλέπε τήν ἔγχρωμη σελίδα πού ἐσωκλείεται σ' αὐτό τό βιβλίο. Γιά περισσότερες πληροφορίες, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό τοπικό γραφεῖο πού ύπάρχει στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο: Government of Canada. Health and Welfare'

Στέγαση (για χαμηλό είσοδημα)

Οι Γέροι πού ἔχουν χαμηλό είσοδημα καί πού μποροῦν νά φροντίζουν γιά τόν ἑαυτό τους, δικαιοῦνται νά μένουν σέ στέγαση χαμηλοῦ είσοδηματος. Βλέπε «Δημόσια Στέγαση» σελ.107.

Γηροκομεῖα (Homes for the Aged ἢ Senior Citizens' Homes:)

" Αν είστε 60 χρονῶν ἢ γεροντώτεροι καί χρειάζεστε βοήθεια στήν προετοιμασία τοῦ φαγητοῦ, στή συγκοινωνία, τή φροντίδα σας καί δέν μπορεῖτε νά ταχτοποιηθῆτε στή κοινότητά σας, μπορεῖ νά θέλετε νά ζήσετε σ' ἔνα Γηροκομεῖο. Τά ιδρύματα αὐτά μπορεῖ νά ιδρυθοῦν ἀπό ἔνα Δῆμο ἢ ἀπό ἔναν ἐθελοντικό ὄργανισμό μέ οικονομική βοήθεια ἀπό τήν Επαρχιακή Κυβέρνηση. Τά σπίτια αὐτά παρέχουν βοήθεια γιά ἄτομα πού στέκονται κάπως καί γιά ἄτομα πού χρειάζονται φροντίδα, ἀλλά ὥστι νοσοκομειακή περίθαλψη. Μερικά ἀπό αὐτά δέν δέχονται καινούργιους ύποψήφιους, πού χρειάζονται πολύ φροντίδα, ἀλλά φροντίζουν ἐκεῖνα τά ἄτομα, πού ὅταν μπῆκαν μποροῦσαν νά φροντίζουν μόνα τους τόν ἑαυτό τους.

Μερικά σπίτια ἐξυπηρετοῦν μόνο ἄτομα τῆς ἱδιαίς ἐθνικότητας. Σ' αὐτά τά σπίτια, ἄτομα πού ἥρθαν στό Καναδᾶ σάν μετανάστες, μποροῦν νά τρῶνε τά δικά τους φαγητά καί νά ἀπολαμβάνουν τήν συντροφιά ἄλλων πού μιλοῦν τήν ἱδια γλώσσα.

' Η διαμονή σ' αὐτά ποικίλει πολύ. Μπορεῖ νά ύπάρχουν δωμάτια μέ τέσσαρα, δύο ἢ ἔνα κρεββάτι. Τό φαγητό σερβίρεται στή τραπεζαρία. Τά περισσότερα ἀπ' αὐτά ἔχουν αἱθουσες διαλέξεων, παρεκκλήσια, ἐργαστήρια χειροτεχνίας καί βιβλιοθῆκες.

Πολλά Γηροδομεῖα παρέχουν ύπηρεσίες γιά τούς γέρους πού ζοῦνε στή γειτονιά. Μερικά λειτουργοῦν «σπίτια κηδεμονίας» ὅπου οι γέροι μποροῦν νά ζήσουν καί νά ἀπολαμβάνουν τίς ἱδιες ύπηρεσίες, πού προσφέρονται στά

Γηροκομεία. " Ενα Γηροκομείο μπορεῖ νά ἔχη ἔνα πρόγραμμα πού λέγεται «Φαγητό στή ρόδα» δηλαδή τό φαγητό μεταφέρεται σέ έκεινα τά ἄτομα, πού δέν μποροῦν νά μαγειρέψουν γιά τόν έαυτό τους.' Επίσης μπορεῖ νά κανονίζουν έκδρομές μέ λεωφορεία.

" Αν ἔνα ἄτομο δέν μπορεῖ νά πληρώσῃ τά ἔξοδα διαμονῆς του σ' ἔνα σπίτι ἡ Γηροκομείο, συνήθως τοῦ παρέχεται βοήθεια ἀπό τή Κυβέρνηση.

" Αν σκέφτεστε νά μπῆτε σέ ἔνα Γηροκομείο, ἐπισκεφτῆτε το πρίν κάνετε τήν αἴτηση. Γιά πληροφορίες ρωτήστε τή νοσοκόμα δημοσίας ύγειας ἢ ἔνα κέντρο πληροφοριῶν. Μπορεῖτε ἐπίσης νά συζητήσετε μ' ἔνα γέρο-σύμβουλο στό γραφείο τής περιοχῆς σας τοῦ ' Υπουργείου Κοινοτικῶν καί Κοινωνικῶν 'Υπηρεσιῶν ἢ νά γράψετε νά σᾶς σταλῇ ἔνας κατάλογος γηροκομείων στό:

Senior Citizen Branch-Office on Aging
Ministry of Community and Social Services
4th floor, Hepburn Block
Queen's Park, Toronto
Τηλέφωνο: 965-5103

Σπίτια Φροντίδας (Βλέπε σελ. 77)

Κοινωνικά Κέντρα γιά Γέρους

· Υπάρχουν Κοινωνικά Κέντρα γιά ἄτομα περασμένης ήλικίας, στίς πόλεις καί κωμοπόλεις. Παρέχονται ψυχαγωγικά προγράμματα. Μερικές φορές ύπαρχει κι ἔνα μικρό κόστος γιά νά γίνη μέλος κανείς. Μερικά κέντρα ἔχουν ύπηρεσία γιά νοίκιασμα δωματιῶν ἢ τοποθέτηση σέ έργασία, γιά ἄτομα πού θέλουν νά έργαζωνται κάπου-κάπου. Συνήθως ύπαρχει καί ύπηρεσία ἐπισκέψεων, γιά ἄτομα πού ἀσθενοῦν.

Πάρτε πληροφορίες ἀπό τή νοσοκόμα δημόσιας ύγειας, τή κοινοτική ύπηρεσία πληροφοριῶν ἢ ἀπό μιά βιβλιοθήκη.

Κοινωνικές Λέσχες γιά Γέρους

Σέ πολλές κοινότητες, ἄτομα περασμένης ήλικίας, γίνονται μέλη σέ λέσχες γιά ψυχαγωγία καί φιλίες. Μπορεῖ νά συναντιοῦνται μιά φορά τή βδομάδα, δυό φορές τό μηνα ἢ μιά φορά τό μηνα, καί οί λέσχες αύτές συντηροῦνται ἀπό ἐκκλησίες ἢ έθελοντικούς ὄργανισμούς. Γιά πληροφορίες, ρωτήστε τή νοσοκόμα δημόσιας ύγειας, ἔνα κοινοτικό κέντρο πληροφοριῶν ἢ μιά βιβλιοθήκη.

Ταυτότητα Γέρων γιά Ειδικά Δικαιώματα

" Όλοι οι κάτοικοι του' Οντάριο, πού είναι 65 χρονών και πάνω, μποροῦν νά πάρουν μιά ταυτότητα (Senior Citizens Privilege Card), πού τους δίνει τό δικαίωμα νά μπαίνουν δωρεάν ή μέ εκπτωση στά έπαρχιακά πάρκα καί σέ άλλα ένδιαφέροντα μέρη, όπως τό Ontario Place, τό κέντρο' Επιστημών του' Οντάριο (Ontario Science Centre) ή στό χωριό του Παλιού Καναδᾶ (Upper Canada Village) ή στούς Βασιλικούς Κήπους (Royal Botanical Gardens).

' Η ταυτότητα αύτή ίσχυει καί γιά μερικές έπιχειρήσεις καί συγκοινωνιακά μέσα, πού προσφέρουν ειδικές ύπηρεσίες γιά τους γέρους.

" Αν έχετε μεταναστεύσει στό Καναδᾶ πρόσφατα, καί δέν έχετε ζήσει στό 'Οντάριο τους τελευταίους 12 μῆνες, μπορεῖτε νά πάρετε μιά αϊτηση, γράφοντας στό:

Ontario Senior Citizens Privilege Card
Box 21,000, Station «A»
Toronto, Ontario, M5W 1Y5

" Αν έχετε ζήσει στό ' Οντάριο, τουλάχιστο γιά τους 12 τελευταίους μῆνες, πρέπει νά κάνετε αϊτηση γιά μιά ειδική ταυτότητα γέρων.' Η ταυτότητα αύτή έχει έναν άριθμό καί ίσχυει γιά δωρεάν φάρμακα. Γιά λεπτομέρειες, καί πού νά κάνετε αϊτηση, βλέπετε σελ. 98.

Στέγαση

Ψάχνοντας γιά Μέρος νά μείνετε Ένοικιασμός	99
Τά Δικαιώματα τοῦ Ένοικιαστῆ Νόμος Έναθεωρήσης τοῦ Ένοίκιου Δωμάτια γιά νοίκιασμα Συμβόλαιο Ένοικιασμοῦ Προσφορά γιά Ένοικιασμό Προκαταβολή Έπινοικίαση Οικογενειακό Ασύλο Έπισκευές Προστασία άπό έξωση Δημοτικοί Κανονισμοί Παράπονα Άγοράζοντας ἓνα Σπίτι Ψάχνοντας γιά σπίτι Έξετάζοντας τό σπίτι Η Τιμή Η Προσφορά Άγορᾶς Υποθήκη	100 100 100 101 101 101 101 102 102 102 102 103 103 103 103 104 104 104 104 104 106
Τό Χτίσιμο ή ή Άγορά νέου σπιτιού Ανακαίνηση σπιτιού Σπίτια τοῦ Δημοσίου Στέγαση γιά Αμεση Ανάγκη	107 107 107 108

Στέγαση

Ψάχνοντας γιά Μέρος νά Μείνετε

Οι συγγενεῖς βρίσκουν μέρος γιά στέγαση γιά τά ἄτομα που ἔχουν φέρει μέ τη πρόσκληση. Τό ύπουργειό¹ Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καὶ Μεταναστεύσεων κάνει τό ίδιο γιά τούς μετανάστες που ἔρχονται μόνοι τους. Τό ἀρχικό μέρος στέγασης εἶναι συνήθως προσωρινό, γιατί οι μετανάστες, πρίν περάσει πολὺς καιρός, συνήθως ψάχνουν γιά μόνιμη κατοικία.

Ένοικιασμός

Συχνά ἄτομα τῆς Ἰδιας ἐθνικότητας μέ σᾶς, σᾶς δίνουν συμβουλές ποῦ νά νοικιάσετε.² Αν ξέρετε σέ τί περιοχή θέλετε νά ζήσετε, μπορεῖτε νά περιπατήσετε στούς δρόμους κοιτάζοντας τίς πινακίδες που γράφουν: «Rooms to Rent» (Δωμάτια γιά νοίκιασμα), «Apartments to Rent» (Διαμερίσματα γιά νοίκιασμα) ἢ μπροστά σέ μεγάλες πολυκατοικίες: «Vacancy» (ύπαρχει κενός χώρος γιά νοίκιασμα).³ Υπάρχουν πολλές ἀγγελίες στίς μεγάλες⁴ Αγγλόφωνες⁵ Εφημερίδες καὶ στίς ἄλλες που ἔκδιδονται σέ ἄλλες γλώσσες.⁶ Αν ἔχετε κάποιο πού ξέρει τή πόλη νά σᾶς βοηθήσῃ, θά γιατώσετε χρόνο ψάχνοντας σέ ἀκατάλληλα μέρη. Οι ἐργένηδες μπορεῖ νά μείνουν καὶ σ' ἓνα κέντρο τῆς Χριστιανικῆς⁷ Άδελφότητας Νέων («Y» ἢ X.A.N.), που διαθέτει εύκολιές ὑπνου.

Στίς μικρές ἀγγελίες τῶν ἐφημερίδων θά βρήτε σειρά ἀπό ἐπιπλωμένα καὶ μή δωμάτια, ὀλόκληρο πάτωμα(φλάτ), διαμερίσματα, διπλοκατοικίες καὶ μονοκατοικίες.⁸ Ενα «φλάτ» συνήθως εἶναι ἓνα ὀλόκληρο πάτωμα σπιτιοῦ ἢ δωμάτια σέ ἓνα σπίτι μέ κοινή εἰσοδο καὶ ἵσως κοινή κουζίνα καὶ λουτρό μέ ἄλλους ἀνθρώπους.⁹ Ενα διαμέρισμα εἶναι αὐτοτελές καὶ συνήθως ύπαρχουν πολλά τέτοια διαμερίσματα σέ μια πολυκατοικία. Διπλοκατοικία εἶναι ἓνα σπίτι χωρισμένο σέ δύο ξεχωριστές κατοικίες, συνήθως ἡ μία πάνω καὶ ἡ ἄλλη κάτω, μέ ξεχωριστή εἰσοδο.¹⁰ Υπάρχουν, ὅμως, καὶ διπλοκατοικίες χωρισμένες κάθετα (κολλητά σπίτια), ὅπότε ἡ κάθε κατοικία ἔχει τό πάνω καὶ τό κάτω μέρος.

¹ Αν σέ μιά ἀγγελία γιά ἓνα μή ἐπιπλωμένο σπίτι ἡ διαμέρισμα γράφει «έφοδιασμένο»(Equipped), αὐτό σημαίνει ὅτι ἔχει ψυγεϊο καὶ κουζίνα (συσκευή)-(Refrigerator καὶ Stove). ² Αν νοικιάσετε ὅλο τό σπίτι, συνήθως πρέπει νά πληρώνετε οι ἴδιοι γιά τή θέρμανσή του, ἐνῶ σέ διαμερίσματα καὶ «φλάτς» τό νοίκι συμπεριλαμβάνει τίς περισσότερες φορές καὶ τά ἔξοδα θέρμανσης. Στίς περισσότερες περιπτώσεις, πρέπει νά πληρώνετε καὶ τούς λογαριασμούς γιά τόν ἡλεκτρισμό καὶ τό γκάζι (κοινόχρηστα). Μερικά διαμερίσματα δέν δέχονται νοικιαστές μέ κατοικίδια ζῶα.

Τά Δικαιώματα τοῦ ' Ενοικιαστῆ

' Υπάρχει νόμος πού προστατεύει τούς ἀνθρώπους ἀπό τό νά τούς ἀρνιέται ό υπνος καί ἡ διαμονή, λόγω φυλῆς, χρώματος, ἐθνικότητας, καταγωγῆς ἢ θρησκευτικῆς πίστης." Αν ἔχετε ἔνα παράπονο γιά διάκριση, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τήν ' Επιτροπή' Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ ' Οντάριο (Ontario Human Rights Commission βλέπε σελ. 134). ' Υπάρχουν ἀρκετά γραφεῖα τῆς' Επιτροπῆς αὐτῆς σέ σλη τήν ' Επαρχία καί ἀναφέρονται στό τηλεφωνικό κατάλογο.

Τά δικαιώματά σας σάν ἐνοικιαστές προστατεύονται ἀπό τό Νόμο ιδιοκτητῶν καί' Ενοικιαστῶν (Landlord and Tenant Act), πού ρυθμίζει τά συμβόλαια ἐνοικιασμοῦ, τίς προκαταβολές ἐγγύησης, τίς ἐπινοικιάσεις, τό οικογενειακό ἄσυλο, τίς ἐπισκευές καί τήν ἔξωση. Μερικές πληροφορίες δίδονται ἐδῶ, ἀλλά μπορεῖτε νά πάρετε ἔνα βιβλιαράκι πού ὄνομάζεται: «Guide to the Landlord and Tenant Act» (όδηγός τοῦ Νόμου ' Ιδιοκτητῶν καί' Ενοικιαστῶν), γράφοντας στό:

Social Planning Council of Metropolitan Toronto
185 Bloor Street East
Toronto, Ontario, M4W 3J3
Τηλέφωνο: 961-9831

Τά ἀντίτυπα στήν' Αγγλική κοστίζουν 25 σέντς τό καθένα, ἐνῶ στήν' Ιταλική καί Πορτογαλλική γλώσσα είναι δωρεάν.

Νόμος ' Αναθεώρησης τοῦ ' Ενοικίου (Rent Review)

' ΟΝόμος' Αναθεώρησης τοῦ ' Ενοικίου τῆς' Επαρχίας τοῦ' Οντάριο βάζει ὅρια, μέσα στά όποια οι ιδιοκτήτες μποροῦν νά αύξάνουν τό νοίκιο σέ περιοχές τοῦ ' Οντάριο γιά κατοικίες. Μερικές προβλέψεις τοῦ νόμου ἀλλάζουν περιοδικά. Είναι σημαντικό νά γνωρίζετε τά δικαιώματά σας.

Γιά λεπτομέρειες ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό κοντύτερο γραφεῖο ' Αναθεώρησης ' Ενοικίου (Rent Review Office), πού ἀναφέρεται στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο: Government of Ontario, ' Υπουργεῖο Καταναλωτῶν καί' Εμπορικῶν Σχέσεων (Ministry of Consumer and Commercial Relations).

Δωμάτια γιά νοίκιασμα

" Ενα δωμάτιο νοίκιαζεται συνήθως μέ τή βδομάδα, χωρίς γραπτή συμφωνία, ἀλλά μπορεῖ νά νοικιάζεται καί μέ τό μῆνα." Αν ὁ ιδιοκτήτης ἡ ὁ ἐνοικιαστής θέλουν νά χαλάσουν τή προφορική τους συμφωνία ὁ καθένας ἀνάλογα πρέπει

νά δώση προειδοποίηση στόν άλλο 28 μέρες πρίν, αν ή πληρωμή είναι μέ τή βδομάδα, ή 60 μέρες πρίν, αν ή πληρωμή είναι μέ τό μῆνα.

Συμβόλαιο Ενοικιασμοῦ (Lease)

” Οταν νοικιάζεται ένα σπίτι ή διαμέρισμα, ό ιδιοκτήτης και ο ένοικιαστής ύπογράφουν μιά γραπτή συμφωνία, πού λέγεται «Lease» (Λήξ). Τό συμφωνητικό αύτό έχει μιά σειρά άπο σημείων, πού συμφωνούν νά τηρήσουν. ” Υπάρχουν διαφορετικοί τύποι συμβολαίων.” Ενας τύπος ισχύει γιά μιά καθωρισμένη περίοδο ή χρονικό διάστημα (σάν π.χ. άπο τήν 1η Φλεβάρη, 1976, μέχρι τίς 31 Γενάρη, 1977). ” Αν είναι έτσι τότε τελειώνει στίς 31 Γενάρη, τοῦ 1977, και πρέπει νά άνανεωθή, έκτος αν ύπαρχη κάποια άλλη γραπτή συμφωνία μέσα στό συμφωνητικό.” Άλλος τύπος πάλι, είναι γιά μιά έπαναληπτική περίοδο χρόνου (μέ τήν βδομάδα, τό μῆνα ή τό χρόνο) και έτσι ισχύει έπ’ αόριστο, έκτος αν ο ιδιοκτήτης ή ο ένοικιαστής άποφασίση νά δώση προειδοποίηση γιά τή λήξη του.

” Αν δέν ύπαρχη συμβόλαιο, άλλα ύπαρχει προφορική συμφωνία μεταξύ τοῦ ιδιοκτήτη και τοῦ ένοικιαστή, οι ίδιοι κανονισμοί ισχύουν.

Προτού ύπογράψετε ένα συμφωνητικό, σιγουρευτήτε ότι καταλαβαίνετε όλα πού ύπαρχουν μέσα.” Αν ο ένοικιαστής δέν άρεσει έναν όρο πού είναι τυπωμένος μέσα, μπορεῖ νά ζητήση ν’ άφαιρεθη. ” Ο ιδιοκτήτης είναι ύποχρεωμένος νά δώση ένα άντιγραφο τοῦ συμφωνητικοῦ στόν ένοικιαστή μέσα σέ 21 μέρες άπο τότε πού ύπογράφτηκε ή άνανεώθηκε.

Προσφορά γιά Ενοικιασμό (Offer to Lease)

Μήν ύπογράψετε τή Προσφορά γιά Ενοικιασμό, έκτος αν τήν έχετε διαβάσει προσεκτικά. Συνήθως ή Προσφορά Ενοικιασμοῦ σᾶς δεσμεύει σάν νά ύπογράψατε και τό συμβόλαιο.

Προκαταβολή

Κάποτε ήταν άπαραίτητο νά δώσετε μία προκαταβολή γιά νά καλυφθοῦν τυχόν ζημίες ή έπισκευές. Αύτό τώρα είναι παράνομο. Παρ’ όλα αύτά, οταν νοικιάζεται ένα διαμέρισμα ή σπίτι, ο ιδιοκτήτης μπορεῖ νά σᾶς ζητήση ένα ποσό, προκαταβολικά, πού είναι ίσο μέ τό ένοικο τοῦ τελευταίου μῆνα. Αύτό γίνεται γιά νά προστατευτή, σέ περίπτωση πού ο ένοικιαστής φύγει χωρίς προειδοποίηση ή χωρίς νά πληρώση τό ένοικο τό τελευταίο μῆνα. ” Άλλα γιά τό ποσό αύτό, πού διαχειρίζεται άλλο τό διάστημα καί πού άνήκει σέ σᾶς, πρέπει νά σᾶς δίνει τόκο έξη τά έκατό γιά κάθε χρόνο.” Οταν θά φύγετε τό. ένοικο τοῦ τελευταίου μῆνα είναι ήδη πληρωμένο.

Έπινοικίαση

" Αν ένας ένοικιαστής θέλει νά φύγη πρίν λήξει τό συμβόλαιό του, είναι ύποχρεωμένος νά βρη ένα νέο ένοικιαστή γιά νά τοῦ έπινοικιάση τή κατοικία (έκτος αν είναι ένοικιαστής σέ σπίτι τοῦ Δημοσίου). ' Ο ιδιοκτήτης μπορεῖ νά άπαιτη μέσα στό συμβόλαιο νά τοῦ ζητηθή πρώτα ή έγκριση γιά τό νέο ένοικιαστή. Τήν έγκριση δέν μπορεῖ νά τήν άρνηθή χωρίς κάποια σοβαρή αιτία. "Αν ού νέος ένοικιαστής δέν πληρώνει τό νοίκιο του ή προξενεῖ ζημίες, ού άρχικός ένοικιαστής είναι ύπευθυνος, ώσπου νά λήξη τό άρχικό συμβόλαιο. " Αν ού ένοικιαστής θέλει νά φύγη, χωρίς νά βρη άλλον ένοικιαστή, έξακολουθή νά είναι ύπευθυνος σύμφωνα μέ τούς όρους τοῦ συμβολαίου.

" Αν ού ίδιος ού ιδιοκτήτης νοικιάσει σέ κάποιον άλλο, μπορεῖ νά ζητήσῃ χρήματα μόνο γιά τό διάστημα πού έμεινε τό σπίτι άδειο καί γιά άλλα έξοδα, οπως γιά διαφήμιση νά τό ξανανοικιάση.

Οίκογενειακό " Ασυλο (Privacy)

' Έκτός άπό περιπτώσεις έπειγουσας άναγκης, ού ιδιοκτήτης ή ού έπόπτης μιᾶς πολυκατοικίας δέν έπιτρέπεται νά μπη στή κατοικία σας, χωρίς νά έχη δώσει γραπτή είδοποίηση 24 ώρες πρίν καί τήν αιτία έπισης. Μπορεῖ δέ νά μπη μόνο κατά τήν διάρκεια τής ήμέρας. Τό συμβόλαιο μπορεῖ νά άναφέρη ότι ού ιδιοκτήτης έχει τό δικαίωμα νά δείχνη τό διαμέρισμα ή τό σπίτι, σέ ώρισμένες ώρες, στούς μελλοντικούς ένοικιαστές.

Ούτε ού ιδιοκτήτης, άλλα ούτε καί ού ένοικιαστής έχουν τό δικαίωμα νά άλλάζουν τή κλειδαριά τής πόρτας χωρίς τή συγκατάθεση τοῦ άλλου.

Έπισκευές

' Ο ιδιοκτήτης είναι ύποχρεωμένος άπό τό νόμο νά διατηρητίς υπό ένοικίαση κατοικίες σέ καλή κατάσταση καί νά τηρη ὅλους τούς κανονισμούς ύγειας καί άσφαλειας. ' Ο ένοικιαστής πρέπει νά διατηρητό σπίτι καθαρό καί νά διορθώνη ότιδήποτε ζημίες πού έγιναν άπό τήν άπροσεξία τή δική του ή ένός μέλους τής οίκογενείας του ή τούς έπισκεπτες του.

Προστασία άπό " Εξωση (Security of Tenure)

' Ο Νόμος Ίδιοκτητῶν καί Ενοικιαστῶν άναφέρει ότι ένας ιδιοκτήτης δέν μπορεῖ νά διώξη μέ τή βία έναν ένοικιαστή πρίν λήξει τό συμβόλαιό του, άκομη καί μετά άπό τή λήξη του χωρίς δικαστική άποφαση, βασισμένη σέ λόγους πού προβλέπονται άπό τό νόμο. Οι λόγοι αύτοί μπορεῖ νά είναι ή οχι πληρωμή τοῦ

ένοικου, ζημιές στή κατοικία, ή δημιουργία παράνομων πράξεων ή έπιχειρησης ή έπαγγέλματος μέσα στή κατοικία, ή ό συνωστισμός πού βλάπτει τήν ύγεια και τήν άσφαλεια, ή όποιαδήποτε συμπεριφορά πού έμποδίζει τήν άσφαλεια τών άλλων κατοίκων ή τήν άπόλαυση τής κατοικίας άπό τόν ιδιοκτήτη και τούς άλλους ένοικιαστές.

" Αν ό ιδιοκτήτης θέλει νά φύγει ό ένοικιαστής, πρέπει νά τοϋ δώση γραπτή προειδοποίηση, άναφέροντας τούς λόγους.

" Αν είστε ένοικιαστής, δέν είναι φρόνιμο νά πάτε στό δικαστήριο χωρίς τή συμβουλή δικηγόρου. "Αν δέν έχετε τίς δυνατότητες νά πάρετε νομική συμβουλή, συμβουλευτεῖτε τήν ' Υπηρεσία Νομικής Βοήθειας (Βλέπε σελ. 133).

Δημοτικοί Κανονισμοί

Κάθε Δήμος έχει τούς δικούς του κανονισμούς σχετικά μέ τή θέρμανση, έπισκευές ίδιοδησίας, τίς προβλέψεις γιά τήν άσφαλεια και τή καθαριότητα τών σπιτιών. Ζητήστε ένα άντιγραφο τών κανονισμών αύτών άπό τό δημοτικό γραφεῖο τής πόλης σας, τής κωμόπολης ή τής κοινότητά σας.

Παράπονα

Παράπονα σχετικά μέ τούς κανονισμούς στέγασης άπευθύνονται στό γραφεῖο τοϋ δήμου και παράπονα διάκρισης στήν ' Επιτροπή ' Ανθρώπινων Δικαιωμάτων τοϋ ' Οντάριο.

" Αν ένας ιδιοκτήτης ή ένας ένοικιαστής θέλει νά φέρη μιά ύπόθεση στό δικαστήριο, πρέπει νά τό κάνη μέσω τοϋ τοπικοϋ Περιφερειακοϋ Ειρηνοδικείου (County or District Court).

Μπορεῖ νά ύπαρχει ένα συμβουλευτικό γραφεῖο ίδιοκτητῶν και ένοικιαστῶν πού συνδέεται μέ τά γραφεία τοϋ Δήμου σας γιά νά σᾶς έξυπηρετήσῃ δωρεάν ή μπορεῖ νά ύπάρχη κανένα Σωματείο ' Ενοικιαστῶν (Tenants Association)στή γειτονιά σας.

'Αγοράζοντας" Ένα Σπίτι

' Η άγορά ένός σπιτιοϋ είναι ή μεγαλύτερη και ή ποιό ένδιαφέρουσα ύπόθεση πού οι περισσότεροι ἄνθρωποι άναλαμβάνουν στή ζωή τους. Τόσα πράγματα ύπάρχουν, πού μπορεῖ νά χάσετε πολλά λεφτά, άν δέν πάρετε σωστές συμβουλές. Μπορεῖ ένας δικηγόρος νά σᾶς κοστίσῃ μερικά έκατοστάρικα δολλάρια, άλλα μπορεῖ νά σᾶς γλυτώσῃ άπό πολλά περισσότερα. Γιά ένα δικηγόρο, ρωτήστε τήν « Υπηρεσία Σύστασης Δικηγόρων» (Lawyer Referral Ser-

vice) τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου τῆς περιοχῆς σας, στό Τορόντο, Λόντον ḥ 'Οττάβα.

Δέν εἶναι καλή ιδέα ό πωλητής καί ό ἀγοραστής νά χρησιμοποιήσουν τόν ἕδιο δικηγόρο καί δέν εἶναι πολύ συμβουλεύσιμο ό ἀγοραστής νά χρησιμοποιήσῃ τό δικηγόρο πού τοῦ συστήνει ό κτηματομεσίτης.¹ Ο καθένας πρέπει νά ἔχη τό δικό του δικηγόρο γιά νά ἀντιπροσωπεύη τά δικά του συμφέροντα.

Ψάχνοντας γιά Σπίτι

Τά κτηματομεσιτικά γραφεῖα ἔχουν καταλόγους νά σᾶς δείξουν σπίτια.

Οι κτηματομεσίτες ύπαρχουν στίς «Κίτρινες Σελίδες» Yellow Pages) τοῦ τηλεφωνικοῦ σας κατάλογου.¹ Υπάρχουν ἐπίσης ἀγγελίες στίς ἐφημερίδες καί πινακίδες μπροστά στά σπίτια πού γράφουν: «For Sale» (»Γιά Πούλημα»).

Έξετάζοντας τό Σπίτι

Έξετάστε πολλά σπίτια μέ προσοχή.¹ Αν δέν είστε σίγουροι ότι τό σπίτι ἀξίζει ὅσο τό ζητάνε μπορεῖτε νά βρήτε τό ὄνομα ἐνός ἐκτιμητή ἀκινήτων στίς «Κίτρινες Σελίδες» τοῦ τηλεφωνικοῦ κατάλογου. Αύτός θά σᾶς δώση μιά γραπτή ἀξιολόγηση. Φυσικά θά πρέπει νά τόν πληρώσετε γι' αὐτό. Πάνω ἀπ' ὅλα, ἔξετάστε τό σπίτι προσεχτικά καί παντοῦ γιά ἐλαττώματα.¹ Εφόσον ἔχετε ύπογράψει τή προσφορά ἀγορᾶς, πρέπει νά πάρετε τό σπίτι στή κατάσταση πού βρίσκεται. Δέν μπορεῖτε νά ζητήσετε νά σταματήσῃ ἡ συμφωνία ἢ νά ἐλαττωθῇ ἡ τιμή, ἐπειδή ἀνακαλύψατε ἐλαττώματα μετά.

Αν θέλετε νά νοικιάσετε δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ σας ἢ νά ἐγκαταστήσετε μιά ἐπιχείρηση στό σπίτι σας, έξετάστε πρώτα τούς κανονισμούς Σχεδίου τοῦ δήμου σας ἢν ἐπιτρέπεται. Οι πληροφορίες αύτές ύπαρχουν στά γραφεῖα τοῦ Δήμου σας (Zoning Regulations).

Η Τιμή

Σιγουρετῆτε ότι ἡ ὅλική τιμή δέν εἶναι παραπάνω ἀπ'¹ ότι ἔχετε τήν δυνατότητα νά πληρώσετε.¹ Οταν θά ἔρθη ἡ ὥρα γιά νά πληρώσετε τή πρώτη δόση, πρέπει νά ἔχετε χρήματα γιά τή προκαταβολή, τήν ἀμοιβή τοῦ δικηγόρου, τήν ἀσφάλεια, μερικούς φόρους, ἰδιοκτησίας, ἔξοδα μετακόμισης καί ἵσως γιά τά ποσοστά πού παίρνει ὁ μεσίτης πού κανονίζει τήν ύποθήκη. Κατά τή διάρκεια τοῦ χρόνου θά ἔχετε νά πληρώνετε μηνιαῖς δόσεις γιά τήν ύποθήκη - ἢ ύποθῆκες - ἀσφάλεια καί τούς φόρους, καί ὅλο θά ύπαρχουν ἔξοδα γιά μικροεπισκευές.

Η Προσφορά Ἀγορᾶς (Offer to Purchase)

Αφοῦ ἔχετε ἀποφασίσει ποιό σπίτι θέλετε καὶ πόσα χρήματα θέλετε νά πληρώσετε, ὑπογράφετε ἔνα ἔντυπο, προσφέροντας ἔνα ώρισμένο χρηματικό ποσό γιά τό σπίτι. Τό ἔντυπο αὐτό ὄνομάζεται «Συμφωνητικό Ἀγορᾶς καὶ Πώλησης» (Agreement of Purchase and Sale) καὶ θεωρεῖται σάν νομική δέσμευση.¹ Αφοῦ τό ὑπογράψετε, δέν μπορεῖτε νά ἀλλάξετε γνώμη, ἐστω καὶ ἂν δέν ἔχετε καταβάλλει καθόλου χρήματα.² Εχετε κάνει μιά νόμιμη συμφωνία νά ἀγοράσετε τό σπίτι. Μήν ὑπογράφετε, ἐκτός ἂν εἰστε σίγουροι ὅτι θέλετε τό σπίτι.

Πρίν ὑπογράψετε, βάλτε τόν δικηγόρο σας νά ἔξετάση τό συμφωνητικό. Μπορεῖ νά είναι γιά τό συμφέρον σας νά προσθέσετε, ἀφαιρέσετε ἢ ἀλλάξετε ώρισμένους ὄρους, πού ἐσείς νομίζατε ὅτι δέν είναι σημαντικοί.

¹ Ο πωλητής μπορεῖ νά θέλη νά κάνη μερικές ἀλλαγές στή προσφορά.³ Οταν γίνωνται ἀλλαγές, καὶ ὁ πωλητής καὶ ὁ ἀγοραστής πρέπει νά ὑπογράψουν τά ἀρχικά τοῦ ὄνοματός τους στό σημεῖο τῶν ἀλλαγῶν.⁴ Ο σύζυγος καὶ ἡ σύζυγος πρέπει καὶ οἱ δύο νά ὑπογράψουν τίς συμφωνίες καὶ νά μονογράψουν τίς ἀλλαγές. Εἴτε ὁ πωλητής, εἴτε ὁ ἀγοραστής μπορεῖ νά ἀρνηθῇ νά μονογράψῃ μιά ἀλλαγή πού τοῦ προτείνεται, ἂν δέν συμφωνῇ μ' αὐτήν.

² Οτιδήποτε ύπάρχει γραπτῶς στή «Προσφορά Ἀγορᾶς» δέν μπορεῖ νά ἀφαιρεθῇ, οὔτε νά ἀπαιτηθῇ ὅτιδήποτε πού ΔΕΝ ἀναφέρεται μέσα σ' αὐτή, ἀφοῦ ἔχει ὑπογραφῆ καὶ συμφωνηθῇ καὶ ἀπό τά δύο μέρη.⁵ Αν ἡ Προσφορά γιά τό σπίτι συμπεριλαμβάνει καὶ ἄλλα ἀντικείμενα τοῦ σπιτιοῦ, σιγουρευτῆτε ὅτι είναι γραμμένα μέσα. Τά ἀντικείμενα αὐτά μπορεῖ νά είναι χαλιά, πανζούρια γιά τόν ἥλιο, κεραία τηλεόρασης, κουρτινοκορνίζες, ἀλουμινένιες πόρτες, δικτυωτά πλαίσια (σίτες), ἔξωτερικά τζάμια, ἀτμοκαζάνια, ντεπόζιτο

πετρελαίου, συσκευή κουζίνας, ψυγείο, ή άλλα άντικείμενα όπως πολύφωτα, λάμπες κ.λ.π. Σιγουρευτήτε έπισης ότι όποιαδήποτε προφορική ύπόσχεση άπο τό ατομο πού πουλάει τό σπίτι ή τόν κτηματομεσίτη, είναι γραμμένη μέσα στό συμφωνητικό.

Η Υποθήκη (Mortgage)

Πολλοί λίγοι άνθρωποι μποροῦν νά άγοράσουν ένα σπίτι «τοῖς μετρητοῖς». Συνήθως δίνουν μιά προκαταβολή και βάζουν μιά ύποθήκη γιά τό ύπόλοιπο. "Οταν παίρνετε μιά ύποθήκη, δανείζεστε χρήματα και πρέπει νά πληρώνετε τόκους γιά τή χρησιμοποίησή τους.

Έξετάστε τούς όρους πληρωμῆς προσεκτικά. Πολλοί άγοραστές προτιμοῦν μιά ύποθήκη πού είναι γνωστή σάν «άνοιχτή ύποθήκη» (Open Mortgage). " Ετσι πληρώνετε τίς κανονικές δόσεις, άλλα μπορεῖτε νά πληρώνετε και παραπάνω δόσεις όπότε θέλετε, ή άν θέλετε μπορεῖτε νά τήν ξοφλήσετε όποτε θέλετε. 'Υπάρχει, έπισης, και ή ύποθήκη πού είναι γνωστή σάν «κλειστή» (Closed). Κατ' αύτήν, οι όροι μπορεῖ νά άναφέρουν ότι μπορεῖτε νά πληρώνετε όποιοδήποτε ποσό θέλετε, άλλα θά πληρώνετε τίς δόσεις σας μόνο σέ ωρισμένες ήμερομηνίες. " Η οι όροι μπορεῖ νά κανονιστοῦν ώστε νά πληρώνετε πάντοτε τό ίδιο ποσό και πάντοτε τίς ίδιες ήμερομηνίες, πού μπορεῖ νά είναι κάθε μῆνα ή κάθε τρεις ή τέσσαρες μῆνες." Ολες οι ύποθήκες γίνονται «άνοιχτές» μετά πέντε χρόνια." Αν άγοράζετε ένα σπίτι πού ήδη έχει ύποθήκη, οι όροι τής ύποθήκης αύτής δέν μποροῦν νά άλλαχτούν. Πρίν τό άγοράστε, σιγουρευτήτε ότι μπορεῖτε νά τά βγάλετε πέρα μ' αύτούς τούς όρους. ' Επίσης, βρέστε τό όλικό κόστος τοῦ σπιτιοῦ, πού θά σᾶς έχη κοστίσει μέχρι τό καιρό πού σκοπεύετε νά τό έξοφλήσετε.

Τό Χτίσιμο ή ή Αγορά νέου σπιτιοῦ

Μερικά άτομα άγοράζουν ένα οικόπεδο και παίρνουν χτίστες ή άγοράζουν ένα σπίτι πού φτιάχνεται. ' Οποιοσδήποτε ένδιαιφέρεται ν' άγοράσῃ ένα καινούργιο σπίτι, μπορεῖ νά πάρη έναν κατάλογο μέ τά σπίτια πού χτίζονται άπο τό Σωματείο Οικοδόμων Κατοικιών (Home Builders Association) στή περιοχή πού ζήτε. Τό Σωματείο μπορεῖ νά σᾶς δώση έπισης κατάλογο μέ ύπεύθυνους έργολάβους, άν σκοπεύετε νά χτίσετε ένα σπίτι. Στή περίπτωση ένός σπιτιοῦ πού χτίζεται, ή Προσφορά' Αγοράς σας πρέπει νά περιέχει ωρισμένες πολύ σημαντικές και δύσκολες προτάσεις. Σιγουρευτήτε νά συζητήσετε τή Προσφορά μέ τόν δικηγόρο σας πρίν τήν ύπογράψετε. ' Οποιοσδήποτε άγοράζει ένα καινούριο σπίτι, πρέπει νά έρθη σέ έπαφή μέ τό τοπικό γραφείο τών «Κεντρικών Υποθηκών και Στέγασης» (Central Mortgage and Housing), ή μέ τό:

The Ontario Regional Office
Central Mortgage and Housing Corporation
145 King Street West

Toronto. Ontario. M5H 1J8

Τηλέφωνο: 361-0420

Αύτή είναι μιά ύπηρεσία της 'Ομοσπονδιακής Κυβέρησης, ύπεύθυνη για τήν έφαρμογή τοῦ Νόμου' Εθνικοῦ Οικισμοῦ (National Housing Act). 'Η' Υπηρεσία αύτή διαθέτει πολλές πληροφοριακές έκδόσεις δωρεάν, στήν 'Αγγλική καί Γαλλική γλώσσα. Οι έκδόσεις αύτές περιγράφουν τήν διαδικασία μέ τήν όποια μπορεῖ κανείς νά πάρη ἑνα δάνειο ἀπό τήν 'Υπηρεσία' Εθνικοῦ Οικισμοῦ, γιά νά ἀγοράσῃ ἑνα καινούριο ἢ ύπαρχον σπίτι.

'Ανακαίνιση Σπιτιοῦ

" Αν σχεδιάζετε νά μεταρρυθμίσετε τό σπίτι σας καί ἄν αύτή ἡ μεταρρύθμιση πρόκειται νά ἀλλάξῃ τήν οικοδομική κατασκευή τοῦ σπιτιοῦ σας, πρέπει νά πάρετε ἀδεια ἀπό τήν 'Επιπροπή' Αδειῶν (Licensing Commission) τοῦ Δήμου σας.

" Αν πρόκειται νά ἐργοδοτήσετε κάποιον ἄλλον νά σᾶς κάνη τή δουλειά, σιγουρευτήτε νά βρῆτε κάποιον πού ἔχει τά προσόντα καί πού γνωρίζει τόν οικοδομικό Κώδικα, δηλαδή τούς οικοδομικούς κανονισμούς τής πόλης σας." Αν ἐργοδοτήσετε ἑναν ἡλεκτρολόγο ἢ υδραυλικό, πού δέν ἔχει "Αδεια, καί κάνει λάθη, ὁ Δῆμος θά σᾶς ὑποχρεώση νά ξανακάνετε τήν ἐργασία.

" Αν κάνετε ἐπεκτάσεις στό σπίτι σας ἡ προσθέσετε ἄλλο οἰκόδημα, ὅπως ἑνα γκαράζ, ἡ ἀξία τοῦ σπιτιοῦ σας θά ἀνέβη. Οι περισσότεροι Δῆμοι, σ' αύτές τίς περιπτώσεις, ἀνεβάζουν καί τούς φόρους ἰδιοκτησίας.

Σπίτια τοῦ Δημοσίου (Public Housing)

΄ Υπάρχουν Κυβερνητικά προγράμματα, πού παρέχουν στέγαση σέ οικογένειες και ήλικιωμένους μέ ένοικο άνάλογο μέ τό εισόδημά τους. Τό ένοικο αύτό συνήθως είναι χαμηλότερο από έκεινο σέ παρόμοια σπίτια έξω στήν άγορά. Συνήθως οι κατοικίες αύτές του Δημοσίου είναι διαμερίσματα ή σπίτια στή σειρά. Υπάρχουν, έπισης, μερικές μονοκατοικίες και διπλοκατοικίες.

Πρέπει νά περιμένη κανείς γιά πολύ καιρό τή σειρά του γιά νά νοικιάση μιά τέτοια κατοικία, και κείνα τά απομα πού τίς έχουν περισσότερο άνάγκη προτιμούνται πρώτα. Άφοϋ γίνει ή αϊτηση, ή κατάσταση τού αϊτοῦντος θά έξεταστή πολύ προσεκτικά - τό εισόδημα, τό μέγεθος τής οίκογενείας, τό ποσό τού ένοικου πού πληρώνει τώρα και ή άμεση άνάγκη γιά τέτοια κατοικία. Τά ένοικια κανονίζονται άνάλογα μέ τά έσοδα τής οίκογενείας. Οι κατοικίες αύτές ποικίλουν, από διαμερίσματα γιά έργανηδες μέχρι και κατοικίες μέ πέντε ύπνοδωμάτια. Αύστηροι κανονισμοί έφαρμόζονται γιά τόν άριθμό τών άτόμων πού μποροῦν νά ζήσουν σέ μιά κατοικία του Δημοσίου (Ontario Housing).

Οι γέροι πού κάνουν αϊτηση γιά δημόσια στέγαση, πρέπει νά είναι τουλάχιστο 60 χρονών, νά είναι κάτοικοι τής περιοχής στήν όποια ή κατοικία ύπαρχει και νά είναι ίκανοι νά φροντίζουν τόν έαυτό τους μόνοι τους.

Περισσότερες πληροφορίες μπορεῖτε νά πάρετε άπό μιά Άρχη Στέγασης (Housing Authority), ἄν ύπάρχη στό Δῆμο σας, ή άπό τό:

Ontario Housing Corporation
101 Bloor Street W.
Toronto. Ontario. M5S 1P8
Τηλέφωνο: 965-9915

Στέγαση γιά "Άμεση" Ανάγκη

" Ατομα πού ξαφνικά βρέθηκαν χωρίς στέγη λόγω πυρκαϊάς, έξωσης ή λόγω όποιασδήποτε άλλης αϊτίας, συνήθως μποροῦν νά βροῦν βοήθεια άπό τά γραφεία Πρόνοιας (Welfare) του Δήμου τους.

Ἡ Διαχείρηση τῶν Χρημάτων σας

Ἄγορές γιά τό σπίτι	111
Ἄγορές μέ πίστωση	112
Ἄγοράζοντας στή πόρτα σας	114
Συμβουλευτική Ὑπηρεσία Πιστώσεων	115
Τράπεζες καὶ Ὀργανισμοί Παρακαταθηκῶν	115
Ἀνοίγοντας ἔνα Τραπεζιτικό Λογαριασμό	115
Πληρωμή λογαριασμῶν	116
Ἄποστολή χρημάτων	117
Ταξιδιωτικά Τσέκς	117
Κιβώτια Ἀσφάλειας	117
Πιστωτικά Σωματεῖα	118
Δάνεια καὶ ὑποθῆκες	118
Ἐπένδυση Χρημάτων	119
Ἀσφάλεια	119
Ἀσφάλεια Ζωῆς	119
Ἀσφάλεια' Υγείας (Βλέπε σελ. 9)	120
Ἀσφάλεια' Ατυχημάτων	120
Ἀσφάλεια Πυρκαϊάς	120
Ἀσφάλεια γιά Διάρρηξη, Ληστεία καί Κλοπή	120
Ἀσφάλεια Αύτοκινήτων (Βλέπε σελ. 144)	120
Παράπονα	120
Φορολογία	121
Φόρος Είσοδήματος	121
Εξαιρέσεις	121
Φορολογικό " Ετος	121
Πληρωμή	121
Πρόγραμμα Φορολογικῆς Πίστωσης τοῦ Ὁντάριο	122
Δωρεάν Ὑπηρεσίες γιά Φορολογικές Δηλώσεις	122
Φόρος Πωλήσεων	123
Φόρος' Ιδιοκτησίας	123

Ἡ Διαχείρηση τῶν Χρημάτων σας

Οἱ περισσότεροι μετανάστες φτάνουν στὸ Καναδᾶ μέ πολύ λίγα χρήματα. Ὁ Καναδᾶς εἶναι πιό πλούσια χώρα ἀπό πολλές ἄλλες καὶ ἡ μεγάλῃ ποικιλίᾳ ἀπό ἐνδιαφέροντα πράγματα, γιά νά ἀγοράσῃ κανείς, εἶναι πραγματικός πειρασμός. Παίρνει λίγο καιρό γιά νά μάθῃ κανείς τὴν ἀξία τοῦ Καναδικοῦ χρήματος καὶ νά καταλάβῃ πῶς γίνονται ἐδῶ οἱ χρηματικές συναλλαγές. Γιά αὐτές τίς αἰτίες, εἶναι καλή ἰδέα νά είστε προσεκτικοί, ὅταν πρόκειται νά ξοδέψετε χρήματα.

Ἀγορές γιά τό Σπίτι

Θά δῆτε Καναδούς μέ καλοεπιπλωμένα σπίτια καὶ ἀκριβά αὐτοκίνητα, πού δίνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι ἔχουν πολλά λεφτά γιά νά ξοδεύουν. Μή ξεχνάτε ὅτι πιθανόν νά τούς πήρε πολλά χρόνια γιά νά φτάσουν σ' αὐτή τὴν κατάσταση καὶ σέ πολλές περιπτώσεις τά ἀγαθά αὐτά νά μήν εἶναι ἀκόμη ἔξοφλημένα.

Ἡ στέγαση εἶναι πολύ ἀκριβή στίς πόλεις καὶ πολλοί μετανάστες ἀποταμιεύουν ἀρκετά χρήματα στὴν ἀρχή, μέ τό νά ζοῦν σέ δωμάτια, παρά σέ ἀκριβά διαμερίσματα. Ὅταν ἀγοράσετε ἔνα δικό σας σπίτι, θά θέλετε ἐπίπλα. Καλό εἶναι νά ρίχνετε καμιά ματιά στίς ἐκπτώσεις ἐπίπλων. Μερικές φορές ὀλόκληρες σελίδες ἐφημερίδων διαφημίζουν ἐκπτώσεις ἐπίπλων, ἀντικείμενα οἰκιακῆς χρήσης καὶ ροῦχα. Μερικά καταστήματα στίς πόλεις, σᾶς ἔγγυοῦνται νά ἱκανοποιηθῆτε μέ τὴν ἀγορά σας, διαφορετικά σᾶς ἐπιστρέφουν τά χρήματά σας. Ἀν δέν ἱκανοποιηθῆτε μέ κάτι πού ἀγοράσατε, τά καταστήματα αὐτά θά σᾶς τό ἀλλάξουν. Σέ μερικές περιπτώσεις σᾶς ἐπιστρέφουν ἀκόμα καὶ τά χρήματα σας, ἀλλά ύπάρχουν καὶ καταστήματα πού δέν τό κάνουν. Προτοῦ ἀγοράσετε κάτι, ρωτήστε τί τακτική ἀκολουθοῦν.

Μερικοί μετανάστες -ἄλλα καὶ ντόπιο Καναδοί- πού δέν ἔχουν πολλά λεφτά, ἀγοράζουν μεταχειρισμένα ἐπίπλα ἀπό μαγαζιά πού πουλᾶν ἀντικείμενα ἀπό δεύτερο χέρι, τά βάφουν ἥ τούς βάζουν καλύμματα μόνοι τους.

Υπάρχουν καί μερικά μαγαζιά, πού τά διαχειρίζονται διάφοροι έκκλησιαστικοί ή άλλοι έθελοντικοί όργανισμοί, πού μποροῦν νά πουλᾶν πράγματα σέ πολύ χαμηλή τιμή, έπειδή ο κόσμος τούς δωρίζει παλιά έπιπλα, άντικείμενα οικιακής χρήσης καί ροῦχα. Μερικά άπό αύτά τά μαγαζιά έργοδοτούν άτομα μέ σωματικές άναπτηρίες. Ρωτῆστε μιά ύπηρεσία πληροφοριών πού θά τά βρήτε.

Γιά τίς διαφημίσεις ξοδεύονται μεγάλα χρηματικά ποσά. Είναι παράνομο γιά όποιοδήποτε διαφημίζόμενο νά κάνη παραπλανητικές διαφημίσεις, ἄν καί έχει τό δικαίωμα νά παρουσίζη τό προϊόν του πολύ έλκυστικό καί ταυτόχρονα νά παραμένη μέσα στό νόμο. Πολλές φορές γιά νά πείσουν τόν άγοραστή, πολλοί καταστηματάρχες προσφέρουν ἔνα μικρό δῶρο μαζί μέ τήν άγορά. Μή πιάνεστε κοροίδα, μέ κόλπα πού προσπαθοῦν νά σᾶς παρασύρουν νά άγοράσετε. Στό τέλος μπορεῖ νά βρήτε ὅτι έχετε άγοράσει ἔνα σωρό πράγματα, πού δέν χρειάζεστε.

Πρέπει νά άποτεμεύετε χρήματα κατά τό καλοκαίρι, γιά τά έπιπρόσθετα ἔξοδα πού θά έχετε τό χειμῶνα. Θά χρειαστήτε χειμερινά ροῦχα. Οι τιμές στά τρόφιμα είναι ύψηλότερες τό χειμῶνα." Αν έχετε σπίτι, πιθανόν θά πρέπει νά πληρώνετε γιά τή θέρμανση.

Άγορές μέ Πίστωση (Credit Buying -βερεσέ)

Πολλοί Καναδοί άγοράζουν μέ πίστωση, δηλαδή άγοράζουν άντικείμενα ή μιά έξυπηρέτηση καί άντι νά τά πληρώσουν ὅλα μαζί, κανονίζουν νά πληρώνουν μέ δόσεις τήν βδομάδα, τό μῆνα ή κάθε τρεῖς μῆνες μέχρι νά τά ξοφλήσουν." Ετσι εύκολύνεται κανείς, άλλα στοιχίζει πολύ άκριβώτερα ἀπ' ὅτι ἄν τά πλήρωνε ὅλα μαζί, διότι πρέπει νά πληρώνη έπιπρόσθετα χρήματα σέ τόκους, γιά τό ποσό πού δέν έχει ξοφληθῆ." Ενας νεοφερμένος στό Καναδᾶ, πού δέν γνωρίζει άκομά τήν άγοραστική άξια τοῦ Καναδικοῦ χρήματος, θά πρέπει νά είναι πολύ προσεκτικός. Μπορεῖ νά ύποσχεθῆτε νά πληρώνετε π.χ. τόσα τό μῆνα καί στό τέλος νά μήν σᾶς περισέψουν άρκετά γιά τό νοίκι, τό φαγητό, τά ροῦχα καί άλλα άναγκαῖα. Δέν φτάνει μόνο αύτό, άλλα καί οι ἄνθρωποι ἀπό τούς οποίους άγοράσατε, θά άρχισουν νά σᾶς πιέζουν γιά τίς δόσεις καί ἔτσι θά σᾶς μεγαλώνουν τήν στεναχώρια.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι νά άγοράζει κανείς μέ πίστωση. Μπορεῖ, νά έχετε μιά κάρτα πίστωσης σ' ἔνα κατάστημα ή μέ μιά έταιρία ἀπ' ὅπου άγοράζετε τήν βενζινή, τό πετρέλαιο ή ὅτιδήποτε άλλο προϊόν ή έξυπηρέτηση. Κάθε φορά πού θέλετε νά άγοράσετε κάτι, δείχνετε τή κάρτα σας καί ύπογράφετε τό λογαριασμό. Στό τέλος τοῦ μῆνα, άνάλογα μέ τή συμφωνία πού κάνετε, παίρνετε ἔνα λογαριασμό μέ τό ολικό ποσό τών άγορῶν, πού κάνατε ὅλο ἐκεῖνο τό διάστημα.

" Άλλος τρόπος είναι νά δίνετε μιά μικρή προκαταβολή, πού είναι γνωστή σάν «Down Payment» γιά ένα πράγμα που άγοράζετε και νά ύπογράφετε ένα συμφωνητικό ή συμβόλαιο νά πληρώσετε τό ύπόλοιπο μέ δόσεις κάθε βδομάδα ή μήνα, άνάλογα μέ τό συμβόλαιο. Πολύς κόσμος χρησιμοποιεί αύτό τό τρόπο γιά νά άγοράση αύτοκίνητο, ψυγεϊο, πλυντήριο, ραπτομηχανή, συσκευή τηλεόρασης, ήλεκτρική σκούπα, έπιπλα, άκόμη και γιά ξειδα βελτίωσης τοῦ σπιτιοῦ ή άλλες έπισκευές.

Παίρνετε τό άντικείμενο ή τήν έξυπηρέτηση νωρίτερα, άλλα σᾶς κοστίζει περισσότερο, διότι στίς δόσεις προστίθεται και ό τόκος. Τό συμβόλαιο πού έχετε ύπογράψει μπορεΐ νά έχη πουληθή σέ μιά χρηματοδοτική έταιρεία (Finance Company), στήν όποια θά πρέπει νά στέλνετε τίς δόσεις (Βλέπε «Δάνεια 'Υποθήκες» σελ. 119 Διαβάστε προσεκτικά και παντοῦ ότιδήποτε ύπογράφετε και νά σιγουρευτήτε ότι τό καταλαβαίνετε." Ετσι και τό ύπογράψατε, πρέπει νά τηρήσετε όλους τούς όρους. Καταλάβετε πρώτα, πόσο τόκο θά πληρώνετε.

Τό συμβόλαιο πρέπει νά συμπεριλαμβάνει τό ποσό τῶν χρημάτων τῆς άγορᾶς -άκριβως σέ δολλάρια και σέντς-, τό ποσοστό στά έκατο τοῦ τόκου, τίς ήμερομηνίες στίς όποις θά πληρώνετε τίς δόσεις και τό όλικό ποσό, μαζί μέ όλους τούς τόκους.

" Αν χάσετε μιά δόση, ο πουλητής μπορεΐ νά έρθη στό σπίτι σας και νά πάρη τό άντικείμενο πού άγοράσατε και νά συνεχίζετε νά πληρώνετε τό ποσό πού ύπάρχει στό συμβόλαιο, μειον τό ποσό μέ τό όποιο πουλήθηκε τό άντικείμενο.

Μέχρι πού νά πληρωθοῦν όλες οι δόσεις, είναι παράνομο νά ξαναπουλήσετε έσεις τό άντικείμενο σέ κάποιον άλλο.

Πρίν άγοράσετε κάτι σκεφτήτε πόσο καιρό μπορεΐ νά κρατήση. Δέν είναι καθόλου εύχάριστο νά συνεχίζετε νά πληρώνετε τίς δόσεις τοῦ άντικειμένου πού άγοράσατε γιά πολύ καιρό μετά πού ήδη έχει χαλάσει ή πού δέν τό χρειάζεστε πλέον.

" Αν έχετε παράπονα γιά μιά άνεντιμη τακτική πώλησης άπό έναν έμπορο, γράψτε ή τηλεφωνήστε στή τοπική Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτῶν (Consumer Protection Bureau), πού ύπάρχει στό τηλεφωνικό κατάλογο στίς μεγάλες πόλεις ή γράψτε στό:

Consumer Protection Bureau
Ministry of Consumer and Commercial Relations
555 Yonge Street
Toronto, Ontario M4Y 1Y7
Τηλέφωνο: 965-6471

‘Υπάρχουν τέτοια γραφεία στίς πόλεις και μεγαλύτερες κωμοπόλεις και άναφέρονται στό τηλεφωνικό κατάλογο. ’Αν ζήτε στό Τορόντο, ’Οττάβα, Χάμιλτον ή Κίτσενερ, μπορεῖτε νά τηλεφωνήσετε τό Γραφείο Καλυτέρων Επιχειρήσεων (Better Business Bureau), γιά νά ζητήσετε συμβουλές και άναφορά γιά τήν τιμιότητα μιάς έταιρείας, μέ τήν όποια έχετε διαπραγματεύσεις.’ Εκεϊ θά ψάξουν γιά παράπονα, ἄν ύπάρχουν, πού έχουν γίνει ἀπό άλλους γιά τήν ἴδια έταιρεία. Τά γραφεία αυτά έχουν προσωπικό πού μιλάει διάφορες γλώσσες. Πρίν κλείσετε μιά συμφωνία, ἄν έχετε άμφιβολίες, τηλεφωνήστε στά γραφεία αυτά.

‘Υπάρχει, ἐπίσης, ἔνα Σωματεῖο γιά τή προστασία τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ (γιά ἀγοραστές προϊόντων και έξυπηρετήσεων). Μπορεῖτε νά στείλετε ἑρωτήσεις ἡ παράπονα στό:

The Consumers Association of Canada (Ontario)
2 College Street
Toronto. Ontario. M6S 1K3
Τηλέφωνο: 922-3153

‘Αγοράζοντας στή Πόρτα σας

Πιθανόν θά σᾶς ἐπισκεφτοῦν στό σπίτι σας πλανόδιοι πουλητές (πλαστέ) γιά νά σᾶς πουλήσουν κάτι, ἡ θά τό κάνουν ταχυδρομικῶς ἡ μέ τό τηλέφωνο. Δέν έχετε καμιά ύποχρέωση νά ἀγοράσετε τίποτε ἀπό’ αύτούς και ἄν θέλετε, οὔτε κάν τούς βάζετε στό σπίτι σας. Μή ξεγελιέστε μέ ύποσχέσεις δώρων ἡ μέ τεχνάσματα ὅτι τάχα μπορεῖτε νά κάνετε χρήματα στό σπίτι σας και μή βιάζεστε νά ἀποφασίσετε κάτι ἀμέσως.

Μήν ύπογράφετε συμβόλαια, έκτος ἂν τά καταλαβαίνετε καί είστε άπόλυτα σίγουροι ὅτι δέν θά κάνετε κάποιο λάθος." Αν ύπογράψετε ἔνα συμβόλαιο μένα πλανόδιο πωλητή σέ ποσό πάνω ἀπό δολλάρια, καί ἀργότερα ἀλλάζετε γνώμη, μπορεῖτε νά ἀκυρώσετε τό συμβόλαιο, ἂν ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τόν πωλητή μέσα σέ δύο ἐργάσιμες ἡμέρες, εἴτε γραπτῶς μέ συστημένο γράμμα, εἴτε φέρνοντας τό γράμμα ἐσεῖς προσωπικῶς στό πωλητή. Στίς δύο αὐτές ἡμέρες δέν συμπεριλαμβάνονται οι Κυριακές, οι νόμιμες ἀργίες ἢ ἡ ἡμέρα πού παίρνετε ἐσεῖς τό ἀντίγραφο τοῦ συμβολαίου. 'Ο νόμος αὐτός ισχύει μόνο γιά τίς περιπτώσεις πού ἀγοράζετε κάτε στή πόρτα ἢ στό σπίτι σας.

Συμβουλευτική' Υπηρεσία Πιστώσεων (Credit Counselling Service)

"Αν κάποτε βρήτε τόν ἑαυτό σας σέ βαριά χρέη, λόγω ἀγορῶν μέ πίστωση, ρωτήστε ἂν ὑπάρχη στή κοινότητά σας μιά ὑπηρεσία συμβούλων γιά χρέη καί χρησιμοποιεῖστε την.

'Η ὑπηρεσία αὐτή δίνει συμβουλές καί βοηθάει ἄτομα πού ἔχουν προβλήματα μέ χρέη, καί σᾶς προσφέρει τίς ὑπηρεσίες της δωρεάν.

Τράπεζες καί' Οργανισμοί Παρακαταθηκῶν

Μήν κρατάτε μεγάλα ποσά χρημάτων πάνω σας ἢ στό σπίτι.' Ανοίξτε ἔνα λογαριασμό σέ μιά τράπεζα(Bank), μιά ἑταίρεια Παρακαταθηκῶν (Trust Co.) ἢ σέ ἔνα Σωματείο Πιστώσεων (Credit Union, βλέπε σελ.118). Τά ίδρυματα αὐτά ἐλέγχονται πολύ στενά ἀπό τό κράτος.

Μιά ἑταίρεια «Τράστ» είναι κάτι σάν τράπεζα, ἀλλά πού λειτουργεῖ κάτω ἀπό μιά σειρά ἀπό διαφορετικούς κανονισμούς καί μπορεῖ νά ἐκτελέσῃ μερικές ἐπί πλέον ὑπηρεσίες, πού μιά τράπεζα δέν κάνει. Μιά ἑταίρεια Τράστ μπορεῖ νά διαχειρίζεται ἐπενδύσεις καί ἰδιοκτησίες καί νά εἰσπράττη νοίκια. Ταχτοποιεῖ καί βοηθάει στή διάθεση περιουσῶν. "Ενα ἄτομο μπορεῖ νά ὄνομάση μιά ἑταίρεια Τράστ στή διαθήκη του, γιά νά ταχτοποιήση τήν περιουσία του μετά τόν θάνατό του.

Οι Τράπεζες καί οι 'Εταιρείες Τράστ είναι ἀνοιχτές στίς κανονικές ὥρες ἐργασίας, ἀπό Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, καί μερικές παραμένουν ἀνοιχτές τά βράδυα τῆς Παρασκευῆς ἢ ἀκόμα καί τά πρωινά τοῦ Σάββατου.

'Ανοίγοντας ἔνα Τραπεζικό Λογαριασμό

Γιά νά καταθέσετε χρήματα σέ μιά Τράπεζα ἢ μιά Τράστ, πρέπει νά ἀνοίξετε ἔνα λογαριασμό (Account). 'Υπάρχουν τρία βασικά εἰδη Λογαριασμῶν. Τό πρῶτο, Λογαγιασμός' Αποταμίευσης (Savings Account), μπορεῖ νά είναι γιά τσέκς («Chequing») ἢ ὥστις γιά Τσέκς («Non-Chequing»)." Ενας «Λογαριασμός γιά

Τσέκς» σημαίνει ότι μπορεῖτε νά γράφετε Τσέκς, παρ' όλα πού μπορεῖτε νά άποσύρετε χρήματα» «τοις μετρητοῖς»(Cash), όποτε θέλετε. Τό δεύτερο είδος Λογαριασμοῦ, «Προσωπικός Λογαριασμός γιά Τσέκς» (Personal Chequing Account), χρησιμοποιεῖται γιά τήν πληρωμή τών Λογαριασμῶν (Bills) τοῦ σπιτιοῦ ή γιά προσωπικούς λογαριασμούς. Δέν πληρώνει τόκο, άλλα κοστίζει λιγότερο καί κάθε μῆνα ή τράπεζα σᾶς στέλνει μιά άναφορά, μαζί με τά άκυρωμένα (πληρωμένα) τσέκς σας πού έχουν έπιστρέψει στήν τράπεζά σας. Τό τρίτο είδος, «Τρέχον Λογαριασμός» (Current Account), συνήθως χρησιμοποιεῖται άπο έπιχειρήσεις ή άπο άτομα πού γράφουν ένα μεγάλο άριθμό άπο τσέκς.

Πληρωμή Λογαριασμῶν (Bills)

Μπορεῖτε νά πληρώσετε τούς λογαριασμούς γιά τό φῶς καί τό νερό, γιά τό τηλέφωνο καί τά πετρέλαια θέρμανσης σέ μιά τράπεζα ή σέ μερικές Τράστ έταιρεις. Γι' αύτή τήν έξυπηρέτηση παίρνουν μιά μικρή άμοιβή, πού έξαρτάται άναλογα μέ τό είδος τού Λογαριασμού σας. Μπορεῖτε, έπίσης, νά πληρώνετε τούς λογαγιασμούς σας, ταχυδρομώντας τους μαζί μέ ένα τσέκ ή πληρώνοντάς τους προσωπικώς στίς άναλογες ύπηρεσίες.

“ Οταν γράφετε ένα τσέκ, βεβαιωθήτε πρώτα ἀν έχετε άρκετά χρήματα στό λογαριασμό σας γιά νά καλυφτῇ.” Αν δέν έχετε άρκετά χρήματα νά καλυφτῇ, πιθανόν ή τράπεζα θά σφραγίση πάνω στό τσέκ «N.S.F.» (No Sufficient Funds)- “Οχι ' Άρκετό Κεφάλαιο) καί θά τό έπιστρέψη στό άτομο πού τό παρουσίασε. Παρ' όλα αύτά, ἀν είστε καλός πελάτης, ή Τράπεζα μπορεῖ νά άποφασίσῃ νά τό πληρώσῃ, άλλα αύτό σημαίνει ότι χρωστάτε χρήματα στή τράπεζα καί ότι ό λογαριασμός σας είναι «Overdrawn» (Χρεωμένος). Άλλα όταν καταθέσετε περισσότερα χρήματα στό λογαριασμό σας, ή τράπεζα θά πάρη

πίσω τό ποσό πού ἔχετε χρεωθῆ καί θά σᾶς χρεώσει καί ἔνα μικρό ποσό γιά τήν ἔξυπηρέτηση." Αν ἔχετε δύο λογαριασμούς, ή τράπεζα μπορεῖ νά μεταφέρη ἀπό τόν ἄλλο Λογαριασμό ἀρκετά, ὥστε νά καλυφθῆ τό τσέκ σας. Οἱ περισσότερες τράπεζες χρεώνουν δύο μέ τρία δολλάρια γιά ἔνα «N.S.F.» τσέκ καί τό ἕδιο γιά τή μεταφορά ποσῶν ἀπό ἔνα Λογαριασμό στόν ἄλλο.

Ἐίναι νομική παράβαση νά γράφετε τσέκς, ὅταν προηγουμένως ξέρετε ὅτι δέν ἔχουν ἀρκετό ἀντίκρυσμα στό Λογαριασμό σας γιά νά καλυφτοῦν.

Ἄποστολή Χρημάτων

" Αν θέλετε νά στείλετε χρήματα ταχυδρομικῶς, μπορεῖτε νά ἀγοράσετε μιά ἐπιταγή (Money Order) ἀπό μιά τράπεζα, Τράστ ή Ταχυδρομεῖο. Σᾶς συνιστοῦμε νά χρησιμοποιήτε μιά Τράπεζα ή Τράστ γιά ἀποστολή χρημάτων ἔξω ἀπό τό Καναδᾶ.

Τά μικρά ταχυδρομεῖα συνήθως διαχειρίζονται ἐπιταγές πού πᾶνε γιά τίς' Ήνω-μένες Πολιτεῖες, τήν M. Βρετανία καί μερικές φορές γιά ἄλλες χῶρες, ἀλλά δέν εἶναι ἔξοπλισμένα νά διαπραγματεύονται μέ χρηματικές συνναλλαγές σ' ὅλο τόν κόσμο. Δέχονται, ὅμως ἐπιταγές, ἀλλά προωθοῦνται διά μέσου τῆς' Οττάβας, ὅπότε παίρνουν περισσότερο καιρό.

' Η ἀμοιβή γιά μιά ἐπιταγή ἔξαρτᾶται ἀπό τό ποσό πού στέλνετε. Κρατῆστε τήν ἀπόδειξη, ὥστε νά μπορεῖτε νά πάρετε τά λεφτά σας πίσω ἀν χαθῆ ή ἐπιταγή σας. Παίρνει λίγο καιρό γιά νά ψάξουν.

" Αν θέλετε νά στείλετε χρήματα μακριά καί νά πᾶνε γρήγορα, ή τράπεζα ή μιά Τράστ ἐταιρεία μπορεῖ νά τηλεγραφήση τό ποσό, σχεδόν σ' ὅλο τόν κόσμο. Πολλά ἄτομα στέλνουν τσέκς σέ ὅλα τά μέρη τοῦ Καναδᾶ ταχυδρομικῶς.

Ταξιδιωτικά Τσέκς (Travellers Cheques)

Ἐίναι πιό ἀσφαλές νά ἔχετε μαζί σας ταξιδιωτικά τσέκς, παρά μετρητά, ὅταν ταξιδεύετε. Τά παίρνετε ἀπό μιά Τράπεζα ή Τράστ' Εταιρεία καί τά ἀλλάζετε μέ χρήματα ἀνάλογα ὅταν τά χρειάζεστε. Τά ύπογράφετε ὅταν τά ἀγοράζετε καί δέν μποροῦν νά ἔξαργυρωθοῦν μέχρι πού νά τά ύπογράψετε γιά δεύτερη φορά, ὥστε νά γίνη σύγκριση στήν ύπογραφή σας." Αν χαθοῦνε η καταστραφοῦνε, ή Τράπεζα θά σᾶς ἐπιστρέψῃ τά λεφτά σας. Κρατῆστε σημειώσεις ἀπό αὐτά πού ἔξαργυρώνετε, στό σχετικό ἔντυπο πού σᾶς δίνεται. ' Επίσης, κρατῆστε τόν κατάλογο μέ τούς ἀριθμούς τῶν τσέκς σέ ξεχωριστό μέρος, ὥστε, ἀν χαθοῦν τά τσέκς, νά ἔχετε τούς ἀριθμούς τους. Μπορεῖτε, ἐπίσης, νά ἀλλάξετε Καναδικά χρήματα σέ συνναλλαγμα τοῦ ἔξωτερικοῦ, στά κεντρικά γραφεῖα μιᾶς Τράπεζας ή Τράστ' Εταιρείας.

Κιβώτια Ασφάλειας (Safety Deposit Box)

Μπορείτε νά νοικιάσετε κιβώτια άσφαλειας άπό μιά Τράπεζα ή Τράστ, μέ περίπου 8 δολλάρια καί πάνω τό χρόνο, άνάλογα μέ τό μέγεθος. Τά κιβώτια αύτά είναι ένα άσφαλές μέρος γιά νά φυλάξετε π.χ. τά χαρτιά ύπηκοότητάς σας, τά χαρτιά άπό τίς ύποθηκες, διαθήκες, τά χαρτιά άπό Ασφάλειες καί ἄλλα πολύτιμα ἀντικείμενα. Σᾶς δίνουν δύο κλειδιά. Κανείς στή Τράπεζα δέν μπορεί νά ἀνοίξῃ τό κιβώτιο σας, χωρίς καί τό δικό σας κλειδί.

Πιστωτικά Σωματεῖα (Credit Unions)

" Ενα Πιστωτικό Σωματεῖο είναι ένας οικονομικός ὄργανισμός πού ἀνήκει, συνεργάζεται καί διοικεῖται άπό τά μέλη του καί γιά τά μέλη του, στά όποια πρόσφερει ἔξυπηρετήσεις σέ χαμηλό κόστος. Τά μέλη ἀνήκουν στόν ἴδιο ὄργανισμό. Μπορεῖ νά δουλεύουν γιά τόν ἴδιο ἐργοδότη, νά πηγαίνουν στήν ἴδια ἐκκλησία, νά ἀνήκουν στόν ἴδιο σύλλογο, ή νά ζοῦνε στήν ἴδια κοινότητα. Πολλά ἄτομα τῆς ἴδιας ἐθνικότητας ἔχουν σχηματίσει Πιστωτικά Σωματεῖα.

Τά μέλη παίρνουν τόκο άπό τίς καταθέσεις τους καί μποροῦν νά δανιστοῦν χρήματα άπό τό Σωματεῖο. Επειδή τό Πιστωτικό Σωματεῖο δέν είναι ἐπικερδής ὄργανισμός, ἄνα ύπάρχη κανένα πλεόνασμα ἐπιστρέφεται στά μέλη του στό τέλος τοῦ χρόνου. Οι ἀποφάσεις πού ἀφορᾶν τό Σωματεῖο παίρνονται άπό τά μέλη του.

Μερικά Πιστωτικά Σωματεῖα είναι μικρά καί τά διαχειρίζονται ἐθελοντές ἢ προσωπικό γιά λίγες ὡρες. " Άλλα πάλι, είναι μεγάλα, ἔχουν ἰδιόκτητα κτίρια καί ἐργοδοτοῦν τό προσωπικό τους. Μπορείτε νά τά χρησιμοποιήσετε ὅπως μιά τράπεζα, γιά νά πληρώνετε τούς λογαριασμούς σας, νά στέλνετε ἐπιταγές, νά ἀγοράζετε ταξιδιωτικά τσέκς ή νά νοικιάζετε κιβώτια άσφαλειας.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, ρωτήστε στήν ἐκκλησία σας, στό τόπο πού ἐργάζεστε ή σ' ἓναν ὄργανισμό τῆς ἐθνικότητάς σας, γιά νά δήτε ἄν λειτουργοῦν ἔνα Πιστωτικό Σωματεῖο. Τηλεφωνήστε ἥ γράψτε στό:

Ontario Credit Union League
4 Credit Union Drive
Toronto, Ontario, M4A 2A1
Τηλέφωνο: 759-4711

Δάνεια καί Υποθήκες (Loans and Mortgages)

"Αν θέλετε νά δανειστήτε χρήματα, μπορείτε νά πλησιάσετε μιά τράπεζα, μιά Τράστ Εταιρεία ή Πιστωτικό Σωματεῖο, ὅπου μπορεῖ νά πάρετε ἔνα δάνειο. Φυσικά, στά δάνεια είναι πολύ προσεκτικοί. Θά ἥθελαν νά σᾶς γνωρίζουν γιά κάμποσο καιρό καί σχεδόν πάντοτε θέλουν νά ἔχουν κάτι σάν ἐγγύηση, ὅπως

τό σπίτι σας, τό αύτοκίνητό σας ή μιά' Ασφάλειά σας.' Επίσης, κανονίζουν και ύποθήκες γιά άγορές ή χτίσιμο σπιτιών (Βλέπε σελ.106).

Οι δανειστικές Έταιρείες καταναλωτών - γνωστές καί σάν «Οικονομικές Έταιρείες» (Finance Companies) - είναι έπισης μιά άλλη πηγή γιά προσωπικά δάνεια στό Καναδά. Η Εδώ ζητάνε λιγότερη έγγυηση άπ' ότι οι τράπεζες ή οι Τράστ Έταιρείες. Αύτο σημαίνει ότι διακινδυνεύουν περισσότερο καί γι' αύτό ζητάνε ύψηλότερα ποσοστά τόκων.

Από τό νόμο κάθε όργανισμός που δίνει δάνεια, πρέπει νά δίνη καί ένα συμβόλαιο, στό όποιο νά φαίνεται πόσο θά κοστίση συνολικά. Προσέξτε νά τό διαβάσετε καλά.

Έπενδυση Χρημάτων (Investment)

Η έπενδυση χρημάτων σέ όμολογίες, μετοχές, ιδιοκτησία ή ύποθήκες μπορεῖ νά είναι μιά καλή ίδεα, άλλα μπορεῖ, έπισης, νά είναι καί έπικινδυνη. Προσπαθήστε νά πάρετε καλές συμβουλές. Ρωτήστε τόν διευθυντή μιας Τράπεζας ή Τράστ Έταιρείας. "Αν νομίζη ότι αύτός δέν μπορεῖ νά σᾶς δώση τέτοιου είδους συμβουλές, μπορεῖ νά σᾶς στείλη σέ κάποιον άλλο άρμόδιο.

Άσφαλεια (Insurance)

Οι περισσότεροι άνθρωποι πιστεύουν ότι είναι λογικό νά έχουν άσφαλεια γιά άπωλεις, πού δέν μποροῦν νά προβλέψουν ή νά προλάβουν. Διαλέξτε τόν άσφαλιστικό σας πράκτορα, προσεκτικά. Ρωτήστε τούς συμπατριώτες σας γιά έναν πού έχει πείρα καί καλή φήμη.

Άσφαλεια Ζωῆς (Life Insurance)

Ο αρχηγός μιας οίκογένειας συνήθως κάνει άσφαλεια ζωῆς, γιά νά προστατευθή ή οίκογένειά του άν αύτός πεθάνη. Η οίκογένειά του τότε παίρνει άρκετά χρήματα γιά νά περάση μιά δύσκολη περίοδο. Μπορεῖ νά πάρη ένα συνολικό ποσό (έφαπαξ) άμεσως μετά τόν θάνατο του ή ένα εισόδημα κάθε μήνα, άνάλογα μέ τό σχέδιο άσφαλειας πού είχε άγοράσει. Υπάρχουν πολλά, διαφορετικά σχέδια άσφαλειας. Μερικά άτομα δέν έχουν άρκετή άσφαλεια. "Άλλα, πάλι, άγοράζουν περισσότερη άπ' ότι μποροῦν νά πληρώνουν. Συζητήστε τήν κατάστασή σας προσεκτικά μέ τόν άσφαλιστή σας, γιά νά βρήτε τό σχέδιο πού σᾶς ταιριάζει καλύτερα.

Μερικές Έταιρείες έχουν σχέδιο άσφαλειας, στό όποιο μπορεῖ νά συμμετέχη όλο τό προσωπικό. Αύτές είναι όμαδικές άσφαλειες (Group Plan) καί είναι φτηνότερες.

Είναι παράνομο єνας ἀσφαλιστής νά σᾶς πείση νά ἀφήσετε τό σχέδιο ἀσφάλειας πού ἔχετε καί νά πάρετε єνα διαφορετικό σχέδιο μέ τή δική του Ἐταιρεία. Αύτό πιθανόν νά σᾶς κοστίση περισσότερα χρήματα, διότι θά χάσετε τά εύεργετήματα, γιά τά ὅποια ἥδη ἔχετε πληρώσει.

" Αν θέλετε νά ἀλλάξετε ἀσφάλεια, ρωτήστε πρῶτα τήν' Εταιρεία, μέ τήν ὅποια ἥδη είστε ἀσφαλισμένοι. Πιθανόν νά ἔχη ἔνα παρόμοιο σχέδιο γιά νά ἀλλάξετε, χωρίς νά χάσετε τά εύεργετήματα, ἀν θέλετε.

'Ασφάλεια ' Υγείας (Βλέπε σελ. 9)

'Ασφάλεια ' Ατυχημάτων (Accident Insurance)

" Αν ἡ δουλειά σας είναι ἐπικίνδυνη, μπορεῖ νά είναι καλή ίδεα νά πάρετε ἀσφάλεια ἀτυχημάτων, σέ περίπτωση πού ὁ μισθός σας ἐλατώνεται, λόγω ἀτυχήματος.

'Ασφάλεια Πυρκαϊᾶς (Fire Insurance)

" Αν ἔχετε ἀγοράσει єνα σπίτι, μήν ξεχνάτε νά βάλετε ἀσφάλεια γιά φωτιά." Αν χάσετε τό σπίτι σας, τά ἐπιπλά σας καί τά προσωπικά σας ἀντικείμενα ἐξ αἰτίας μιᾶς φωτιᾶς, θά πάρη χρόνια γιά νά ἀντικαταστήσετε αύτά πού χάσατε.

'Ασφάλεια γιά Διάρρηξη, Ληστεία ἢ Κλοπή

Μπορεῖτε νά ἀσφαλίσετε τά ύπαρχοντά σας ἀπό διάρρηξη ἢ κλοπή, εἴτε είναι στό σπίτι σας, στό αὐτοκίνητό σας ἢ ὅταν ταξιδεύετε. Φυσικά, ἐσεῖς ύποχρεοῦστε νά λαμβάνετε τά μέτρα γιά τή προστασία τους, κλειδώνοντας τήν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ἢ τοῦ αὐτοκίνητου σας." Αν, εἴτε τό αὐτοκίνητο εἴτε τό σπίτι σας, ἔχει διαρρηχτῆ καί δέν ύπαρχουν σημεῖα ἀπό βίαιη εἰσόδο, τά περιεχόμενά τους δέν καλύπτονται ἀπό ἀσφάλεια.

'Ασφάλεια Αύτοκινήτων (Βλέπε σελ. 143)

Παράπονα

Παράπονα σχετικά μέ ἀσφάλειες θά πρέπει νά ἀπευθύνωνται πρῶτα στό διευθυντή τής ἐταιρείας, στήν ὅποια ἔχετε ἀσφαλιστῆ. " Αν ἀκόμη δέν ἔχετε ικανοποιηθῆ γράψτε ἢ τηλεφωνῆστε στό:

Superintendent of Insurance

Ministry of Consumer and Commercial Relations

555 Yonge Street. Toronto. Ontario

Τηλέφωνο: 965-1761

Φορολογία

Φόρος Εισοδήματος (Income Tax)

‘ Ή’ Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση μαζεύει τούς φόρους εισοδήματος και ό καθένας πού κάνει ἔνα είσοδημα πάνω ἀπό τό καθωρισμένο ἀπό τό κράτος ποσό, πρέπει νά δηλώσῃ τά κέρδη του σέ μια Φορολογική Δήλωση. Τό είσοδημα μπορεῖ νά είναι ἀπό μισθούς, νοίκια ἢ ἐπενδύσεις, ὅπως τόκοι ἀπό μετοχές, ὄμοιογίες και τραπεζικούς Λογαριασμούς. ’ Επίσης, ἔχει κανείς ὑποχρέωση νά δηλώσῃ και τά τυχερά και τά κέρδη ἀπό μερικές ὥρες ἐργασίας, πάνω ἀπό τό κανονικό είσοδημα του.

‘ Υπάρχει και ἔνας φόρος ἀπό 50 % στά κέρδη κεφαλαίων πού ἔγιναν κατά τή διάρκεια τοῦ χρόνου. Αύτά είναι κέρδη ἀπό κάτι πού πουλήθηκε παραπάνω ἀπό τήν ἀξία πού ἀγοράστηκε. Τό σπίτι πού είναι ιδιοκτησία σας και ζῆτε μέσα, ἔξαιρεται.

Έξαιρέσεις (Exceptions)

“ Ένας φορολογούμενος μπορεῖ νά ζητήση μέίωση τῶν φόρων ἢ πίστωση γιά τά ἀτομα πού συντηρεῖ.” Ένας μετανάστης, πού ἡ γυναίκα και τά παιδιά του δέν ἔχουν ἔρθει ἀκόμη στό Καναδᾶ, πρέπει νά ἔρθη σέ ἐπαφή μέ τά τοπικά γραφεία Φορολογίας γιά νά δη ἄν μπορῇ νά τούς δικαιολογήσῃ στή φορολογία.

Τά ἔξοδα φροντίδας τῶν παιδιῶν δικαιολογοῦνται μέ ώρισμένες προϋποθέσεις. Οι γονεῖς πού δικαιοῦνται αύτές τίς ἔξαιρέσεις, θά πρέπει νά ἔχουν τίς ἀποδείξεις, στίς ὁποίες θά ύπάρχη και ὡ ‘Αριθμός Κοινωνικῆς Άσφαλισης τοῦ ἀτόμου πού φρόντιζε τά παιδιά.

“ Ατομα πάνω ἀπό 65 χρονῶν, δικαιοῦνται ἔξαιρέσεις, ἐπίσης.

Φορολογικό “Ετος

Οι Φορολογικές Δηλώσεις πρέπει νά ἐπιστρέφωνται μεταξύ τῆς 1ης Γενάρη και 30ης Απρίλη κάθε χρόνο, γιά τά ἔξοδα τῆς προηγουμένης χρονιᾶς.’ Υπάρχουν πρόστιμα γιά τή καθυστέρηση τῶν Δηλώσεων και γιά ψευδεῖς δηλώσεις «ἐν γνώσει».

Πληρωμή

Οι ἐργοδότες ἀφαιροῦν τούς φόρους εισοδήματος ἀπό τούς μισθούς τοῦ προσωπικοῦ τους και τούς στέλνουν στό Φορολογικό γραφεῖο. Μέχρι τήν 1η Μάρτη, πρέπει νά δώσουν σέ κάθε ἐργαζόμενο και ἔνα ἔντυπο, γνωστό σάν «T4

σλίπ», όπου θά φαίνωνται τά έσοδα τοῦ έργαζόμενου καί οἱ κρατήσεις τῶν φόρων, πού ἔχουν ἀφαιρεθῆ. Οἱ ἐργαζόμενοι θά πάρουν, ἐπίσης, καὶ ἕνα ἄλλο ἔντυπο; γνωστό σάν «Τ5 φόρμη» ἀπό τὴν Τράπεζά τους ἡ ἔντυπα ἀπό ἄλλες ἐπενδύσεις, ὅπου θά φαίνωνται τά κέρδη τους ἀπό ἑκεῖ.» Ολα αὐτά τὰ ἔντυπα πρέπει νά συμπεριλαμβάνωνται μαζί μέ τή Φορολογική Δήλωση.» Αν βρῆτε ὅτι ἀκόμη χρωστάτε φόρους ἡ ὅτι ἔγιναν λίγες φορολογικές κρατήσεις, θά πρέπει νά ἐσωκλείστε καί τὴν διαφορά.» Αν ἔχετε πληρώση παραπάνω φόρους ἀπ' ὅτι πρέπει, τότε τὸ γραφεῖο θά σᾶς ἐπιστρέψῃ τὴ διαφορά μέ τσέκ.

Τό προσωπικό στά τοπικά Φορολογικά γραφεῖα δίνει πληροφορίες, εἴτε προσωπικῶς εἴτε ἀπό τὸ τηλέφωνο, σέ ἄτομα πού ἔχουν δυσκολίες μέ τό συμ-πλήρωμα τῆς Φορολογικῆς Δήλωσής τους. Τά περισσότερα ἀπ' αὐτά, ἔχουν καὶ προσωπικό πού μιλάει διάφορες γλῶσσες.

Πρόγραμμα Φορολογικῆς Πίστωσης τοῦ 'Οντάριο .

(Ontario Tax Credit System)

Η Κυβέρνηση τοῦ 'Οντάριο ἔχει ἔνα πρόγραμμα πού ἀποτελεῖται ἀπό τέσσαρες πιστώσεις: μέρος ἀπαλλαγῆς ἀπό τοὺς φόρους ἰδιοκτησίας, πωλήσεων, συνταξιούχων καὶ προσφορές σέ πολιτικά κόμματα. Τό εὐεργέτημα αὐτό ισχύει καὶ γιά ἑκείνους πού δέν ἔχουν φορολογίσημο εἰσόδημα. Εἶναι ἀναγκαῖο, ὅμως, νά συμπληρωθοῦν ἡ Φορολογική Δήλωση καί τό «σέ μώβ» χρώμα ἔντυπο φορολογικῆς πίστωσης, πού ἐσωκλείσται μαζί μέ τό φάκελλο τῆς Φορολογικῆς Δήλωσῆς.

Γιά λεπτομέρειες σχετικά μ' αὐτό τό πρόγραμμα, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό κοντύτερο ὄμοσπονδιακό; φορολογικό γραφεῖο τῆ περιοχῆς σας ἡ τό Υπουργεῖο Εἰσοδήματος τοῦ 'Οντάριο στή παρακάτω διεύθυνση:

Ministry of Revenue

Guaranteed Income Tax Credit Branch

Queen's Park

Toronto, Ontario, M7A 2B3

Τηλέφωνο γιά τούς κατοίκους τοῦ Τορόντο: 965-8470

γιά τούς κατοίκους τοῦ 'Οντάριο: Σχηματίστε τό «Ο»

ζητῆστε ἀπό τὴν τηλεφωνήτρια γιά το:

Zenith 8 - 2000 (δωρεάν).

Τό 'Υπουργεῖο Εἰσοδήματος τοῦ 'Οντάριο παρέχει βοήθεια σέ πολλές γλῶσσες, γιά ἄτομα πού δέν μιλάν 'Αγγικά ἡ Γαλλικά.

Δωρεάν 'Υπηρεσίες γιά φορολογικά Δηλώσεις (Income Tax Clinics)

Σ' ἔναν ἀριθμό ἀπό πόλεις καί κωμοπόλεις στό 'Οντάριο λειτουργοῦν «κλινικές» ἡ δωρεάν ύπηρεσίες τά βράδυα, πού βοηθᾶν ἄτομα χαμηλοῦ εἰσοδήματος νά συμπληρώσουν τήν Φορολογική τους Δήλωση. Οἱ ύπηρεσίες αύτές διοργανώνονται ἀπό τοπικές κοινότικές ὄργανώσεις, πού κανονίζουν τόν τόπο καί τίς ὥρες. Σέ περιοχές πού ύπάρχει μεγάλος ἀριθμός ἀπό μετανάστες, συνήθως κανονίζουν νά ύπάρχουν καί διερμηνεῖς παρόντες. Τά ἄτομα πού παρέχουν τήν βοήθεια γιά νά συμπληρωθοῦν οἱ Φορολογικές Δηλώσεις εἶναι διπλωματοῦχοι λογιστές, πού προσφέρουν τίς ύπηρεσίες τους δωρεάν." Αν ἔχετε χαμηλό εἰσόδημα καί χρειάζεστε βοήθεια, ρωτήστε μιά ύπηρεσία πληροφοριῶν ἄν ύπάρχει τέτοια «κλινική» στή περιοχή σας.

Φόρος Πωλήσεων (Sales Tax)

Σέ πολλά ἀντικείμενα πού ἀγοράζετε προστίθεται στή τιμή τους καί ἔνα ἐφτά τά ἑκατό ἀπό φόρους πωλήσεων. Μερικά πράγματα ἔξαιροῦνται, ὅπως τά ροῦχα παιδιῶν, τά βιβλία καί τά περισσότερα τρόφιμα.

" Ενας φόρος προστίθεται καί στά γεύματα σέ ἀκριβά ἐστιατόρια." Ο κόσμος θά πρέπει νά ξέρη, ἐπίσης, ὅτι πληρώνει φόρους στά αὐτοκίνητα, βενζίνη, σίνοπνευματώδη ποτά, καπνό καί ψυχαγωγικά θεάματα.

Φόρος Ἰδιοκτησίας (Property Tax)

Οποιοσδήποτε εἶναι κάτοχος ἀκίνητης ἰδιοκτησίας πληρώνει φόρους στό Δῆμο. Οἱ φόροι αύτοί ξοδεύονται κυρίως γιά τή παιδεία, ἀστυνομία καί πυροσβεστική ύπηρεσία, τήν συλλογή σκουπιδῶν καί τήν συντήρηση τῶν δρόμων καί τῶν πάρκων." Οσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀξία τῆς ἰδιοκτησίας, τόσο περισσότερους φόρους πληρώνει ὁ ἰδιοκτήτης της. Οἱ δόσεις γιά τίς ύποθήκες τοῦ σπιτιοῦ συχνά, ἀλλά ὅχι πάντοτε, συμπεριλαμβάνουν φόρους. Οἱ ἐνοικιαστές συνεισφέρουν στούς φόρους τοῦ ἰδιοκτήτη μέσω τοῦ ἐνοικίου τους.

Συνήθως οἱ φόροι αύτοί πληρώνονται σέ τρεῖς, τέσσαρες ἡ ἔξη δόσεις τό χρόνο." Αν μιά δόση καθυστερήσῃ, τότε ἐπιβάλλεται τόκος πού ἀνεβάζει σιγά-σιγά τό ποσό πού πρόκειται νά πληρωθῇ." Αν οἱ φόροι δέν πληρωθοῦν γιά τρία συνεχόμενα χρόνια ὁ Δῆμος μπορεῖ νά πουλήσῃ τήν ἰδιοκτησία, γιά νά καλύψῃ τούς φόρους καί τά χρωστούμενα γιά τή καθυστέρηση πρόστιμα.

Γιά περισσότερες πληροφορίες σχετικά μέ φόρους ἀκίνητης περιουσίας, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τόν ἀρμόδιο ύπαλληλο τού Δημαρχείου τῆς πόλης σας, κωμοπόλης ἡ περιφέρειας σας.

‘Ο Νόμος στό ’ Οντάριο

‘Ο Νόμος σέ μιά ἐλεύθερη Κοινωνία	125
‘Ομοσπονδιακοί, Ἐπαρχιακοί καὶ Δημοτικοί Νόμοι (Βλέπε σελ. 126)	126
Ἀστυνομικές Δυνάμεις	126
Ἡ Ἀστυνομία καὶ οἱ Πολῖτες	128
‘Ο Ποινικός Νόμος	129
 Σύλληψη	129
Στό Ἀστυνομικό Τμῆμα	129
Ἐγγύηση	129
Στό Δικαστήριο	130
Δικαστήριο μέ ” Ενορκους	130
Καταδίκες	130
Ἐφέσεις	131
Συνέπειες Ποινικοῦ Μητρώου	131
‘Ο Πολιτικός Νόμος	131
Λαμβάνοντας Νομικά Μέτρα	131
Οἰκογενειακό Δικαστήριο	132
Ἀνηλίκων	132
Οἰκογενειακές Υποθέσεις	132
 Νομική Βοήθεια	133
«Κλινικές» Νομικῆς Βοήθειας	133
Διáκριση	133
Καναδικός Σύλλογος Πολιτικῶν Ἐλευθεριῶν	135
‘Ο Αντιπρόσωπος τῶν Παραπόνων τοῦ Λαοῦ στή Κυβέρνηση	135

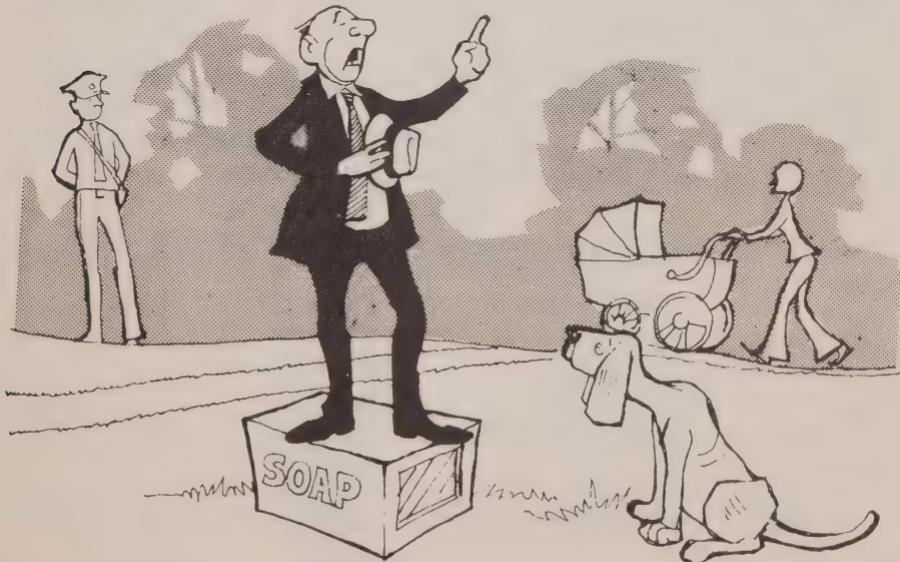
' Ο Νόμος Στό ' Οντάριο

' Ο Νόμος σέ μιά ' Ελεύθερη Κοινωνία

Στήν ' Επαρχία του ' Οντάριο ό περισσότερος κόσμος πιστεύει ότι οι νόμοι προσφέρουν ένα μεγάλο βαθμό έλευθερίας στό άτομο καί ότι, γενικά, είναι τυχεροί πού ζοῦν σέ μιά τέτοια κοινωνία. Αύτό δέν σημαίνει ότι τό σύστημα είναι τέλεο. ' Υπάρχουν, φυσικά, καί μερικές άδικίες καί ύπαρχουν νόμοι πού χρειάζεται νά άλλάξουν. Τό νά μπορεῖ νά κάνη κανείς κάτι γι ' αύτό, είναι ή μεγάλη δύναμη τής δημοκρατίας.

' Εφόσον οι νόμοι είναι «ύπό ίσχυν» οι ανθρωποι πρέπει νά ύπακούουν σ' αύτούς, άλλα στό Καναδά μποροῦμε νά βοηθήσωμε στό νά άλλάξουν οι νόμοι πού δέν μᾶς άρέσουν. Οι νόμοι γίνονται από άτομα πού έμεις έκλεγουμε στήν 'Ομοσπονδιακή, ' Επαρχιακή καί Δημοτική Κυβέρνηση. Είναι καθήκον τους νά ψηφίζουν νόμους πού ή πλειοψηφία τού λαού άρεσει. Δικό μας καθήκον είναι νά έκλεγουμε αύτούς τούς Κυβερνητικούς άντιπροσώπους, πού νομίζουμε ότι θά κάνουν καλούς νόμους, καί είμαστε έμεις ύπευθυνοι νά τούς γνωρίζουμε τί θέλομε.

' Υπάρχουν πολλά εϊδη έλευθερίας πού μετρᾶν πολύ γιά μᾶς, όπως ή έλευθερία τού λόγου, ή έλευθερία κίνησης καί ή έλευθερία συγκεντρώσεων. Φυσικά, ποτέ δέν ύπάρχει άπολυτη έλευθερία. Μέ κάθε έλευθερία ύπάρχει καί ή εύθυνη νά σεβώμαστε τήν έλευθερία τῶν ἄλλων.

· Ελευθερία λόγου σημαίνει ότι εἴμαστε έλευθεροι νά πούμε ότι θέλομε, χωρίς τό φόβο νά τιμωρηθούμε.' Υπάρχουν, σύμως, καί τά ὄρια. Δέν μποροῦμε νά κάνωμε ψευδεῖς δηλώσεις ή νά λέμε πράγματα ἐναντίον κάποιου ἄλλου, πού θά τοῦ καταστρέψουν τή καλή φήμη καί τούς πόρους νά κερδίση τό ψωμί του.

· Ελευθερία τοῦ Τύπου σημαίνει ότι οι ἐφημερίδες μποροῦν νά δημοσιεύουν ότι θέλουν, ἀλλά καί ἔδω οἱ ἵδιοι κανόνες ισχύουν. Μιά ἐφημερίδα μπορεῖ νά μηνυθῇ γιά ψευδεῖς δηλώσεις η δηλώσεις πού δυσφημίζουν τόν χαρακτήρα κάποιου. Καμμιά εύսπόληπτη Καναδέζικη ἐδημερίδα δέν δημοσιεύει ἀνώνυμα γράμματα. Καμμιά φορά ἔνα ἄτομο μπορεῖ νά γράψῃ σέ μιά ἐφημερίδα, δίνοντας τό πραγματικό του ὄνομα, ζητώντας νά μή δημοσιευθῇ τό ὄνομά του, διότι μπορεῖ νά τοῦ φέρει προβλήματα η προσβολή. Σέ τέτοιες περιπτώσεις, ο συντάκτης θά μποροῦσε νά γράψῃ στό τέλος τῆς ἐπιστολῆς «τό ὄνομα τοῦ γράφοντος στό ἀρχεῖο μας».

· Ελευθερία τῆς θρησκείας σημαίνει ότι όποιοδήποτε ἄτομο μπορεῖ νά λατρεύῃ τό Θεό τῆς ἀρεσκείας του.

· Ελευθερία κίνησης σημαίνει ότι ἔνα ἄτομο εἶναι έλευθερο νά ταξιδεύῃ όπου θέλει στό Καναδᾶ καί νά διαλέγη τό μέρος πού θέλει νά ζήσῃ.

· Η ἐλευθερία συγκεντρώσεων ἐπιτρέπει τούς ἀνθρώπους νά συγκεντρώνωνται καί νά συζητᾶν ότιδήποτε θέλουν. Θά ἀκούσετε γιά τίς συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας καί τίς πορείες, πού οι ἀνθρωποι συγκεντρώνονται γιά νά δείξουν τή δυσαρέσκειά τους ἐναντίον ἐνός ἐργοδότη, ὄργανισμοῦ, μιᾶς ἐπιχείρησης η ἐργοστασίου, Κυβέρνησης η μιᾶς ἄλλης χώρας.' Η πράξη αὐτή εἶναι νόμιμη, ἐφόσον δέν χρησιμοποιεῖται βία. " Αν τό πλήθος γίνη ἄτακτο η βία, η ἀστυνομία ἔχει τό δικαίωμα νά ἐπιβάλη τή τάξη.

Στό Καναδᾶ, ἔνα ἄτομο πού συνελήφθη θεωρεῖται ἀθῶ, μέχρι νά ἀποδειχτῇ ἡ ἐνοχή του πέρα ἀπό κάθε λογική ἀμφιβολία. ' Η ὑπόθεσή του πρέπει νά ἀκουστῇ ὅσο τό δυνατόν γρηγορώτερα σέ μιά δίκαιη καί δημόσια δίκη. Αύτό γίνεται γιά τή προστασία τοῦ ἄτομου.

'Ομοσπονδιακοί, ' Επαρχιακοί καί Δημοτικοί Νόμοι (Βλέπε σελ. 156)

'Αστυνομικές Δυνάμεις

Στό ' Οντάριο ύπαρχουν ἀστυνομικές δυνάμεις καί γιά τά τρία ἐπίπεδα τῆς Κυβέρνησης.

· Η Βασιλική Καναδική" Εφιππη Χωροφυλακή (The Royal Canadian Mounted

Police. «P.C.M.P.») έργοδοτείται άπό την' Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση." Οταν όταν όταν Καναδάς ήταν λιγότερο πυκνοκατοικημένος και ύπηρχαν λίγα τραϊνα και όχι αύτοκινητόδρομοι, αύτοκίνητα ή αεροπλάνα, ή άστυνομία αυτή είχε την εύθυνη για την άσφαλεια μεγάλων περιοχῶν ταξιδεύοντας μέ στολογα. Τώρα χρησιμοποιεῖ φυσικά, πιό σύγχρονα ταξιδιωτικά μέσα, άλλα άκομη είναι γνωστή σάν «Εφιππη Χωροφυλακή» (Mounted Police), και μερικές φορές άποκαλούνται «Mounties» (εφιπποι).

Σέ όλες τίς Επαρχίες, έκτος στό Οντάριο και τό Κεμπέκ, ή Βασιλική Καναδική «Εφιππη Χωροφυλακή έργοδοτείται και σάν Επαρχιακή άστυνομική δύναμη.» Η «Επαρχιακή Χωροφυλακή τού Οντάριο Ontario Provincial Police. «O.P.P.») είναι ύπευθυνη για όλη την Επαρχία, άλλα δέν άστυνομεύει τούς Δήμους, πού έχουν την δική τους άστυνομία. Σέ γενικές γραμμές, κωμοπόλεις πού έχουν πληθυσμό πάνω άπό 5.000 κατοίκους έχουν τή δική τους άστυνομία.

« Αν ζήτε σέ μιά πόλη ή κωμόπολη, θά δήτε τούς δημοτικούς άστυνομικούς νά διευθύνουν τή συγκοινωνία, νά έπιβλέπουν τούς δρόμους και τά πάρκα, φροντίζοντας γιά τή προστασία τῶν πολιτῶν. Μερικές πόλεις έχουν και γραφεία νεολαίας συνδεδεμένα μέ τίς άστυνομικές τους δυνάμεις, τῶν όποιων τά μέλη είναι άστυνομικοί - ἄντρες και γυναίκες - πού είναι εἰδικευμένοι στά προβλήματα τῆς νεολαίας. Αύτοί συνεργάζονται κυρίως μέ τούς γονεῖς, δασκάλους και άλλους παράγοντες γιά νά προστατεύψουν τήν νεολαία άπό τούς τόσους κινδύνους, άλλα έργαζονται και μέ τούς νέους και νέες, πού έχουν πέσει σέ παράπτωμα.

Τά διαφορετικά άστυνομικά σώματα συνεργάζονται μεταξύ τους.» Αν δήτε ένα ποινικό παράπτωμα, είναι καθήκον σας νά τό καταγγείλετε στήν άστυνομία.

'Η Αστυνομία καί οι Πολῖτες

‘Η άστυνομία έφαρμόζει τούς νόμους καί προλαμβάνει τά έγκλήματα. Οι πολῖτες στηρίζονται στήν άστυνομία γιά τή προστασία τους καί διδάσκουν τά παιδιά τους νά κάνουν τό ίδιο.’ Επειδή ή άστυνομία είναι γιά τή προστασία μας, πολλοί πολῖτες είναι ύπερήφανοι γι ‘ αύτήν καί πρόθυμα τής προσφέρουν τή συνεργασία τους, όσο μποροῦν.

Μερικοί άστυνομικοί έργαζονται μέ πολιτική περιβολή άντι μέ στολή.” Ολοι οι άστυνομικοί, εἴτε μέ στολή εἴτε όχι, κουβαλάν μαζί τους ένα σῆμα ή ταυτότητα γιά νά παρουσιάζωνται στό κοινό.

‘Ο περισσότερος κόσμος έχει δοσοληψίες μέ τήν άστυνομία καί αύτές είναι κυρίως γιά τροχαίες παραβάσεις. Παρ’ όλα αύτά, ο κόσμος πρέπει νά ξέρη τά νόμιμα δικαιώματά του καί τί έξουσία έχει ή άστυνομία. Τά δικαιώματα αύτά περιγράφονται άργότερα σ’ αύτό τό κεφάλαιο; άλλα έπειδή μπορεῖ νά συμβοῦν καί μερικά συμπτωματικά έπεισόδια μέ τήν άστυνομία καί μπορεῖ νά μή ξέρετε τί νά κάνετε, άναφέρομε τά παρακάτω.

“ Ένας άστυνομικός δέν μπορεῖ νά μπη στό σπίτι σας χωρίς τήν άδεια σας, έκτός γιά δύο αιτίες.” Αν κυνηγάη ένα άτομο καί τό δην νά μπαίνη στό σπίτι σας, εἴτε ξέρετε είτε όχι ή μέ τήν άδεια σας ή χωρίς αύτή, έχει τήν έξουσία νά τό κυνηγήση όπουδήποτε χρειάζεται γιά νά τό συλλάβη.” Αν ό άστυνομικός νομίζη ζτι κρύβετε κάποιον πού καταζητεῖται άπό τήν άστυνομία ή ζτι έχετε κάτι παράνομο στό σπίτι σας, όπως παράνομα ναρκωτικά ή κλεμένα άντικείμενα, μπορεῖ νά πάρη ένα ένταλμα έρευνας, πού είναι ένα έγγραφο πού τού δίνει τό δικαίωμα νά ψάξη τό σπίτι σας καί πού γράφει τήν αιτία. Πρέπει νά σᾶς δείξη τό ένταλμα έρευνας (Search Warrant).

Τό κοινό πρέπει νά ύπακούη στήν άστυνομία κατά τή νόμιμη έκτελεση τῶν καθηκόντων της.” Αν δέν γίνεται αύτό, ένας άστυνομικός είναι έξουσιοδοτημένος νά πράξῃ ζτι χρειάζεται.” Αν δητε ένα άστυνομικό νά έφαρμόζη ένα νόμο; πού έσεις δέν άρέσετε, μή ξεχνάτε ζτι αύτός δέν έκανε τούς νόμους. Οι νόμοι γίνονται άπό έκλεγμένους άντιπροσώπους πού ό κόσμος έχει ψηφίσει στίς Κυβερνητικές θέσεις γι ‘ αύτό τό σκοπό. ‘ Εφόσον ένας νόμος είναι σέ ισχύ, ο άστυνομικός πρέπει νά τόν έφαρμόση, είτε τού άρέσει είτε όχι. Αύτό είναι δουλειά του.

“ Αν θέλετε νά άλλάξη ένας νόμος, μιλήστε στόν έκλεγμένο κυβερνητικό άντιπρόσωπό σας γι αύτό - είτε σ’ έναν βουλευτή τής όμοσπονδιακής κυβέρνησης (M.P.), είτε τής έπαρχιακής (M.P.P.) είτε σ’ έναν δημοτικό σύμβουλο ή άντιπρόσωπο (Alderman ή Councillor). “ Αν δέν άρέσετε τό τρόπο πού ένας άστυνομικός έκτελει τό καθήκον του, μπορείτε νά τόν καταγγείλετε στό άστυνομικό Σώμα πού τόν έργοδοτεί, ή στόν έκλεγμένο κυβερνητικό άντιπρόσωπό σας.

'Ο Ποινικός Νόμος (Criminal Law)

" Οταν γίνεται ἔνα ποινικό παράπτωμα ἀπό ἔνα ἄτομο ἡ ὄργανισμό, τὸ κράτος παίρνει τὰ μέτρα του καὶ πράττει ἀνάλογα ὅτι προβλέπει τὸ ποινικό μας Δίκαιο. ' Η ἀστυνομία, ἀντιπροσωπεύοντας τὸ κράτος, συνήθως εἶναι ἀνακατεμένη σὲ τέτοιες περιπτώσεις.

Σύλληψη (Arrest)

" Ενας ἀστυνομικός μπορεῖ νά συλλάβῃ ἔνα ἄτομο καὶ νά καταθέσῃ καταγγελία ἐναντίον του, ἐνεργώντας γιά λογαριασμό τοῦ κράτους. Πρέπει νά εἶναι ἀρκετά σίγουρος ὅτι τὸ ἄτομο εἶναι ἔνοχο, διότι γνωρίζει ὅτι πρέπει νά παρουσιάσῃ στοιχεία στὸ δικαστήριο γιά νά τό ἀποδείξῃ.

" Ενας ἀστυνομικός μπορεῖ νά ζητήσῃ ἀπό ἔνα ἄτομο νά τὸν συνοδέψῃ στὸ ἀστυνομικό τμῆμα γιά ἀνακρίσεις, ἀλλά τὸ ἄτομο δέν εἶναι ύποχρεωμένο νά τό κάμη, ἐκτός ἂν εἶναι ύπό σύλληψη. " Αν συλλάβῃ ἔνα ἄτομο, ὁ ἀστυνομικός πρέπει νά τοῦ ἀναφέρῃ καὶ νά τοῦ πῆ τούς λόγους, πού συλλαμβάνεται.

Στό ἀστυνομικό Τμῆμα

" Ενα ἄτομο, εἴτε ἔχει συλληφθῆ εἴτε πάει μέ ἔναν ἀστυνομικό ἐθελοντικά στὸ ἀστυνομικό Τμῆμα, δέν εἶναι ύποχρεωμένο νά δώσῃ καμμιά πληροφορία ἡ ἀπάντηση σὲ ὅποιαδήποτε ἐρώτηση τοῦ ἔχει γίνει." Εχει τό δικαίωμα νά μιλήσῃ μ' ἔνα δικηγόρο προτοῦ πῆ ὅτιδήποτε καὶ ἡ ἀστυνομία πρέπει νά τοῦ ἐπιτρέψῃ νά ἔρθῃ σ' ἐπαφή μέ ἔνα δικηγόρο." Αν ἀπαντήσῃ σὲ ἐρωτήσεις καὶ ἂν ἀργότερα πρέπει νά ύποστῃ μιά δίκη, ὅτιδήποτε κατέθεσε στήν ἀστυνομία μπορεῖ νά χρησιμοποιηθῇ ἐναντίον του στή δίκη.

Ἐγγύηση (Bail)

Σέ μερικές ύποθέσεις, ὅταν ἔνα ἄτομο συλλαμβάνεται καὶ κατηγορεῖται γιά ἔνα παράπτωμα, παρουσιάζεται μπροστά ἀπό ἔνα δικαστή. Τότε ὁ Εἰσαγγελέας, πού εἶναι δικηγόρος πού ἀντιπροσωπεύει τήν κυβέρνηση, παίρνει τήν εὐκαιρία νά ἔξηγήσῃ στό δικαστή γιατί τό ἄτομο αύτό πρέπει νά κρατηθῇ στή φυλακή μέχρι νά βγῆ ἡ δίκη.

" Αν ὁ δικαστής ἀποφασίσῃ ὅτι τό ἄτομο αύτό δέν πρέπει νά κρατηθῇ στή φυλακή, μπορεῖ νά τοῦ ἐπιτραπῇ νά πάη στό σπίτι του, ἀφοῦ δώσῃ στό δικαστήριο μιά ἔγγραφη ύπόσχεση ὅτι θά παρουσιαστῇ στή δίκη του. ' Ο δικαστής μπορεῖ, ἐπίσης, νά περιορίσῃ τό ἄτομο νά μείνη γύρω στή περιοχή, νά κατασχέσῃ τό διαβατήριο του ἡ νά ύποχρεωθῇ σέ ἄλλες προυποθέσεις. Αύτή ἡ

διαδικασία είναι γνωστή σάν «Bail» (έγγυηση).

Σέ λιγώτερο σοβαρές ύποθέσεις «έγγυηση» δέν χρειάζεται. ” Οταν γίνεται ή σύλληψη, ό άστυνομικός πού κάνει τήν καταγγελία γιά ένα παράπτωμα, θά δώση στό ατομο ἔνα ἔντυπο «κλήση», πού τοῦ λέει ότι πρέπει νά παρουσιαστῇ στό δικαστήριο σέ μιά καθωρισμένη ήμερομηνία γιά νά άπαντήσῃ στή κατηγορία tou.” Αν δέν παρουσιαστῇ σ’ ἔκεινη τήν ήμερομηνία, αύτό θεωρεῖται νέα παράβαση γιά τήν όποια μπορεῖ νά συλληφτῇ.

Στό Δικαστήριο

” Οταν τό κατηγορούμενο ατομο παρουσιαστῇ στό δικαστήριο, μπορεῖ νά όμολογήση ότι είναι «ένοχο» («Guilty») η/χοι ένοχο» («Not Guilty»).

Μπορεῖ νά άναλάβη μόνο του τήν ύπερασπισή του στό δικαστήριο, άλλα λίγα ατομα τό κάνουν, διότι ό νόμος είναι πολύ πολύπλοκος. ” Ο κόσμος συνήθως παίρνει ένα δικηγόρο. Στή δίκη ό δικηγόρος τοῦ κατηγορούμενου θά τόν ύπερασπιστῇ καί ό Εἰσαγγελέας θά παρουσιάσῃ όλα τά άποδειχτικά πού μπορεῖ, γιά νά φανη ή άλήθεια. ” Ενα κατηγορούμενο ατομο πρέπει νά άποδειχτῇ ένοχο πέρα άπό κάθε λογική άμφιβολία γιά νά καταδικαστῇ.

” Αν δέν έχει τίς δυνατότητες νά πάρη ένα δικηγόρο, τό κατηγορούμενο ατομο μπορεῖ νά πάρη ένα δικηγόρο δωρεάν η μέ χαμηλή άμοιβή άπό τήν ύπηρεσία Νομικῆς Βοήθειας. Παρέχονται καί διερμηνεῖς, ἄν χρειάζεται. (Βλέπε «Νομική Βοήθεια» σελ. 138).

Δικαστήριο μέ “Ενορκους (Jury Trial)

Στά μικρά δικαστήρια οι ύποθέσεις δικάζονται άπό έναν έπαρχιακό δικαστή, άλλα σέ μεγάλα δικαστήρια, όπου σοβαρότερες ύποθέσεις δικάζονται, τό κατηγορούμενο ατομο μπορεῖ νά ζητήση νά δικαστῇ άπό έναν δικαστή η άπό δικαστή καί ένορκους. Οι ένορκοι είναι 12 τόν άριθμό σέ ποινικό δικαστήριο καί έξη σέ πολιτικό. Οι ένορκοι πρέπει νά βγάλουν τήν άποφαση ἄν τό κατηγορούμενο ατομο είναι ένοχο η οχι καί άνάλογα ό δικαστής νά άποφασίση τή τιμωρία.

Καταδίκες (Sentences)

Μία καταδίκη η τιμωρία μπορεῖ νά είναι πρόστιμο η φυλάκιση, η καί τά δύο. ” Άντι νά φυλακιστῇ, ένα ατομο μπορεῖ νά «άναστείλη» (άναβαλή) τήν καταδίκη του μέχρι τρία χρόνια. ” Αν η συμπεριφορά του κατ’ αυτή τή δοκιμαστική περίοδο (μέ άναστολή) είναι καλή, δέν θά πάη στή φυλακή καθόλου. ” Αν, ίμως δέν κρατήση τήν ύπόσχεσή του γιά καλή συμπεριφορά, ό δικαστής μπορεῖ νά τό στείλη στή φυλακή.

" Ατομα πού περιμένουν γιά τή δίκη ή πού έκτιουν φυλάκιση μέχρι 30 ήμέρες, κρατοῦνται σέ έπαρχιακές φυλακές ή τοπικά κέντρα κρατουμένων. Φυλακίσεις από ένα μήνα μέχρι δύο χρόνια - μειόν μία ήμέρα - έκτιονται σέ αναμορφωτήρια, πού λειτουργούν άπό τήν Κυβέρνηση τού' Οντάριο. Οι καταδίκασμένοι σέ δύο χρόνια φυλάκιση ή παραπάνω στέλνονται σέ σωφρονιστήρια, πού διοικοῦνται άπό τήν Όμοσπονδιακή Κυβέρνηση. Τά έπαρχιακά και τά όμοσπονδιακά άναφορφωτικά ίδρυματα λειτουργούν μιά ποικιλία άπό προγράμματα, άκομη και άκαδημαϊκή η έπαγγελματική έκπαίδευση, γιά νά βοηθήσουν στήν άναφόρφωση τῶν καταδίκασμένων.

Έφεσεις (Appeals)

" Αν ένα κατηγορούμενο άτομο νομίζη ότι ή ύπόθεση του δέν έχει δικαστεῖ δίκαια, μπορεῖ νά κάνη αίτηση γιά έφεση τῆς άπόφασης και άν τήν δεχτοῦν, θά γίνη ἄλλη δίκη. Τό' Ανώτατο Δικαστήριο τοῦ Καναδᾶ (The Supreme Court of Canada) είναι τό μεγαλύτερο Έφετείο (Άρειος Πάγος).

Συνέπειες Ποινικοῦ Μητρώου

" Οταν ένα άτομο έχη καταδίκαστη γιά ένα ποινικό παράπτωμα, έχει ποινικό Μητρώο. Μπορεῖ νά έχη δυσκολίες νά βρῆ μιά δουλειά ή νά δανειστῇ χρήματα ή νά έχη πίστωση. Μερικές Κυβερνητικές θέσεις μπορεῖ νά τοῦ είναι κλειστές. Μερικές δέ χώρες, δέν θά τοῦ έπιτρέψουν νά έγκατασταθῇ σ' αύτές σάν μετανάστης.

Πολιτικός Νόμος (Civil Law)

Διαφορές σχετικά μέ τά νομικά δικαιώματα ένός άτομου η όργανισμοῦ, διέπονται άπό τό Πολιτικό Δίκαιο.

Λαμβάνοντας Νομικά Μέτρα

" Ενα άτομο η ένας όργανισμός μπορεῖ νά λάβῃ νομικά μέτρα έναντίον ἄλλου άτομου η όργανισμοῦ στά δικαστήρια πολιτικῶν διαφορῶν (Civil Courts). Τό άτομο η ό όργανισμός πού λαμβάνει μέρος σέ μιά νομική πράξη λέγεται «μέρος» (Party) στή νομική γλώσσα." Οταν ένα «μέρος» παίρνη.τέτοια μέτρα, μηνύει τό ἄλλο «μέρος» και ή πράξη αύτή λέγεται «ἀγωγή»(Lawsuit).

Τό «μέρος» πού μηνύεται παίρνει μιά «κλήση» (Summons) νά παρουσιαστῇ στό δικαστήριο, ὅπου ο μηνυτής παρουσιάζει τά άποδειχτικά του γιά νά τόν άποδείξη ένοχο.

Μερικές φορές οι δικηγόροι των δύο «μερῶν» έρχονται σε συμφωνία (συμβιβασμό) έξω από τό δικαστήριο (Out of Court Settlement). "Ετσι ματαιώνεται ή δίκη, πού άπαιτει χρόνο και έξοδα.

Οικογενειακό Δικαστήριο (Family Court)

Ανηλίκων (Juveniles)

Παιδιά ήλικιας 7 μέ 16 χρονῶν, πού παραβιάζουν τόν νόμο, παρουσιάζονται σ' ένα Οικογενειακό Δικαστήριο. Ειδικές προσπάθειες καταβάλλονται στό δικαστήριο αύτό γιά νά έμποδίσουν τούς νέους νά έχειχτούν σε έγκληματίες. Τά Οικογενειακά Δικαστήρια βοηθᾶν, έπίσης, και τά παιδιά πού τά έχουν έγκαταλείψει οι γονεῖς τους.' Εδώ είναι τό μέρος πού άπευθύνουν τίς ύποθέσεις τους οι 'Υπηρεσίες Βοήθειας τών Παιδιών.' Εδώ δικάζονται και ένηλιδες πού έχουν συμβάλει στό παραστράτημα τών νέων.

Τά δικαστήρια αύτά είναι κλειστά γιά τό κοινό και άπαγορεύεται νά δημοσιευτή στίς έφημερίδες τό σόνομα τοῦ νέου κάτω τών 16, πού έχει δικαστή γιά ένα παράπτωμα. Παρέχονται και διερμηνεῖς. Τά μητρῶα κρατιούνται έμπιστευτικά, ώστε ένα παιδί πού παρουσιάστηκε σε ένα Οικογενειακό Δικαστήριο νά μή μεγαλώση μέ ένα ποινικό μητρῶο.

" Ένα παιδί μπορεῖ νά τεθῇ κάτω από τήν έπιβλεψη ένός Σωματείου Βοήθειας τών Παιδιών.' Επίσης μπορεῖ νά τεθῇ ύπό δοκιμασία (Probation), δηλαδή ένας άρμόδιος ύπαλληλος θά βρίσκεται σε έπαφή μέ τό άνηλικο παιδί και τούς γονεῖς του.

' Η δουλειά του είναι νά έμποδίζη τά νεαρά παιδιά από τό νά παραστρατήσουν πάλι. Οι νέοι δέν φυλακίζονται μαζί μέ ένηλικες, άλλα μπορεῖ νά σταλούν σε ειδικά, άναμορφωτικά ίδρυματα, πού είναι γνωστά σάν «έκπαιδευτικές σχολές»

Οικογενειακές Υποθέσεις

Στά Οικογενειακά Δικαστήρια, έπίσης, γίνονται άκροάσεις γιά οικογενειακά προβλήματα, όπως συζυγικές διαφορές ή οικονομική ύποστήριξη τής συζύγου και τών παιδιών. (Τά διαζύγια διαχειρίζονται από διαφορετικό δικαστήριο). Αύτές οι ύποθέσεις δέν είναι άνοιχτές γιά τό κοινό και τά μητρῶα είναι έμπιστευτικά.

Οι Σύμβουλοι(Concellors) βοηθᾶν και δίνουν συμβουλές στίς οικογένειες και προσπαθούν νά συμβιβάσουν τίς διαφορές, ἀν είναι δυνατόν, χωρίς τήν έπεμ-

βαση τοῦ δικαστηρίου. ' Υπάρχει πάντοτε διαθέσιμος ἔνας δικηγόρος πού συνδέεται μέ το δικαστήριο ἀπό τήν' Υπηρεσία Νομικῆς Βοήθειας, ὁ ὅποιος δίνει συμβουλές στό κατηγορούμενο σέ τέτοια πράγματα, ὅπως «έγγυηση» ἢ πώς νά όμοιολογήσῃ: «ἔνοχος» ἢ «όχι ἔνοχος». Παρέχονται καί διερμηνεῖς, ἀλλά ὄχι γιά ὅλες τίς γλῶσσες.

Τό Οικογενειακό Δικαστήριο εἶναι' Επαρχιακό. Κοιτάξτε στό τηλεφωνικό σας κατάλογο κάτω ἀπό τό:

Government of Ontario
Ministry of the Attorney General
Provincial Court (Family Division)

Νομική Βοήθεια (Legal Aid)

Τό Δικηγορικό Σωματεῖο τοῦ" Ανω Καναδᾶ (The Law Society of Upper Canada) λειτουργεῖ μιά' Υπηρεσία, γιά λογαριασμό τῆς Κυβέρνησης τοῦ' Οντάριο, πού παρέχει ἔναν δικηγόρο εἴτε δωρεάν, εἴτε μέ εἰδικούς ὅρους, ἀνάλογα μέ τίς δυνατότητες τοῦ ἀτόμου πού τό χρειάζεται. Αίτησεις ύποβάλλονται κατ' εύθειαν στό γραφεῖο Νομικῆς Βοήθειας τῆς περιοχῆς σας, στό δικηγόρο σας ἢ διά μέσου τοῦ ύπηρεσιακοῦ συμβούλου στό Δικαστήριο.

Τό ἀτομο πού παίρνει μιά Βεβαίωση Νομικῆς Βοήθειας, μπορεῖ νά τήν πάη στό δικηγόρο τῆς ἐκλογῆς του ἢ μπορεῖ νά διαλέξη ἔνα δικηγόρο ἀπό τό κατάλογο πού ύπάρχει στά περιφερειακά γραφεῖα.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό γραφεῖο Νομικῆς Βοήθειας τῆς Περιοχῆς σας ἢ κοιτάξτε στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τίς λέξεις: (Legal Aid) (Νομική Βοήθεια).

«Κλινικές» Νομικῆς Βοήθειας (Legal Assistance Clinics).

Οι «κλινικές» νομικῆς βοήθειας δίνουν δωρεάν συμβουλές σέ ἀτομα μέ χαμηλό εισόδημα. Τέτοιες ύπαρχουν στό Κίνγκστον, Λόντον, ' Οττάβα, Τορόντο καί Γουίντζορ. Σέ γειτονίες πού ύπάρχει μεγάλος ἀριθμός ἀπό μετανάστες, ύπαρχουν συνήθως καί διερμηνεῖς. Μιά τέτοια «κλινική» όργανωνται ἀπό κοινοτικούς ὄργανισμούς. Τά ἀτομα πού δίνουν νομικές συμβουλές εἶναι φοιτητές ἀπό Νομικές Σχολές. Τό κάνουν αὐτό γιά ν' ἀποκτήσουν πεῖρα, ἀλλά ἔχουν διαθέσιμους καί τούς δασκάλους τους γιά καθοδήγηση.

Διάκριση (Discrimination)

‘ Η Κυβέρνηση του’ Οντάριο, διά μέσου του Κώδικα’ Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, προστατεύει τίς μειονότητες, τίς γυναικες καί ἄτομα ἀπό 40 μέχρι 65 χρονῶν ἀπό διάκριση κυρίως στήν ἐργασία, στέγαση καί στίς ἀνέσεις καί ὑπηρεσίες πού ὑπάρχουν γιά τό κοινό καί ἀπό διάκριση σέ διαφημίσεις πού σχετίζονται μέ τά παραπάνω καί ἄλλα παρόμοια.’ Ο Κώδικας ἀπαγορεύει τίς διακρίσεις μέ βάση τή φυλή, τό δόγμα (θρησκεία), τό χρώμα, ἡλικία, φῦλο, οἰκογενειακή κατάσταση, ἔθνικότητα, γενεαλογία ἢ τόπο καταγωγῆς.

Οι ἐργαζόμενοι πρέπει νά ἐργοδοτοῦνται μέ βάση τίς ικανότητές τους, τά προσόντα καί τή πείρα τους, παρά μέ βάση τή φυλή τους, δόγμα κ.λ.π.” Ενας ἐργοδότης δέν ἔχει τό δικαίωμα νά ζητήση ἀπό ἓνα μελλοντικό ἐργάτη του τό Πιστοποιητικό Γένησής του ἢ τό μέρος καταγωγῆς του ἢ μιά φωτογραφία του. Δέν ἐπιτρέπονται οι ἐρωτήσεις πού ἔχουν σχέση μέ τή φυλή, ἔθνικότητα, χρώμα ἢ θρησκεία. Τό φῦλο καί ἡ οἰκογενειακή κατάσταση (παντρεμένος, ἀνύπαντρος κ.λ.π.) ἐπίσης δέν πρέπει νά παίζουν ρόλο στό ἄν θά προσληφτή κανείς σέ μιά ἐργασία.

‘ Ο Κώδικας ἀπαγορεύει διακρίσεις σέ «εύκολίες καί ὑπηρεσίες γιά τό κοινό». Αύτό συμπεριλαμβάνει καί τέτοια μέρη, ὅπως ἔνα μοτέλ, κομμωτήριο, πισίνες γιά τό κοινό καί ἄλλα δημόσια σπόρο.

Στή στέγαση, ὁ Κώδικας ἀπαγορεύει διακρίσεις σέ «ότιδήποτε μέρος στέγασης καί διαμονῆς», ἐκτός ἐκεῖ πού ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἡ οἰκογένειά του ἔχει κοινή κουζίνα καί λουτρό μέ τούς ἐνοικιαστές του. ’ Ιδιοκτῆτες μποροῦν νά βάλουν τά δικά τους κριτήρια σχετικά μέ προσωπικές τους συνήθειες, ὅπως «οἶχι σκυλιά», ἢ «μόνο ἄκαπνοι καί ὅχι μεθύστακες», ἀλλά αὐτά πρέπει νά ισχύουν τό ἴδιο γιά ὅλους τούς ἐνοικιαστές, ἀσχετα ἀπό φυλή τους, θρησκεία, ἔθνικότητα ἢ φῦλο.

Μπορεῖτε νά ζητήσετε πληροφορίες, σχετικά μέ καταγγελίες ἢ παράπονα διακρίσεων, ἀπό τήν’ Επιτροπή’ Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ’ Οντάριο (Ontario Human Rights Commission) τηλεφωνικῶς, μέ γράμμα ἢ προσωπική ἐπίσκεψη. Τά παράπονα μπορεῖ νά καταγγελθοῦν ἀπό τό ἴδιο τό ἄτομο πού τό ἀφορᾶ ἢ ἀπό κάποιον ἄλλο γιά λογαριασμό του. Γιά παράδειγμα, ἔνα ‘Εργατικό Σωματεῖο θά μποροῦσε νά κάνη τά παράπονα γιά λογαριασμό ἀπό ἔνα ἀπό τά μέλη του - μέ τήν ἡ χωρίς τήν συγκατάθεσή του - ἢ ἔνας μετανάστης πού δέν μιλάει ‘ Εγγλέζικα, μπορεῖ νά πάη σέ ἔναν ὄργανισμό - ὅπως μιά ὑπηρεσία βοήθειας μεταναστῶν - γιά νά τόν βοηθήσουν νά κάνη τά παράπονα.

Γιά νά ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τήν’ Επιτροπή’ Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ’ Οντάριο, κοιτάξτε στό τηλεφωνικό κατάλογο κάτω ἀπό τό τίτλο:

Government of Ontario, Human Rights Commission.

Καναδικός Σύλλογος Πολιτικῶν' Ελευθεριῶν

" Αν νομίζετε ότι τά πολιτικά σας δικαιώματα παραμελοῦνται, ύπάρχει ένας μή κυβερνητικός όργανοισμός, πού μπορεῖ νά σᾶς βοηθήσῃ. Οι ύπηρεσίες του παρέχονται δωρεάν καί δέν συγκρούονται μέ έκεινες τῆς 'Επιτροπῆς' Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Γράψτε ἡ τηλεφωνῆστε στό:

Canadian Civil Liberties Association
29 Yonge Street
Toronto. Ontario
Τηλέφωνο: 363-0321

'Ο' Αντιπρόσωπος παραπόνων τοῦ Λαοῦ στή Κυβέρνηση (Ombudsman)

' Ο «Ομπάντζμαν» εἶναι ένα πρόσωπο πού διορίζεται από τό Νομοθετικό Σῶμα τῆς' Επαρχίας, γιά νά έρευνάτη όποιοδήποτε παράπονο μέ τίς διοικητικές άποφάσεις τῆς Κυβέρνησης τῆς' Επαρχίας ἡ όποιασδήποτε από τίς' Υπηρεσίες τῆς. ' Η λέξη «Ομπάντζμαν» εἶναι Σουηδική καί ένας όρισμός της εἶναι «ἀντιπρόσωπος ἡ πράκτορας» τοῦ λαοῦ.

' Η θέση αύτή εἶναι σχετικά καινούργια καί ἔχει άνακοινωθῆ στίς ἀρχές τοῦ 1975. ' Οποιοσδήποτε μπορεῖ νά καταθέση ένα παράπονο ἔγγραφως ἡ νά τηλεφωνήση γιά ραντεβοῦ (Appointment). ' Υπάρχει τηλεφωνική ύπηρεσία 24 ὥρες τό είκοσιτετράωρο.

Απευθυνθῆτε στό:

The Ombudsman
6th Floor
65 Queen Street West
Toronto. Ontario
Τηλέφωνο: 362-7331

Αύτοκίνητα

<i>Μαθαίνοντας νά όδηγητε</i>	137
<i>"Αδειες</i>	138
Πώς θά πάρετε μιά "Αδεια	138
'Επαγγελματική "Αδεια ' Οδηγοῦ	138
"Αδεια ' Οδηγοῦ Μοτοσυκλέτας	139
Νέοι Κάτοικοι	139
'Επισκέπτες	139
'Αλλαγή Διεύθυνσης	139
<i>'Αγοράζοντας ἔνα Αύτοκίνητο</i>	139
'Η Αντιπροσωπεία Αύτοκινήτων	140
Πιστοποιητικό Μηχανικῆς ' Αρτιριότητας	140
'Η Εξέταση τοῦ Αύτοκίνητου	140
'Η Προκαταβολή	141
'Η Εγγύηση	141
'Η Παραγγελία ' Αγορᾶς	141
'Αλλαγή Κατόχου	142
<i>'Ασφαλή ' Οδήγηση</i>	142
<i>Ζώνες ' Ασφάλειας</i>	142
Τό Σύστημα Βαθμολόγησης γιά τά Λάθη	143
Δυστυχήματα	143
'Ελεγχος ' Ασφάλειας	143
<i>'Ασφάλεια Αύτοκινήτου</i>	143
Εύθυνη γιά τό Κοινό	144
'Επιδόματα Δυστυχημάτων	144
Σύγκρουση	144
'Επιπρόσθετες Καλύψεις	144
<i>'Επιβάτες</i>	144
Τό κόστος γιά ' Ανασφάλιστους ' Οδηγούς	
<i>Σύνδεσμοι καί Σωματεῖα Αύτοκινητιστῶν</i>	145

Αύτοκίνητα

Πολλοί μετανάστες, είδικά οι νέοι, είναι άνυπόμονοι νά αποχτήσουν καί νά όδηγήσουν ένα αύτοκίνητο όσο το δυνατό γρηγορώτερα. " Ενα αύτοκίνητο, μερικές φορές, είναι κάτι το άναγκαιο γιά μιά οικογένεια, άλλα μπορεί νά είναι καί πολυέξοδο. Είναι φρόνιμο νά καθυστερήσετε νά το άγοράσετε, μέχρι που νά είστε σίγουροι ότι μπορείτε νά άνταποκριθήτε στά έξοδά του. Διαφορετικά, μπορεί νά σᾶς έχη συνέχεια σέ χρέος." Οταν άποφασίσετε νά το άγοράσετε, τουλάχιστο προσέξτε νά άξιζη τά χρήματα που θά πληρώσετε.

' Η τιμή τοῦ αύτοκινήτου αύτή καθαυτή δέν είναι το μόνο έξοδο.' Αν δέν το πληρώσετε «τοῖς μετρητοῖς», οι μηνιάτικες δόσεις του μεγαλώνουν τά έξοδά σας. Πρέπει νά πληρώνετε γιά βενζίνη, άσφαλεια, πινακίδες άριθμοῦ κυκλοφορίας, καί πρέπει νά έχετε στό νοῦ σας τίς έπισκευές του, είδικά ἂν άγοράσετε ένα μεταχειρισμένο αύτοκίνητο. Μπορεῖ νά πληρώνετε καί γιά τή στάθμευσή του (πάρκινγκ). ' Επίσης, νά έχετε ύπ' ζήψη σας ότι τά αύτοκίνητα χάνουν τήν άξια τους γρήγορα, όσο παληώνουν.

Μαθαίνοντας νά όδηγῆτε

Πρίν άρχίσετε τά μαθήματα όδήγησης, πρέπει νά πάρετε μιά "Αδεια έξασκησης. ' Η "Αδεια αύτή ισχύει γιά ένα χρόνο, άλλα μέσα σ' αύτό το διάστημα δέν μπορείτε νά όδηγήτε μόνοι σας χωρίς νά κάθεται κάπιοις πάντοτε δίπλα σας, πού έχει κανονική άδεια όδηγοϋ. Τέτοια" Αδεια μπορείτε νά πάρετε άπό όποιδήποτε Γραφεϊο' Εξέτασης' Οδηγῶν (Driver Examination Office) τοῦ' Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καί' Επικοινωνίας τοῦ' Οντάριο (Ontario Ministry of Transportation and Communication).

" Ενας νέος (α) που είναι 16 χρονῶν, άλλα όχι άκομη 17, γιά νά πάρη τήν άδεια έξασκησης (Instruction Permit) πρέπει νά έχη τήν έγγραφη έγκριση τοῦ γονέα ή κηδεμόνα. ' Υπάρχει σχετικό μέρος γιά τήν ένυπόγραφη αύτή έγκριση στό πίσω μέρος τής αίτησης.

Μπορείτε νά πάρετε ένα ' Εγχειρίδιο ' Οδηγοῦ (Driver' s Handbook) πού έχει έτοιμάσει τό ' Υπουργείο Συγκοινωνιῶν καιί ' Επικοινωνίας τοῦ ' Οντάριο άπό όποιοιδήποτε Γραφεῖο ' Εξέτασης ' Οδηγῶν ή γράφοντας στά γραφεῖα Πληροφοριῶν καιί Δημόσιας' Ασφάλειας (Public Safety and Information Office) τοῦ παραπάνω ' Υπουργείου. Τό βιβλιαράκι αύτό, πού διανέμεται δωρεάν, έπειτα τούς νόμους οδήγησης τοῦ ' Οντάριο καιί τίς προβλέψεις γιά άσφαλη οδήγηση. Διαβάστε το προσεκτικά, πρίν κάνετε αϊτηση γιά τήν " Αδεια ' Εξάσκησης.

"Αδειες (Licence)

Πώς θά πάρετε μιά " Αδεια

Γιά νά πάρετε μιά" Αδεια' Οδηγοῦ πρέπει νά είστε πάνω άπό 16 χρονῶν καιά νά περάσετε τίς έξετάσεις οδήγησης είτε τήν κανονική" Αδεια ή τήν έξεταση στό δρόμο, θά σᾶς ζητήσουν ταυτότητα καιί άποδεικτικό ήλικιάς. " Αν έχετε Διαβατήριο πρέπει νά τό πάρετε μαζί σας στό Γραφεῖο' Εξέτασης. Μέρος τῆς έξετασης είναι γραπτή καιί μέρος αύτῆς γίνεται μέσα στό αύτοκίνητο οδηγώντας. Μπορείτε νά γράψετε τίς έξετάσεις στά' Αγγλικά ή Γαλλικά καιί μπορεί νά χρησιμοποιήσετε καιί τό λεξικό σας. Θεωρεῖται ποινικό άδικημα ἄν κάποιος ἄλλος δώση τίς έξετάσεις γιά λογαριασμό σας.

Οι έξετάσεις δίνονται άπό τούς έξεταστές οδηγῶν, πού είναι ύπαλληλοι τοῦ ' Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καιί ' Επικοινωνίας τοῦ ' Οντάριο. ' Υπάρχουν Κέντρα ' Έξετάσεων στίς μεγαλύτερες πόλεις καιί κωμοπόλεις. Θά πληρώσετε μιά άμοιβή ὅταν κάνετε αϊτηση γιά κανονική" Αδεια έξάσκησης καιί τό τέστ στό δρόμο μέ τό αύτοκίνητο. " Οταν περάσετε τίς έξετάσεις αύτές θά πληρώσετε ένα συμπληρωματικό ποσό γιά τήν" Αδεια σας, πού θά ισχύη γιά ἔνα χρόνο. Μετά άπό τό πρώτο αύτό χρόνο, θά σᾶς στέλνεται μιά αϊτηση ἀνανέωσης, πού θά πρέπει νά συμπληρώνετε καιί έπιστρέφετε μαζί μέ τήν ἀνάλογη άμοιβή στό ύπουργείο πού ἀναφέραμε παραπάνω. ' Αφοῦ ή" Αδεια σας έχει ἀνανεωθῆ, θά δῆτε ὅτι πάντοτε λήγει τήν ήμερομηνία τῶν γενεθλίων σας καιί ὅτι ισχύει συνήθως γιά μιά περίοδο τριῶν χρόνων. Γιά τά έξοδα τῆς" Αδειας καιί τής αϊτησης, δέστε τήν έσωκλειστη έγχρωμη σελίδα.

'Επαγγελματική" Αδεια ' Οδηγοῦ (Chauffeur' s Licence)

" Αν έργαζεστε σάν οδηγός ταξί ή φορτηγοῦ αύτοκινήτου, πρέπει νά πάρετε έπαγγελματική" άδεια οδηγοῦ (άδεια σωφέρ), περνώντας ένα είδικό τέστ.

"Αδεια ' Οδηγοῦ Μοτοσυκλέτας

Χρειάζεται ένα είδικό τέστ, γιά νά πάρετε" Αδεια ' Οδηγοῦ μοτοσυκλέτας.

Néoi Kátoikoi

" Αν έρθετε στό Καναδᾶ μέ μιά ἔγκυρη "Αδεια' Οδηγοῦ ἀπό ἄλλη χώρα, μπορεῖτε νά τή χρησιμοποιήσετε γιά 30 ἡμέρες." Ετσι σ' αύτο τό διάστημα σᾶς δίνεται ή εύκαιρια νά περάσετε τό τέστ και νά πάρετε τήν" Αδεια τοῦ' Οντάριο. Πρέπει, ὅμως, νά τό κανονίσετε ἀμέσως, διότι συνήθως ὑπάρχει μακρύς κατάλογος ἀναμονῆς γιά τίς ἔξετάσεις.

'Επισκέπτες

" Ενας ἐπισκέπτης ἡλικίας πάνω ἀπό 16 χρονῶν, πού ἔχει "Αδεια ἀπό μιά ἄλλη 'Επαρχία τοῦ Καναδᾶ, δέν χρειάζεται τήν" Αδεια τοῦ' Οντάριο.

" Επισκέπτες ἀπό τό ἔξωτερικό δέν χρειάζονται" Αδεια ἀπό τό' Οντάριο, ἃν είναι πάνω ἀπό 16 χρονῶν, ἃν ἔχουν ἔγκυρη" Αδεια ἀπό ἄλλη χώρα ἢ ἔχουν ἔγκυρη Διεθνῆ" Αδεια' Οδηγοῦ και δέν ἔχουν παραμείνει στό' Οντάριο πάνω ἀπό τρεῖς μῆνες γιά κάθε χρονιά.

'Άλλαγή Διεύθυνσης

" Αν ἀλλάξετε διεύθυνση, πρέπει νά συμπληρώσετε τό εἰδικό κομμάτι πού ὑπάρχει στό πίσω μέρος τῆς" Αδειας' Οδηγοῦ και νά τό ταχυδρομήσετε μέσα σέ ἔχη μέρες συστημένο στό:

Ministry of Transportation and Communications
P.O. Box 520, Station «F»
Toronto, Ontario, M4Y 2L3

'Αγοράζοντας ἔνα αὐτοκίνητο

" Η ἀγορά ἐνός αὐτοκινήτου μπορεῖ νά είναι ριψοκίνδυνη. Είναι πιερασμός νά ἀγοράσετε ἔνα μεταχειρισμένο αὐτοκίνητο, διότι ἡ τιμή του είναι χαμηλότερη, ἀλλά μπορεῖ νά βγῆ πολυέξοδο και -ἄν τό ἀγοράσετε μέ πίστωση - τό ὄλικό κόστος του μπορεῖ νά ἔχῃ ἀνέβη πολύ, μέχρι νά τελειώσετε τίς δόσεις ἐξόφλησης του.

'Η Αντιπροσωπεία Αύτοκινήτων (The Dealer)

" Διαλέξτε προσεχτικά τόν ἀντιπρόσωπό σας." Αν μπορεῖτε, ρωτήστε ἀτομα πού ἀγόρασαν αὐτοκίνητα ἀπ' αὐτόν ἢ τό Γραφεῖο Καλυτέρων' Επιχειρήσεων ἢ γράψτε στό:

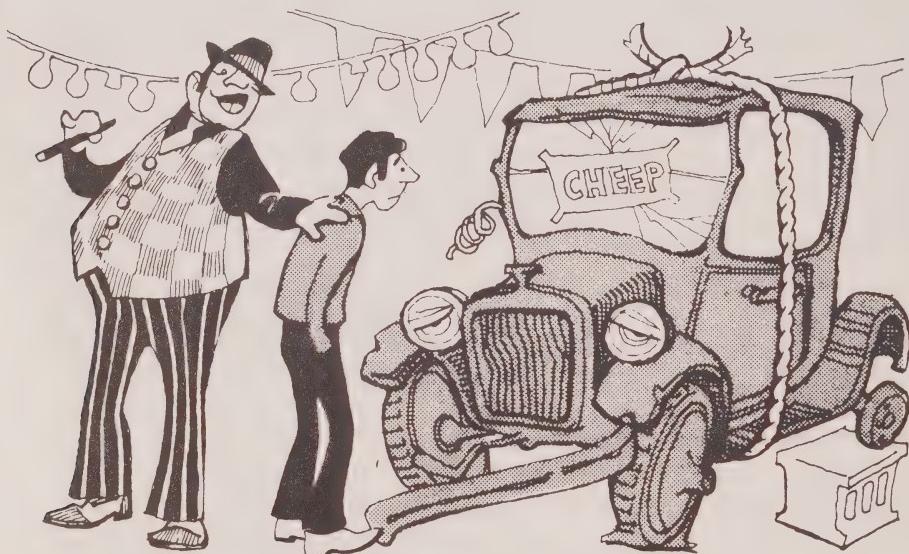
Motor Vehicles Branch
Consumer and Commercial Relations
555 Yonge Street

Toronto, M4Y 1Y7
Τηλέφωνο: 965-3025

"Αν άγοράζετε ένα μεταχειρισμένο αύτοκίνητο από ίδιωτη, έλέγξετε τήν καταγραφή του αύτοκινήτου, γιά νά διαπιστώσετε ἂν εἶναι πράγματι ό κάτοχός του. Αύτο μπορεῖτε νά τό κατωρθώσετε γράφοντας στό: Motor Vehicle Branch of the Ministry of Transportation and Communications. Έλέγξετε έπισης, τό όνομα και τήν διεύθυνσή του ἂν συμφωνούν μέ τά στοιχεῖα καταγραφῆς;

Πιστοποιητικό Μηχανικῆς Αρτιότητας

Κάθε μεταχειρισμένο αύτοκίνητο πού πουλιέται, είτε από άντιπρόσωπο είτε από ίδιωτη, πρέπει νά συνοδεύεται από Πιστοποιητικό μηχανικῆς του άρτιότητας, έκτος ἂν οι πινακίδες άριθμοῦ κυκλοφορίας του έχουν παραδοθῆ στό Υπουργείο και πουλιέται μέ άντικανονική ἀδεια. Τότε, ο άγοραστής γίνεται ύπευθυνος γιά νά πάρη τέτοιο Πιστοποιητικό.

Η Εξέταση τοῦ Αύτοκίνητου

Εξετάστε τό αύτοκίνητο προσεχτικά μέ τό φῶς τῆς ήμέρας γιά φθορά, Ζημιές στό σασί και εύθυγράμμ ση τῶν τροχῶν. Πάρτε το καί δοκιμάστε το στό δρόμο σέ διαφορετικές ταχύτητες

Η Γροκαταβολή (The Deposit)

Μή δίνετε προκαταβολή (λεφτά κάτω), ἂν δέν είστε βέβαιοι ὅτι θά άγοράσετε τό αυτοκίνητο. Μερικοί Αντιπρόσωποι θά σᾶς έπιστρέψουν τή προκαταβολή ἂν άλλάξτε γνώμη, άλλι: μερικοί δέν τό κάνουν.

'Η' Εγγύηση (The Warranty)

Τά καινούργια αύτοκίνητα έχουν έγγυηση γιά ένα ώρισμένο χρονικό διάστημα ή άριθμό μιλίων, συνήθως όποιο λήγει πρώτο. Αύτό σημαίνει δωρεάν άντικατάσταση σέ μερικά έξαρτήματα καί σέ μερικές περιπτώσεις, δωρεάν έργατικά.' Ο άγοραστής μεταχειρισμένου αύτοκίνητου πρέπει νά πληρώσῃ ένα ποσό, γιά νά μεταφερθή ή έγγυηση στό ονομά του.' Η μεταφορά αύτή γίνεται μόνο μιά φορά. Τό πιστοποιητικό Μηχανικής Αρτιότητας (Safety Standards Certificate) δέν είναι έγγυηση.' Αν δέν έχη έγγυηση τό αύτοκίνητο, αύτό πρέπει νά φαίνεται γραπτῶς. Μή δέχεστε προφορικές ύποσχέσεις άπό τό άτομο που πουλάει τό αύτοκίνητο, διότι δέν μπορείτε νά τό πιέσετε νά τίς τηρήση, έκτος ἄν ύπαρχουν γραπτῶς.

'Η' Παραγγελία 'Αγορᾶς

" Οταν άγοράζετε άπό έναν ' Αντιπρόσωπο, θά πάρετε ένα άντιγραφο άπό τήν παραγγελία' Αγορᾶς που συμπεριλαμβάνει τά ίδια όνόματα καί τίς διευθύνσεις τοῦ πωλητή καί τοῦ άγοραστή, λεπτομερῆ περιγραφή τοῦ αύτοκινήτου, τήν τιμή, τό ποσό τής προκαταβολῆς καί άτιδήποτε άλλο κόστος γιά τό όποιο είστε ύπευθυνοι." Αν τό αύτοκίνητο είναι μεταχειρισμένο, πρέπει νά γράφονται τά μίλια του πάνω στή παραγγελία άγορᾶς.

" Αν πρόκειται νά άλλαξετε ένα παλιό αύτοκίνητο μέ ένα καινούργιο, οί λεπτομέρειες τής άλλαγῆς αύτής πρέπει νά συμπεριληφτούν στή παραγγελία, όπως ο άριθμός κυκλοφορίας, τά μίλια καί τό ποσό που θά έκτιμηθῇ τό παλιό αύτοκίνητο. ' Ο' Αντιπρόσωπος είναι ύπευθυνος γι' αύτό.

" Αν άγοράστε ένα μεταχειρισμένο αύτοκίνητο καί κανονίσετε τή πληρωμή του μέσω τοῦ' Αντιπροσώπου, όλες οί λεπτομέρειες τοῦ τρόπου πληρωμῆς του καί οί τόκοι πρέπει νά άναφερθοῦν στό συμβόλαιο. Οι' Αντιπρόσωποι αύτοκινήτων είναι ύπευθυνοι γι' αύτό. " Αν άγοράζετε άπό έναν ιδιώτη, μπορείτε νά βεβαιωθήτε ἄν είναι ξεπληρωμένο, ρωτώντας στό τοπικό γραφείο καταγραφῆς, όπου καταγράφονται τά χρέη. Μπορεῖ ομως τά χρέη νά είναι καταγραμμένα όπουδήποτε στό Καναδᾶ, όπότε είναι δύσκολο νά τά έξετάσετε." Αν γνωρίζετε σέ ποιά περιοχή ζούσε πρώτα ο πωλητής - οταν άγόρασε τό αύτοκίνητο - θά ύπαρχη έκει τό μητρώο. ' Αγοράζοντας άτιδήποτε άπό έναν ιδιώτη, δέν μπορείτε νά ξέρετε ἄν η ένεργειά σας είναι σωστή.

'Άλλαγή Κατόχου

Σύμφωνα μέ τό νόμο, τό ' Υπουργείο Συγκοινωνιῶν καί ' Επικοινωνίας τοῦ 'Οντάριο πρέπει νά ένημερωθῇ γιά τήν άλλαγή κατόχου ένός αύτοκίνητου μέσα σέ εξη μέρες. Καί ο άγοραστής καί ο πωλητής είναι τό ίδιο ύπευθυνοι νά

μεριμνήσουν νά γίνη αύτό. Καί οι δύο πρέπει νά ύπογράψουν τήν αϊτηση μεταφορᾶς στό πίσω μέρος τῆς" Αδειας τοῦ αύτοκίνητου. Ταχυχρομῆστε την μέσυ στημένο γράμμα ή παραδώστε την προσωπικά στό Τμῆμα Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων (Motor Vehicle Branch)

'Ασφαλή' Οδήγηση

Ζῶνες Ασφαλείας (Seat Belts)

Τά περισσότερα αύτοκίνητα είναι έφοδιασμένα μέ ζῶνες καθισμάτων, γιά τήν ασφάλεια τῶν ἐπιβατῶν.¹ Ο νόμος ἀπαιτεῖ ὅτι οἱ ὀδηγοί καὶ οἱ ἐπιβάτες πρέπει νά φοράνε τίς ζῶνες ασφάλειας, ὅταν ύπαρχουν.² Αν τό αύτοκίνητο ἔγινε μετά τήν 1η τοῦ Γενάρη, 1971, καί ἄν οἱ ζῶνες ἔχουν ἀφαιρεθῆ ἀπό τή θέση τους, πρέπει νά ἀντικατασταθοῦν.

" Ατομα πού ἔξαιροῦνται ἀπό τό νόμο είναι οἱ ὀδηγοί πού κάνουν τοπικές διανομές καὶ ἄτομα πού ἔχουν ιατρική βεβαίωση νά ἔξαιρεθοῦν λόγω ιατρικῆς ή σωματικῆς αἰτίας.

Οι ὀδηγοί είναι ύπευθυνοι νά προβλέπουν ὅτι παιδιά κάτω τῶν 16 χρονῶν φοράνε τίς ζῶνες ασφάλειας, καὶ νά προειδοποιοῦνται τούς ἐπιβάτες πάνω ἀπό 16 χρονῶν νά τίς φοράνε.

Τό Σύστημα Βαθμολόγησης γιά τά Λάθη

" Όλες οι καταδίκες γιά κακή ὁδήγηση καταγράφονται καὶ χάνετε ἔνα ώρισμένο ἀριθμό βαθμῶν γιά κάθε παράβαση. Μπορεῖ νά χάσετε δυό βαθμούς, π.χ., γιά μιὰ ἀντικανονική στροφή ή ἐφτά βαθμούς ἄν δέν παραμείνετε στό τόπο ἐνός δυστηχήματος. Γιά παραβάσεις παρκαρίσματος δέν χάνετε βαθμούς. Κοιτάξτε στό 'Εγχειρίδιο' Οδηγοῦ γιά τῶν κατάλογο παραβάσεων πού χάνετε βαθμούς.

" Αν χάσετε ἔξη βαθμούς, θά πάρετε ἔνα προειδοποιητικό γράμμα ἀπό τό 'Υπουργεῖο Συγκοινωνιῶν καὶ' Επικοινωνίας." Αν χάσετε ἐννέα βαθμούς, θά σᾶς καλέσουν προσωπικά, ὅπου πρέπει νά δώσετε τίς αἰτίες τῆς κακῆς ὁδηγιστικῆς συμπεριφορᾶς σας ή θά χάσετε τήν" Αδειά σας." Αν χάσετε 15 βαθμούς μέσα σέ δύο χρόνια, ή ἄδειά σας θά κατασχεθῆ γιά 30 ἡμέρες καὶ ὅταν σᾶς τήν ἐπιστρέψουν, ἀκόμη θά ἔχετε ἐφτά βαθμούς ἐναντίον σας. Οι βαθμοί αὐτόματα διαγράφονται ἀπό τό μητρώο ἐνός ὁδηγοῦ, δυό χρόνια μετά τήν ἡμερομηνία γιά κάθε καταδίκη." Αν χάσετε 15 βαθμούς γιά δεύτερη φορά, ή" Αδειά σας θά κατασχεθῆ γιά 6 μῆνες.

' Υπάρχουν διάφορες παραβάσεις γιά τίς ὄποιες ή" Αδειά σας μπορεῖ νά ἀφαιρεθῆ γιά λίγες βδομάδες, μῆνες, χρόνια ή σέ σοβαρές περιπτώσεις, γιά

πάντα. Αύτά τα πράγματα άναφέρονται, έπισης, στό 'Εγχειρίδιο' Οδηγοῦ. 'Υπάρχουν αύστηρές ποινές γιά έγκατάλεψη ένός τόπου δυστυχήματος.

Δυστυχήματα

"Αν βρεθήτε σ' ένα δυστύχημα ΠΡΕΠΕΙ νά σταματήσετε." Αν πρέπει νά φύγετε όπωσδήποτε, είναι σοβαρό παράπτωμα νά τό κάνετε χωρίς προηγουμένως νά καλέσετε σέ βοήθεια άφήνοντας τό όνομα καί τή διεύθυνσή σας - καθώς έπισης, τό όνομα καί τή διεύθυνση τοῦ κατόχου τοῦ αύτοκινήτου, ἀν δέν είναι δικό σας - σ' έναν άστυνομικό, σέ μάρτυρα ή σέ όποιοδήποτε πού ἔπαθε ζημιά η τραυματισμό.

"Αν τό δυστύχημα έχει σάν άποτέλεσμα τόν τραυματισμό άτόμου η ζημιά ίδιοκτησίας πού ύπολογίζεται πάνω άπό \$ 200 δολλάρια, πρέπει νά είδοποιηθῇ ἔνας άστυνομικός άπό τό κοντύτερο Δημαρχιακό ή 'Επαρχιακό' Αστυνομικό Τμῆμα.

"Εχετε πάντοτε ένα κουτί Πρώτων βοηθειῶν στό αύτοκίνητό σας. Γιά πληροφορίες δέστε τό «Εγχειρίδιο' Οδηγοῦ». Συχνά, δέν είναι φρόνιμο νά μετακινήσετε ένα τραυματισμένο ἄτομο.

Στίς μεγάλες πόλεις καί κωμοπόλεις, μπορεῖτε νά πάρετε μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν άπό τό Σωματείο «ό "Άγιος 'Ιωάννης» (St. John Ambulance Association).

Έλεγχος 'Ασφάλειας

Μερικές φορές η άστυνομία προβαίνει σέ αιφνιδιαστικό έλεγχο γιά λόγους άσφαλείας. Σταματᾶν τά αύτοκίνητα καί ζητᾶν νά δοῦνε τήν" Αδεια' Οδηγοῦ, τήν" Αδεια κυκλοφορίας τοῦ αύτοκινήτου η τό πιστοποιητικό τής 'Ασφάλειάς του. Μπορεῖ νά δοκιμάσουν τό αύτοκίνητο γιά νά βεβαιωθοῦν ὅτι είναι σέ καλή κατάσταση." Ενα άνασφαλές όχημα μπορεῖ νά άποκλειστῇ άπό τό δρόμο γιά τή προστασία τοῦ κοινοῦ.

'Ασφάλεια Αύτοκινήτου

"Οταν άγοράζετε μιά άσφαλεια αύτοκινήτου, μπορεῖ νά συμπεριλαμβάνει πολλά εἰδη προστασίας.

Εύθύνη γιά τό Κοινό (Σωματικός Τραυματισμός-Ζημιά ' Ιδιοκτησίας)

Κάθε όδηγός πρέπει νά έχη αύτή τήν άσφαλεια, πού καλύπτει σωματικούς τραυματισμούς καί ζημίες σέ ιδιοκτησία ἄλλων άτόμων. Τό ἄτομο πού

τραυματίστηκε μπορεῖ νά σᾶς μηνύση γιά τή ζημία, καί ἄν δέν ἔχετε αύτή τήν ἀσφάλεια, μπορεῖ νά σᾶς κοστίση αύτό πολλές χιλιάδες δολλάρια.

Ἐπιδόματα Δυστυχημάτων

‘Η ἀσφάλεια αύτή προσφέρει προστασία - γιά λογαριασμό σας - στήν οἰκογένειά σας, ἄν ἐσεῖς τραυματίσητε σ’ ἔνα αύτοκινητιστικό δυστύχημα Ἐπίσης προστατεύει ὅποιονδήποτε τραυματισμένο ἐπιβάτη σας ἢ πεζό πού χτυπήθηκε ἀπό τό αύτοκίνητό σας.’ Η ἀποζημίωση πληρώνεται ἀδιάφορα μέ τό ποιός φταίει γιά τό δυστύχημα.

Σύγκρουση (Collision)

‘Η ἀσφάλεια σύγκρουσης εἶναι γιά τίς ζημιές τοῦ αὐτοκινήτου σας, εἴτε εἶναι ἀπό δικό σας λάθος εἴτε κάποιου ἄλλου. Συνήθως, δέν καλύπτει ὅλα τά ἔξοδα. Γιά τίς μικροεπισκευές πρέπει νά πληρώνετε οἱ ἴδιοι, ἔτσι ἀφαιρεῖται ἔνα ποσό ἀπό τήν ἀσφάλεια.’ Αν τό ποσό αύτό εἶναι 100 δολλάρια, σημαίνει ὅτι θά πληρώσετε τά πρῶτα 100 δολλάρια ἐσεῖς καί ἡ ἀσφαλιστική ἐταιρεία τά ὑπόλοιπα. Τά ἀφαιρούμενα ποσά κυμαίνονται ἀπό 25 μέχρι 250 δολλάρια. ‘Οσο χαμηλότερο εἶναι τό ἀφαιρούμενο ποσό, τόσο περισσότερο στοιχίζει ἡ ἀσφάλεια.

Ἐπιπρόσθετες Καλύψεις

Μπορεῖ νά πάρετε μιά περιεκτική ἀσφάλεια (Comprehensive Insurance)γιά νά προστατευθῆτε ἀπό μιά εύρυτερη ποικιλία ριψοκινδύνων. Εἶναι δυνατόν νά πάρετε μιά ἀσφάλεια γιά προστασία ἀπό πυρκαϊά ἢ κλοπή.

Ἐπιβάτες

‘Ενας δωρεάν ἐπιβάτης, ὅπως ἔνας φίλος ἢ ἀπό ὥτο-στόπ, μπορεῖ νά ἀξιώσῃ ἀποζημίωση λόγω τραυματισμού του σέ δυστύχημα, πού ἦταν συνέπεια σοβαρῆς ἀπροσεξίας τοῦ ὁδηγοῦ.

Μερικές φορές οί γείτονες πηγαίνουν στήν ἐργασία μαζί καί μοιράζονται τά ἔξοδα.’ Ο ἴδιοκτήτης τοῦ αὐτοκινήτου πρέπει νά πάρῃ εἰδική ἀσφάλεια γι’ αύτό.

Τό κόστος γιά ἀνασφαλιστούς ὁδηγούς

‘Αν ἀποφασίσετε νά διακινδυνεύετε ὁδηγώντας χωρίς ἀσφάλεια, πρέπει νά πληρώσετε μιά μικρή ἀμοιβή στό Ταμείο Ἀτυχημάτων Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων (Motor Accident Claims Fund) ὅταν πάρετε τίς πινακίδες ἀριθμοῦ κυκλοφορίας (Licence Plates).’ Η ἀμοιβή αύτή δέν σᾶς ἔξασφαλίζει ἀσφάλεια προστασίας.’ Αν βρεθῆτε σ’ ἔνα δυστύχημα καί δέν ἔχετε ἀσφάλεια, πάλι εἴστε

ύπευθυνοι. Τά έξοδα τοῦ δυστυχήματος μπορεῖ νά πληρωθοῦν ἀπό το Ταμεῖο πού ἀναφέραμε παραπάνω, ἀλλά ἡ Ἀδειά σας μπορεῖνά κατασχεθῆ μέχρι πού νά κανονίσετε νά πληρώσετε τά έξοδα πίσω στό παραπάνω Ταμεῖο.

Σύνδεσμοι καί Σωματεῖα Αύτοκινητιστῶν

Πολλοί ὁδηγοί ἐγγράφονται μέλη σε Συνδέσμους, Λέσχες ἢ Σωματεῖα Αύτοκινητιστῶν.

" Αν εἶστε μέλος ἐνός τέτοιου ὄργανισμοῦ, μπορεῖτε νά καλέσετε γιά βοήθεια - εἴτε μέρα εἴτε νύχτα - τόν ἀρμόδιο ύπαλληλο τοῦ ὄργανισμοῦ αὐτοῦ, ὅταν ἔχετε πρόβλημα μέ τό αύτοκίνητο σας.

Στή συνδρομή σας συμπεριλαμβάνονται καί τά έξοδα γιά ζεκίνημα τῆς μηχανῆς ἃν σταματήσῃ, τήν ἀλλαγή ἐνός λάστιχου, τήν διανομή βενζίνης, λαδιῶν ἢ νεροῦ σε περίπτωση ἐπείγουσας ἀνάγκης, καί τήν μεταφορά τοῦ αύτοκινήτου σας σ' ἔνα γκαράζ.

" Αν κατηγορηθῆτε γιά μιά τροχαία παράβαση, μπορεῖτε νά ζητήσετε νομική βοήθεια ἀπό ἀυτούς τούς ὄργανισμούς ἢ συμβουλές πῶς νά ζητήσετε ἀποζημίωση ἀπό μία ἀσφαλιστική Ἐταιρεία. Προσφέρουν ύπηρεσίες ταξιδιωτικῶν πρακτορείων καί τά μέλη τους εἶναι καλυμμένα μέ προσωπική ἀσφάλεια γιά τροχαία δυστυχήματα.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, ρωτήστε σ' ἔνα πρακτορεῖο βενζίνης.

Πῶς θά γίνετε Καναδός Πολίτης

<i>Tí χρειάζεστε γιά τήν 'Υπηκοότητα</i>	147
<i>'H Διαδικασία</i>	148
<i>Πληροφορίες γιά τό Καναδᾶ</i>	149
 Γεωγραφία	149
<i>'Ιστορία</i>	150
Οι Πρώτοι 'Εξερευνητές	150
'H Εγκατάσταση τῶν Γάλλων	152
'O Ερχομός τῶν Βρεττανῶν	152
Οι Πιστοί τῆς 'Ενωμένης Αύτοκρατορίας	153
'H Ανάπτυξη τῶν Αποικιῶν	153
'H Ομοσπονδία	153
'H Εγκατάσταση στή Δύση	154
'Εθνική 'Ανεξαρτησία	154
Τό Σύστημα Διακυβέρνησης	154
Ομοσπονδιακοί, 'Επαρχιακοί καί Δημοτικοί Νόμοι	155
'H Εκλογή τῆς Κυβέρνησης	156
Οι Κάτοικοι	158
'O Πολυπολιτισμός	158
 <i>Συμμετέχοντας σέ μια Δημοκρατική Κοινωνία</i>	159

Πῶς θά γίνετε Καναδός Πολίτης

Οι Καναδοί - είτε αύτοί που είναι γεννημένοι έδω, είτε αύτοί που έγιναν Καναδοί μέση δική τους έκλογή - είναι περήφανοι γιά τή χώρα τους. Καί έσεις, έπισης, μπορεῖ νά θέλετε νά έχετε τό συναίσθημα αύτό ότι άνηκετε στό Καναδᾶ. Γιά νά γίνη τό συναίσθημα αύτό πραγματικότητα, θά πρέπει νά γίνετε Καναδός 'Υπήκοος όσο γρηγορώτερα μπορεῖτε. Θά συνεχίστε νά τρέφετε μέσα σας τήν άγαπη γιά τήν χώρα που γεννηθήκατε, άλλα, σάν Καναδός πολίτης, θά μπορήτε πλήρως νά παίρνετε μέρος στήν άναπτυξή τής νέας σας πατρίδας.

Τί χρειάζεστε γιά τήν 'Υπηκοότητα

Τόν' Ιούλιο τοῦ 1976 ένας καινούργιος Νόμος 'Υπηκοότητας έλαβε «βασιλική έγκριση». Γιά νά σιγουρευτήτε ότι έχετε όλα τά άπαιτούμενα προσόντα γιά ύπηκοότητα-ή γιά νά βεβαιωθήτε γιά τίς πιθανές άλλαγές τους-θά πρέπει νά άποτανθήτε σ' ένα Δικαστήριο Καναδικής 'Υπηκοότητας.

Πρέπει νά μπορεῖτε νά άποδείξετε ότι ήρθατε στόν Καναδᾶ σάν νόμιμος μετανάστης (Landed Immigrant).

Πρέπει νά έχετε ζήσει στόν Καναδᾶ γιά τρία χρόνια σέ περίοδο τεσσάρων χρόνων πρίν από τήν ήμερομηνία τῆς αίτησης σας γιά Καναδική ύπηκοότητα. Αύτο σημαίνει ότι, ἀν έχετε ζήσει στόν Καναδᾶ σάν νόμιμος μετανάστης γιά τρία συνεχόμενα χρόνια - χωρίς νά φύγετε από τήν χώρα - , μπορεῖτε νά κάνετε αίτηση γιά Καναδική ύπηκοότητα στό τέλος τοῦ τρίτου χρόνου. Σᾶς ἐπιτρέπεται νά φύγετε από τήν χώρα τό άνωτερο μέχρι 12 μῆνες στήν περίοδο τῶν τεσσάρων χρόνων πρίν τήν ήμερομηνία πού κάνετε αίτηση γιά ύπηκοότητα.

Πρέπει νά είστε τουλάχιστο 18 χρονῶν.

Πρέπει νά έχετε έπαρκή γνώση τῆς 'Αγγλικῆς ή τῆς Γαλλικῆς γλώσσας. Μερικές έξαιρέσεις γίνονται γιά άνθρωποικούς λόγους.

Μπορεῖ νά μή σᾶς ἐπιτραπῇ νά γίνετε Καναδός πολίτης - τουλάχιστον προσωρινά - , ἀν έχεται καταδικαστῇ γιά διάφορες ποινικές ἐνέργειες.

Πρέπει νά έχετε έπαρκή γνώση γιά τίς ύποχρεώσεις καί δικαιώματά σας σάν Καναδός Πολίτης. Συνήθως, κάτι πρέπει νά ξέρετε γιά τή γεωγραφία ιστορία καί πολιτικό σύστημα τοῦ Καναδᾶ.

Πρέπει νά σκοπεύετε νά κάνετε σπίτι σας τόν Καναδᾶ.

Πρέπει νά δώσετε ὅρκο ἀφοσίωσης στή Βασίλισσα ' Ελισσάβετ, πού εἶναι Βασίλισσα τοῦ Καναδᾶ.

Γιά περισσότερες λεπτομέρειες, ἀποτανθῆτε σ' ἔνα Δικαστήριο Καναδικῆς 'Υπηκοότητας (Court of Canadian Citizenship).

'Η Διαδικασία

Τό πρῶτο βῆμα εἶναι νά κάνετε αίτηση σ' ἔνα ἀπό τά δικαστήρια ύπηκοότητας πού ύπάρχουν στό 'Οντάριο ή στό κοντύτερο ' Επαρχιακό δικαστήριο. Πάρτε μαζί σας όλα τά χαρτιά πού δείχνουν τήν ήλικία σας, ὅτι εἶστε νόμιμος μετανάστης καί τό διαβατήριό σας - ἀν έχετε - η τήν κάρτα πού εἶστε νόμιμος μετανάστης. Θά πληρώσετε καί ἔνα μικρό ποσό.

" Αν μένετε πολύ μακριά ἀπό ἔνα Γραφεῖο ' Υπηκοότητας, γράψτε στόν ' Αρχειοφύλακα Καναδικῆς' Υπηκοότητας (Registrar of Canadian Citizenship) νά σᾶς στείλουν τήν αίτηση.

Τό δεύτερο βῆμα εἶναι ή ἀκρόαση, πού γίνεται τουλάχιστο τρεῖς μῆνες μετά

πού κάνετε τήν αϊτηση. Τότε ό δικαστής θά συζητήση μαζί σας, για νά άποφασίση ἄν πρέπει νά γίνετε ύπηκοος ἢ οχι.

Τελικά, θά σᾶς καλέσουν νά παρουσιαστῆτε γιά τή τελετή ύπηκοότητας, πού είναι μιά δημόσια έκδήλωση ὅπου καί ἄλλα ἄτομα μαζί σας θά πάρουν τήν ύπηκοότητα. Μπορεῖ νά ἐκφωνηθοῦν καί λόγοι ύποδοχῆς σας.' Αφοῦ δώσετε τόν ὄρκο ὀφοσίωσης, θά σᾶς δωθῇ τό Πιστοποιητικό Καναδικῆς' Υπηκοότητας.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, ἐπισκεψθῆτε τό κοντύτερο Δικαστήριο 'Υπηκοότητας ἢ γράψτε στό:

Registrar of Canadian Citizenship
Department of the Secretary of State
130 Slater Street
Ottawa, Ontario, E1A 0M5

Πληροφορίες γιά τό Καναδᾶ

Γιά νά προετοιμαστῆτε γιά τήν ύπηκοότητα καί νά μπορήτε νά συμμετέχετε στή ζωή τής χώρας σάν πολίτης, θά πρέπει νά ξέρετε κάτι γιά τό Καναδᾶ: πῶς ἀρχισε, πῶς ἀναπτύσσεται καί ποιός είναι ὁ τρόπος διακυβέρνησής του.

Μερικές πληροφορίες δίνονται σ' αύτό τό κεφάλαιο. Παρακολουθήστε μαθήματα 'Αγγλικῶν καί ύπηκοότητας στό κοντύτερο σχολεῖο. Διαβάστε ὀτιδήποτε βιβλία πού θά βρήτε γιά τή χώρα μας. Τό Τμῆμα 'Υπηκοότητας (Citizenship Branch) τοῦ 'Υπουργείου Γραμματείας τοῦ κράτους, ἔχει γιά σᾶς πολλά, μικρά βιβλιαράκια πληροφοριῶν. Μερικά παρέχονται δωρεάν στά Γραφεῖα 'Υπηκοότητας καί ἄλλα μπορεῖτε ν 'ἄγοράσετε στά κυβερνητικά βιβλιοπωλεῖα. Ρωτήστε γι' αύτές τίς πληροφορίες στή τοπική σας Δημόσια Βιβλιοθήκη.

Γεωγραφία τοῦ Καναδᾶ

' Ο Καναδᾶς είναι ἀπό τίς μεγαλύτερες χώρες τοῦ κόσμου.' Η ἔκταση του είναι 3.582.000 τετραγωνικά μίλια, ἀπό τά μισά περίπου είναι δάση. Μόνο τά ὄχτα τοῖς ἑκατό τής ἔκτασης αὐτῆς καλλιεργοῦνται, ἄν καί μποροῦσε νά καλλιεργηθῇ κατά πολύ περισσότερο. ' Υπάρχουν χιλιάδες ἀπό λίμνες καί ποτάμια.

' Η μόνη γειτονική μας χώρα είναι οι' Ήνωμένες Πολιτείες πρός τό Νότο.' Η 'Άλασκα βρίσκεται στά βορειοδυτικά μας, ἀλλά είναι μέρος τῶν' Ήνωμένων Πολιτειῶν. Πρός τή Δύση είναι ὁ Ειρηνικός 'Ωκεανός, πρός τό Βορρᾶ τό 'Αρκτικό Πέλαγος καί πρός τήν 'Ανατολή ὁ 'Ατλαντικός 'Ωκεανός. ' Η ἀπόσταση ἀπό τόν 'Ατλαντικό μέχρι τόν Ειρηνικό είναι 4.000 μίλια.

‘Ανατολικά, κοντά στή θάλασσα, είναι οι’ Ατλαντικές’ Επαρχίες Νιουφάουντλαντ, Νόβα Σκώσια, Νιού Μπράνζουϊκ καί Πρίνσης’ Εντουαρντ “Αϊλαντ. Οι κυριώτερες βιομηχανίες τους είναι ή αλιεία, δασοκομία, όρυκτολογία καί γεωργία.

Πάνω από τό μισό τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Καναδᾶ ζῆ στά νότια τμήματα τοῦ ‘Οντάριο καί τοῦ Κεμπέκ.’ Υπάρχουν πολλές βιομηχανικές καί έμπορικές πόλεις στή περιοχή αύτή, καθώς καί μεγάλες καλλιεργίσιμες έκτάσεις. Στά βόρεια τμήματα τῶν’ Επαρχιῶν αύτῶν ύπάρχει φυσικός πλοῦτος από μεγάλα δάση, όρυχεια καί αφθονη ύδροπλεκτρική ένέργεια.

Δυτικά από τίς Μεγάλες Λίμνες (Great Lakes) ύπάρχουν οι τρεῖς πεδινές ‘Επαρχίες τοῦ Καναδᾶ: ή Μανιτόμπα, ή Σασκάτσουαν καί ή’ Αλμπέρτα.’ Εδῶ ύπαρχουν μεγάλες άγροτικές έκτάσεις, ὅπου καλλιεργεῖται αφθονία από σιτάρι.

Στήν’ Αλμπέρτα ύπάρχουν, ἐπίσης, μεγάλες έκτάσεις κτηνοτροφία βοοειδῶν καί στό δυτικό μέρος τῆς’ Επαρχίας οι πεδιάδες φτάνουν μέχρι τούς πρόποδες από Βραχώδη “Ορη (Ρόκκου Μάουν-τενς).” Υπάρχουν ἐπίσης μεγάλα κοιτάσματα από πετρέλαια καί ποτάσσα.

Τό κύριο μέρος τῶν «Ρόκκυς» - ὅπως συχνά όνομάζονται τά αγρια αύτά βουνά - βρίσκεται στή Βρεταννική Κολομβία. Τά βουνά είναι πλούσια σέ μέταλλα καί στίς γόνιμες κοιλάδες καλλιεργοῦνται όπωροφόρα δέντρα.’ Η αλιεία καί ή ξυλεία είναι ἐπίσης σημαντικές βιομηχανίες.

Μιά περιοχή - ή μισή περίπου από τήν έκταση τοῦ Καναδᾶ - σέ σχῆμα ἀλογο-πετάλου, γνωστή μέ τό ὄνομα «Κανέντιαν Σήλντ» («Καναδική’ Ασπίδα»), περιβάλλει τό κόλπο Χάντσον καί τό κόλπο Τζαίμης.’ Η περιοχή αύτή είναι βραχώδη, λοφώδη καί πλούσια σέ μέταλλα.

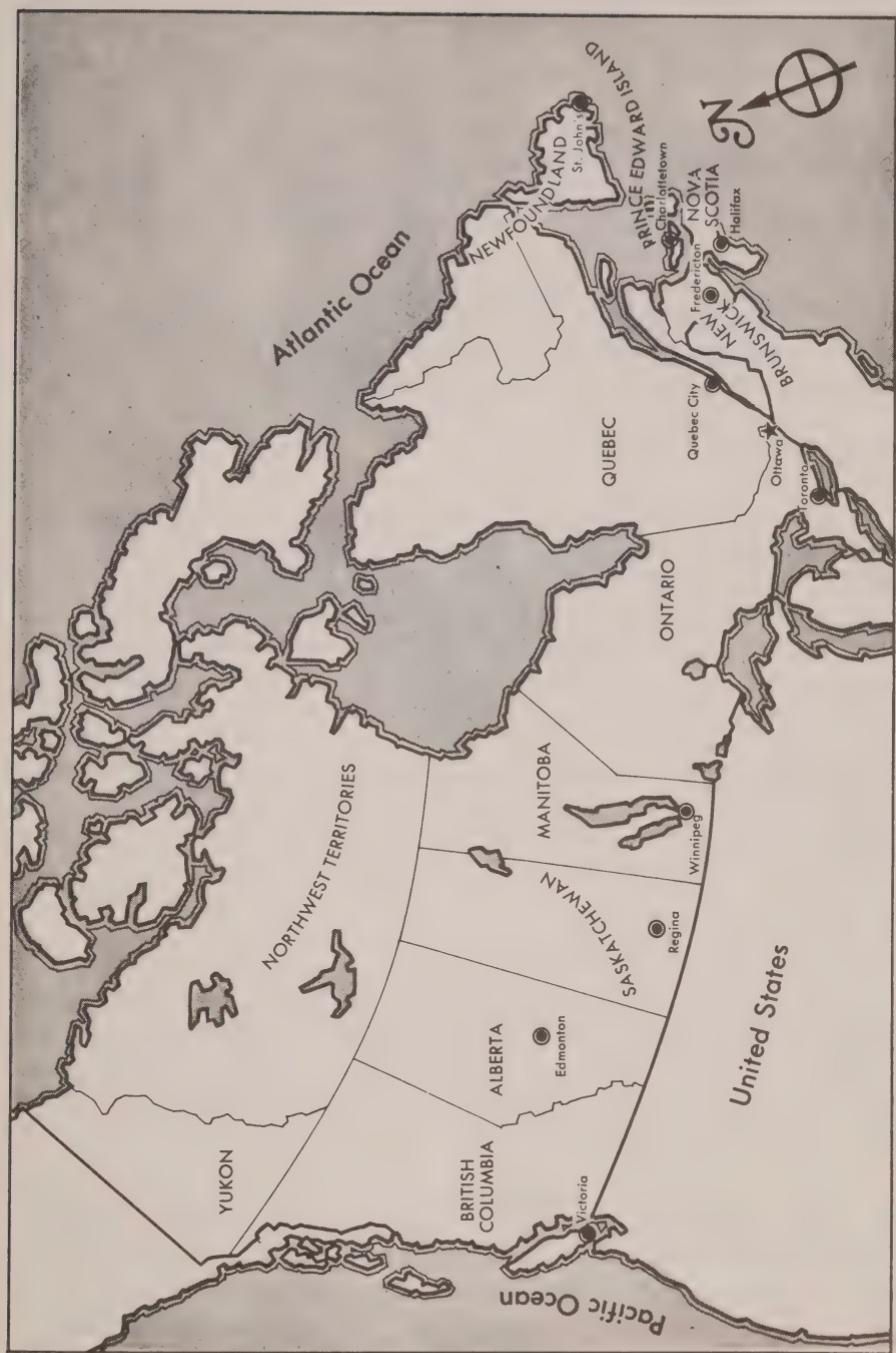
Στήν’ Αρκτική περιοχή ύπάρχει πολύ λίγη βλάστηση, διότι ὅλο τό χρόνο τό ἔδαφος κάτω από τήν ἐπιφάνεια είναι παγωμένο.

Ιστορία

Πρίν ἔρθουν οι Εύρωπαιοι στό Καναδᾶ, οι’ Ινδιάνοι καί οι’ Εσκιμώοι (Ινουϊτ) ἦταν οι μόνοι κάτοικοι του. Αύτοί ζοῦσαν κατά διασκορπισμένες όμάδες καί κάθε μιά ἦταν αὐτόνομη.

Οι Πρῶτοι Εξερευνητές

Οι πρῶτοι Εύρωπαιοι πού πάτησαν σ’ αύτή τήν ἡπειρο ἦταν μᾶλλον Σκανδιναυοί. ” Ένας ἀπ’ αύτούς, ὄνομαζόμενος Λήφ “Ερρικσον, ἔφτασε στήν

άνατολική άκτη του σημερινού Καναδᾶ κατά τό 1.000 μ.Χ.. Πιθανόν καὶ ἄλλοι Σκανδιναύοι νά ἔκαναν ταξίδια στή Βόρεια' Αμερική. Πρόσφατες άνασκαφές ἀποδεικνύουν ὅτι είχαν ἐγκατασταθῆ πολύ πιό πρίν.

Μερικές ἑκατοντάδες χρόνια ἀργότερα, Εύρωπαιοι ἐξερευνητές ἄρχισαν νά φάχνουν γιά ἔνα πιό σύντομο δρόμο γιά τίς' Ινδίες καὶ τήν Κίνα, πλέοντας πρός τή Δύση. Δέν γνώριζαν ὅτι ύπηρχε μιά ἄλλη μεγάλη ἡπειρος στό δρόμο τους, μέχρις ὅτου ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἐφτασε στίς Δυτικές' Ινδίες.

Ο Τζών Κάμποτ (Τζιοβάννι Καμπότο), ἔνας ναύτης ἀπό τή Γένοβα καὶ Βενετία, μισθώθηκε ἀπό τό Βασιλιά' Ενρίκο VII (Χένρυ VII) τής' Αγγλίας γιά νά βρῇ ἔνα θαλάσσιο δρόμο πρός τήν Ασία. Τό 1497 πάτησε τή ξηρά στήν ἀνατολική ἀκτή του Καναδᾶ, πιθανότατα στή Νιουφάουντλαντ.

'Η' Εγκατάσταση τῶν Γάλλων

Ο Ζάκ Καρσιέ (Jacques Cartier), ἔνας Γάλλος ναυτικός, ἐπιχείρησε τρία ταξίδια στό Καναδᾶ τό 1534, 1535 καὶ 1541. Ἐπλευσε διά μέσου του ποταμοῦ «Αγιος Λαυρέντιος» (St. Lawrence River) καὶ ἐφτασε μέχρι ἔνα' Ινδιάνικο χωριό, πού ὄνομαζόταν «Χοσελάγκα». Σήμερα στό σημεῖο αὐτό βρίσκεται ἡ πόλη του Μοντρεάλ. Τό 1608 ιδρύθηκε ἡ πρώτη Γαλλική ἀποικία ἀπό τόν Σαμουήλ ντέ Σαμπλαίν (Samuel De Champlain), ἔναν ἄλλο ἐξερευνητή. Ἡ ἀποικία αὕτη ἀναπτύχτηκε καὶ ἔγινε ἡ σημερινή πόλη του Κεμπέκ Σίτυ.

Ακολούθως ἥρθαν καὶ ἄλλοι ἀποικοι ἀπό τή Γαλλία. Αύτοί ἐγκαταστάθηκαν κατά μῆκος του ποταμοῦ «Αγιος Λαυρέντιος» καὶ στήν' Ακάδια στόν ἀνατολικό Καναδᾶ. Κατά τήν ἴδια χρονική περίοδο ἐγκαταστάθηκαν καὶ οἱ Βρεταννοί, λίγο νοτιότερα στή θέση πού είναι τώρα οἱ Ήνωμένες Πολιτείες.

'Ο' Ερχομός τῶν Βρεταννῶν

Καὶ οἱ Βρεταννοί καὶ οἱ Γάλλοι ἄρχισαν νά ἐμπορεύωνται ὅπλα, τσεκούρια, κουβέρτες, οἰνοπνευματώδη ποτά καὶ ἄλλα ἀντικείμενα μέ τούς' Ινδιάνους, γιά ἀντάλλαγμα γουναρικῶν. Πρίν περάσει πολύς καιρός, οἱ Βρεταννοί καὶ οἱ Γάλλοι μετακινήθηκαν στήν ἴδια περιοχή καὶ ἔτσι δέν ἀργησαν νά δημιουργήσουν προστριβές μεταξύ τους.

Οι πόλεμοι μεταξύ τῶν Βρεταννῶν καὶ τῶν Γάλλων κράτησαν γιά τά ἐπόμενα 60 μέ 70 χρόνια, στήν Εύρώπη καὶ στή Βόρεια' Αμερική. Τελικά, τό 1759 οἱ Βρεταννοί, μέ ἀρχηγό τόν Στρατηγό Γούλφ, κατέλαβαν τό Κεμπέκ ἀπό τούς Γάλλους, πού είχαν ἀρχηγό τους τόν Στρατηγό Μόντκαλμ. Μέ τήν Συνθήκη στό Παρίσι, πού τερμάτισε τούς πολέμους, οἱ Βρεταννοί ἔγιναν κυρίαρχοι σέ όλες τίς γνωστές ἐκτάσεις ἀπό τόν κόλπο του Μεξικοῦ μέχρι τό' Αρκτικό Πέλαγος.

Έκείνη τή περίοδο ύπηρχαν περίπου 70.000 ατόμα Εύρωπαικής καταγωγής, από τους οποίους οι 60.000 ήταν Γάλλοι.

Oι Πιστοί τής Ένωμένης Αὐτοκρατορίας

Κατά τήν δεκαετία του 1770, οι' Αμερικανικές άποικιες έπαναστάτησαν κατά τής Βρετανίας καί άποκτησαν τήν άνεξαρτησία τους μέ τήν γνωστή «Αμερικανική Επανάσταση». Μερικοί άποικοι πολέμησαν στό πλευρό τῶν Βρετανῶν. Αργότερα πολλοί ἀπ' αύτούς - κυρίως Βρετανικής, Γερμανικής καί 'Ολλανδικής καταγωγής - ήρθαν στό Καναδᾶ. ' Η πλειοψηφία ἀπ' αύτούς ἔγκαταστάθηκε στά ἀνατολικά καί ἄλλοι κατά μῆκος στίς ὅχθες τοῦ ποταμοῦ «Αγιος Λαυρέντιος», τῆς Λίμνης Οντάριο καί τῆς Λίμνης Ήρι. ' Η Βρετανική Κυβέρνηση τούς βοήθησε στήν ἐγκατάστασή τους, καί εἶναι γνωστοί σάν «Οι Πιστοί τής Ένωμένης Αὐτοκρατορίας».

'Η Ανάπτυξη Αποικιῶν

Γιά ἔνα διάστημα τό Γαλλικό τμῆμα (τό σημερινό Κεμπέκ) όνομαζότανε «Κάτω Καναδᾶς» καί τό Βρετανικό (τό σημερινό Οντάριο) «Ανω Καναδᾶς». Κατά τόν πόλεμο τοῦ 1812-1814 μεταξύ Καναδᾶς καί τίς Ήνωμένες Πολιτείες, οι Βρεταννοί καί οι Γάλλοι πολέμησαν μαζί κατά τής Αμερικής γιά νά διατηρήσουν τό Καναδᾶ ἀνεξάρτητο ἀπό τίς Ήνωμένες Πολιτείες.

Αλλά οὔτε ό «Ανω», οὔτε ό «Κάτω» Καναδᾶς ήταν εύχαριστημένοι μέ μιά Κυβέρνηση, στήν όποια ἐκλεγμένοι ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ είχαν πολύ λίγη δύναμη. Τό 1837 ἐξαρράγησαν ἐπαναστάσεις, μέ ἀρχηγό στόν «Ανω Καναδᾶ» τόν Γουίλλιαμ Λέων Μακένζι καί στό «Κάτω Καναδᾶ» τόν Λούη Ζώσεφ Παπινώ.

'Η Ομοσπονδία (Confederation)

Τελικά, ἀποφασίστηκε νά ἐνωθοῦν οι διαφορετικές Επαρχίες σέ μιά όμοσπονδία καί νά δημιουργηθῇ μιά χώρα. Αύτό ἔγινε τό 1867 μέ τό Νομοθέτημα τής Βρετανικής Βόρειας Αμερικής (British North America Act ή B.N.A. Act), πού ψηφίστηκε ἀπό τήν Βρετανική Βουλή. Μέ τό Νομοθέτημα αύτό ἐνωθήκαντε τέσσαρες Επαρχίες - Τό Οντάριο, τό Κεμπέκ, ή Νόβα Σκώσια καί τό Νιού Μπράνζουϊκ - σέ ἔνα κράτος, μέ τό όνομα «Καναδᾶς» καί μέ πρωτεύουσα τήν Οττάβα.

Κατά τό διάστημα αύτό, ή ἐπικοινωνία μεταξύ τῶν διαφόρων τμημάτων τής χώρας ήταν πολύ μικρή, διότι δέν ύπηρχαν αὐτοκίνητα ἡ τηλέφωνα, ραδιόφωνο ἡ τηλεόραση καί τό ταξίδι μέ σιδηρόδρομο μόλις ἥρχιζε. Γι' αύτό τό λόγο κρίθηκε λογικό, τά ζητήματα πού χρειάζονται ἄμεση καί συνεχῆ παρακολούθηση νά τά ἀναλάβουν οι Επαρχίες.

" Ετσι, ό Καναδᾶς «γεννήθηκε» στή 1η τοῦ' Ιούλη, τό 1867. ' Ο πρώτος πρωθυπουργός ἦταν ό Σέρ Τζών Α. Μακ-ντόναλντ. Οι ἄλλες' Επαρχίες ἐνώθηκαν ἀργότερα καὶ τώρα είναι 10, μέ τή Νιούφαουντλαντ πού ἐνώθηκε στήν 'Ομοσπονδία τελευταία, τό 1949. Τό 1967 οι Καναδοί γιόρτασαν τήν πρώτη 'Εκατονταετηρίδα τῆς χώρας τους.

Στά βορειοδυτικά τῆς χώρας, ὅπου ὁ πληθυσμός είναι πολύ λίγος, βρίσκονται ἡ «Γιούκον Τέρριτόριο» (Περιφέρεια Γιούκον) καὶ οι «Νόρθ Γουέστ Τέρριτόριος» (Βορειοδυτικές Περιφέρειες). Οι ἀκραίες αὐτές περιφέρειες τοῦ Καναδᾶ, διοικοῦνται ἀπό μικρά κυβερνητικά Συμβούλια.

'Η' Εγκατάσταση στή Δύση

Οι Σιδηρόδρομοι «Πασίφικ» τοῦ Καναδᾶ (C.P.R.) τελείωσαν νά κατασκευάζωνται τό 1885, ἐνώνοντας ἔτσι τά ἀνατολικά τμήματα μέ τά δυτικά τοῦ Καναδᾶ. Πολλοί μετανάστες ἥρθαν νά ἐγκατασταθοῦν στίς δυτικές' Επαρχίες.' Επίσης πολλοί Καναδοί μετακινήθηκαν ἀπό τήν ἀνατολή πρός τή δύση.

'Εθνική' Ανεξαρτησία

" Όλο αὐτό τό καιρό, ό Καναδᾶς παρέμενε νομικά σάν Βρεταννική ἀποικία. Μέ ενα Νομοθέτημα τῆς Βρεταννικῆς Βουλῆς τό 1931, ό Καναδᾶς-μαζί μέ ἄλλες, μεγάλες Βρεταννικές ἀποικίες - ἔγινε 'Ανεξάρτητο" Εθνος.' Ο Καναδᾶς ἀνήκει στά "Εθνη τῆς Βρεταννικῆς Κοινοπολιτείας (British Commonwealth of Nation), χῶρες δηλαδή πού ἔχουν κοινά ἐνδιαφέροντα καὶ κοινά ἰδανικά.' Η Βασίλισσα 'Ελισσάβετ ή II είναι ή Βασίλισσα τοῦ Καναδᾶ, καθώς ἐπίσης καὶ τῆς Βρεταννίας καὶ πολλῶν ἄλλων 'Εθνῶν τῆς Κοινοπολιτείας.

Τό 1947, ψηφίστηκε τό Νομοθέτημα Καναδικῆς' Υπηκοότητας πού δίνει τό δικαίωμα στούς Καναδούς νά αύτοκαλοῦνται Καναδοί Πολῖτες.

Τό Σύστημα Διακυβέρνησης

' Ο Καναδᾶς ἔχει δημοκρατικό πολίτευμα. Αύτό σημαίνει ὅτι ό λαός, μέ ἐκλογές, ἐκλέγει τά ἄτομα πού θά σχηματίσουν τήν Κυβέρνηση καὶ οι Κυβερνητικοί αὐτοί ἀντιπρόσωποι είναι ύπόλογοι στό λαό.

' Η ἐλευθερία κίνησης, λόγου, θρησκείας, τοῦ τύπου καὶ τῶν συγκεντρώσεων είναι βασικές ἀρχές τῆς δημοκράτιας, μέ δυνατή ἔμφαση στήν ἀξία τοῦ ἀτόμου. Μέ αὐτά ό Λαός ἔχει τίς δυνατότητες νά κάνη γνωστές τίς ἀπόψεις του στή Κυβέρνηση.

Οι Κυβερνητικοί ἀντιπρόσωποι είναι ἐκεῖνοι πού ψηφίζουν τούς νόμους.' Η

πλειοψηφία κυβερνάει, άλλα ή μειοψηφία έχει δικαιώματα που πρέπει νά τά σέβωνται οι άλλοι.' Ο κανόνας αύτός της πλειοψηφίας άκολουθεῖται στις δημόσιες συνεδριάσεις μας, καθώς έπισης και στή κυβέρνηση.

' Η πρωτεύουσα του Καναδᾶ είναι ή' Οττάβα, και έδω οι άντιπρόσωποι στήν 'Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση από ' όλες τίς ' Επαρχίες συναντιούνται στή Βουλή (Parliament), γιά νά κάνουν τούς νόμους μέ τούς όποιους κυβερνέται όλη ή χώρα.' Η πρωτεύουσα του ' Οντάριο είναι τό Τορόντο.' Επειδή τό Νομοθετικό Σώμα της Κυβέρνησης του ' Οντάριο στεγάζεται στό Queen ' s Park (πάρκο Βασίλισσας), ή' Επαρχιακή Κυβέρνηση συχνά άποκαλείται σάν «Queen ' s Park».

' Η Επαρχία τοῦ' Οντάριο διαιρεῖται σέ μικρά τμήματα, που είναι γνωστά σάν Δῆμοι μέ δική τους κυβέρνηση. Τό Νότιο τμῆμα τής ' Επαρχίας, που είναι πικνοκατοικημένο, διαιρεῖται σέ «περιφέρειες» (Counties) και τό Βόρειο τμῆμα, που έχει λιγώτερο πληθυσμό, σέ «περιοχές» (Districts). Αύτές οι περιφέρειες και περιοχές διαιρούνται πάλι σέ «μικροαστικά τμήματα» (Townships) - έκτος άπό τό άπομεμακρυσμένο βόρειο τμῆμα που έχει λίγους κατοίκους.

Τά χωριά και οι κωμοπόλεις έχουν ξεχωριστή διοίκηση, όπως και τά μικροαστικά τμήματα, και μαζί άποτελούν τό Περιφερειακό Συμβούλιο (County Council). Οι μεγάλες πόλεις έχουν τίς δικές τους δημοτικές κυβερνήσεις, που είναι τελείως ξεχωριστές άπό τίς «περιφέρειες» και τίς «περιοχές».

Όμοσπονδιακοί, Επαρχιακοί και Δημοτικοί Νόμοι

Θά έχετε προσέξει ότι οι όμοσπονδιακοί νόμοι διέπουν τέτοια ζητήματα, όπως τή μετανάστευση, ύπηκοότητα, φόρους εισοδήματος άσφαλση άνεργιας και συντάξεις γηρατειῶν.' Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση είναι, έπισης, ύπευθυνη γιά τίς σχέσεις μέ άλλες χώρες, όπως έμπορικές συμφωνίες καύ δικαιώματα άλιείας στίς θαλάσσιες ζώνες τῶν άκτῶν.

" Ολοι οι νόμοι τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου θεσπίζονται άπό τήν ' Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση. Οι νόμοι αύτοί καλύπτουν τέτοια άδικήματα, όπως δολοφονίες, έπιθεση, ληστεία, κλοπές, άπάτη, παράνομη πώληση φαρμάκων και σοβαρές τροχαίες παραβάσεις. Οι νόμοι που δέν είναι ποινικοί νόμοι, όνομάζονται «πολιτικοί νόμοι» (τοῦ Πολιτικοῦ Δικαίου).

' Η Κυβέρνηση τοῦ' Οντάριο είναι ύπευθυνη γιά τούς περισσότερους νόμους που περιγράφονται στά κεφάλαια αύτοῦ τοῦ βιβλίου, όπως σέ σχέση μέ τήν Παιδεία, ύγειονομικές ύπηρεσίες και κοινωνικές ύπηρεσίες. ' Επίσης θεσπίζει νόμους που διέπουν ζητήματα ιδιοκτησίας, έπαρχιακῶν πάρκων, λίμνες, ποτάμια, γιά τήν χρήση τῶν αύτοκινητοδρόμων και πολλά άλλα ζητήματα.

Οι δημοτικές κυβερνήσεις κάνουν κανονισμούς γιά ζητήματα που έχουν σχέση

ειδικά μέ προβλήματα του Δήμου τους, ὅπως φόροι ἀκινήτων, παρκάρισμα, καθάρισμα τῶν δρόμων, συλλογή σκουπιδιῶν, ἢ χρήση τῶν πάρκων καί ἡ συντήρηση τῶν δρόμων καί τῶν ὑπονόμων.

Δῆμοι πού γειτονεύουν, σχηματίζουν ἔνα πειφερειακό Συμβούλιο μέ σκοπό νά συντονίζουν μερικές ἀπό τίς ὑπηρεσίες τους, ὅπως ἀστυνομική δύναμη καί κοινωνική Πρόνοια. Τό περιφερειακό αὐτό Συβούλιο ἀποτελεῖται καί ἀπό ἐκλεγμένους δημοτικούς συμβούλους, ἀπό τούς διάφορους Δήμους πού εἶναι μέλη.

Κάθε κυβερνητικό ἐπίπεδο ἔχει ώρισμένες φορολογικές δικαιοδοσίες. Οι κυβερνήσεις συνεργάζονται μεταξύ τους, ἀλλά οἱ ὑπευθυνότητες τῆς κάθε μιᾶς εἶναι ὅσο τὸ δυνατό ξεκαθαρισμένες, ὥστε νά μή φαίνεται ὅτι συγκρούονται τά ἐνδιαφέροντα. Γιά παράδειγμα, ἡ Ὀμοσπονδιακή Κυβέρνηση εἶναι ὑπεύθυνη γιά τούς μεγάλους δρόμους πού διασχίζουν τὸν Καναδᾶ, ἡ Ἐπαρχιακή γιά τούς δρόμους τῆς Ἐπαρχίας καί τά περιφερειακά Συμβούλια γιά τούς περιφερειακούς δρόμους. Υπάρχουν διαφορετικά προγράμματα ύγειας καί Πρόνοιας, μερικά πού λειτουργοῦν ἀπό τὴν Ὀμοσπονδιακή Κυβέρνηση καί ἄλλα ἀπό τῆς Ἐπαρχιακές καί Δημοτικές Κυβερνήσεις.

H. Εκλογή τῆς Κυβέρνησης

Οι Καναδοί ἐκλέγουν τίς Κυβερνήσεις, ψηφίζοντας στίς ἐκλογές.

Πρέπει νά εἶναι κανείς Καναδός Πολίτης, γιά νά ψηφίση στίς ὁμοσπονδιακές ἐκλογές. Γιά τίς ἐκλογές τοῦ Ὁντάριο πρέπει νά ἡταν κανείς τουλάχιστο γιά ἔνα χρόνο Καναδός Πολίτης καί νά ἔχη ζήση στὸ Ὁντάριο τὴν χρονιά πρὶν τίς ἐκλογές. Γιά νά ψηφίση κανείς στίς Δημοτικές ἐκλογές, πρέπει νά εἶναι Καναδός Πολίτης ἡ Βρεταννός ύπηκοος καί νά ζοῦσε στό Δῆμο στόν ὅποιο θέλει νά ψηφίση, ὅταν ἔτοιμάζονταν οἱ ἐκλογικοί κατάλογοι.

Στίς Δημοτικές ἐκλογές ύπαρχουν δύο κατηγορίες ψηφοφόρων: 1. οἱ κάτοικοι καί 2. οἱ μή κάτοικοι πού κατέχουν ἰδιοκτησία καί οἱ ἐνοικιαστές, ἡ οἱ σύζυγοι τους (ἔνα παράδειγμα «μή κάτοικου-ἐνοικιαστή» εἶναι ὁ ἐπιχειρηματίας, πού ἐνοικιάζει τό γραφεῖο του σέ μια πόλη καί μένει σ' ἄλλη).

Γιά νά ψηφίση κανείς σέ ὁμοσπονδιακές, ἐπαρχιακές ἡ δημοτικές ἐκλογές στό Ὁντάριο, πρέπει νά εἶναι Καναδός Πολίτης ἡλικίας πάνω ἀπό 18 χρονῶν.

Υπάρχουν πολλά ὁμοσπονδιακά καί ἐπαρχιακά πολιτικά κόμματα στό Καναδᾶ, ἀπό τά ὅποια τά σπουδαιότερα εἶναι: Τό Προοδευτικό Συντηρητικό Κόμμα (Progressive Conservative), τό Φιλελεύθερο Κόμμα (Liberal), τό Νεο-Δημοκρατικό Κόμμα (New Democratic) καί τό Σοσιαλιστικό Κόμμα (Social Credit). Τό καθένα ἐκλέγει τούς ύποψηφίους του γιά τίς ἐκλογές, δηλαδή ἄτομα πού

θέλουν νά έκλεγοῦν άπό τό λαό γιά νά τόν ἀντιπροσωπεύσουν στή Βουλή.' Η Χώρα καί οἱ Επαρχίες εἶναι διαιρεμένες σέ μικρά τμήματα, πού εἶναι γνωστά σάν «έκλογικές περιφέρειες»(Ridings ή Constituencies) καί σέ κάθε μιά άπ' αύτές τίς έκλογικές περιφέρειες βάζουν πολλοί ύποψηφιότητα γιά νά έκλεγοῦν.' Ο λαός κάνει τήν έκλογή του, διαλέγοντας μόνον ἐναν άπό τούς ύποψηφιούς.' Ο ύποψηφιος πού συγκεντρώνει τούς περισσότερους ψήφους, ἀνακυρήσσεται νικητής.

" Ενας Βουλευτής στήν' Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση εἶναι γνωστός σάν «M.P.» (Member of Parliament). " Ενας βουλευτής στήν' Επαρχιακή Κυβέρνηση εἶναι γνωστός μέ τά γράμματα «M.P.P.»(Member of Provincial Parliament).

Τό πολιτικό Κόμμα πού βγάζει τούς περισσότερους βουλευτές σχηματίζει τήν Κυβέρνηση καί παίρνει τήν ἔξουσία.' Ο ἀρχηγός τοῦ Ομοσπονδιακοῦ πολιτικοῦ κόμματος, πού κέρδισε τίς έκλογές, γίνεται καί ἀρχηγός τῆς Κυβέρνησης καί συνεπῶς Πρωθυπουργός τῆς Χώρας (Prime Minister) Στό' Οντάριο ό ἀρχηγός τοῦ πολιτικοῦ κόμματος πού κέρδισε, ό πρωθυπουργός διαλέγει μερικούς, πού γίνονται οἱ 'Υπουργοί του στά διάφορα 'Υπουργεία

Τό Κόμμα πού κέρδισε τή δεύτερη θέση σέ ἀριθμό βουλευτῶν γίνεται ὡ 'Αξιωματική' Αντιπολίτευση." Όλα τά μέλη τῆς' Αντιπολίτευσης ἔχουν καθήκον νά ἔχετάσουν, κριτικάρουν καί προτείνουν ἀλλαγές στούς νόμους πού εἰσάγονται στή Βουλή άπό τήν Κυβέρνηση.

' Η 'Ομοσπονδιακή Βουλή καί οι Βουλές τῶν' Επαρχιῶν ἔχουν τό δικαίωμα νά ἔχουν έκλογές κάθε πέντε χρόνια, ἀλλά μποροῦν νά τίς κάνουν πιό συχνά.

' Ο ἀντιπρόσωπος τῆς Βασίλισσας στό Καναδᾶ εἶναι ό Γενικός Κυβερνήτης (Governor General). Αύτός «ἀνοίγει» τίς ἐργασίες τῆς Βουλῆς καί ύπογράφει ὅλα τά Νομοθετήματα τῆς Βουλῆς, ἀλλά δέν παίρνει μέρος σέ πολιτικές διαμάχες. 'Έκτελει πολλά άπό τά τελετουργικά καθήκοντα ἀρχηγοῦ κράτους.

Στό ' Οντάριο ἀντιπρόσωπος τῆς Βασίλισσας εἶναι ό ' Αντικυβερνήτης (Lieutenant Governor), πού τά καθήκοντά του εἶναι παρόμοια μέ ἐκεῖνα τοῦ Γενικοῦ Κυβερνήτη.

" Αν ζῆτε σέ μιά πόλη ἡ κωμόπολη, ἀντιπροσωπεύεστε στή Δημοτική Κυβέρνηση άπό ἔνα Σύμβουλο(Alderman).' Επίσης, ψηφίζετε καί γιά τόν Δήμαρχο." Αν μένετε σέ χωριό ἡ ἀγροτική περιοχή θά ψηφίσετε γιά σύμβουλο καί ἀρχηγό τοῦ συμβουλίου τοῦ χωριοῦ ἡ τῆς ἀγροτικῆς περιοχῆς. Οι Δημοτικές έκλογές γίνονται πάντοτε τόν Δεκέμβρη. Μερικοί Δῆμοι ἔχουν έκλογές κάθε χρόνο, ἄλλοι κάθε δύο ἡ τρία χρόνια.

' Επίσης ψηφίζετε καί γιά τούς ἀντιπροσώπους στό' Εκπαιδευτικό Συμβούλιο

(Board of Education). Σέ μερικούς Δήμους αύτό γίνεται ταυτόχρονα μέ τίς δημοτικές έκλογές, ένω σέ ἄλλους σέ διαφορετικό χρόνο.

Oι Κάτοικοι

' Ο πληθυσμός τοῦ Καναδᾶ, τόν' Ιούλη τοῦ 1974, ύπολογίστηκε περίπου σέ 22.831.000 κατοίκους. Γιά πολλά χρόνια, τά ἄτομα Βρεταννικῆς καταγωγῆς ἀποτελοῦσαν τήν πλειψηφία τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ύπηρχε μιά μεγάλη μειοψηφία ἀπό ἄτομα Γαλλικῆς καταγωγῆς.' Η μεγάλη εἰσροή ἀπό μετανάστες ἀλλάζει αύτή τήν ἀναλογία.

Οι Γαλλο-Καναδοί ζοῦν κυρίως στήν' Επαρχία τοῦ Κεμπέκ, ἃν καὶ ύπαρχουν πολλοί στίς 'Ατλαντικές' Επαρχίες-εἰδικά στή Νιού Μπράνζουϊκ-καὶ ἀρκετός ἀριθμός στό Βόρειο καὶ ἀνατολικό' Οντάριο, καὶ στήν Μανιτόμπα.

Γιά πολλά χρόνια οἱ μετανάστες ἔρχονταν ἀπό τήν Εὐρώπη καὶ πολλοί ἐγκαταστάθηκαν στίς μεγάλες πόλεις καὶ στίς ἀγροτικές περιοχές τῆς Δύσης. Οἱ κατοπινοί μετανάστες συμπεριλαμβάνουν πολλούς ἀπό τήν 'Ασία καὶ τίς Δυτικές' Ινδίες. Τό μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστῶν κάθε χρόνο εἶναι Βρεταννοί. Τό 1970 οἱ 'Αμερικάνοι ἀποτέλεσαν τό δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό.

' Υπάρχουν περίπου 250.000' Ινδιάνοι πού ζοῦνε σέ εἰδικά κτήματα πού λέγονται «ρεζέρβες» καὶ ἄλλες περίπου 250.000 ἀπό' Ινδιάνους καὶ Μέτις πού ζοῦνε ἔξω ἀπό αύτά τά κτήματα. «Μέτις» λέγονται τά ἄτομα πού προέρχονται ἀπό κράμα προγόνων' Ινδιάνικης καὶ Λευκῆς φυλῆς. Οἱ' Ινδιάνοι ὅσο πάει καὶ τό βρίσκουν πιό δύσκολο νά ζοῦνε κυνηγώντας καὶ ψαρεύοντας, ὅπως ἔκαναν οἱ πρόγονοί τους, καὶ μετακινοῦνται πρός τίς πόλεις.

Οι "Ινουΐτ (Έσκιμωι) ἀπαρριθμοῦνται μόνο περίπου σέ 13.000 καὶ οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτούς κατοικοῦνε στίς Βορειοδυτικές Περιφέρειες καὶ τό βόρειο Κεμπέκ.

Ο Πολυπολιτισμός (Multiculturalism)

' Ο Καναδᾶς εἶναι χώρα ἀπό μετανάστες. Οἱ' Ινδιάνοι καὶ οἱ' Έσκιμωι ἦταν ἐδώ πρῶτοι.' Ολοι οἱ ἄλλοι εἶναι μετανάστες, ἡ ἀπόγονοι μεταναστῶν, πού ἤρθαν κατά τά τελευταῖα 375 χρόνια. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτούς ἤρθαν τά τελευταῖα 100 χρόνια. Κάθε ἑθνικότητα προσφέρει τήν δική της συμβολή, σέ ἀγαθά ἐργασίας, προσόντα μέ τό δικό τους χαρακτήρα καὶ σέ ποικιλία ἀπό ἥθη καὶ ἔθιμα. Οἱ Βρεταννοί καὶ οἱ Γάλλοι ἔβαλαν τά θεμέλια, γι' αὐτό εἴμαστε δίγλωσση χώρα.' Η Αγγλική καὶ ἡ Γαλλική εἶναι οἱ δύο ἐπίσημες γλῶσσες τοῦ Καναδᾶ. Καὶ ἡ' Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση καὶ ἡ Κυβέρνηση τοῦ' Οντάριο ἔχουν ἀναγνωρίσει ὅτι εἴμαστε, ἐπίσης, μιά πολυπολιτιστική χώρα, καὶ ὅλα τά

γκρούπς τῶν ἑθνικοτήτων ἐνθαρρύνονται στό νά διατηρήσουν τίς παραδόσεις τους. " Ολοι μαζί χτίζομε ἔνα ἔθνος, ὅπου τά συστατικά ἀπό διάφορες ἑθνικότητες συνδιάζονται γιά νά σχηματίσουν μιά χώρα πού ἔχει ἐντελῶς τό δικό της χαρακτήρα καί ὄντότητα.

Συμμετέχοντας σέ μιά Δημοκρατική Κοινωνία

Εἴτε είστε Καναδοί Πολῖτες εἴτε ὥχι, ὑπάρχουν πολλοί τρόποι γιά νά πάρετε μέρος στή λειτουργία μιᾶς δημοκρατικῆς κοινωνίας.

Μπορεῖ νά είστε ἑνήμεροι μέ τό τί συμβαίνει στή κοινότητά σας, διαβάζοντας τίς ἑφημερίδες καί ἀκούγοντας τίς εἰδήσεις στή τηλεόραση ἢ στό ραδιόφωνο. Αὐτό σᾶς βοηθάει, ἐπίσης, στό νά μάθετε' Εγγλέζικα καλύτερα. Μπορείτε νά παρακολουθήτε τίς συνεδριάσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς πόλης σας ἢ τῆς κωμόπολης σας, γιά νά δήτε τί συμβαίνει. Μπορείτε ἐπίσης νά καθήσετε στά θεωρεῖα ἐπισκεπτῶν τῆς Βουλῆς τοῦ Ὀντάριο στό Τορόντο ἢ τοῦ Καναδικοῦ Κοινοβουλίου στήν ' Οττάβα καί νά ἀκούσετε τούς βουλευτές νά συζητᾶνε γιά τίς ὑποθέσεις τῆς ἐπαρχίας μας καί τῆς χώρας μας.

Μπορεῖτε νά γράψετε σέ μιά ἑφημερίδα καί νά ἐκφράσετε μιά γνώμη. Ακόμη καί ἄν δέν είστε Καναδοί Πολῖτες, πάλι μπορείτε νά διατυπώσετε τίς γνῶμες σας σ' ἓνα ἐκλεγμένο ἀντιπρόσωπο.

Μπορεῖτε μαζί μέ ἄλλα ἄτομα νά ἐκφράσετε μιά γνώμη στή Κυβέρνηση. Μιά τέτοια ὁμάδα ἀπό ἄτομα μπορεῖ νά ἐνδιαφέρεται μέ ζητήματα τῆς γειτονιᾶς σας, ὅπως ἡ ἀνάγκη γιά ἔνα πάρκο, ἔναν φύλακα στίς διαβάσεις ἐνός δρόμου μέ πολύ κίνηση ἢ γιά τή μόλυνση τῆς ἀτμόσφαιρας ἀπό ἔνα γειτονικό ἐργοστάσιο. " Η μπορεῖ νά ἐνδιαφέρεται ἔντονα γιά ἐπαρχιακά ζητήματα - ὅπως ἓνα σχέδιο γιά ιατρική περίθαλψη - ἢ ὁμοσπονδιακά ζητήματα - ὅπως τό σχέδιο οικογενειακῶν ἐπιδομάτων ἢ ἀσφάλειας ἀνεργίας. Τέτοιες ἐνέργειες, ὅπωσ- δήποτε ἐπηρεάζουν τούς ἐκλεγμένους ἀντιπροσώπους. Φυσικά, δέν μποροῦν νά ικανοποιήσουν ὅλους, ἀλλά βοηθάει νά ξέρουν τί σκέφτεται ὁ λαός.

¹ Ελπίζομε νά ἀπολαύσετε στή ζωή σας στό Ὀντάριο καί ὅτι σύντομα θά πάρετε τήν ὑπηκοότητά σας καί θά γίνετε Καναδοί. Σᾶς καλοῦμε νά ἐνωθῆτε μέ τούς ἄλλους Καναδούς, γιά νά χτίσωμε μιά εύτυχισμένη, εύημεροῦσα καί είρηνική χώρα.

Ειδικά Κυβερνητικά προγράμματα γιά Μετανάστες

<i>Προγράμματα της Κυβέρνησης του Οντάριο (Επαρχιακά)</i>	161
'Υπουργείο Πολιτισμού και 'Αναψυχῆς	161
Τμῆμα 'Υπηκοότητας	161
Τμῆμα Πολυπολιτιστικῆς 'Ανάπτυξης	162
'Υπουργείο Βιομηχανίας και Τουρισμοῦ	163
<i>Προγράμματα του Κράτους (Ομοσπονδιακά)</i>	164
'Υπουργείο Εργατικοῦ Δυναμικοῦ και Μεταναστεύσεων	164
'Υπουργείο Γραμματείας του Κράτους	164
Τμῆμα 'Υπηκοότητας	164
Μαθήματα Γλώσσας και 'Υπηκοότητας	165

Είδικά Κυβερνητικά Προγράμματα για Μετανάστες

Οι νόμιμοι μετανάστες δικαιούνται όλες τίς κανονικές κυβερνητικές ύπηρεσίες, έκτος από μερικές πού άπαιτουν ώρισμένες προϋποθέσεις διαμονής. Πρόσθετα μ' αύτές τίς 'Υπηρεσίες καιή ή Κυβέρνηση τοῦ 'Οντάριο καιή ή' Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση λειτουργούν είδικά προγράμματα γιά μετανάστες.

Προγράμματα τῆς Κυβέρνησης τοῦ 'Οντάριο ('Επαρχιακά)

'Υπουργείο Πολιτισμοῦ και' Αναψυχῆς τοῦ 'Οντάριο

Τμῆμα 'Υπηκοότητας (Citizenship Branch)

Τό Τμῆμα' Υπηκοότητας τοῦ 'Υπουργείου Πολιτισμοῦ και' Αναψυχῆς μεριμνάει γιά τήν ύποδοχή τῶν μεταναστῶν, βοηθάει στά προβλήματα προσανατολισμοῦ τους, καιί λειτουργεῖ γι' αύτό μαθήματα έκμάθησης τῆς γλώσσας.

Οι μετανάστες καλωσορίζονται στό Διεθνές' Αεροδρόμιο τοῦ Τορόντο από ύπαλληλους, πού 'ιλαν πολλές γλώσσες καιί πού προσφέρουν βοήθεια γιά τά ἀμεσα προβλήματα τῶν μόλις νεοφερμένων.

Οι ύπαλληλοι αύτοί ύποδοχῆς μοιράζουν βιβλιαράκια' σέ διάφορες γλώσσες, πού ξουν πληροφορίες πού θά χρειαστοῦν οι νεοφερμένοι στίς πρῶτες βδομάδες τῆς διαμονῆς τους. Γιά περισσότερη βοήθεια, οι ύπαλληλοι αύτοί ἀποτείνουν τούς μετανάστες στό «Σπίτι' Υποδοχῆς» στή πόλη τοῦ Τορόντο (Welcome House). Οι ύπηρεσίες τοῦ ίδρυματος αύτοῦ περιγράφονται στή σελίδα 25

' Ο Κλάδος' Εκμάθησης τῆς Γλώσσας - τοῦ παραπάνω Τμήματος - λειτουργεῖ μαθήματα 'Αγγλικῆς στό «Γουέλκαμ Χάουζ». ' Επίσης, συνεργάζεται μέ τό 'Υπουργείο Παιδείας στό νά ὄργανώσῃ καλοκαιρινά μαθήματα γιά τούς δασκάλους' Αγγλικῆς σάν δεύτερη γλώσσα (English as a second language ή E.S.L.). Τό παραπάνω τμῆμα συντηρεῖ ἐπίσης ἔνα μάθημα πού δίνεται μιά φορά τή βδομάδα γιά τέσσαρες μῆνες, ἀπό τόν Φεβρουάριο μέχρι τόν Μάη. Διοργανώνει καιί ἔνα ἐτήσιο συνέδριο γιά τό διδακτικό προσωπικό, πού διδάσκει 'Αγγλικά σάν δεύτερη γλώσσα (E.S.L.).

Τό Τμήμα έχει «γυρίσει» διάφορα έκπαιδευτικά φίλμς καί ἄλλα «օπτικοακουστικά» βοηθήματα (Audio-Visual Aids), πού διαθέτονται στούς δασκάλους. Λειτουργεῖ μιά Βιβλιοθήκη στό Τορόντο γιά «Αγγλικά γιά Δεύτερη γλώσσα», πού είναι ἀνοικτή ἀπό Δευτέρα μέ Παρασκευή καί δανείζει βιβλία ἀκόμη καί ταχυχρομικῶς. Παρέχεται βοήθεια στό νά διοργανώνωνται σεμινάρια σέ θέματα πού ἐνδιαφέρουν τούς δασκάλους.¹ Ο Κλάδος Γλώσσας ἐκδίδει ἔνα ἐνημερωτικό δελτίο γιά τούς δασκάλους πού λέγεται «Tesl Talk» - καί μιά ἐφημερίδα σέ γλώσσα διαφορετικοῦ ἐπιπέδου γιά τούς σπουδαστές πού μαθαίνουν τή γλώσσα καί πού λέγεται «Newcomer News» («Ειδήσεις γιά Νεοφερμένους»).

Τά μαθήματα γιά μητέρες μέ παιδιά προσχολικῆς ἡλικίας - πού περιγράφονται στή σελίδα 45 - είναι μέρος τοῦ προγράμματος προσανατολισμοῦ τοῦ Τμήματος.

Μαθήματα προσανατολισμοῦ λειτουργοῦν σέ διάφορες γλώσσες, ὥστε νά δωθοῦν πληροφορίες στούς νεοφερμένους σχετικά μέ κοινωνικές ὑπηρεσίες, οἰκονομικές συνήθειες, κοινωνικά ἔθιμα καί ἄλλα θέματα πού θά τούς βοηθήσουν νά ἀφομιώσουν τή ζωή τῆς κοινωνίας μας. Συχνά τά μαθήματα αὐτά γίνονται στή μητρική τους γλώσσα. Αἰσιοδοξοῦμε ὅτι τά μαθήματα τῆς γλώσσας καί πρός τήν Καναδική κοινότητα.¹ Επίσης, διοργανώνονται μαθήματα ὑπηκοότητας σέ διαφορετικές τοποθεσίες, γιά ἄτομα πού ἐτοιμάζονται νά γίνουν Καναδοί Πολίτες.¹ Εκδίδεται καί ἔνα «Εγχειρίδιο γιά τούς Συμβούλους τῶν Νεοφερμένων (Handbook for Counsellors of Newcomers), ὅπου περιγράφονται πληροφορίες σχετικά μέ κυβερνητικές καί κοινοτικές ὑπηρεσίες.

Διατείθονται καί χρηματικές χορηγήσεις σέ κοινοτικούς ὄργανους καί γκρούπις, πού λειτουργοῦν γιά τήν ὑποδοχή καί προσανατολισμό τῶν μεταναστῶν.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τό:

Citizenship Branch
Ministry of Culture and Recreation
4th Floor
400 University Avenue
Toronto, Ontario
Τηλέφωνο: 965-2285

Τμῆμα Πολυπολιτιστικῆς Ανάπτυξης (Multicultural Development Branch)

Τό Τμήμα αὐτό λειτουργεῖ προγράμματα μέ σκοπό νά προάγουν τήν κοινή ἀντίληψη μεταξύ διαφορετικῶν ἐθνικοτήτων, φυλετικῶν καί γλωσσικῶν ὅμάδων - πού ἀποτελοῦν τήν κοινωνία μας - καί νά τίς βοηθήσουν νά ἐργαστοῦν μαζί σε

Ζητήματα πού άφοράνε τίς κοινότητές τους, και ἔτσι νά καλυτερέψουν τήν ποιότητα τῆς ζωῆς ὅλων τῶν κατοίκων.

Τό πετυχαίνουν μέ τήν ὄργανωση διαφόρων συνεδριάσεων, ὅπου δίνεται ἡ εὔκαιρία στίς διάφορες πολιτιστικές ὁμάδες νά ἐξηγήσουν τόν πολιτισμό τους στούς ντόπιους Καναδούς και στίς ἄλλες ὁμάδες μεταναστῶν. Ἐπίσης, τά προγράμματα αύτά φέρνουν κοντά πολλές ἀπό τίς διαφορετικές πολιτιστικές ὁμάδες και ἰδρύματα γιά νά συζητήσουν Ζητήματα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπως τά προβλήματα μέ τήν νεολαία ἢ τά σχολεῖα και νά ἀναπτύξουν προγράμματα πού θά καλυτερέψουν τήν κατανόηση ἀνάμεσα στίς διαφορετικές ὁμάδες.

Τό Τμῆμα αύτό διαθέτει και προσωπικό, πού δίνει συμβουλές στίς κοινοτικές ὁμάδες πού θέλουν νά ὄργανωσουν προγράμματα σχετικά μέ τούς σκοπούς τους.

Διατίθεται και μιά ποικιλία ἀπό ἄλλες βοήθειες, ὅπως π.χ. ἐγχειρίδια, βιβλία, κατάλογοι και ἄλλα ἔντυπα.

· 'Υπάρχει ἕνα πρόγραμμα ἀνάπτυξης μέ χρηματικές χορηγήσεις - πού ἐπιβλέπονται ἀπό τά τοπικά γραφεῖα - γιά προγράμματα πού ἔχουν σχέση μέ τό Τμῆμα.

Γιά νά πάρη μιά ὁμάδα τίς χορηγήσεις αύτές, πρέπει νά συναντάη τά διάφορα κριτήρια τοῦ Τμήματος.

Γιά περισσότερες πληροφορίες, ἔρθετε σέ ἐπαφή μέ τά Τοπικά Γραφεῖα (Field Offices) τοῦ 'Υπουργείου ἢ μέ τό:

The Multicultural Development Branch
Ministry of Culture and Recreation
Quee's Park
Toronto, Ontario
Τηλέφωνο: 965-6621

'Υπουργεῖο Βιομηχανίας και Τουρισμοῦ (Ministry of Industry and Tourism)

Τό 'Υπουργεῖο Βιομηχανίας και Τουρισμοῦ τοῦ 'Οντάριο ἔχει μιά ὑπηρεσία «Ἐπίλεκτης Τοποθέτησης» (Selective Placement Service), πού παρέχει βοήθεια και πληροφορίες στούς ἐργοδότες τοῦ 'Οντάριο, πού ἔχουν δυσκολίες νά βροῦνε πεπειραμένους και εἰδικευμένους ἐργάτες νά ταιριάζουν ιδιαίτερα μέ τίς ἀνάγκες τους. Τέτοιοι ἐργάτες μπορεῖ νά «στρατολογοῦνται» ἀπό ἄλλες χώρες.

Τά γραφεῖα του στήν Βρετανία δίνουν λεπτομερεῖς πληροφορίες και συμ-

βουλές σχετικά μέ τούς όρους έργασίας καί τή ζωή στό' Οντάριο. Βοηθάει τούς έργοδότες τοῦ' Οντάριο, πού χρειάζονται τίς ύπηρεσίες του, στήν έκλογή καί στρατολόγηση έργατῶν καί - σέ συνεργασία μέ τό Καναδικό 'Υπουργεῖο μεταναστεύσεων - στή τακτοποίηση τῶν πιστοποιητικῶν τους γιά νά ταξιδέψουν στό Καναδᾶ.

Προγράμματα τοῦ Κράτους (Όμοσπονδιακά)

'Υπουργεῖο Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καί Μεταναστεύσεων

Τό ύπουργεῖο Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καί Μεταναστεύσεων είναι ύπευθυνο γιά τήν έκλογή καί εισαγωγή τῶν μεταναστῶν στό Καναδᾶ. «Ανεξάρτητοι μετανάστες» (Independent) είναι έκεινοι πού έχουν διαλεχτή στό έξωτερικό λόγω τῶν έπαγγελμάτων τους πού είναι σέ ζήτηση σέ διάφορα μέρη τοῦ Καναδᾶ. «Μετανάστες μέ πρόσκληση» (Nominated καί Sponsored) είναι έκεινοι πού τούς έκαναν αϊτηση οι συγγενεῖς τους γιά νά έρθουνε στό Καναδᾶ κοντά τους. Γιά τούς μετανάστες πού ήρθαν μέ πρόσκληση στό Καναδᾶ, ύπευθυνοι είναι οι συγγενεῖς τους. Οι μετανάστες στή κατηγορία τῶν «άνεξαρτήτων» βοηθούνται - ἀν ύπάρχη άνάγκη - ἀπό τό Τμῆμα Εργατικοῦ Δυναμικοῦ διά μέσω τῶν Συμβούλων του στά Κέντρα Εργατικοῦ Δυναμικοῦ, πού ύπαρχουν στά περισσότερα μεγάλα κέντρα. Μετανάστες - μετά πού έγκαταστάθηκαν στό Καναδᾶ - πού θέλουν νά φέρουν τούς συγγενεῖς τους, πρέπει νά ύποβάλουν αϊτήσεις στούς μεταναστευτικούς Συμβούλους τῶν Μεταναστευτικῶν Κέντρων τοῦ Καναδᾶ Immigration Centres, στίς διάφορες πόλεις τοῦ' Οντάριο.

'Υπουργεῖο Γραμματείας τοῦ Κράτους (Secretary of State)

Τμῆμα Υπηκοότητας (Citizenship Branch)

Τό Τμῆμα Υπηκοότητας λειτουργεῖ εναν άριθμό ἀπό προγράμματα πού βοηθάνε τούς έθελοντικούς όργανισμούς - εἴτε ντόπιους εἴτε ἀπό μετανάστες - νά κάνουν προγράμματα πού ένθαρρύνουν στό νά γίνη κανείς καλύτερος πολίτης ἡ πού πετυχαίνουν καλύτερη κατανόηση μεταξύ τῶν διαφόρων όμάδων τοῦ Καναδᾶ. Η βοήθεια αὐτή παρέχεται μέ συμβουλές ἡ μέ χρηματικές χορηγήσεις. Τά προγράμματα αὐτά άναφέρονται παρακάτω:

Τό «Πολυπολιτιστικό Πρόγραμμα» προσφέρει ύποστήρηξη σέ όργανισμούς έθνικοτήτων, πού θέλουν νά άναπτύξουν τήν κουλτούρα τῆς πατρίδας τους μέσα στό Καναδικό πλαίσιο.

Τό «Πρόγραμμα Συμμετοχῆς τῶν Πολιτῶν» προσφέρει βοήθεια σέ προγράμματα, πού έγιναν ἀπό πολίτες καί πού σκοπό έχουν τήν καλυτέρεψη τῆς ζωῆς τῆς κοινότητός τους.

Τό «Πρόγραμμα Κατανόησης Ομάδων καί Ανθρωπίνων

Δικαιωμάτων» ένθαρρύνει τούς όργανισμούς έκείνους πού θέλουν νά βοηθήσουν στή διατήρηση τών δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου στό Καναδᾶ.

Τό «Πρόγραμμα Μειονοτήτων τῆς' Επίσημης Γλώσσας» βοηθάει τίς Γαλλόφωνες όμάδες στό 'Οντάριο νά διατηρήσουν τήν πολιτιστική τους παράδοση καί ἐνθαρρύνει καλύτερες σχέσεις μεταξύ Γαλλοφώνων καί 'Αγγλοφώνων.

Τό «Πρόγραμμα 'Ιθαγενῶν Πολιτῶν» προσφέρει βοήθεια σέ όργανισμούς ιθαγενῶν ('Ινδιάνοι, 'Εσκιμώοι κ.λ.π.), εἴτε εἶναι ἀναγνωρισμένοι εἴτε ὅχι.

Τό «Πρόγραμμα Γυναικῶν» προσφέρει βοήθεια σέ όμάδες γυναικῶν, πού ἐργάζονται νά καλυτερέψουν τή θέση τῆς γυναικας στή κοινωνία.

Περισσότερες πληροφορίες γι' αύτά τά προγράμματα, μπορεῖτε νά πάρετε ἀπό τό κοντύτερο γραφεῖο τοῦ 'Ομοσπονδιακοῦ Τμήματος 'Υπηκοότητας. Τέτοια γραφεῖα ύπαρχουν στό 'Οντάριο στίς πόλεις: 'Οττάβα, Τορόντο, Χάμιλτον, Λόντον, Σάντμπουρυ, Τίμμινς καί Θάντερ Μπέϋ. Κοιτάξτε στό τηλεφωνικό κατάλογο γι' αύτά, κάτω ἀπό τό τίτλο: government of Canada, Department of the Secretary of State.

Μαθήματα Γλώσσας καί 'Υπηκοότητας

Τά μαθήματα γλώσσας καί ύπηκοότητας, πού περιγράφονται στό κεφάλαιο τῆς Παιδείας, εἶναι προγράμματα τῆς 'Επαρχιακῆς Κυβέρνησης καί τῶν 'Επιτροπῶν Παιδείας, διότι ἡ Παιδεία ύπάγεται στή δικαιοδοσία τῆς' Επαρχίας.

' Η 'Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, ὅμως ἔχει καί αύτή ύποχρεώσεις σ' αύτό τό τομέα καί διά μέσου τοῦ Τμήματος τῆς' Υπηκοότητας καταβάλλει τά μισά ἀπό τά ἔξοδα πού δαπανῶνται γιά τά μαθήματα ἐκμάθησης τῆς γλώσσας καί ύπηκοότητος γιά τούς μετανάστες· ὅλες τίς Επαρχίες, ὅπου ύπάρχουν τέτοιες τάξεις.

Παράρτημα

Αύτό το παράρτημα δίνει μερικές γενικές πληροφορίες γιά θέματα που θά συναντήσουν οι μετανάστες στή καθημερινή ζωή.

Έπισημες Αργίες

Οι άργιες που άναγνωρίζονται στό Καναδᾶ σάν ύποχρεωτικές άπό το νόμο καί τίς δικαιοῦται κάθε έργατης είναι έπτα καί είναι οι άκολουθες:

Πρωτοχρονιά

Μεγάλη Παρασκευή

Η 4η μέρα τῆς Βικτώριας

Ντομίνιον Νταιή

Η 4ημέρα του Έργατη

Ημέρα Εύχαριστιῶν

Ημέρα τῶν Χριστουγέννων

1η τοῦ Γενάρη

Η Παρασκευή πρίν τό Πάσχα

Η Δευτέρα πρίν τῆς 24 Μάη ήμέρα που γιορτάζονται τά γενέθλια

τῆς Βασίλισσας

1η τοῦ Ιούλη ή έθνική μας γιορτή

Η πρώτη Δευτέρα τοῦ Σεπτέμβρη

Η δεύτερη Δευτέρα τοῦ Οκτώβρη 25 τοῦ Δεκέμβρη

Μερικοί έργοδότες δίνουν καί ἄλλες άργιες, άλλα αὐτές δέν είναι ύποχρεωτικές ὅπως είναι:

Η Δευτέρα τοῦ Πάσχα

Άστική γιορτή

Η Δευτέρα τῶν Χριστ/νων

Η Δευτέρα μετά τό Πάσχα

Η πρώτη Δευτέρα τοῦ Αύγουστου

Η ήμέρα μετά τά Χριστούγεννα

Η ὥρα

Στόν Καναδᾶ ή ὥρα βασίζεται στό δωδεκάωρο ρολόι. Η ὥρα άπό τά μεσάνυχτα μέχρι τό μεσημέρι διακρίνεται μέ τά γράμματα α.μ. (Ante Meridian), δηλαδή πρό μεσημβρίας, καί άπό τό μεσημέρι μέχρι τά μεσάνυχτα μέ τά γράμματα p.m. (Post Meridian), μετά μεσημβρία. Η ὥρα άπό τά μεσάνυχτα μέχρι τό μεσημέρι είναι ή ἴδια ὅπως καί σέ ἔνα 24ωρο ρολόι. Παρακάτω παραθέτονται μερικές ὡρες γιά σύγκριση.

24ωρο ρολόϊ	12ωρο ρολόϊ
01.00	1.00 a.m.
05.00	5.00 a.m.
10.28	10.28 a.m.
12.00	12 Μεσημέρι (Noon)
13.00	1.00 p.m.
17.00	5.00 p.m.
22.28	10.28 p.m.
24.00	μεσάνυχτα (Midnight)

Υπάρχουν μερικές έξαιρέσεις. Οι άεροπορικές γραμμές, τά τραϊνα καί τά λεωφορεῖα χρησιμοποιοῦν τό 24ωρο ρολόϊ, καθώς καί Καναδικές "Ενοπλες Δυνάμεις.

Επειδή ό Καναδᾶς είναι πολύ έκτεταμμένος, ύπαρχουν έππατά ζώνες μέ διαφορετική ώρα. Τό Οντάριο βρίσκεται στήν' Ανατολική ζώνη. Ο πίνακας παρακάτω δείχνει τί ώρα είναι σέ άλλες ζώνες στό Οντάριο είναι 12 μεσημέρι.

Νιουφάουντλαντ	1.30 p.m.
'Ατλαντική	1.00 p.m.
'Ανατολική	12.00 μεσημέρι
Κεντρική	11.00 a.m.
'Ορεινή	10.00 a.m.
Ειρηνικού	9.00 a.m.
Γιούκον	8.00 a.m.

Καλοκαιρινή "Ωρα

Από τό Μάι μέχρι τό Σεπτέμβρη, γιά νά έχουμε περισσότερες ώρες μέ τό φῶς τῆς ήμέρας, στίς περισσότερες πόλεις καί κωμοπόλεις βάζουν τό ρολόϊ μιά ώρα μπρός άπο τή κανονική ώρα καί χρησιμοποιοῦν τή λεγόμενη «καλοκαιρινή ώρα» (Daylight Saving Time). Σέ μερικές όμως κωμοπόλεις, χωριά καί άγροτικές περιοχές διατηρείται ή κανονική ώρα όλο τό χρόνο.

Νόμισμα

100 σέντς (¢) ένα δολλάριο (\$1)

Κέρματα

1 ¢	- μερικές φορές ονομάζεται «πένυ» (Penny)
5 ¢	- γνωστό σάν «νίκελ» (A Nickel)
10 ¢	-ένα δεκαράκι (A Dime)
25 ¢	-ένα τέταρτο (A Quarter)
50 ¢	-ένα μισοδόλλαρο (A Half Dollar)

Τά χαρονομίσματα είναι άξιας του \$ 1, \$ 2, \$ 5, \$ 10, \$ 20, \$ 50, \$ 100, και \$ 1000.

Μέτρα και Σταθμά

Η χρήση του Μετρικού Συστήματος τώρα εισάγεται στόν Καναδά, άλλα άκομη θά βρίσκετε άναφορές στό παληό σύστημα

Βάρη

1 OZ (ούγγια)	28.3495 γραμμάρια
16 OZS(ούγγιές)	1 λίβρα (LB) 453.59 γραμμάρια
100 LBS(πάουντσ)	1 έκατόλιβρο (CWT) 45.359 χιλιόγραμμα
2000 LBS(πάουντς)	1 τόνως

(Ένα πάουντ είναι κάπως λιγώτερο άπό $\frac{1}{2}$ κιλό. " Ένα κιλό είναι $2\frac{1}{2}$ πάουντς).

Μέτρα Μήκους

1 ίντσα		2.50 έκατοστόμετρα (cm)
12 ίντσες	1 πόδι (Foot) FT	30.48
3 πόδια	1 γιάρδα YD	91-44 cm
5 γιάρδες	1 ρόντ (Rod) RD	502.92 cm.
1760 γιάρδες	1 μίλι (Mile) MI	1.609 χιλιόμετρα (KM)

Μιά γιάρδα είναι λίγο μικρότερη άπό ένα μέτρο.

" Ένα μίλι είναι λίγο περισσότερο άπό $1\frac{1}{2}$ χιλιόμετρο.

Μέτρα Επιφανείας

144	τετραγωνικές ίντσες	1 τετραγ. πόδι	929.03 τετρ. έκατοστόμ;
9	τετραγωνικά πόδια	1 τετρ. γιάρδα	.836 τετραγ. μέτρα
30	τετραγωνικές γιάρδες	1 τετραγ. ρόντ	
160	τετραγωνικά ρόντς	1 "άκρα"	
.386	τετραγ. μίλι	1 τετρ. χιλιόμ.	

Η ακρα χρησιμοποιείται γιά τήν καταμέτρηση γαιῶν καί εἶναι ἵση μέ .404 ἑκτάρια. Περίπου 2½ "ἄκρες" εἶναι ἵσες μέ ἑνα ἑκτάρι.

Μέτρα Υγρῶν

1 πίντ	.568 λίτρας	
2 πίντς (PTS)	1 τέταρτο (QT)	1.136 λίτρες
4 τέταρτα (QTS)	1 γαλλόνι (GAL)	4.546 λίτρες

" Ενα περισσότερο ἀπό 1/2 λίτρα.

Μέτρα Στερεῶν

2 πίντ	1 τέταρτο (Quart)	1.136 Kilograms
4 τέταρτα	1 γαλλόνι (Gal.)	4.546 Kilograms
2 γαλλόνια	1 πέκ(PK)	9.092 Kilograms
4 πέκς	1 μποῦσελ (BU)	36.37 Kilograms

" Ενα μποῦσελ εἶναι λίγο λιγώτερο ἀπό 36 1/2 κιλά.

Θερμόμετρα

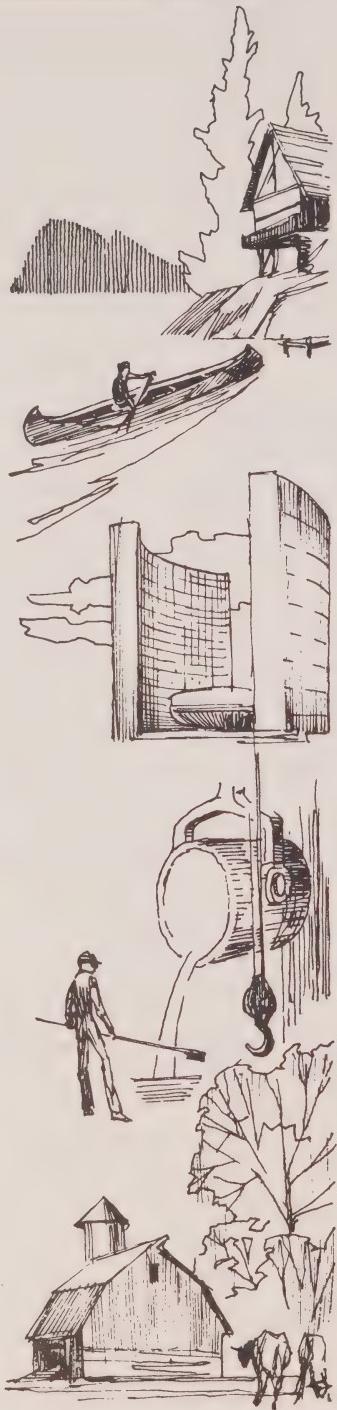
Μέχρι πρό ὅλίγου, ὁ Καναδᾶς χρησιμοποιοῦσε τό Φαρενάιτ θερμόμετρο. Τό Μετρικό Σύστημα τώρα εἰσάγεται στόν Καναδᾶ, ἀλλά ἀκόμη θά βρίσκετε ἀναφορές στό Φαρενάιτ θερμόμετρο.

Γιά νά μετατρέψετε Φαρενάιτ σέ Κελσίου ἀφαιρέστε 32 καί πολλαπλασιάστε ἐπί 5/9.

Γιά νά μετατρέψετε τό Κελσίου σέ Φαρενάιτ πολλαπλασιάστε ἐπί 9/5 καί προσθέστε 32.

'Ατμοσφαιρική Κελσίου	Θερμοκρασία Φαρενάιτ	Θερμοκρασία Κελσίου	τοῦ Σώματος	
			Κελσίου	Φαρενάιτ
Τό νερό βράζει σέ	100°	212°	42°	107,6°
	60	140	41,5	106,7
	40	104	41	105,8
'Εσωτερική θερμοκρασία	20	68	40,5	104,9
			40	104
Ψήξη νεροῦ	0	32	39,5	103,1
	-20	-4	39	102,2
	-30	-22	38,5	101,3
			38	100,4
			37,5	99,5
			37	98,6
			36,5	97,7
Θερμοκρασία τοῦ Σώματος*			36	96,8

MANITOBA

UNITED STATES

Hudson Bay

James Bay

ONTARIO

QUEBEC

Timmins

Sault Ste. Marie

Sudbury

North Bay

Ottawa

Cornwall

Lake Huron

Lake Ontario

Lake Michigan

Windsor

Lake Erie

UNITED STATES

Guelph
Kitchener
Waterloo
London
St. Catharines
Hamilton
Galt
Barrie
Oshawa
Peterborough
Kingston

Niagara Falls

Εύρετήριο

'Αγορές γιά τό σπίτι	11
'Αγορές μέ πίστωση	113
"Άδεια έγκυμοσύνης ḥ Μητρότητας	42
"Άδεια ' Οδηγοῦ	138
'Αλληλογραφία, μαθήματα μέ	65
'Αλκοολισμός	78
'Ανασφάλιστοι ' Οδηγοί	144
'Αναψυχή καί Πολιτισμός	17
'Αντιπρόσωπος τοῦ Λαοῦ στή Κυβέρνηση («" Ομπάντζμαν»)	135
'Αντιπρόσωποι Αύτοκινήτων (βλ. Αύτοκίνητα)	140
'Ανεξάρτητοι Μετανάστες (βλ. Ειδιά Κυβερν. Προγρ. γιά Μεταν.)	162
'Ανύπαντροι Γονεῖς	83
'Αξιολόγηση Προσόντων	34
'Αποζημίωση ' Εργατῶν (W.C.B.)	47
'Αριθμός Κοινωνικῆς ' Ασφάλισης (S.I.N.)	31
'Αστυνομία (βλ.' Αστυνομικές Δυνάμεις)	127
'Αστυνομικές Δυνάμεις	127
'Ασφάλεια	120
'Ασφάλεια ' Ανεργίας (U.I.C.)	44
'Ασφάλεια Αύτοκινήτων (βλ. Αύτοκίνητα)	144
'Ασφάλεια Ζωῆς	120
'Ασφάλεια Πυρκαϊᾶς	120
'Ασφάλεια Διάρρηξης, ληστείες καί κλοπές	120
'Ασφάλεια ' Υγείας (O.H.I.P.)	9
'Ασφάλεια ' Υγείας, Προσωρινή (βλ. Προσωρινή ..)	72
'Ασφάλεια Φαρμάκων (βλ. Κυανός Σταυρός)	72
Αύτοκίνητα	138
Αύτοκινητιστῶν, Σωματεῖα καί Σύλλογοι (βλ. Σωματεῖα ..)	149
Αύτοεργοδοτημένοι	37
'Αφροδίσια Νοσήματα (βλ. Κλινικές Νοσοκομείων)	73
Βιβλιοθήκες, Δημόσιες (βλ. Δημόσιες ...)	68
Βιομηχανικῆς ' Εκπαίδευσης, Τμῆμα (βλ. Τμῆμα ..)	164
Βιομηχανίας καί Τουρισμοῦ, ' Υπουργεῖο (βλ.' Υπουργεῖο ..)	164
Βοήθεια Πρόνοιας (βλ. Γενική Βοήθεια Πρόνοιας)	86
Βοήθεια, Πληροφορίες καί (βλ. Πληροφορίες καί Βοήθεια)	23
Βραδυνά Μαθήματα γιά ' Ενήλιους	65
- ' Ακαδημαϊκά	66
- Γλώσσας	66

Γάμος	15
Γενική Βοήθεια Πρόνοιας	86
Γέροι (Σήνιορ Σίτιζενς): Βλέπε 'Υπηρεσίες γιά Γέρους	90
- Σχέδιο Καναδικής Σύνταξης	94
- Κέντρα και Λέσχες γιά Γέρους	96
- Δωρεάν Φάρμακα	77
- Γηροκομεία	96
Φροντίδα στό σπίτι	77
- Σπίτια Φροντίδας	78
- 'Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος	93
- Σύνταξη Γηρατειῶν	91
- Ταυτότητα γιά Ειδιά Διπλώματα	97
Γενικές Κυβερνητικές Πληροφορίες	24
Γεωγραφία τοῦ Καναδᾶ (βλ. Καναδᾶς)	150
Γιατροί	73
Γιούνιον (βλ. Συνδικαλιστικά ..)	38
Γλώσσα (βλ. Μαθήματα ..)	65
Γραφεῖο Καλυτέρων' Επιχειρήσεων B.B.B. - βλ.' Αντιπρόσωποι Αύτοκ.)	140
«Γουέλκαμ Χάουζ» (βλ. Σπίτι 'Υποδοχῆς)	25
Γυμνάσια (βλ. Σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσης)	62
Γυναϊκες	14
Γυναικῶν, Γραφεῖο Προστασίας (βλ." Ισοι ὄροι Μισθῶν)	41
 Δάνεια	119
Δημόσιες Βιβλιοθήκες	68
Δημοτικά Σχολεία (βλ. Σχολεῖα)	62
Δημόσιες 'Υγειονομικές' Υπηρεσίες	74
Διάκριση	134
Διακοπές - 'Αργίες	169
Διανοητικά 'Ανάπτηροι	89
Διανοητική 'Υγεία	78
Δικαστήριο	130
Δικαιώματα τοῦ ἐνοικιαστή (βλ. Στέγαση)	100
Δικαιώματα Πολιτῶν (βλ.' Αστυνομία και Πολίτες)	128
'Εγγραφή (βλ. Σχολεῖα)	61
'Εγγυημένο 'Ετήσιο Εισόδημα (GAINS)	92
'Εγγυημένο Συμπλήρωμα Είσοδήματος (βλ. Συντάξεις)	92
'Εγγύηση (γιά φυλακή ἢ δικαστήριο)	130
'Εγγυμοσύνης ἢ Μητρότητας, "Αδεια (βλ." Αδεια)	42
'Εθελοντές	88
'Εθελοντικοί' Οργανισμοί	89
'Εθελοντικοί' Οργανισμοί γιά Νέους	85
'Εθνικοτήτων, 'Οργανισμοί (βλ.' Οργανισμοί ..)	88

Ειδικά Κυβερνητικά Προγράμματα γιά Μετανάστες	161
Ειδική Παιδεία	64
'Εκλογές τῶν Κυβερνήσεων	157
'Εκκλησίες (βλ. Θρησκεία)	16
'Εκπαιδευτικά Πιστοποιητικά (βλ.: Αξιολόγηση Προσόντων)	34
'Εκπαίδευση στά Κέντρα Εργατικού Δυναμικοῦ τοῦ Καναδᾶ	37
"Ελεγχος' Ασφάλειας (Αύτοκινήτων - βλ; Αύτοκίνητα)	143
"Ελεγχος Γεννήσεων (Προγραμματισμός Οίκογένειας)	76
'Εμβολιασμός	75
'Ενοικιασμός	99
'Ενοικίου, Νόμος' Αναθεώρησης τοῦ (βλ. Νόμος ..)	100
'Ενοικιαστή, Δικαιώματα τοῦ (βλ. Δικαιώματα ..)	100
'Ένορκους, Δικαστήριο μέ (βλ. Δικαστήριο ..)	130
'Εξάρτηση (στά ναρκωτικά)	78
'Εξωση, προστασία ἀπό (βλ. Προστασία ..)	103
'Επαγγελματικά Πιστοποιητικά (Διπλώματα)	35
'Επαγγελματικές Σχολές (βλέπε' ιδιωτικά Σχολεῖα)	65
'Επαγγελματική' Επανακατάσταση (βλ. καί' Υπηρεσίες ..)	49
'Επαγγελματική' Ασφάλεια	43
'Επαρχιακή' Αστυνομία τοῦ 'Οντάριο (βλ.: Αστυνομικές Δυνάμεις)	127
'Επενδύσεις	119
'Επείγουσες' Ανάγκες	28
- 'Αρρώστεια	72
- Στέγαση	108
'Επίδομα' Επιζώντων	95
'Επινικοίαση (βλ. Στέγαση)	102
'Επισκεπτόμενες Νοσοκόμες	90
'Επιτροπή' Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	134
'Εργασία:	
- 'Υπηρεσίες	33
- Συνέντευξη	33
'Εργατικά Σωματεῖα (βλ. Συνδικαλιστικά ..)	38
'Εργατικό Κονγκρέσσο τοῦ Καναδᾶ (βλ. Συνδικαλιστικά Σωματεῖα)	38
'Εφημερίδες	32
- Νέα γιά Νεοφερμένους	55
'Εφημερίδες	32
'Ημερήσιοι Παιδικοί Σταθμοί	84
'Ημερήσια Μαθήματα (Γλώσσας)	53
Θρησκεία	16
Θρησκευτικοί' Οργανισμοί	28

"Ιδρυμα" Ερευνας Ροπής στά Ναρκωτικά (βλ.' Εξάρτηση ..)	78
'Ισοι όροι μισθών	41
'Ιδιωτικά Σχολεία:	66
- ' Ακαδημαϊκά	65
- ' Επαγγελματικά	65
 Καναδᾶς: (βλ. Πληροφορίες γιά τόν Καναδᾶ)	149
- Γεωγραφία	150
- Κυβέρνηση	154
- Ιστορία	151
- Χάρτης	150
Καναδικά Κέντρα ' Εργατικοῦ Δυναμικοῦ	26
Καναδικά Κέντρα Μεταναστεύσεων	26
Καναδικό Πρόγραμμα ' Εκπαίδευσης ' Εργατικοῦ Δυναμικοῦ (βλ.' Εκ- παίδευση)	55
Καναδικός Σύλλογος Πολιτικῶν' Ελευθεριῶν	134
Καναδικό Σχέδιο Σύνταξης C.P.R.	94
Καναδικό 'Υπουργεῖ' Εργατικοῦ Δυναμικοῦ καί Μεταναστεύσεων.	26
Κανονισμῶν' Εργασίας, Τμῆμα (βλ." Οροι 'Εργασίας)	38
Καταναλωτῶν καί ' Εμπορικῶν Σχέσεων, ' Υπουργεῖο (βλ.' Υπουργεῖο..)	113
Καταναλωτῶν, Καναδικός Σύλλογος (βλ.' Αγορές μέ πίστωση)	113
Καταναλωτῶν, Γραφεῖο Προστασίας (βλ.' Αγορές μέ πίστωση)	113
Κατοικίες: (βλ. Στέγαση)	83
- Γιά παιδιά καί Νέους (βλ. Κοινωνικές ' Υπηρεσίες)	84
- Γιά Διανοητικά ' Ανάπτηρους (βλέπε Διανοητικά ' Ανάπτηρους (βλέπε Διανοητικά ' Ανάπτηροι))	89
- Γιά Γέρους (βλ. Γηροκομεία ἢ Σπίτια Φροντίδας)	96
Κατώτερο όριο μισθοῦ	41
Κεντρικῶν' Υποθηκῶν καί Οἰκισμοῦ, Γραφεῖο (βλ. Χτίσιμο ...)	106
Κηδείες	15
Κιβώτια ' Ασφάλειας (βλ. Τράπεζες)	118
Κλινικές Νοσοκομείων	73
Κοινωνικές ' Υπηρεσίες	81
Κοινωνικῶν Σχεδίων, Συμβούλιο (βλ. Συμβούλιο ..)	90
Κοινωνικά Κέντρα γιά Γέρους (βλ. καί ' Υπηρεσίες γιά Γέρους)	96
Κοινοτικοί ' Οργανισμοί (βλ. κεφάλαιο: Πῶς θά βρήτε Πληροφορ. καί Βοήθεια)	28
Κοινοτικά Κέντρα Πληροφοριῶν	27
Κοινοτικῶν καί Κοινωνικῶν' Υπηρεσιῶν, ' Υπουργεῖο (βλ.' Υπουργεῖο ...)	90
Κοινοτικές ' Υπηρεσίες (βλ. κεφάλαιο: Πῶς θά βρήτε Πληροφ. καί Βοήθεια)	91
Κολλεγίων καί Πανεπιστημίων, ' Υπουργεῖο (βλ.' Υπουργεῖο..)	66
Κρατήσεις ἀπό μισθούς	43

Κυανός Σταυρός τοῦ Ὀντάριο (βλ. Προσωρινή ὑφαίνεια ὧν γέγονας)	72
Κυβέρνηση (βλ. Καναδᾶς)	29
Κυβερνητικές Πληροφορίες, Γενικές (βλ. Γενικές Κυβερν. Πληροφορίες)	29
ΚΥυβερνητικά Προγράμματα γιά Μετανάστες (βλ. Ειδικά ...)	161
Λέσχες γιά Γέρους (βλ. καὶ ὑπηρεσίες γιά Γέρους)	96
Λογαριασμός μισθοδοσίας	43
Λογαριασμοί, Τραπεζιτικοί (βλ. τραπεζιτικοί...)	116
Μαθητεία Ἐκπαίδευσης (βλ. πρόγραμμα Ἐργατικῆς Ἐκπαίδευσης)	37
Μαθήματα Γλώσσας καὶ ὑπηρεσίας	53
Μαθήματα ἔξω ἀπό τὸ Σχολικό Πρόγραμμα	67
Μαθήματα (βραδυνά) γιά Ἐνήλικους	53
«Μεγάλος Ἄδελφος - Ἅδελφή», Ὀργανισμός (βλ. Ἐθελοντ. Οργαν. γιά Νέους)	86
Μεταγυμνασιακές Σπουδές:	67
- Οἰκονομική Βοήθεια	68
Μετανάστες, Ὀργανισμοί γιά (βλ. Πληροφορίες καὶ Βοήθεια)	28
Μεταναστευτικά Κέντρα τοῦ Καναδᾶ (βλ. καὶ Κέντρα ...)	26
Μεταναστῶν, Πρόγραμμα ὑποδοχῆς (βλ. «Γουέλκαμ Χάουζ» καὶ Τμῆμα ὑπηρεσίας Ἐπαρχίας)	25
Μεταναστῶν, οἱ δύο κατηγορίες (βλ. ὑπηρ. γιά Οἰκογ. καὶ Ἀνύπαντρους Ἐνήλικους)	86
Μετανάστες, Μέ πρόσκληση καὶ Ἀνεξάρτητοι (βλ. Ειδικά Κυβερν. Προγρ. γιά Μετανάστες)	87
Μετάφραση Ἑγγράφων (Πιστοποιητικῶν)	34
Νεολαία	12
Νεολαίας, Κατοικίες (βλ. Κοινωνικές ὑπηρεσίες)	83
Νεολαίας, Οργανισμοί (βλ. Ἐθελοντικοί Οργανισμοί)	89
Νηπιαγωγεῖα (βλ. Παιδεία)	62
Νόμος στὸ Ὀντάριο, ὁ	125
Νόμος Ἀναθεώρησης Ἐνοίκιου	100
Νομική Βοήθεια	133
Νομικῆς Βοήθειας, ὑπηρεσίες (βλ. ὑπηρεσίες Νομικῆς Βοήθειας)	133
Νοσοκόμα Δημόσιας γέγονας	74
Νοσοκόμες, Ἐπισκεπτόμενες (βλ. Ἐπισκεπτόμενες...)	76
Νοσοκομείων, Κλινικές (βλ. Κλινικές...)	.73
‘Οδηγώντας ἔνα αὐτοκίνητο (βλ. Αὐτοκίνητα)	137
‘Οδοντιατρικές ὑπηρεσίες	76
Ο.Η.Ι.Ρ.)βλ. Σχέδιο Ἀσφάλειας γέγονας	71
Οἰκογενειακά Ἐπιδόματα Παιδιῶν (βλ. Υπηρεσία γιά νέους καὶ παιδιά)	81

Οίκογενειακό ' Επίδομα (βλ.' Υπηρεσίες γιά Οίκογ. καί ' Ανύπαντρους Ενήλικους)	85
Οίκογενειακοί Σύμβουλοι	89
Οίκογενειακό Δικαστήριο (βλ. Δικαστήρια,)	133
Οίκογενείας, Προγραμματισμός - " Ελεγχος Γεννήσεων	76
Οικονομική Βοήθεια γιά Μεταγυμνασιακές Σπουδές	68
'Ομοσπονδία ' Εργατών τοῦ ' Οντάριο (βλ. Συνδικαλιστικά Σωματεῖα)	38
↳ Οντάριο, Χάρτης (βλ. Χάρτης...)	
'Οργανισμοί' Εθνικοτήτων	28
"Οροί ' Εργασίας	38
"Οριο, Κατώτερο - μισθοῦ (βλ. Κατώτερο όριο μισθοῦ)	41
 Παιδεία	59
Παιδείας, ' Υπουργείο (βλ.' Υπουργεῖο ..)	
Παιδικοί Σταθμοί (βλ. Ημερήσιοι Παιδικοί Σταθμοί)	84
Πίστωση, ' Αγορές μέ (βλ. ↳ Αγορές μέ πίστωση)	113
Πιστοποιητικό ' Εκπαίδευσης	64
Πιστοποιητικό Μηχανικῆς ' Αρτιότητας (βλ. Αύτοκίνητα)	141
Πιστωτικά Σωματεία	118
Πιστωτικῶν Σωματείων τοῦ ' Οντάριο, Σύνδεσμος (βλ. Σύνδεσμος..)	118
Πιστώσεων, Συμβουλευτική ' Υπηρεσία (βλ. Συμβουλευτική ...)	115
Ποινικός Νόμος	129
Πολιτικός Νόμος	131
Πολιτικές ' Ελευθερίες (βλ. Καναδικός Σύλλογος Πολιτικῶν' Ελευθεριῶν)	134
Πολιτισμός καί ' Αναψυχή	17
Πολιτισμοῦ καί ' Αναψυχῆς, ' Υπουργείο (βλ.' Υπουργεῖο...)161	
Πληροφορίες καί Βοήθεια	23
Πληροφορίες γιά τόν Καναδᾶ	149
Πολυπολιτισμός	158
Πολυπολιτισμοῦ, Τμῆμα ' Ανάπτυξης (βλ. Τμῆμα ' Υπηκοότητας - Ειδικά Κυβερνητικά Προγράμματα γιά Μετανάστες)	162
Προεξετάσια Μαθήματα τεχνιτῶν	55
Προκαταβολή (βλ.' Ενοικιασμός)	101
Πρόνοια (βλ. Γενική Βοήθεια Πρόνοιας)	86
Προστασία ἀπό ἔξωση	102
Προσωρινή ' Ασφάλεια ' Υγείας	72
Πῶς θά βρήτε πληροφορίες καί βοήθεια	23
Πῶς θά γίνετε Καναδός Πολίτης	147
 Ροπή στά Ναρκωτικά (βλ.' Εξάρτηση)	78
 Στέγαση:	99
- ' Αγορά Σπιτιοῦ	104
- Παράπονα	103
- ' Επείγουσα ' Ανάγκη	108

- Στέγαση γιά χαμηλό Εισόδημα	89
- Ένοικιασμός	101
- Έπικοικίαση	102
- Δικαιώματα του Ένοικιαστή	101
- Γηροκομεία	96
Σπίτια Φροντίδας	96
Σπίτι 'Υποδοχῆς του Οντάριο	25
Σύλληψη	129
Συμβόλαια Ένοικιασμοῦ	101
Συμβούλιο Αποζημίωσης Εργατῶν (W.C.B.)	47
Συμβούλιο Κοινωνικῶν Σχεδίων του Μητροπολιτικοῦ Τορόντο (βλ. Δικαιώματα του Ένοικιαστή)	101
Συμβουλευτική Υπηρεσία Πιστώσεων	115
Σύνδεσμος Πιστωτικῶν Σωματείων του Οντάριο (βλ. Πιστωτικά Σωματεῖα)	118
Συνδικαλιστικά (έργατικά) Σωματεῖα (Γιούνιονς)	38
Συνέντευξη (ραντεβού) γιά έργασία (βλ. Εργασία)	33
Su1ntaxh 3 Anikano1thtaq	
Σύνταξη Ανικανότητας	94
Σύνταξη Αποχώρησης από τήν Εργασία	94
Σύνταξη Γηρατείων	91
Συντάξεις (ἄλλες):	94
- Σχέδιο Σύνταξης του Καναδᾶ C.P.P.)	94
- Εγγυημένο Ετήσιο Εισόδημα (GAINS)	93
- Εγγυημένο Συμπλήρωμα Εισοδήματος	92
Σύστημα Φορολογικῆς Πίστωσης του Οντάριο (βλ. Φόροι)	123
Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας του Οντάριο O.H.I.P.)	72
Σχέδιο Σύνταξης του Καναδᾶ C.P.P.)	94
Σχολεία:	59
- Φοίτηση	60
Δημοτικά	62
- Εγγραφή	61
- Γαλλικῆς Γλώσσας	60
- Νηπιαγωγεία	62
- Ιδιωτικά	65
- του Δημοσίου	59
- Μέσης Εκπαίδευσης (Γυμνάσια)	63
- «Ξέχωρα» Σχολεία	59
Σχολικό Σύστημα του Οντάριο (βλ. Παιδεία)	59
Σωματεία Βοήθειας Παιδιών	82
- Υιοθεσία	83
Σωματεία καὶ Σύλλογοι Αύτοκινητιστῶν	145
Σωματεῖα (έργατικά) (βλ. Συνδικαλιστικά ...)	38
 Ταυτότητα Γέρων γιά Ειδικά Προγράμματα	 97
Ταξιδιωτικά Τσέκς	117
Τεχνικά Προσόντα	36
Τεχνικές Σχολές	66

Τηλεφωνικός Κατάλογος	24
Τμῆμα 'Ανάπτυξης Πολυπολιτισμοῦ	163
Τμῆμα Βιομηχανικής' Εκπαίδευσης	37
Τμῆμα Πληροφοριών Πολιτῶν	26
Τμῆμα 'Υπηκοότητας:	161
- (βλ. κεφαλαία: Μαθήματα Γλώσσας και' Υπηκοότητας	53
- ή Εικικά Κυβερνητικά Προγράμματα γιά Μετανάστες)	161
- Τοῦ 'Οντάριο	161
- Τοῦ Κράτους(Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης) 164	
Τράστ., Έταιρείες (βλ. Τράπεζες και' Τράπεζα Παρακαταθηκῶν)	115
Τράπεζες	116
Τράπεζιτικοί Λογαριασμοί	115
'Υγειονομικές' Υπηρεσίες	71
'Υγειονομικά Κέντρα γιά τό Κοινό	74
'Υγειονομικά Κέντρα Παιδιών	76
Υίοθεσία	83
'Υπηκοότητα: (Βλέπε κεφ. : Πώς θά γίνεται Καναδός Πολίτης)	147
- Τί χρειάζεστε	
- Διαδικασία	149
'Υπηκοότητας, Μαθήματα (βλ. Μαθήματα 'Υπηκοότητας)	53
'Υπηρεσίες γιά Γέρους	96
'Υπηρεσίες γιά Νέους και Παιδιά	82
'Υπηρεσίες (Κλινικές) Νομικής Βοήθειας	89
'Υπηρεσίες Πληροφοριών	
'Υπηρεσίες γιά Οικογένειες και' Ανύπαντρους' Ενήλικους	86
'Υπηρεσίες 'Επανακατάστασης	88
'Υπηρεσίες 'Υπηρετριών	90
'Υπηρεσίες (κλινικές) γιά Φορολογικές Δηλώσεις	123
'Υποθήκες	119
'Υπουργείο Βιομηχανίας και Τουρισμοῦ	164
- Γραμματείας τοῦ Κράτους	165
- 'Εργατικοῦ Δυναμικοῦ και' Μεταναστεύσεων	164
- Εισοδήματος (GAINS)	93
- Καταναλωτών και' Εμπορικών Σχέσεων	113
- Κολλεγίων και' Πανεπιστημίων τοῦ 'Οντάριο	27
- Κοινοτικῶν και' Κοινωνικῶν' Υπηρεσιών τοῦ 'Οντάριο	27
- Οίκισμοῦ	108
- Πολιτισμοῦ και' Αναψυχῆς	161
'Υπουργείο Συγκοινωνιών και' Επικοινωνίας	
- 'Υπουργείο 'Υγείας	77

Φάρμακα (δωρεάν) γιά Γέρους	77
Φόροι:	122
- Φόρος Είσοδήματος	122
Φόρος άκινητης ιδιοκτησίας	124
- Φόρος Πωλήσεων	124
Φοίτηση (βλ. Σχολεῖα)	60
Φροντίδα στό σπίτι	77
 Χάρτης τοῦ Ὀντάριο	17 3
Χάρτης τοῦ Καναδᾶ	151
Χτίσιμο ἡ Ἀγορά Νέου Σπιτιοῦ	10 6
 Ψώνια	11
"Ωρες" Εργασίας	40
"Ωρα" (βλ. Παράρτημα)	

